

๑. คำนำ

หนังสือ "พระเมตตา" เล่มแรก ได้คัดจากเทปที่หลวงพ่อกวียุทธหลังจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถทรงมีพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อม เสด็จไปทรงประกอบพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุในพระเศกมาลา พระประธานที่อุโบสถใหม่วัดจันทาราม (วัดท่าซุง) จังหวัดอุทัยธานี และทรงเททองรูปหล่อพระครูวิহারกิจจานุการ (หลวงพ่อบาน แห่ง วัดบางนมโค อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) อันเป็นครั้งแรกที่ได้ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับหลวงพ่อกวียุทธ

ต่อจากนั้นมา ได้มีอีกหลายโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพบปะกับหลวงพ่อกวียุทธ ซึ่งหลวงพ่อกวียุทธได้นำข้อความ (บางส่วน) มาออกรายการประกอบการสอนธรรมทางวิทยุของท่าน จึงได้คัดเทปที่ออกวิทยุมาลงไว้ในหนังสือ "พระเมตตา ๒" นี้

อย่างไรก็ดี ลำดับเรื่องที่หลวงพ่อกวียุทธออกอากาศนั้นออกจะสลับซับซ้อนไปมาอยู่บ้าง ซึ่งหลวงพ่อกวียุทธก็รับว่าบันทึกเทปขณะที่เห็นดีเห็นชอบ จึงไขว้เขวสับสน และอาจจะซ้ำกันบ้าง ดังนั้น เพื่อความเข้าใจของท่านผู้อ่าน จึงขอนำลำดับโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพบปะกับหลวงพ่อกวียุทธไว้ (ต่อจากครั้งที่ ๑ ในหนังสือพระเมตตา) ดังนี้

ครั้งที่ ๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จไปพระราชทานปริญญาบัตรที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประจวบกับการก่อสร้างวิหารที่ตำบลน้อย อำเภอหาดใหญ่สำหรับประดิษฐานพระพุทธรูปที่ พล.อ. บุญชัย บำรุงพงศ์ และคุณหญิงเป็นผู้สร้างสำเร็จลงพอดี ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาจึงได้กราบทูลอัญเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปทรงประกอบพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุในพระเศกพระพุทธรูปนั้น ในโอกาสนั้นได้ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับหลวงพ่อกวียุทธด้วยข้อธรรมะอยู่เป็นเวลาประมาณ ๔๕ นาที ในครั้งนั้นมีพระอื่นอีกหลายองค์ เช่น หลวงปู่วงศ์ หลวงปู่ธรรมไชย หลวงปู่คำแสน หลวงปู่ชุ่ม พระครูปัญญาภรณ์โสภณ วัดเทพศิรินทร์ และเจ้าคุณธรรมวราลังการ วัดบุปผาราม เป็นต้น

ครั้งที่ ๓ ม.จ. ภิศเดช รัชนี้ และเจ้าหน้าที่สถานีทดลองทางการเกษตรโครงการหลวงพัฒนาชาวเขาที่ดอยอ่างขาง ได้จัดการทำบุญสถานเป็นครั้งแรก และในการนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธีด้วยพระองค์เอง ทางเจ้าหน้าที่จึงได้นิมนต์หลวงพ่อกวียุทธ พระมหาวิระ ถาวโร หลวงปู่คำแสน หลวงปู่วงศ์ ครูบาธรรมไชย และท่านมหาทองปอน เนื่องจากเป็นระยะเวลาพ้องกับที่หลวงพ่อกวียุทธรับนิมนต์พระองค์หญิงวิภาวดี รัชสิต ไปเยี่ยมวชิราภรณ์ในถิ่นกันดารของสุโขทัย จึงมีเสลิกอบเคอรับจากสุโขทัยไปที่อ่างขางและส่งกลับ ณ ที่ดอยอ่างขางทรงซักถามเรื่องธรรมะกับหลวงพ่อกวียุทธอยู่เป็นเวลาประมาณ ๓ ชั่วโมง การบรรยายของหลวงพ่อกวียุทธในครั้งนี้ จึงมีการคาบเกี่ยวกันระหว่างสุโขทัยกับดอยอ่างขาง (๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐)

ครั้งที่ ๔ เมื่อ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ ขอนิมนต์หลวงพ่อกวียุทธไปตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ ในครั้งนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงได้ถามข้อธรรมะอยู่เป็นเวลาประมาณ ๕ ชั่วโมง

ครั้งที่ ๕ เมื่อ ๒ เมษายน ๒๕๒๐ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุธาฯ ทรงนิมนต์หลวงพ่อกวียุทธกับหลวงปู่ธรรมไชยไปในพิธีเปิดที่ทำการมูลนิธิสายใจไทยในตอนเช้า และในวันนั้น มีปฏิภาณนิมนต์ทั้งสององค์ไปในพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลเกี่ยวกับพระสยามเทวาริราชที่พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในโอกาสนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนทนาธรรมกับหลวงพ่อกวียุทธ หลวงปู่ เป็นเวลาประมาณ ๓ ชั่วโมง

ครั้งที่ ๖ เมื่อ ๒๔ เมษายน ๒๕๒๐ พล.ร.อ. จิตต์ สังขคุลย์ ในนามของคณะศิษย์ ได้กราบบังคมทูลอัญเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประกอบพิธีดีดลูกนิมิตผูกพัทธสีมาอุโบสถวัดจันทารามอันเป็นเรื่องต่อเนื่องกับครั้งที่ ๑ ในโอกาสนี้ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับหลวงพ่อบุญ ๒ วาระ ประมาณวาระละ ๑๐ นาที ในโอกาสเดียวกันทรงมีพระราชดำรัสว่า เทปคำสอนธรรมะของหลวงพ่อนับว่ามีประโยชน์มาก สมควรจะเผยแพร่ ดังนั้น จะทรงถวายเครื่องถ่ายเทป ๑ ชุดเพื่อให้ใช้ในการนี้

ครั้งที่ ๗ เมื่อ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๐ เจ้าหน้าที่นัดให้หลวงพ่อบุญและคณะดำเนินการเรื่องเทปเข้าเฝ้าที่พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เพื่อรับพระราชทานเครื่องถ่ายเทป ในโอกาสนี้ได้เข้าเฝ้าอยู่ประมาณ ๒ ชั่วโมงครึ่ง เพราะทรงมีหัวข้อธรรมะที่สนทนาด้วย

สำหรับครั้งที่ ๗ นี้ มีได้รวมอยู่ใน "พระเมตตา ๒" ด้วย

เมื่อได้ลำดับการเข้าเฝ้าได้ดังนี้แล้ว เชื่อว่าท่านผู้อ่านคงจะสามารถอ่าน "พระเมตตา ๒" โดยมีความเข้าใจที่กระจ่าง

ชัด

๒. คำชี้แจง

โดยที่หลวงพ่อดีมีโอกาสนทนาธรรมตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นจำนวนหลายครั้ง เพราะฉะนั้นก็ย่อมเป็นที่สนใจของบุคคลหลายกลุ่มหลายประเภท และในที่สุดย่อมมีเสียงกระแฉับขึ้นเป็นธรรมดา เสียงกระแฉับเหล่านี้ ความจริงแล้วหลวงพ่อดี คณะศิษย์ก็ดี ไม่มีความวิตกหรือเคียดระแวงอะไร เพราะไม่ได้ทำอะไรที่ผิดหรือที่ไม่สมควร แต่ที่เขียนคำชี้แจงนี้ ก็เพราะเกรงว่าเสียงกระแฉับในบางเรื่องอาจเป็นการเสื่อมเสียไปถึงองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ จึงเป็นการสมควรที่จะชี้แจงไว้ ณ ที่นี้เพื่อความเข้าใจอันดี

ประการแรก มีเสียงกล่าวกันว่า ศิษย์ของหลวงพ่อยุบายผลกดัน (บางคนอาจใช้คำว่าหลอกลวง) ให้หลวงพ่อดี เข้าเฝ้าใกล้ชิด และในที่สุดก็นับว่าอยู่ในตำแหน่ง "พระอาจารย์" อย่างไม่เป็นทางการ แล้วพวกศิษย์ก็จะได้ดีมีความสุข อย่างน้อยก็เที่ยวยกธงประกาศว่าพระเจ้าอยู่หัวก็ "ขึ้น" กับอาจารย์ของตน

คำกล่าวเช่นนี้ จะต้องอธิบายหลายด้านด้วยกัน

ก่อนอื่น จะต้องทราบว่าคำสอนของหลวงพ่อดีเข้าไปถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้อย่างไร ความจริงมีอยู่ว่าข้าราชบริพารในวังบางท่านทราบอยู่ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงฟังเทศน์คำสอนของอาจารย์ต่าง ๆ อยู่เสมอ และด้วยความจงรักภักดีของเขา จึงได้ซื้อเทปบันทึกคำสอนของหลวงพ่อดีไปฟังเกล้า ๆ ถวาย เรื่องนี้เป็นเวลาหลายปีมาแล้วก่อนที่จะเสด็จไปวัดจันทราคมครั้งที่ ๑ ด้วยซ้ำ การที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระทัยในทางธรรม โดยทรงศึกษาจากเทปคำสอนของพระหลาย ๆ องค์ ก็นับว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา ในฐานะทรงเป็นศาสนูปถัมภกและพุทธมามกะ พระองค์ท่านก็ต้องเอาพระทัยใส่ในเรื่องของพระศาสนา โดยเฉพาะศาสนาพุทธอยู่แล้ว

ในส่วนที่คณะศิษย์ได้ปฏิบัติสิ่งใดลงไปเกี่ยวกับการ "ผลกดัน" ให้หลวงพ่อดีเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้น จะเห็นจากในคำนำ ว่าคณะศิษย์เกี่ยวข้องอยู่เพียง ๒ โอกาส และเป็นการทูลอัญเชิญไปทรงประกอบพิธีที่วัดเท่านั้น มิใช่เป็นการขอเฝ้าเพื่อสนทนาธรรมเฉพาะพระองค์แต่อย่างใด ฉะนั้น เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพอพระทัยที่จะนิมนต์หลวงพ่อดีไปสนทนาธรรม ก็เป็นไปตามพระราชอัธยาศัยของพระองค์ท่าน บรรดาศิษย์ที่ทราบว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนทนาธรรมกับหลวงพ่อดีหลายครั้ง ย่อมจะอดยินดีและภาคภูมิใจไม่ได้ที่ทรงเห็นคุณค่าของอาจารย์ของเขา ไม่ใช่จิตใจจะไปยกธงว่าอาจารย์ของเขาเป็นพระอาจารย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไม่อาจเอื้อมถึงเพียงนั้น

อันที่จริง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงระบุว่า พระอาจารย์ของพระองค์ท่านคือสมเด็จพระญาณสังวรแห่งวัดบวรนิเวศ ทรงมีเทพของพระอาจารย์องค์นี้ครบชุด และพระองค์ท่านตรัสว่าทรงศึกษาจากหนังสือและเทปของพระอื่น ๆ อีกหลายองค์อีกด้วย เรื่องนี้คณะของเราทราบกันดี

อนึ่ง คำว่า "คณะของเรา" หรือ "คณะศิษย์ของหลวงพ่อดีพระมหาวิระ ถาวโร" นั้น มิใช่เป็นคำที่ใช้เพื่อต้องการความเด่น หรือเพื่อยกอาจารย์ของตนพิเศษกว่าอาจารย์องค์อื่นแต่อย่างใด คำนี้ใช้เพื่อเรียกตัวเองในบทความนี้หรือในการประกาศเพื่อดำเนินกิจกรรมใด ๆ เท่านั้น และไม่ใช่ว่าเป็นการบ่งว่าคณะเราเท่านั้นที่ถือว่าเป็นศิษย์ คนอื่นไม่ใช่อีกด้วย

ในเรื่องที่ถือกันว่าอาจารย์ของตนเองเก่งอย่างนั้นอย่างนี้ หรือศิษย์คนนั้นเก่งอย่างนั้นอย่างนี้ อาจารย์อื่นไม่ได้ ความ ศิษย์คนอื่นไม่เป็นเรื่องนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระเมตตา มีพระราชปรารภกับคนกลุ่มหนึ่งว่า การถือหัวถือ

อาจารย์นั้น ไม่สมควรจะมีเลย ทรงยกตัวอย่างตอนที่ท่านอุปติสสะ (ภายหลังเป็นท่านพระสารีบุตรเถระ) ขอฟังธรรมจากท่านพระอัสสชิที่เดินบิณฑบาตผ่านมา ท่านพระอัสสชิตอบว่า ธรรมของท่านไม่มี มีแต่ธรรมของพระพุทธเจ้า เรื่องนี้พระพุทธศาสนานิกชนทั้งหลายควรจะระลึกไว้ว่าธรรมทั้งหลายที่ได้ยินจากอาจารย์ต่าง ๆ นั้น ไม่ใช่ธรรมของอาจารย์องค์นั้น ๆ แต่เป็นธรรมของพระพุทธเจ้าด้วยกันทั้งสิ้น และเมื่อเป็นธรรมของพระพุทธเจ้าองค์เดียวกัน การที่จะถือว่าอาจารย์ของตนเท่านั้นเก่งและถูกย่อมไม่เป็นการสมควร เพราะว่าไม่ใช่ธรรมของอาจารย์นั้น ๆ คิดขึ้นมาเอง ทุกคนควรถือว่าเป็นศิษย์ของพระพุทธเจ้า หมายความว่าทุกคนมีอาจารย์องค์เดียวกันคือพระพุทธเจ้า ควรนับว่าเป็นพวกเดียวกัน มีความสามัคคีปรองดองกันให้ดี ไม่ถือเอาถือเอา

เรื่องนี้ ใคร่ขอชี้ให้เห็นว่า คนทั่วไปจะนึกว่าเป็นพระเจ้าแผ่นดินแล้วจะเสวยแต่ความสุขความสบาย เหมือนอย่างพระเจ้ากาหลิบในเรื่องอาหรับเชษฐ์นั้นกระมัง ความจริงแล้วเปล่าเลย ทรงมีพระราชกิจเกี่ยวกับพิธีการของบ้านเมือง หรือเกี่ยวกับการบริหารที่กฎหมายว่าต้องลงพระปรมาภิไธย การต้อนรับแขกเมือง ทูต และคณะบุคคลต่าง ๆ ตลอดจนกิจการอื่นนับไม่ถ้วน จึงต้องทรงสนพระทัยในทุกเรื่องราวที่เกี่ยวกับความสุขของประชาชนอยู่ตลอดเวลา แม้เรื่องทางศาสนาก็ยังทรงทราบว่ามักจะมีการถือเอาถือเอาฉันศิษย์อาจารย์นี้ อาจารย์ของฉันเก่งกว่าคนอื่น เป็นต้น

ท่านทั้งหลายย่อมทราบอยู่แล้วว่าธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นลึกซึ้งละเอียดอ่อน ยากแก่การทำทำความเข้าใจให้แจ่มแจ้ง ผู้ที่สนใจแต่เพียงผิวน ๆ หรือไม่เข้าใจเลยมักจะนึกว่าตนรู้คำสอนของพระพุทธเจ้าดีจนสามารถออกความเห็นได้ว่าศาสนาพุทธเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ เช่นมีการกล่าวศาสนาพุทธสอนให้คนเอาตัวรอดคนเดียว เป็นการเห็นแก่ตัวเป็นต้น คนจำพวกนี้ถ้าจะพูดไปแล้วก็เท่ากับประกาศตนว่าสิ่งที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ และนำมาสอนนั้นเป็นของไม่ดี ไม่ได้คิดเอาเสียเลยว่าจะพระพุทธเจ้าเป็นใคร ตัวผู้พูดเป็นใคร สติปัญญาเทียบกันได้หรือไม่

จะยกความลึกซึ้งจากตัวอย่างง่าย ๆ มาพอเป็นตัวอย่าง คือมรรค ๘ ซึ่งเป็นทางปฏิบัติให้พ้นทุกข์ คือไปนิพพานอันเป็นเอกันตบรมสุข เป็นอมตะ เราทุกคนรู้ว่ามรรค ๘ มีอะไรบ้าง เช่น สัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปะ ฯลฯ แต่ทั้งนี้รู้ ท่านผู้ใดจะอธิบายได้บ้างว่า สัมมาทิฐิ ทำให้ไปนิพพานได้อย่างไร ? ถ้าอธิบายไม่ได้ ขอท่านจงทราบว่ามีแหละที่คุยว่ารู้ ๆ แล้วความจริงไม่ได้รู้อะไรเลย บุคคลชนิดนี้แหละที่มักออกความเห็นกันโดยไร้ความคิด ถ้าเราศึกษาให้มากขึ้น เราก็จะพบว่าที่ส่วนมากเรียกกันว่ามรรค ๘ ๆ นั้น ความจริงผิด ต้องเรียกว่าอริยมรรคมีองค์ ๘ จึงจะครบ หมายความว่าต้องใช้ร่วมกันทั้ง ๘ ข้อจึงจะสำเร็จ เพราะมีความเกี่ยวพันกัน กล่าวคือ สัมมาทิฐิต้องสมบูรณ์ก่อน จึงทำให้สัมมาสังกัปปะสมบูรณ์ได้แล้วไล่เรื่อยไปถึงสัมมาสติต้องบริบูรณ์ก่อน สัมมาสมาธิจึงบริบูรณ์ได้ ถ้าจะศึกษาให้ลึกลงไป ก็ต้องค้นคว้า สัมมาทิฐิที่ว่าสมบูรณ์ บริบูรณ์นั้นเป็นอย่างไร ฯลฯ พระธรรมของพระธรรมของพระพุทธเจ้ามี ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ ปัญหาในลักษณะที่ต้องคิดต้องค้นให้เกิดความแจ่มแจ้งยังมีอีกมาก หรือจะเอาอีกตัวอย่างหนึ่ง ขอบอกกล่าวกันว่า พระพุทธเจ้าสอนว่าทุกอย่างเป็นอนัตตา คือต้องถือว่ามีอนัตตา แต่ไปถึงเรื่องสัตตทฐิ การถือว่ามีตัวตน เป็นสิ่งผิด กับอุจเฉททฐิ การถือว่ามีตัวตนก็เป็นสิ่งผิด ปัญหาที่ตามมาว่าการมีตัวตนกับการไม่มีตัวตนนั้นมันผิดทั้งคู่หรือถูกทั้งคู่ไม่ได้ อย่างใดอย่างหนึ่งจะต้องเป็นฝ่ายถูก อีกประการหนึ่งถ้าการถือว่ามีตัวตนเป็นสิ่งไม่ถูก เหตุใดจึงสอนให้พิจารณาว่าทุกสิ่งเป็นอนัตตา ? พระพุทธเจ้าสอนด้านพระองค์เองหรือ ? อย่างนี้เป็นต้น

ปัญหาเช่นนี้ สำหรับผู้ที่ศึกษาแล้ว จะเกิดขึ้นนับไม่ถ้วน เมื่อเรากลับมาพิจารณาว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทำการศึกษาในพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าเป็นพิเศษ ปัญหาเหล่านี้ก็ย่อมเกิดขึ้นกับพระองค์ท่าน หากทรงค้นคว้าด้วยพระองค์เองได้ผลยังไม่เป็นที่พอพระราชหฤทัย และค้นจากตำราต่าง ๆ ยังไม่พบ ก็เหลือทางเดียวคือนิมนต์พระที่ทรงเห็นว่าอาจตอบปัญหาได้เข้าไปซักถาม หรือ "สนทนาธรรม" บางท่านอาจนึกในใจว่าเสด็จไปที่วัดก็ได้ นี่ เรื่องนี้อธิบายได้ง่าย ๆ ว่าการเสด็จไปไหนต่อไหนของพระองค์ท่าน ถึงแม้จะไม่มีพระราชประสงค์จะรบกวนผู้ใด ทางทรงก็ย่อมต้องดูแลเรื่องการรักษาความปลอดภัยเป็นการใหญ่ ฉะนั้นการนิมนต์พระไปสนทนาธรรมในพระราชวังจึงเป็นการทำความลำบากให้แก่ผู้อื่นน้อยที่สุด ถ้าท่านผู้ใดมีความคิดว่า การที่

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนิมนต์พระองค์ไหนเข้าไปในพระราชวัง แสดงว่าทรงโปรดปรานเป็นพิเศษ พวกสาธุศิษย์เลยจะพลอยได้ความดีความชอบไปด้วย ท่านก็ควรจะปรับปรุงความคิดของตัวเองเสียใหม่ ว่า เรื่องนี้ไม่ได้เป็นการผิดธรรมดาหรือเป็นเรื่องพิเศษแต่ประการใดเลยเป็นเพียงการซักถามปัญหาธรรมธรรมดาเท่านั้นเอง และที่ทรงนิมนต์หลวงพ่อบุญมาหาวีระเข้าไปหลายครั้งก็ไม่ใช่ว่าเรื่องแปลกประหลาดอะไรเป็นพิเศษ เพราะก่อนหน้านี้ก็เคยทรงนิมนต์หลวงพ่อบุญคนอื่น ๆ มาแล้ว พวกเราคณะศิษย์ของหลวงพ่อบุญ มีความเข้าใจในเรื่องนี้ดี นอกจากจะใจดีกันบ้างก็ไม่มีอะไรมากกว่านั้น หลังจากหลวงพ่อบุญมาหาวีระจะทรงนิมนต์พระองค์อื่น ๆ ต่อไปอีกก็ได้

บางคนอาจจะไม่รู้เรื่อง ขนาดคิดว่าหลวงพ่อบุญเป็นอาจารย์ประเภทคาถาอาคม และที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงนิมนต์เข้าไปก็คงจะเป็นเพราะสนพระทัยเรื่องคาถาอาคมอิทธิฤทธิ์ต่าง ๆ ท่านผู้ใดเข้าใจเช่นนี้ นับว่าผิดไกลอย่างสุดกู่ทีเดียว

คำเสียดสีอีกประการหนึ่งที่คาดว่าจะต้องมี คือการหาว่าหลวงพ่อบุญเขียนหนังสือประจบพระเจ้าอยู่หัว เพราะได้กล่าวสรรเสริญพระองค์ท่านไว้ในหนังสือหลายเล่ม และที่สรรเสริญ ก็ด้วยหวังว่าจะได้เข้าไปใกล้ชิดพระองค์ท่านสักวันหนึ่ง (ซึ่งบัดนี้ก็สำเร็จแล้ว)

จริงอยู่ในด้านลาภผลที่ได้จากการบำเพ็ญพระราชกุศลก็มีอยู่เป็นจำนวนไม่น้อยแต่หลวงพ่อบุญจะยอมที่จะไม่นำเงินส่วนนี้มาใช้เป็นส่วนตัวเป็นอันขาด ในวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๒๐ ซึ่งเป็นวันตัดลูกนิมิตอุโบสถ พ.ล.ว. จิตต์ สังขกุลย์ ได้ถวายรายงานว่าเงินที่ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลโดยถวายแก่หลวงพ่อบุญมาหาวีระมาเป็นจำนวน ๑ แสนบาทเศษนั้น ได้แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือสร้างศาลาจตุรมุขอนุสรณ์ของพระองค์ท่าน (ราคาประมาณแปดแสนบาท) ส่วนหนึ่ง กับสร้างศูนย์แม่และเด็กสมเด็จพระพุทธพรหมอีกส่วนหนึ่ง การกระทำเช่นนี้ของหลวงพ่อบุญยอมเป็นข้อพิสูจน์ชัดแจ้งอย่างไม่มีข้อสงสัยว่าการได้เข้าไปใกล้ชิดพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มิได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวเลยในด้านยศฐาบรรดาศักดิ์ ก็ยังคงเป็นพระมาหาวีระอยู่ตามเดิม ส่วนบรรดาศิษย์ทั้งหลายก็ไม่ปรากฏว่ามีใครได้รับพระราชทานเหรียญตราหรือรางวัลเป็นพิเศษอะไรทั้งสิ้น ไม่มีเลย

คณะเรายูใกล้ชิดหลวงพ่อบุญที่จะรู้จักใจของท่านว่าท่านสรรเสริญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไว้มากเพราะอะไร จะอธิบายให้ฟัง

หลวงพ่อบุญของเรา เป็นผู้มีความรักบ้านเมืองเป็นที่สุด สิ่งใดที่จะช่วยให้บ้านเมืองอยู่รอดแล้ว จะทำเสมอโดยไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย ไม่เหมือนกับพวกที่พูดปาว ๆ ว่าศาสนาเป็นสิ่งมอมเมา พระสงฆ์กินแรงราษฎร ไม่ทำประโยชน์แก่บ้านเมือง แล้วตัวเองนั้นแหละ พยายามทำลายบ้านเมืองอยู่ทุกวิถีทาง หลวงพ่อบุญพูดอยู่เสมอว่าถ้าประเทศเป็นอันตรายแล้วคนไม่มีสุข ศาสนาก็ถูกทำลาย แต่ท่านมักจะพูดตามแบบของท่านว่า ถ้าบ้านเมืองพังเดี่ยวพระจะอดข้าวตาย

หลักของบ้านเมืองมี ๓ คือ ขาดิ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ถ้าจะให้บ้านเมืองอยู่รอด เราต้องดำรงไว้ทั้ง ๓ สถาบัน

เรื่อง ขาดิ รัฐบาลเป็นผู้ดูแลอยู่แล้ว ราษฎรเป็นผู้ดูแลตัวเองอยู่แล้ว หลวงพ่อบุญทำหน้าที่เท่าที่พระจะทำได้ คือสั่งสอนให้คนแต่ละคนเป็นคนดี เมื่อคนดี สังคมก็ดี สังคมดี ขาดิก็ดี เรื่องนี้เป็นหน้าที่ปกติของพระทั่วไป ซึ่งทำงานอยู่เพื่อความรักสามัคคีของคนในชาติ แต่คนไม่เห็นคุณค่า เนื่องจากสมัยนี้มักจะตีคุณค่ากันออกมาเป็นจำนวนเงิน ค่าทางนามธรรมมองไม่เห็น จะว่าคุณค่าขึ้นก็ใช่ที่

เรื่องศาสนา หลวงพ่อบุญปฏิบัติอยู่หลายประการ คือ เผยแพร่ธรรมทางหนังสือ ทางวิทยุ ทางเทป สำหรับเทป ได้บันทึกเสียงเรื่องพระวินัย ซึ่งปรากฏว่าช่วยให้พระที่ได้ฟังปฏิบัติตนอยู่ในพระวินัยมากขึ้น นอกจากนี้ก็มีกรก่อสร้างต่าง ๆ เพื่อเปิด

โอกาสให้ผู้มีศรัทธาได้ทำบุญ ทั้งยังช่วยชี้แนะให้รู้จักพระต้องคือนั้น ๆ อีกหลายองค์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้พิสูจน์ว่าพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าเป็นของจริงแท้ ปฏิบัติตามได้ผลจริงมีอยู่

เรื่องพระมหากษัตริย์ ความจริงแทบจะไม่ต้องทำอะไร เพราะคนไทยเรารักในหลวงอยู่ในสายเลือด ทางการศึกษาของเราจึงไม่ค่อยจะได้ทำอะไรนอกจากจะพูดกันด้วยลมปากว่าเราจะรักและเทิดทูนพระมหากษัตริย์ แต่ต่อเมื่อลัทธิมหากาพย์ค่อย ๆ แพร่เข้ามาในวงการศึกษาค่อย ๆ ซึมเข้ามาแบบน้ำลอดได้ทราย จนในขณะนี้มีความกำเริบถึงกับบังอาจมีความเห็นชนิดที่ว่า พระเจ้าอยู่หัวทรงเป็น "ศักดิ์นา" พระเจ้าอยู่หัวมีประโยชน์อะไรหรือ ? ฯลฯ บางคนก็หลงตัวเองขนาดว่าฉันเป็นด็อกเตอร์ มีความรู้เป็นเลิศกว่าผู้อื่น ควรจะเป็นประมุขของบ้านเมืองจึงจะถูก อะไรเหล่านี้เป็นต้น ล้วนแต่ลืมไปว่า *ความรัก ความเคารพไม่ได้เกิดขึ้นเพราะการเลือกตั้งคนขึ้นมาเป็นประมุข* (แล้วเปลี่ยนตัวให้รักทุก ๆ ๔ ปี) ความรักความเมตตาไม่ได้เกิดเพราะการเลือกตั้ง ผู้เป็นประมุขของประเทศ ควรเป็นคนที่เป็นประเทศรักและเชื่อฟัง ก็เมื่อเรามีคนเช่นนั้นอยู่แล้ว คือพระมหากษัตริย์ แล้วเราจะไปทำลายของมีค่าของเราเสียทำไม ?

ในขณะที่คนผู้มีความทะเยอทะยานหวังประโยชน์ส่วนตนจำนวนหนึ่งกำลังพยายามทุกวิถีทางที่จะลดค่า ลดความรักในพระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นหลักสำคัญของประเทศลงไปด้วยการโฆษณาต่าง ๆ ตลอดจนปั้นเรื่องเลวร้ายต่าง ๆ ขึ้นเพื่อให้คนเชื่อเมื่อปัญหานั้นเกิดขึ้น ใครเป็นคนแก้ไข ? ทางทหารหรือ ? ไม่เห็นมี พระเจ้าอยู่หัวเองหรือ ? ไม่ได้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่มีทางที่จะมาโฆษณาตอบได้เลย ว่าฉันถูกใส่ร้ายจะ ฉันเป็นคนดีจะ ต้องรักฉันมาก ๆ นะจ๊ะ ฉันทำความดีให้กับราษฎรมากมายอย่างนี้ ๆ นะจ๊ะ เช่นนี้ ทำไม่ได้ ต้องตกอยู่ในฐานะถูกโจมตีฝ่ายเดียวตลอดเวลาโดยไม่มีทางสู้

เพราะฉะนั้นหลวงพ่อก็ต้องแก้ไข วิธีแก้ไขของท่าน คือชี้ให้เห็นคุณความดีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอว่าให้ท่านผู้อ่านดูได้จากอะไรบ้าง ความดีของท่านมีอยู่แค่ไหน ควรแก่การเทิดทูนเพียงใด ฯลฯ การเขียนเพื่อชี้ให้เห็นคุณความดีและคุณค่าของพระองค์ท่านนี้ อาจทำให้บางคนหมั่นไส้หาว่าเขียนหนังสือประจบพระเจ้าอยู่หัว หลวงพ่อก็จึงมักเขียนไว้ว่า "จะหาว่าเขียนในหลวงก็เขียน" ถึงท่านจะถูกค่อนข้างขอค่อนก็ไม่ว่า ขอให้ผู้อ่านได้เห็นความดี ความสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็แล้วกัน พร้อมทั้งนั้นก็ชี้ว่าคำกล่าวโทษของฝ่ายมุ่งทำลายนั้นความจริงเป็นการใส่ร้ายทั้งสิ้น

โดยสรุปการเขียนหนังสือ "พระเมตตา ๒" ของหลวงพ่อก็เพื่อผดุงหลักทั้งสามของประเทศไว้ให้มั่นคงนั่นเอง

เมื่อได้ชี้แจงมาถึงเพียงนี้แล้ว ขอท่านสาธุชนทั้งหลายพึงอ่านด้วยความพินิจพิเคราะห์ แล้วช่วยกันรักษาหลักสำคัญหรือสถาบันสำคัญทั้งสามของประเทศไว้ให้มั่นคง

ก่อนจะยุติคำชี้แจง ขอชี้ว่าหนังสือ "พระเมตตา ๒" นี้ขัดกับผลประโยชน์ของผู้มุ่งทำลายชาติอย่างชัดเจน เพราะฉะนั้น จึงไม่เป็นการยากเลยที่จะคาดคะเนไว้ล่วงหน้าในขณะนี้ว่าฝ่ายผู้ใส่ร้ายจะต้องปล่อยคำโฆษณาออกมาอีกว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงคบคิดกับพระมหาวิระ ดาวโร ให้เขียนหนังสือยอพระเกียรติ เพื่อจะรักษาราชบัลลังก์ไว้

คณะศิษย์พระมหาวิระ ดาวโร

๒๑ มิ.ย. ๒๐

วันนี้ จะปรารภกับบรรดาท่านพุทธบริษัท ถึงความเป็นมาของศูนย์ศิษย์หลวงพ่อบาน วัดบางนมโค อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งตั้งอยู่ ณ วัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี

สำหรับวันนี้ ตั้งขึ้นก็เพื่อรวมกับวัดท่าซุง ไม่ใช่แบ่งไม่ใช่แยก เป็นการสร้างเสริมวัดท่าซุงให้ใหญ่โตยิ่งขึ้นตามกำลังของบรรดาท่านพุทธบริษัทผู้มีความศรัทธาที่ได้ให้การสนับสนุนตลอดมา บัดนี้ การก่อสร้างได้เสร็จเรียบร้อยแล้ว เดิมทีเดียวให้นามว่าศูนย์ศิษย์หลวงพ่อบาน เพื่อให้เป็นกำลังใจแก่ท่านพุทธบริษัท แล้วก็เป็นการรวมกำลังใจของบรรดาศิษยานุศิษย์ของหลวงพ่อบาน ซึ่งเป็นเหตุให้บรรดาประชาชนทั้งหลายเข้าใจผิด คิดว่าสถานที่นี้สร้างแบ่งแยกแตกออกไปจากวัดท่าซุงเดิม แต่เนื้อแท้จริง ๆ ก็เป็นส่วนที่รวมกับวัดท่าซุงนั่นเอง

นอกจากสร้างศูนย์ศิษย์หลวงพ่อบานแล้ว ภายในระยะ ๓ ปี ก็ร่วมกันสร้างศูนย์แม่และเด็กสมเด็จพระยุพราชขึ้นอีก รวมเวลาก่อสร้างสถานที่สองแห่งนี้ร่วมกันใช้เวลา ๓๓ เดือน ถ้าจะนับโดยปี ก็ใช้เวลา ๓ ปี การก่อสร้างทั้งหมดเฉพาะในด้านตะวันตก ไม่คิดด้านตะวันออกของถนนมโนรมย์-อุทัยธานี มีมูลค่าทั้งสิ้น ๑๕ ล้านบาทเศษ ทั้งศูนย์ศิษย์หลวงพ่อบาน และศูนย์แม่และเด็กสมเด็จพระยุพราช การก่อสร้างนี้บรรดาช่างก่อสร้างได้มาคำนวณและพิจารณาแล้ว อาตมาได้แจ้งให้ทราบว่าเป็นเงินค่าก่อสร้างจริง ๆ ๑๕ ล้านบาทเศษหรือ ๑๖ ล้านบาท คือไม่เกิน ๑๖ ล้าน นายช่างผู้รับเหมาต่าง ๆ พวกนี้งุนงง ถึงกับมีนายช่าง ๒ ช่างเป็นผู้รับเหมา และนายช่างของทางราชการอีก ๒ ท่านมาถามตรง ๆ ว่าทำไมมันถึงผิดจากความเป็นจริงไปมาก เพราะค่าก่อสร้างเฉพาะศูนย์ศิษย์หลวงพ่อบาน เมื่อคำนวณแล้ว ราคาควรจะไม่น้อยกว่า ๓๐ ล้าน ถ้าแถมศูนย์แม่และเด็กสมเด็จพระยุพราชเข้าด้วยก็จะมีราคาไม่น้อยกว่า ๔๐ ล้าน ความจริงอาตมาก็ไม่ปฏิเสธเรื่องนี้ ทั้งนี้เพราะทราบราคารับเหมาได้ดี แต่การก่อสร้างที่นั่นไม่ใช่ราคาเหมา เป็นราคาศรัทธา

ทั้งนี้ก็เพราะว่าทุนรอนที่ได้นำมาก่อสร้างก็ได้มาจากศรัทธาของบรรดาท่านพุทธบริษัททั่วประเทศ ทางด้านสายเหนือ จากเชียงใหม่ลงมา สายใต้ ถึงนราธิวาส ด้านตะวันออกจรดด้านตะวันตกก็กาญจนบุรี ซึ่งจะดูบัญชีกันแล้วก็เป็นศรัทธาของบรรดาท่านพุทธบริษัททั่วประเทศ ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่ทุกคน แต่ก็ทั่วเกือบทุกจังหวัดในประเทศไทย ท่านเหล่านั้นพากันส่งจตุปัจจัยมาบ้าง มาด้วยตนเองบ้าง ทุกจังหวัด ก็ถือได้ว่าศาสนสมบัติขององค์สมเด็จพระบรมโลกนาถส่วนนี้ ทั้งวัดก็ดีทั้งบริเวณโรงพยาบาลก็ดี เกิดขึ้นได้จากศรัทธาของบรรดาท่านพุทธบริษัท เงินที่ได้มา ได้ด้วยศรัทธา ช่างผู้ก่อสร้างก็ทำด้วยศรัทธา โดยคิดค่าแรงงานน้อยกว่าที่เขารับเหมากัน หมายความว่าช่างที่ทำงานทุกคนและทุกราย ต่างก็ตั้งใจทำกุศล รับค่าแรงงานน้อยกว่าที่รับเหมากันตามธรรมดา สำหรับวัดถูกก่อสร้าง อาตมาและบรรดาท่านพุทธบริษัทผู้มีศรัทธาเป็นผู้จัดหา การควบคุมงาน อาตมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกเอง แล้วก็ให้ท่านผู้ชำนาญงานช่วยดูแลงาน เมื่อไม่ต้องผ่านผู้รับเหมา การคำนวณกำไร และการคิดเผื่อค่าของขึ้นราคาและค่าแรงงานขึ้นก็ไม่มีงานก่อสร้างก็ทำเพิ่ม คือไม่ตัดทอนวัดถูกก่อสร้างลงมา มีแต่เพิ่มให้แข็งแรงยิ่งขึ้น ฉะนั้นราคาจึงถูก ที่ถูกนี้ ไม่ได้ลดราคาค่าของ ของในท้องตลาดราคาเท่าไรซื้อเท่านั้นแต่ดูเหมือนว่าบรรดาท่านพ่อค้าคงจะขายให้ในราคาพิเศษเพราะตามที่พิจารณาตามราคาในท้องตลาด ของทุกอย่างที่ซื้อมารู้สึกว่าลดหย่อนผ่อนลงไปมาก แสดงว่าบรรดาพ่อค้าทั้งหลายก็ร่วมบำเพ็ญกุศลในการก่อสร้างด้วย มิได้หวังที่จะหากำไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งร้านค้าไม้แปรรูปพนาโชด ท่านผู้จัดการได้คอยมาคอยอยู่เสมอถึงวัดที่ถูกใช้ในการก่อสร้างทั้งหมดพยายามควบคุมมิให้ช่างใช้ของเปลืองเกินไป ทั้งนี้ ความจริงท่านเป็นผู้ขายวัดถูกก่อสร้างให้เป็นส่วนใหญ่ แต่ทว่าท่านก็ไม่ยอมให้ใช้ของเปลืองมาก เช่นไม้แบบ ถ้าใช้น้อยลงได้ก็ให้ใช้น้อยลง ไม่ให้ใช้ของใหม่ทั้งหมด คือย้ายจากจุดนี้ไปจุดโน้น จนกว่าไม้จะใช้ไม่ได้ อีกท่านหนึ่งที่น่าขอบใจ ก็คือท่านกำนันเยี่ยม เกิดนิยาม ท่านผู้นี้มาทำการรับเหมาแต่ทว่าช่างของท่านทำงานทุกอย่างโดยทะนุถนอมของใช้ที่ราคาถูกลงได้ส่วนหนึ่งก็อาศัยศรัทธาของท่านนายช่าง และศรัทธาของร้านค้า

จากนั้นก็เป็นที่ปรึกษาของบรรดาภิกษุสามเณรเพราะว่าในขณะที่ทำงาน ก็มีบรรดาภิกษุสามเณรในวัดทั้งหมดที่ยังคงอยู่ในวัดในปัจจุบันก็ดี ที่สึกออกไปแล้วก็ดี ที่ย้ายไปแล้วก็ดี ร่วมกันทำงานตากแดดตากฝน ต้องทนต่อความร้อน มีแต่ความเหน็ดเหนื่อยแต่ก็ไม่มี ความย่อท้อ แต่ทั้งนี้ ก็ต้องอนุญาตให้ใช้ของกันความร้อน คือสวมหมวกหรือใช้ผ้าเหลืองปกคลุมเป็นเสื้อ เรื่องนี้ก็มีพระบางท่านเข้ามาในวัด ถามว่านี่ตัวอะไร ก็น่าแปลกใจ อันนี้บางที่เขาจะคิดว่ามิดวินัย อันนี้ก็ยอมมิด แต่มันมิดตรงไหนล่ะ ? อันนี้เป็นการคลุมเพื่อปกปิดความร้อน ถ้าหากจะถือว่ามิด ก็ควรจะถืออีกจุดหนึ่งที่มิดยิ่งไปกว่านั้นคือที่ท่านทั้งหลายไม่ปฏิบัติตามพระธรรมวินัย คือบวชเข้ามาแล้วมัวเมาในทรัพย์สิน มัวเมาในสักการะ อย่างนี้น่าจะมิดไหม ? ท่านที่ทำงานอย่างนั้นจะสวมหมวก จะสวมเสื้อกันความร้อน ก็ไม่เห็นจะมีความมิดตรงไหน เมื่อคอยจะมองว่ามิดก็เขิน ตามใจ ไม่ได้วิตกกังวลอะไร เป็นอันว่าศูนย์ศิษย์หลวงพ่อบานซึ่งอยู่ในเครือของวัดท่าซุงหรือวัดจันทาราม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี แล้วก็ศูนย์แม่และเด็กสมเด็จพระพุทธทาส ที่ตั้งขึ้นก็เพราะอาศัย คณะศิษยานุศิษย์ของหลวงพ่อบาน และบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่านร่วมมือกันทั่วประเทศ บัดนี้งานเสร็จเรียบร้อยแล้ว เหลือแต่ทางราชการจะมาสร้างตึกอีกหลังหนึ่งที่ศูนย์แม่และเด็ก เป็นตึกสุตติกกรรม ๓๐ เตียง ที่นี้ในงานนี้ ความดีที่พึงได้ทั้งหมด อาตมาก็ขอถวายแด่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าทุกท่านที่มาร่วมกุศลทั้งหมดก็เพราะปรารถนาความดีที่องค์สมเด็จพระชินสีห์บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญมาและท่านผู้กระทำเองก็เป็นศากยบุตรพุทธชินโนรส อาตมาเองก็ถือว่าเป็นลูกของพระพุทธเจ้า ความดีใด ๆ ผลใด ๆ ที่บังเกิดขึ้นจากการกระทำนี้ อาตมาถือว่าเป็นความดีขององค์สมเด็จพระชินสีห์บรมศาสดา ที่ทรงแนะนำสั่งสอนมาให้ประพฤติปฏิบัติ เป็นเหตุให้บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายเกิดความเลื่อมใสร่วมใจกันสร้างถาวรวัตถุในพระพุทธศาสนา นี่เป็นเหตุอันหนึ่งที่แจ้งบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายถ้วนหน้าทราบ ว่ามีความเป็นมาอย่างนี้

ที่นี้ หนังสือเล่มนี้ ให้ชื่อว่าหนังสือ "พระเมตตา" ก็เพราะว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ประกอบไปด้วยพระเจ้าลูกยาเธอ พระเจ้าลูกเธอทุกพระองค์เคยเสด็จมาสงเคราะห์แล้วสองวาระ คือในวาระต้นเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ แล้วก็วาระที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระพุทธเจ้าอยู่หัว (พระบรมโอรสาธิราช) ได้เสด็จมา สำหรับเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถและพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์เสด็จมา เพราะระหว่างนั้นสมเด็จพระพุทธเจ้าอยู่หัวยังทรงศึกษาอยู่ต่างประเทศ อาศัยพระเมตตาบารมีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ พระบรมโอรสาธิราช พระเจ้าลูกเธอทั้งหมดที่ทรงสงเคราะห์ ก็เป็นปัจจัยอันหนึ่งที่สร้างความชุ่มชื้นให้แก่บรรดาท่านพุทธบริษัท แต่ก่อนที่จะพูดถึงการเสด็จของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็จะขอกล่าวตอนเริ่มต้นงานสักนิดหนึ่ง

การเริ่มงานปีนี้ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๒๐ เป็นวันตัดนิมิต วันที่ ๑๖ เมษายนเป็นวันเริ่มงาน การจัดงานเป็นงานที่แปลกที่สุด ความจริงไม่ได้ตั้งใจจะให้แปลก มันแปลกเอง คืองานฝังลูกนิมิตหรืองานผูกพัทธสีมา ที่ไหน ๆ เขาก็โฆษณากันมีทั้งป้ายใหญ่ป้ายเล็ก มีฎีกาแจกกัน มีหนังสือประกาศแจก ประกาศสถานีวิทยุกระจายเสียง หรือประกาศในหนังสือพิมพ์ แต่อาศัยที่ยุ่งในงานเสียจนเพลินไปทุกคนผู้จัดงานลืมไปหมด สำหรับผู้จัดงาน ประธานในงานก็คือ พลเรือเอก จิตต์ สังขดุลย์ ปลัดกระทรวงกลาโหม รองประธานได้แก่ พลอากาศโท หม่อมราชวงศ์ เสริม สุขสวัสดิ์ เจ้ากรมการสื่อสารทหาร ซึ่งเป็นประธานในการก่อสร้าง หรือประธานทนายและคณะทนายทนายีกาทั้งหมดที่ร่วมงาน ลืมไปหมด เพราะยุ่งเกี่ยวกับงานขอพระราชทานวิสุงคามสีมา ทั้งนี้เพราะอะไร ? เพราะว่าเป็นการขอในระยะกระชั้นชิด มีเหตุบางอย่างในระยะต้น ๆ เกือบจะบันทึกงานผูกพัทธสีมานี้ต้องเลิกล้มไป ทั้งนี้เพราะว่างานมันเสร็จจะขึ้นเกินไป ในตอนแรกจึงไม่กล้าที่จะนิมนต์พระ ไม่กล้าที่จะทำอะไรทั้งหมด เกรงว่าหนังสือที่ขอพระราชทานวิสุงคามสีมาจะตกมาไม่ทัน นี่เป็นอุปสรรคสำคัญ หนังสือขอพระราชทานวิสุงคามสีมาจะขึ้นงานทุกอย่างจึงไม่มีการประกาศ และในช่วงระหว่างงานก็มีหลายท่านบอกว่า ที่มานี่นะไม่ได้ทราบว่ามีงานดอกขอรับที่มาก็เพราะว่าตั้งใจจะมาตามสมัครหลวงพ่อบานมาจากจังหวัดแพร่บ้าง มาจากจังหวัดแม่ฮ่องสอนบ้าง แล้วก็มาจากอุดรธานีบ้าง มาจากสุราษฎร์ธานีบ้าง จากจังหวัดตรังบ้าง อย่างนี้เป็นต้น หลายท่านด้วยกันบอกว่าไม่ทราบว่ามีงาน แต่ที่สำคัญที่สุดที่ไม่ได้ประกาศงาน นั่นก็คือบรรดาท่านพุทธบริษัทจังหวัดฉะเชิงเทรา มา ๑ คันรถบัส ประมาณ ๔๐ คนเศษ มาถึงก็จอดอยู่หน้าวัดในระหว่างงาน เป็นวันที่ ๔ ของงาน จอดอยู่กลางถนนไม่กล้าลง ในที่สุดเจ้าหน้าที่ไป

ติดต่อ บอกว่าเชิญลงได้ เขาก็ส่งผู้แทนมา ๒-๓ คน ถามว่างานวัดนี้เริ่มหรือยัง หรือว่าเลิกแล้ว เพราะว่าเจียบ เสียงมหรสพก็ไม่มี เสียงขยายเสียงเป็ยัวป่าว ๆ ก็ไม่มี เป็นงานที่เจียบสงัด อาตมาก็นั่งรับแขกอยู่ที่ศาลานวราช ฯ และนอกจากมีเจ้าหน้าที่นั่งอยู่ตามที่แล้ว ก็มีบรรดาท่านพุทธบริษัทเดินไปเดินมาอยู่ระหว่างสถานที่ต่าง ๆ ลึก ๓๐ คน เป็นเหตุให้บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนเหล่านั้นสงสัยว่างานจะไม่มี เมื่อท่านมาถาม จึงได้แจ้งอยู่ว่างานกำลังมีอยู่ ยังไม่เลิก เขาก็ได้ไปแจ้งให้บรรดาพวกของเขาลงมา แล้วมาก็บำเพ็ญกุศล นี่งานที่แปลก แปลกตรงนี้คือเป็นงานที่ไม่มีโฆษณาแต่ก็เป็นเหตุมาอัศจรรย์ใจ วันต้น คือ เสาร์-อาทิตย์ แรก มีบรรดาท่านพุทธบริษัทไปบำเพ็ญกุศลถึง ๑ แสน ๙ หมื่นบาทเศษ ต่อมา ในช่วงระหว่างวันจันทร์ถึงศุกร์ มีคนเพียงห้า-หกสิบคนบ้าง แปดสิบคนบ้าง ไม่ถึงร้อยคนสักวัน แต่ก็มีการบำเพ็ญกุศลกันวันละ ๗ หมื่นบ้าง ๖ หมื่นบ้าง มีอยู่วันเดียวได้ ๔ หมื่นเศษ นี่เป็นอันว่าคนที่มาบำเพ็ญกุศลไม่ได้มาเพื่อชมมหรสพ เพราะไม่มีมหรสพให้ชม ไม่ได้มาเนื่องด้วยการโฆษณา มาด้วยศรัทธาแท้ ความจริงงานนี้ก็เป็นที่พอใจของอาตมาเหมือนกันเพราะถูกใจ ไม่อยากจะทำอะอะวอยวาย

เมื่องานจนจะเริ่มขึ้น หรือว่าเริ่มขึ้นแล้ว สำนักพระราชวังมา เพื่อจัดเตรียมสถานที่สำหรับกระเสด็จมาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เดิมทีเดี่ยวอาตมาเอง กับคณะกรรมการจัดงานก็คิดว่าจะจัดที่ถวายเป็นวัดนี้ คือ

บรรดาพระราชอาณาเขตกับสมเด็จพระราชาคณะ มีสมเด็จพระพุฒาจารย์ วัดสามพระยา เป็นประธาน นั่งรับเสด็จในพระอุโบสถ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเข้าพระอุโบสถทรงศีล แล้ว พล.ร.อ. จิตต์ สังขคุลย์ ถวายรายงาน เสร็จแล้วทรงตติณิมิต แล้วเสด็จออกมาศาลาจตุรมุข ที่อาตมาสร้างเป็นอนุสรณ์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเสด็จมาประทับที่ตรงนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ แล้วทรงรับเงินโดยเสด็จพระราชกุศลในงานนี้ อาตมาตัดรายการทั้งหมดที่จะไปทรงเปิดศูนย์แม่และเด็กที่ถวายเป็นวัดสมเด็จพระพุทธบาท เพราะเกรงว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถจะไม่มีโอกาสเยี่ยมประชาชน ขอร้องให้เขาจัดรายการอย่างเดียวคือทรงตติณิมิตที่นี้ การตติณิมิตก็เตรียมไว้เรียบร้อยแล้ว คือทรงตติณิมิตลูกกลางลูกเดียว ให้อีก ๘ ลูกรอบนอกลงพร้อมกันหมด โดยใช้สายสัญญาณโยงไว้ แต่การที่เตรียมไว้ไม่ได้เป็นไปตามนั้น เพราะเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังที่เข้ามาพิจารณาจัดอย่างนั้นไม่เหมาะสม จึงจัดให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จไปประทับที่ศาลาเรียงข้างพระอุโบสถ ด้านทิศใต้ สมเด็จพระราชาคณะ และพระราชอาณาเขตรับเสด็จที่นั่น พระคณาจารย์ รับเสด็จที่ศาลาเรียงข้างพระอุโบสถด้านทิศเหนือ หลังจากเสด็จเข้าศาลาเรียงแล้ว จึงเสด็จเข้าตติณิมิต ส่วนการตติณิมิต ส่วนการตติณิมิตคราวเดียว ๘ ลูก สำนักพระราชวังเกรงว่าจะเกิดอันตรายแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ความจริงเรื่องนี้ทางคณะกรรมการทั้งหมดก็ทดลองกันแล้ว ทำแล้วลองตัดดูไม่มีอันตราย เมื่อทางสำนักพระราชวังเกรงว่าสายสัญญาณจะไปปิดเอาพระพักตร์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเข้า ความจริงคณะกรรมการที่จัดทดลองตัดกันแล้วลองตัดกันอีก ไม่มีอันตรายตามนั้น แต่ทางเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังทำงานไม่ได้ด้วย เรื่องเกรงอันตรายอันนี้อาตมาก็เห็นใจจึงไม่มีการฝ่าฝืน ไม่มีการคัดค้านเพราะว่าเวลาทดลองทำไม่ได้ด้วย ถ้าบังเอิญเหตุนั้นมีเข้าก็ยอมถือว่าเป็นความบกพร่องของสำนักพระราชวัง เมื่อท่านขอเปลี่ยนแปลงให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตัดลูกเดียวคือลูกกลางจึงได้ปฏิบัติตามใจท่าน แต่ความจริงในตอนต้นคิดว่าถ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตัดลูกกลางลูกเดียว ก็จะได้ัญเชิญสมเด็จพระบรมราชินีนาถทรงตัดลูกหน้าพระอุโบสถ แต่การต้องเปลี่ยนแปลงโดยกะทันหันเพราะเป็นเวลาที่เข้างานคือตติณิมิตในวันนั้น จึงกราบทูลอัญเชิญให้สมเด็จพระบรมราชินีนาถทรงตติณิมิตในวันนั้นไม่ทัน ก็เป็นที่น่าเสียดาย ถ้าได้ทราบบว่าสมเด็จพระพุทธบาทเสด็จมาด้วย ก็จะได้ขอทูลเชิญให้ตติณิมิตอีกลูกหนึ่ง หรืออาจจะเป็นทุกลูกก็ได้ แต่ไม่ทราบบมาก่อน จึงเป็นอันว่าเรื่องนี้ก็ผ่านไป

ต่อมา เมื่อวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จ เดิมทีมีหมายกำหนดการมาว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ จะเสด็จจากหัวหินโดยเครื่องบินปีกหมุน (เฮลิคอปเตอร์) โดยลงเติมน้ำมันที่สนามบินกอง ๔ ตาคลี เห็นเจ้าหน้าที่มาดูสถานที่ อาตมาก็ชี้สถานที่ว่าที่ศูนย์แม่และเด็ก สมเด็จพระพุทธบาทมีลานกว้างที่มี ฮ. มาลงรับอาตมาที่นั่นหลายวาระ ลงได้สบาย ๕ เครื่องก็ลงได้ แต่เจ้าหน้าที่พิจารณาแล้ว เห็นว่าไม่สมควร จึงจัดให้ไปลงที่จังหวัดอุทัยธานี เรื่องนี้ อาตมาไม่วิจารณ์ เพราะว่ามันเป็นเรื่องของความเหมาะสมของท่านเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง ที่อาตมาเห็นว่าเครื่องควรจะลงที่ศูนย์แม่และเด็ก ๆ ก็เพราะว่ามีรั้ว

รอบขอบชิด มีกำแพงรอบบริเวณ แต่ท่านมีความเห็นไม่ตรงกัน ก็ไม่เป็นไร แต่ทว่ามาภายหลัง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเปลี่ยนหมายกำหนดการว่าจะเสด็จโดยรถยนต์ เข้าวัดจันทารามก่อน เป็นอันว่าหมายกำหนดการเลื่อนไปอีก ๑ ชั่วโมง หมายกำหนดการแรก จะเสด็จถึงวัดจันทารามหรือวัดท่าซุง เวลา ๑๓.๓๐ น. หมายกำหนดการหลังเสด็จถึงวัดท่าซุง เวลา ๑๔.๓๐ น.

แล้วในการมาตรวจสถานที่ อาตมาก็ไม่ได้พบกับเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังและเจ้าหน้าที่ของจังหวัด เพราะว่าไปคอยอยู่บนศาลานวราช ๕ ท่านมา ท่านก็ไปดูสถานที่กันเอง แต่ความจริงนั้นก็เป็นเรื่องของท่านโดยเฉพาะ อาตมาก็เพียงว่าหากท่านสงสัยแล้วถามก็แจ้งให้ท่านทราบ มาทราบภายหลังว่าท่านเขียนหมายกำหนดไว้ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถจะเสด็จประทับอยู่ที่วัดท่าซุงนับตั้งแต่มาถึงกลับเป็นเวลา ๑ ชั่วโมง นี่อาตมาก็คิดว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชประสงค์เพียงเท่านั้น ก็ไม่ได้ตั้งใจสงสัย เพราะเป็นเรื่องธรรมดา ถ้าเกี่ยวกับหมายกำหนดการแล้วอาตมาไม่ทราบ คือไม่รู้ต้นสายปลายเหตุว่าหมายกำหนดการนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงกำหนดเองหรือผู้อื่นกำหนดถวาย อันนี้ทราบไม่ได้เพราะไม่เคยทราบเรื่อง แต่เวลาที่เสด็จมาจริง ๆ กับประทับอยู่นานเกินกว่านั้น จะเสด็จมาถึงเวลาเท่าใดแน่อาตมาไม่มีนาฬิกาดู แต่ว่าจะกลับออกจากวัดท่าซุงไปได้ เมื่อได้ยินเสียงมโหระทึกและเพลงสรรเสริญพระบารมี แสดงว่าพระองค์เสด็จกลับออกไปหน้าวัด เวลานั้นถามเรืออากาศเอก สงบ สุวรรณแสง ว่าเวลาเท่าไร เธอแจ้งบอกว่าเวลานี้ ๑๗ นาฬิกาเศษแล้วขอรับ เป็นอันว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เสด็จอยู่ที่วัดนี้เยี่ยมเยียนประชากรของพระองค์สิ้นเวลา ๒ ชั่วโมงเศษ

เอาละบรรดาท่านพุทธบริษัท สำหรับวันนี้มองดูเวลาก็หมดเสียแล้วขอยุติไว้แต่เพียงเท่านี้ ตอนนี้ขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมบุญรณิพูนผลจงมีแก่บรรดาท่านพุทธบริษัทศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดิ์

ท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย วันนี้คงพบกับบรรดาท่านพุทธบริษัทเรื่องพระเมตตาตามเดิม สำหรับวันนี้แล้วได้ปรากฏในด้านอารัมภบทความเป็นมาและหมายกำหนดการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สำหรับวันนี้ ก็จะนำข่าวก่อนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จมาเล่าให้บรรดาท่านพุทธบริษัทได้ทราบ ในเมื่อได้ฟังเรื่องนี้แล้ว ขอบรรดาท่านพุทธบริษัทจงอย่าได้แสดงความหวั่นไหวในจิต เพราะองค์สมเด็จพระบรมสามิตทรงแนะนำไว้ บอกว่าจงอย่าถือมงคลตื่นข่าว ข่าวก็มีอยู่ว่าก่อนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถจะเสด็จ พอได้ทราบว่าเสด็จแน่ ก็มีข่าวมาจากหลายกระแส เป็นผู้หวังดี มาแจ้งให้ทราบว่ากรณีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จมาคราวนี้ จะมีบุคคลปล่อยร้ายลอบปลงพระชนม์พระองค์และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ และถ้าบังเอิญเสด็จมาทุกพระองค์เขาก็จะปลงพระชนม์ทั้งหมด วิธีการที่จะใช้ก็คือใช้ปืนไรแรงสะท้อน ๓ กระบอก ตั้งอยู่ ๓ จุด มีศูนย์ตรงกับบริเวณศูนย์ศิษย์หลวงพ่อบาน แล้วมีเจ้าหน้าที่ของเขาใช้วิทยุติดต่อแจ้งข่าวว่าเวลานี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเสด็จมาถึงแล้วหรือยัง ถ้ามาถึงแล้วปืนไรแรงสะท้อนจะยิงมาพร้อมกันทั้ง ๓ ทิศ และถ้ากินนี้ทำไม่ได้ เขาก็จะใช้คนกล้าตายเข้าปลงพระชนม์พระองค์ในหมู่คนและพร้อมที่จะตายร่วมกัน คือผู้ปลงพระชนม์ก็พร้อมที่จะตายด้วย ข่าวนี้มาจากหลายกระแสด้วยกัน มาแจ้งข่าวกับอาตมาว่าต้องช่วยกันระวังป้องกันพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถ้าบังเอิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ดี สมเด็จพระบรมราชินีนาถก็ดี หรือสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชก็ดี เป็นอะไรลงไป เป็นการบาดเจ็บก็ดี การเสียพระชนม์ชีพก็ดี ของพระองค์ใดพระองค์หนึ่ง ถ้ามีขึ้นก็จะโยงไปถึงอาตมาว่าเป็นต้นเหตุให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถเสด็จมา ย่อมจะมีโทษให้อาตมาหัวขาดหรือถูกยิงเป้า

เมื่อฟังข่าวนี้ บรรดาท่านพุทธบริษัท อาตมาก็ไม่ได้วิตกอะไร เพราะเชื่อมั่นในความสามารถของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยไม่ว่าจะไปที่ไหน ก็ปรากฏว่ามีข่าวนี้เสมอและในที่บางจุดซึ่งอาตมาจะไม่ขอบอกว่าเป็นที่ไหน ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เคยรับสั่งกับอาตมาที่ภูพิงคราชนิเวศน์เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ ว่าในขณะที่ก่อนจะเสด็จไปบางที่มีข่าวลือว่ามีคนคิดจะปลงพระชนม์พระองค์และสมเด็จพระบรมราชินีนาถโดยเสียดชีวิตเข้าแลกชีวิต พระองค์มีพระราชดำรัสว่า ถ้าเราไม่ไปก็จะกลายเป็นผู้แพ้หากข่าวนี้เป็นข่าวจริง แต่ถ้าเป็นข่าวลือ เราก็จะเป็นผู้แพ้มากขึ้น เพียงแค่เขาออกข่าวนิดเดียว เราก็กลัวกันเสียแล้ว นี่น้ำพระทัยของพระองค์ไสเป็นแก้ว พระองค์ทรงมีพระราชดำริว่าราชการทุกอย่าง เมื่อพระองค์ทรงทำดีแล้ว คือทำเพื่อสงเคราะห์ปวงประชาราษฎร์ พระราชกิจที่พระองค์ทรงกระทำ ไม่ได้ทรงกระทำเพื่อประโยชน์ส่วนพระองค์ แต่ทำเพื่อประชาชนทุกคนทุกชั้น ทุกวัย ที่มีพระราชดำริเช่นนี้ เราก็ควรจะนึกได้ว่าพระราชภารกิจทั้งหลายของพระองค์ที่ทรงกระทำไป หากจะทรงหวังความสุขส่วนพระองค์แล้วก็ไม่ต้องเสด็จไปตามที่ต่าง ๆ ให้ลำบาก อยู่แต่เสียในพระราชฐาน ใครเขาเอางานมาให้เซ็นก็เซ็น เห็นสมควรจะเซ็นก็เซ็น ไม่เห็นสมควรเซ็นก็ไม่เซ็นทั้งหมดเรื่อง ที่พระองค์ทรงยอมเหน็ดเหนื่อยไปทุกสถานที่ก็เพื่อความสุขของประชาราษฎร์ชาวไทย ฉะนั้นพระองค์จึงตัดสินใจพระทัยว่าถ้าหากพระองค์จะต้องสวรรคตเพราะเหตุแห่งการกระทำความดีพระองค์ก็พร้อม นี่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเองมีพระราชดำรัสอย่างนี้ พระราชดำรัสนี้ถ้าใครกล้าเข้าไปถามพระองค์ได้ อาตมาเข้าใจว่าพระองค์คงไม่ปฏิเสธเพราะทรงตรัสกับอาตมาเอง ฉะนั้นข่าวนี้ที่เกิดขึ้นอาตมาก็คิด ตามที่สมเด็จพระบรมสามิตคือพระพุทธเจ้าตรัสว่า นัตถิ โลเก อนินทิตโต คนไม่ถูกนิททาเลยไม่มีในโลก คำว่า “นิททา” ก็คือวิพากษ์วิจารณ์และการปล่อยข่าว การปล่อยข่าวแบบนี้บางทีก็ต้องการให้อาตมายับยั้งกราบทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่ให้เสด็จมา แต่คำว่า “ข่าว” บรรดาท่านพุทธบริษัท อาตมาได้มาเสียจนชิน

ข่าวที่มีความสำคัญที่สุดอีกอันหนึ่ง นั่นก็คือมีคนมาบอกบอกว่าแม้แต่อาตมาเองวันนั้นก็ต้องระวังตัวให้มาก เพราะมีคนเขาจ้างคนฆ่าเหมือนกัน เขาจ้างมือปืนมา ๒ คนหวังจะให้ฆ่าโดยให้สิ้นจ้ำจางวูลไม่แพงนั้ก เพียงมูลค่ามือปืนคนละ ๒ พันบาทเท่านั้น แต่ถึงยังงี้ก็ดี ถึงแม้ตอนเย็นของวันที่ ๒๓ ก็มีคนส่งข่าวว่าจะต้องถูกฆ่าแน่ ก็ต้องขอบคุณท่านทั้งหลายเหล่านั้นที่มาส่งข่าว

การสงฆ์ ก็เป็นการสงฆ์ด้วยความหวังดี แล้วก็ยังมีคนอื่นหลายท่านพร้อมเพรียงกัน บอกว่าจะยอมเสี่ยงชีวิตเพื่ออาตมา จะขอป้องกันจนสุดความสามารถ แล้วขานนี้คือหน้าต่อไปอีกว่า ผู้ที่จ้างคนมาฆ่าอาตมานั้น เป็นบุคคลสำคัญผู้มีเกียรติ เขาบอกว่าเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ อาตมาก็สงสัยว่าเอ๊ะข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่อาตมาไม่ได้ติดพ้องหมองปากกับใครมีแต่เป็นที่รักกันทั้งหมด เจอะหน้าใครก็ยิ้มแย้มแจ่มใส คนที่รับช่วงมาก็คือบุคคลบางประเภท อาตมาก็จะไม่บอก มันเป็นข่าว ข่าวเขาที่บอกว่าใครเป็นหัวหน้าต้นคิดจ้างฆ่าอาตมาเอง อาตมาก็คิดว่า ข่าวนี้อาจจะต้องผิดจากความเป็นจริง เพราะมีข้าราชการคนไหนบ้าง ที่จะเป็นผู้ปฏิบัติกับอาตมา อาตมานั่งนึกไปก็นึกไม่ออก จะว่าเป็นข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าพูดถึงตำรวจอุทยานหรือตำรวจชนบทแล้ว ก็เรียกได้ว่าเป็นคนใกล้ชิดเคียงกัน

นี่ทุกท่านก็มีความหวังดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านผู้บังคับบัญชาตำรวจอุทยานนี้มีความเป็นห่วงใยถึงกับให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมานอนเป็นเพื่อนอยู่ทุกคืน และอยู่เป็นประจำทุกวัน สิ้นกาลเวลาถึง ๔ ปีแล้ว แล้วจะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นผู้ใหญ่คนไหนสั่งฆ่าอาตมา ๆ ก็คิดไม่ออก ถึงจะคิดว่าเป็นเจ้าหน้าที่ข้าราชการพลเรือนของจังหวัดอุทัยธานีหรือจังหวัดใด ๆ มาคิดฆ่าอาตมาก็มองไม่เห็น เพราะฆ่าข้าราชการพลเรือนทุกท่าน เจอะหน้าก็โอบอ้อมอารีกันดี เป็นที่รักกันทุกคน ถ้าจะคิดฆ่าอาตมาก็ยิ่งมองไม่เห็นใหญ่ เพราะความสัมพันธ์ระหว่างคนทุกชั้นนั้น ข้าราชการทั่วประเทศยอมเป็นที่รักของอาตมาทุกคน เมื่อพิจารณาข่าวนี้แล้วก็เข้าใจ คือเข้าใจว่าข่าวนี้อาจจะไม่ตรงตามความเป็นจริง ข่าวนี้อาจจะผิดความจริงของข่าว ต้องไม่มี ทั้งนี้เพราะอะไร ? เพราะเป็นการยุให้ร้ายทำให้ร้ายระหว่างอาตมากับข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหาร ข้าราชการพลเรือนฝ่ายปกครองให้เกิดความแตกแยก ระแวงระไวซึ่งกันและกัน ข่าวประเภทนี้มีปรากฏมานาน อาตมาจึงไม่หนักใจคิดว่าเกิดมาแล้วมันต้องตาย คนที่เกิดมาแล้วไม่ตายไม่มี เวลานี้อาตมานับแต่เกิดมาได้สร้างสาธารณประโยชน์ให้มีขึ้นแก่พระพุทธศาสนาด้วย แก่ประชาชนชาวไทยด้วยตามกำลังความสามารถที่จะทำได้ การสร้างสรรคความเจริญในที่ใดก็ตามสร้างแล้วก็ไม่เคยแบกเอามาเป็นส่วนตัว เวลานี้ นอกจากจะสร้างที่วัดท่าซุงแล้ว ก็ได้สร้างโรงพยาบาล และชุบ่น้ำให้แก่ประชาชนที่ขาดแคลนน้ำ โดยบอกบุญให้แก่บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทชุบ่น้ำให้เป็นสาธารณประโยชน์ในแดนกันดารนับเป็นร้อย ๆ บ่อ และในแดนกันดารใดที่มีความอดอยากแค้นแค้นไม่สะดวกด้วยความเป็นอยู่ ก็ได้ร่วมมือกับ ม.จ. หญิงวิภาวดี รังสิต ไปในสถานทีนั้น แนะนำให้เขาเข้าใจในความสามัคคี ร่วมมือกันประกอบสัมมาอาชีพในรูปแบบสหกรณ์ รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ้าขาดแคลนอะไร ม.จ. หญิงวิภาวดี รังสิตก็ให้เจ้าหน้าที่วิทยุกราบทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อขอพระราชทาน ในวันรุ่งขึ้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงจัดการส่งไปให้ งานประเภทนี้เป็นงานที่เต็มไปด้วยความยากลำบากต้องไปในแดนทุรกันดาร อย่างนี้อาตมาก็ทำแล้ว วัตถุประสงค์ก็สร้างเป็นสาธารณะ ช่วยวัดไม่จำกัดวัด เงินทองของอาตมาไม่มีก็ใช้สติปัญญาเท่านั้นเป็นเครื่องช่วย แต่ก็ถือว่าเป็นคุณประโยชน์อันหนึ่งที่อาตมาได้ทำแล้วในฐานะที่บวชเข้ามาในพระพุทธศาสนา พยายามปฏิบัติตามจริยาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงปฏิบัติด้วยพระพุทธเจ้าทรงมีพระจริยาสามอย่าง คือ

หนึ่ง พุทธตถะ จริยา ทรงประพฤติในฐานะที่เป็นพระพุทธเจ้า สอนคนให้ละความชั่ว ประพฤติความดี มุ่งหวังจิตบริสุทธิ์ มีพระนิพพานเป็นที่ไป

สอง องค์สมเด็จพระจอมไตรทรงประพฤติเป็นประโยชน์แก่โลก แนะนำประชากรให้ปฏิบัติตนให้มีความสุข ในฐานะที่เป็นชาวโลก ในด้านการครองชีพและความเป็นอยู่มีธรรมะที่ท่านเรียกว่า คิปปิปฏิบัติ คือเป็นข้อวัตรปฏิบัติสำหรับฆราวาสจะปฏิบัติได้ทุกคนแล้วมีความสุขในปัจจุบัน

สาม ญาติตถะ จริยา ทรงประพฤติเป็นประโยชน์แก่พระญาติ เหตุร้ายใด ๆ จะพึงมีแก่พระญาติองค์สมเด็จพระบรมโลกนาถก็ทรงสงเคราะห์ ป้องกันให้ แต่หากว่ากรรมนั้นเป็นกรรมใหญ่ไม่สามารที่จะหลีกเลี่ยงได้ ก็ต้องปล่อยไปตามกรรม

ที่พระพุทธเจ้าทรงปฏิบัติอย่างนี้ อาตมาก็ปฏิบัติตามแล้วทุกอย่าง ถ้าชีวิตจะต้องมาตายก็เป็นชีวิตที่ได้ปฏิบัติความดีแล้ว ไม่เห็นจะเป็นที่น่าเสียดายตรงไหน การอยู่ ถ้าอยู่นานไปเท่าใดก็มีความลำบากเท่านั้น ตายเร็วเท่าไรก็มีความสุขเร็วเท่านั้น ตายเมื่อไรก็มีความสุขเมื่อนั้น เวลานี้ก็อยู่ด้วยความสุขใจ แต่กายมันไม่สุข แต่ก็ไม่ได้เป็นห่วงกังวลอะไร ถือว่าเป็นเรื่องของคนที่เกิดมาในโลก จะต้องเป็นอย่างนั้น ความพยายามเหน็ดเหนื่อยเพื่อสาธารณประโยชน์เป็นที่พอใจของอาตมา ถ้าอยู่เฉย ๆ ส่งสมทรัพย์สินเพื่อความสุขตน อันนี้ไม่มีความสุขเลย ขณะใดที่มีโอกาสได้ส่งเคราะห์มนุษย์เพื่อนร่วมโลกหรือท่านผู้มีความดีทั้งหลายก็เป็นทีพอใจ

เรื่องนี้เป็นเรื่องของ “พระเมตตา” แต่ก็ควรประกอบด้วยธรรมะ ที่อาตมาบอกว่าชาวเกิดขึ้นอาตมาไม่เชื่อ แต่ก็ชอบคนผู้บอกข่าว ชาวนั้นอาจจะจริงก็ได้ หรืออาจจะไม่เป็นความจริงก็ได้ แต่ผู้รับข่าว รับข่าวมาจริง ทั้งนี้เพราะว่าท่านผู้บอกเป็นผู้ใหญ่ เป็นบุคคลที่ควรเชื่อถือได้ แล้วก็มีความห่วงใยอาตมาเป็นพิเศษ นอกจากนั้น คนของท่านก็ให้การระวังระไวอาตมาเป็นอย่างดี แสดงว่าข่าวนี้เป็นความจริงมีผู้ส่งข่าวมาจริง แต่ว่าสำหรับข่าวที่ว่าข้าราชการชั้นผู้ใหญ่จ่าฆ่า นี่อาจจะเป็นแนวอันหนึ่งผู้ให้รำคำให้ระวังสร้างความแตกความสามัคคีซึ่งกันและกัน อาตมาแตกความสามัคคีกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพราะเวลานี้เจ้าหน้าที่ตำรวจห่วงใยอาตมาอยู่มาก ได้ส่งเจ้าหน้าที่มาอารักขาอยู่ ๔ ปีแล้ว เพราะความห่วงใย เจ้าหน้าที่พลเรือนก็ให้ความสนับสนุนในกิจการที่ทำเป็นอย่างดี ไม่มีใครประกาศตนเป็นศัตรู ฝ่ายเจ้าหน้าที่ทหารก็มีความเคารพนับถือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี มีการโอภาปราศรัย งานใหญ่ที่จะพึงมีขึ้น เจ้าหน้าที่ทหารก็จัดทหารมาช่วยในกิจการงานหรือมาช่วยพัฒนา ทำความเรียบร้อยให้เกิดขึ้นในสถานที่ แล้วก็เอาข้าราชการฝ่ายไหนมาสั่งฆ่าอาตมา อันนี้ บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนพอฟังข่าวอย่างนี้แล้วก็ต้องใคร่ครวญกันไว้ก่อน

แต่อีกข่าวหนึ่ง มีว่า ถ้าบังเอิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ หรือสมเด็จพระอนุชาธิราชมีอันตรายลงไป อาตมาก็ต้องถูกยิงเป้าหรือหัวขาดเพราะว่ามีข้าศึกจะใช้ปืนไร้แรงสะท้อนยิงมา ๓ ทิศพร้อม ๆ กันลงในบริเวณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถประทับอยู่ เรื่องนี้อาตมาไม่ตกใจเลย ถ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชจะต้องสิ้นพระชนม์ อาตมามีความมั่นใจ ว่าโทษตัดหัวหรือว่าโทษยิงเป้าสำหรับอาตมาไม่มี เพราะในระหว่างนี้อาตมายังเป็นผู้อยู่ใต้กฎหมาย แต่ถ้าเรื่องนั้นเกิดขึ้นมาจริง ๆ แล้ว อาตมาก็เป็นผู้อยู่นอกระบบกฎหมาย ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถและสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเสด็จมาอยู่ตรงไหนอาตมาก็อยู่บริเวณนั้น ถ้าอันตรายจะพึงเกิดขึ้นแก่พระองค์ อาตมาก็ต้องอยู่ในอันตรายนั้นด้วย ในเมื่อถูกกลุ่มอย่างนั้น อย่างว่าแต่คนเลย แม้แต่วัดก็พัง กระสุนแบบนั้นเป็นกระสุนระเบิด ยิ่งพร้อมกันมา ๓ นัด วัดถึงแม้จะมีสภาพแข็งแรงก็พังหมดแล้วอาตมาก็ต้องตาย เมื่อตายแล้วจะเอากฎหมายที่ไหนมาลงโทษ ตอนนั้นอยู่นอกกฎหมายจริง ๆ กฎหมายจะมาตัดสินลงโทษผี คือตัดคอ ตัวหัวผี อันนี้ไม่เกิดประโยชน์ เพราะตายแล้วกฎหมายไม่มีการบังคับให้ลงโทษผี จำคุกผีก็ปี ยิ่งเป้าผี หรือประหารชีวิตผีนั้นไม่มี แล้วหากบรรดาท่านพุทธบริษัทจะถามว่าเมื่อได้ข่าวอย่างนี้จริง ๆ ทำไมจึงไม่กราบทูลให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยับยั้งการเสด็จ อาตมาก็ขอตอบว่าถ้าอาตมาทำอย่างนั้น อาตมาก็ควรจะสึกไปเป็นฆราวาสเสีย ทั้งนี้เพราะอะไร ? ก็เพราะว่าการทำอย่างนั้นเป็นการถือมงคลตื่นข่าวจนเกินไป เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีมาก มีทั้งทหาร มีทั้งตำรวจ มีทั้งศูนย์รักษาความปลอดภัย มีทั้งเจ้าหน้าที่สันติบาลแล้วก็ยังมีบุคคลอื่นอีกหลายท่านซึ่งเป็นบุคคลที่ตกอยู่ในระหว่างความทุกข์ เขาจะเข้ามาเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ท่านเหล่านี้มาด้วยกันหลายร้อยคน และเมื่อได้ทราบข่าวพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถซึ่งเป็นที่เคารพรักยิ่งกว่าบิดามารดาของเขาจะต้องมีอันตราย พวกนี้ก็กระจ่ายออกไปรวมกลุ่ม เพื่อเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่เพียงครั้งเดียว นอกจากนั้นก็ปะปน แทรกแซงอยู่กับบรรดาประชาชนทั้งหลาย พร้อมทั้งจะสละชีพของตนเพื่อป้องกันพระชนม์ชีพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ และพระบรมโอรสาธิราชทั้ง ๆ ที่เขาไม่ติดอาวุธ แต่เขาก็พร้อมที่จะตาย เอาจริงกายเข้าป้องกันสรรพอาวุธที่จะไปทำร้ายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

นี่แสดงว่าคนที่จงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีมาก นอกจากคนพวกนี้แล้วก็ยังมีชาวบ้านอีกมาก ที่ได้รัฟังข่าว คือมีบางคนนั่งรับฟังข่าวอยู่กับอาตมา มีบุคคลเข้ามาส่งข่าว ผู้นี้ก็พร้อมที่จะพลีชีพเพื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและ

สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ต่างคนต่างพร้อมกันอย่างนี้ นั่นก็หมายความว่า ถ้าข้าศึกจะทำลายพระชนม์ชีพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วยอาวุธสั้น เช่นปืน หรือลูกระเบิดมือ หรือว่ามีด พวกนี้พร้อมที่จะตายแทน คือจะเอาร่างกายเข้าป้องกัน หรือมีจะนั้นก็ต่อสู้ด้วยมือเปล่า แต่ถ้าบังเอิญข้าศึกจะยิงมาด้วยปืนไร้แรงสะท้อนอันนี้ไม่ต้องช่วยกันป้องกัน ช่วยกันตายพร้อมกัน เป็นอันว่าต่างคนก็ต่างตาย แล้วก็น้ำพระทัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตามที่ตรัสที่ภูพิงคีราชินีเวศน์ว่าข้าวกวกรลอบปลงพระชนม์ทั้งสองพระองค์มีมานาน พระองค์ทรงมีพระราชดำรัสว่า ถ้าเราไม่ไป ก็จะกลายเป็นผู้แพ้ นี่เป็นกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในเมื่อเป็นเช่นนั้น ถ้าอาตมาส่งข่าวไปขอขยับยั้งการเสด็จ ท่านผู้รับฟังทั้งหลายก็ลองคิดว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงมีพระราชดำริอย่างไรในตัวอาตมา คงจะมีพระราชดำริว่าข้าวกวกรเพียงแค่นี้ ก็กลัวเสียแล้ว นี่หรือสาวกขององค์สมเด็จพระประทีปแก้ว ที่เขาเรียกกันว่าปุชณียบุคคล เป็นศากยบุตรพุทธิในรสขององค์สมเด็จพระศพล เพียงแค่นี้ก็แสดงอาการซี้ซลาดให้ปรากฏ

ถ้าจะถามต่อไปว่า คิดอย่างนั้นมิเป็นการเยอหยิ่งเกินไปหรือ จะเป็นการโง่แกมหยิ่งไปกระมัง อาตมาก็ต้องขอตอบว่า เป็นเรื่องธรรมดา จะวิพากษ์วิจารณ์อะไรยังไง ๆ อาตมาก็ไม่ว่าทั้งหมด ในฐานะที่องค์สมเด็จพระบรมสุคตตรัสไว้ว่า จงอย่าถือมงคลตื่นข่าว แล้วอาตมาเองก็พร้อมที่จะตาย ถ้าความตายนั้นเป็นไปเพื่อสาธารณประโยชน์ และถ้าจะถามว่า การที่กราบบังคมทูลอัญเชิญให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จมาทรงตัดสินคดีมีประโยชน์อะไร อาตมาก็ต้องขอตอบว่าเป็นประโยชน์ใหญ่ที่สุดที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถเสด็จมา คือนอกจากประโยชน์จะได้แก้แค้นและภิกษุสามเณรทั้งหลายแล้ว ประโยชน์ใหญ่คือกำลังใจของประชาชน มีมากจนบอกไม่ถูก พระองค์ได้ทรงแสดงความเมตตาปราณีต่อพลกนิกรของพระองค์อย่างคาดไม่ถึง ทุกคนในขณะนี้ ซึ่งเวลาล่วงเลยไปนานแล้ว ยังปรารถนาเรื่องราวที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จมาคราวนี้ บางท่านถึงกับน้ำตาคลอ บางท่านถวายของที่ระลึกแล้วก็ร้องไห้ไปด้วย ที่ร้องไห้ไม่ได้เสียดายของ แต่เป็นเพราะอำนาจความปลื้มใจ บางคนก็ถึงกับสะอึกสะอื้น โดยที่ไม่เคยคิดเลยว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช จะทรงแสดงความสนทนากับปวงชนชาวไทยที่มาในงานอย่างนั้น เข้าใจกันแต่จะไปที่ไหนเขาก็ติดตามกัน จะถวายอะไรแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะต้องทำอย่างนั้น ต้องทำอย่างนี้ ต้องใส่พานทอง ต้องใส่พานเงิน แต่เนื้อแท้จริง ๆ ในคราวนี้พระองค์ทรงแสดงให้เห็นว่า พระองค์กับประชาชนนั้นไม่ใช่ใคร ทรงถือว่าคนทั้งหลายเป็นพระราชโอรส พระราชธิดาของพระองค์

เอาละ บรรดาท่านพุทธบริษัท เวลาวันนี้ก็หมดลงเสียอีกแล้วนี้ ก็ขอยุติลงแต่เพียงเท่านี้ ขอความสุขสวัสดิ์จงมีแก่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน สวัสดิ์ !

ท่านสาธุชนพุทธบริษัท สำหรับวันนี้ ก็ขอต่อเรื่อง “พระเมตตา” ต่อไป

เรื่องของชาวที่เล่าผ่านมาก็ยังไม่หมดเสียทีเดียว ชาวสำคัญที่บรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่านเคยรับฟังกันมาเป็นชาวในอดีต แต่ติดมาถึงปัจจุบัน คือเขาลือกันว่าอาดตากับเจ้าอาวาสแย้งกันเป็นสมภารบ้าง อาดตากับท่านเจ้าอาวาสแตกความสามัคคีกันบ้าง อาดตมาใช้อิทธิพลบังคับให้เจ้าคณะจังหวัดลาออกบ้าง นับเป็นข่าวเกรียวกราวกันมานาน แต่บุคคลทั้งหลายที่มาในงานนี้อาจจะทราบ ถ้าไม่ทราบก็จะบอกให้ ว่าถ้าอาดตมาแตกกันจริง ๆ กับเจ้าคณะจังหวัดและเจ้าอาวาส งานผูกพัทธสีมามีขึ้นไม่ได้ ทั้งนี้เพราะอะไร ? เพราะว่างานผูกพัทธสีมาจะมีขึ้นมาได้ก็ต้องอาศัยท่านเจ้าอาวาสขอพระราชทานวิสุงคามสีมา เพราะเป็นเจ้าอาวาสโดยตำแหน่ง แล้วก็ต้องผ่านเจ้าคณะตำบล ต้องผ่านเจ้าคณะอำเภอ ต้องผ่านเจ้าคณะจังหวัด แต่งานนี้ที่เป็นไปได้ก็เพราะท่านเจ้าคณะจังหวัดมีความเมตตาปรานีเป็นพิเศษ ให้คำแนะนำชี้แจงทุกอย่าง โดยที่ท่านเป็นผู้ชำนาญงานมานาน ในงานผูกพัทธสีมาเคยร่วมงานกับสมเด็จพระวันรัต (เอ็ง เขมจารี) วัดมหาธาตุ ท่านมีอายุ ๘๐ เศษแล้วแต่งงานทุกอย่างท่านทำได้อย่างกระฉับกระเฉง มีกำลังกาย มีกำลังใจ ต่อสู้กับอุปสรรคคือความเหน็ดเหนื่อย ไม่ย่อท้อต่อความเหน็ดเหนื่อยที่จะพึงบังเกิดขึ้น นี่เห็นน้ำใจของท่านเจ้าคณะจังหวัดว่าท่านมีความเมตตาปรานีเพียงใดแต่ถ้าบังเอิญอาดตมาเป็นปฏิปักษ์ เป็นศัตรูกับท่าน ท่านจะมีเมตตาปรานีช่วยเหลืออย่างนั้นหรือ ทั้งนี้ ก็รวมไปถึงท่านเจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล ท่านเจ้าอาวาส ต่างคนต่างร่วมมือกัน พวกนี้ได้รับความเห็นเหนื่อยในกิจนี้ไปตาม ๆ กัน นี่ข่าวลือที่เขาว่าแตกความสามัคคีกันผลจริง ๆ มันเป็นอย่างนี้ ถ้าผลอย่างนี้เรียกว่าผลของการแตกความสามัคคี มันก็ออกจะแปลกอยู่

คำว่าสามัคคี แปลว่าพร้อมเพรียงกัน ร่วมกันกระทำ แต่ในเมื่อทุกฝ่ายต่างร่วมกันทำอย่างนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่านเจ้าคณะจังหวัดมีความเมตตาเป็นกรณีพิเศษ มีอะไรขัดข้องไปหาท่าน ๆ ก็พร้อมให้คำแนะนำอยู่เสมอ แม้จะนำกิจนั้นไปจนเวลารับแขกของท่านก็ตาม ไปหาท่าน ๆ ก็เมตตาออกมารับแล้วก็ชี้แจงทุกอย่างด้วยอารมณ์ยิ้มแย้มแจ่มใส และที่สั่งไว้เสมอว่า มีอะไรก็มาหาฉันนะ ถ้ามั่น ถ้าสิ่งนั้นช่วยได้ไม่เกินวิสัย ฉันจะช่วยทุกอย่าง ในเมื่อเป็นเช่นนี้ ทำไมจึงมีข่าวว่าแตกความสามัคคีกัน เป็นอันว่าตามทีองค์สมเด็จพระทรงธรรมทรงกล่าวว่า จงอย่าสนใจกับคำสรรเสริญและนินทานั้น บรรดาท่านพุทธบริษัท คำสั่งสอนของท่านเป็นความจริง เราจะเห็นว่าคำสรรเสริญก็ดี คำนินทาก็ดี ไม่ได้ประโยชน์อะไรกับบุคคลผู้รับฟัง เขาสรรเสริญว่าเราดี แต่ถ้าเราเลว เราก็ไม่ดีไปตามคำเขาพูด เขานินทาว่าเราเลว ถ้าเราเป็นคนดี เราก็ไม่เลวไปตามคำเขาพูด นี่เรามีความสามัคคีกัน เขาลือกันว่าแตกความสามัคคี ในที่สุดคณะพระสงฆ์ก็มีความสามัคคีกันอยู่ มีความสามัคคีกลมเกลียวกัน แล้วข่าวลือนั้นจะมีผลอะไรออกมาบ้าง ? ความจริงท่านเจ้าอาวาสท่านก็ดี ไม่มีอะไรกับอาดตมา งานทุกอย่างก็ช่วยกัน อยู่กันด้วยความสุข แต่ก็มีข่าวกระพือออกไป ชาวนั้นจะมาจากไหนอาดตมาไม่ทราบ จะไปสนใจเพื่ออะไร สนใจแล้วก็ไม่ได้เกิดประโยชน์ ดีหรือไม่ดีมันอยู่ที่ตัวเรา อยู่ที่ความประพฤติปฏิบัติ นี่แหละบรรดาท่านพุทธบริษัท รับฟังแล้วก็ขอให้หันไปคิดไว้ด้วยว่าพระพุทธรูปเจ้าทรงกล่าวว่า นินทา ปัสงสา นินทาไม่เกิดประโยชน์ ในเวลาที่พระองค์ทรงโปรดสอนบรรดาพระสงฆ์ทั้งหลาย เพราะปรากฏว่าในเวลานั้นองค์สมเด็จพระจอมไตรกำลังถูกนินทาจากสุปรียบริพาชก ในขณะที่นั้นทมนพสรรเสริญพระพุทธรูปเจ้า สุปรียบริพาชกผู้เป็นลูกกลับนั่งสาปนั่งแช่งพระพุทธรูปเจ้า ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าพระพุทธรูปเจ้าทรงพาพระสงฆ์ทั้งหลายเดินไป สุปรียบริพาชกก็พาสาวกของตนติดตามพระพุทธรูปเจ้าไป ไม่กล้าจะคลาดจากพระพุทธรูปเจ้าเนื่องด้วยพระพุทธรูปเจ้าไปที่ไหน มีคนเคารพนับถือที่นั่น มีลาภสักการะ มีอาหารบริบูรณ์สมบูรณ์ ในเมื่อคนเขามาเลื่อมพระพุทธรูปเจ้าเลื่อมพระสงฆ์เขาก็เลื่อมคณะของตนด้วย จึงได้ติดตามไปใกล้ ๆ แต่ครั้งมองไปเห็นองค์สมเด็จพระจอมไตรเดินไปด้วยสีหาลาภสงฆ์ บรรดาสาวกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็มีความสรวม แลดูน่ารักน่าชมน่าเลื่อมใสน่าไหว้บูชา ครั้นสุปรียบริพาชกหันมาดูลูกศิษย์ของตน เห็นลูกสี่ลูกจนซุกซน ต่างหยอกต่างเข้าซึ่งกันและกัน ไม่น่าดู ไม่น่าชม น่าเกลียด เมื่อลูกศิษย์ของตนไม่ดีแทนที่จะติเตียนตนเองว่าปกครองลูกศิษย์ไม่ดี สอนลูกศิษย์ไม่ดี หรือสอนคือบรมดี แต่ลูกศิษย์ไม่ทำตามก็ควรจะว่ากล่าวตักเตือนลูก

ศิษย์ของตน แต่เพราะอาศัยน้ำใจที่เป็นอนุคุณ สุปรีย์ปริพาชกไม่ทำอย่างนั้น กลับนั่งนินทาว่าพระพุทธเจ้า แกล้งประณามด้วย ประการทั้งปวง

ส่วนนันทมานพผู้เป็นหลาน เห็นความดีขององค์สมเด็จพระพิชิตมารกับบรรดาพระสาวกทั้งหลายก็นั่งสรรเสริญพระรัตนตรัย เป็นอันว่าลูกกับหลานมีคติไม่เสมอกัน ในตอนเช้า สาวกขององค์สมเด็จพระทวงธรรมไปบิณฑบาตได้ทราบข่าวนั้นแล้ว จึงได้นำข่าวมาทูลสมเด็จพระประทีปแก้ว พระองค์ทรงสดับแล้วจึงได้ทรงมีพระพุทธปฏิภาตรัสว่า ภิกขเว ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ขึ้นชื่อว่านินทาปัสสาเป็นของธรรมดาของโลก คนเราเกิดมา ไม่ถูกนินทาที่ถูกสรรเสริญ หรือถูกนินทาและสรรเสริญทั้งสองอย่าง เธอทั้งหลายจงอย่าสนใจกับคำนินทาและคำสรรเสริญ เขาสรรเสริญว่าเราดี ถ้าเราไม่ทำตามเขาพูด คือเราเลวอยู่ เราก็ดีไม่ได้ เราดีอยู่ถ้าเขานินทาว่าเราเลว เราก็เลวตามคำพูดเขาไม่ได้ ขอพวกเธอทั้งหลายจงตั้งอยู่ในความสำรวม จงประพฤติแต่ความดี อย่าสนใจกับคำนินทาและสรรเสริญ นี่แหละบรรดาท่านพุทธบริษัท อาตมาถูกมาทุกอย่าง ชาวจากชาวบ้าน ชาวหนังสือพิมพ์ การปิดประกาศโฆษณา การขยายเสียงตำว่า ทุกอย่างมีหมด แต่ก็ยึดพระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระบรมครู ไม่สะดุ้งสะเทือน บางทีเขาจะเห็นว่าหน้าด้าน ใจด้านเกินไป คำเท่าไรไม่สะเทือน ก็พระพุทธเจ้าท่านสั่งไม่ให้สะเทือน ถ้าสะเทือนแล้วก็ไม่มีการโยชน เมื่อพระองค์ทรงโปรดเมตตาอย่างนี้ อาตมาก็เลยขี้เกียจสะเทือน ไม่สะเทือนเสียสบายใจกว่า เป็นอันว่าคติอันนี้ บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายโดยถ้วนหน้าก็น่าจะรับฟังไว้ใคร่ครวญพิจารณา ดูว่าเขาสรรเสริญว่าเราดี แต่ว่าเราเป็นคนเลว แล้วมันจะดีไหม จะดีตามคำเขาพูดไหม ถ้าเราทำทุกสิ่งทุกอย่างดีแล้ว แต่เขาว่าเราเลว แล้วเราจะเลวตามเขาไหม เอาที่เห็นง่าย ๆ ว่าเรามันแก่ลงไปทุกวัน มันใกล้จะตายไปทุกวัน อายุ ๕๐-๖๐ ปีแล้ว ๗๐ ปีแล้ว แต่คนเขามายกบอกว่า เขม่วนยังหนุ่มยังสาว ยังสาวยังหนุ่มกระชุ่มกระชวยเหมือนกับคนอายุ ๒๐ ปี ร่างกายของเรานี้มันจะกลับหนุ่มกับสาวเหมือนคำเขาพูดไหม มันก็คงไม่เป็นอย่างนั้น ร่างกายมันมีสภาพทรุดโทรมเพียงใด มันก็เป็นไปตามนั้น นี่ เป็นอันว่าขอบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่านจงอย่าถืออิมงคลตื่นข่าว แล้วก็จงอย่าเดือดร้อนเมื่อบุคคลใดเขาตำว่าเรา เพราะเราเกิดมาให้เขาตำว่าเราเกิดมาให้เขาว่า เราเกิดมาให้เขานินทา เราเกิดมาให้เขาสรรเสริญ ถามว่าทราบได้ยังไง ก็ต้องตอบว่าธรรมดาของโลกมันเป็นยังงั้น หลีกเลี้ยงไม่ได้ เมื่อหลีกเลี้ยงไม่ได้ก็ต้องสู้กันไปแบบนี้ เขานินทาที่รับ เขาว่าที่รับ รับแล้วก็วางไว้ กำลังรับหมาความว่ารับฟัง ไม่ใช่รับฟังเข้าไว้ เมื่อใจเราไม่รับ เขาจะเป็นยังงั้นมันเรื่องของเขา เราไม่ต้องห่วง เรามีหน้าที่อย่างเดียว คือปฏิบัติความดีให้เข้าถึงที่สุด จบจุดของพระพุทธศาสนา เราก็จะสิ้นทุกข์

ที่นี้ มาคุยกันต่อไป การมีงานพระราชทานวิสุงคามสีมาคราวนี้ ได้รับความเมตตาปราณีจากบรรดาพระเถระานุเถระผู้ใหญ่เป็นอันมาก มีสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์วัดสามพระยาเป็นประธาน และมีพระราชาคณะชั้นผู้ใหญ่อีกมาท่านได้มีความเมตตา มาตั้งแต่ต้นคือตั้งแต่เริ่มสร้างวัดนี้ ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ สร้างฝั่งตะวันออก จากกุฏิ ๓ หลัง เป็นกระท่อมน้อย ๆ เป็นกระท่อมเก่า ๆ รื้อไปแล้ว ๒ หลังเพราะใช้ไม่ได้ เหลือไว้เป็นอนุสรณ์ ๑ หลังแล้วนอกจากนั้น สร้างกันมาจนกระทั่งที่ไม่มีจะสร้าง เมื่อมีผู้ศรัทธามากขึ้นจึงได้ไปซื้อที่ฝั่งตะวันตกคนละฝั่งถนน สร้างเป็นอาคารสวยสดงดงามมีมูลค่าตามที่เขาประเมินกัน ๓๐ ล้านบาท แล้วซื้อที่ก่อสร้างศูนย์แม่และเด็กสมเด็จพระยุพราชอีก ๑๓ ไร่เศษ สร้างอาคารขึ้นอีก อยากรู้ก็มาชมกันเองก็แล้วกัน ฝั่งด้านตะวันตกทั้ง ๒ จุด คือวัดและโรงพยาบาล ใช้เวลา ๓๓ เดือน เวลาก่อสร้างจริง ๆ ๓๓ เดือน ถ้านับโดยปี ๓ ปี แต่มันขาดไป ๓ เดือน เมื่องานเสร็จต่อจากนี้ก็จะถมนิด ๆ หน่อย ๆ เล็ก ๆ น้อย ๆ ตามสมควรก็เป็นอันว่าสิ้นเงินก่อสร้างไปแล้วประมาณ ๑๕ ล้านบาท เงินยังให้เขาไม่หมด ยังเป็นหนี้เข้าอีก ๔ ล้านบาท พุดง่าย ๆ ว่าจะต้องใช้หนี้เข้าอีก ๕ ล้านบาท ตอนนั้นพลเรือเอกจิตต์ สังขดุขย์ก็ได้กราบบังคมทูลแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ว่าส่วนที่เหลือนี้ทั้งหมด พวกข้าพระพุทธเจ้าคณะศิษยานุศิษย์ของพระอาจารย์วัระ ถาวร ทั่วประเทศ จะพร้อมกันช่วยจัดหามาชำระหนี้ให้โดยไม่ต้องให้คณะสงฆ์ต้องมีความหนักใจแต่ประการใด นี่แสดงน้ำใจของทุกท่านที่เต็มเปี่ยมไปด้วยมหาคุณ ฉะนั้นบรรดาพระสงฆ์ต่างก็มีจิตเมตตาไมโทนา แม้แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ความจริงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถทรงพระเมตตาที่อาตมา ถวายเงินไว้ในขณะที่เสด็จมาปี พ.ศ. ๒๕๑๔ เงินส่วนพระองค์สามหมื่นบาท และมีข้าราชการบริพารโดยเสด็จพระราชกุศลอีก ๕ พันบาท ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๑๙ ได้ทูลเชิญเสด็จทั้งสองพระองค์กับสมเด็จพระเจ้าลูกเธอไปบรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่อาตมาสร้างวิหารกับพระไว้ที่จังหวัดสงขลา ตอนนั้น ได้มีพระมหา

กรุณาให้คุณถวายเงินไว้ ๒ หมื่นบาท เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ ทรงถวายที่ภูพิงคิราชนิเวศน์อีก ๓ หมื่น ๕ พันบาท และอีกเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๒๐ ทรงนิมนต์เข้าไปที่พระที่นั่งไพศาลทักษิณในพระบรมมหาราชวัง ทรงถวายอีกหมื่นห้าพัน แล้วก็มีคนติดตามอีกพันบาทเศษ ๆ เงินทั้งหมดนี้ อาตมาจัดแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งสร้างวัด อีกส่วนหนึ่งสร้างโรงพยาบาล ในการเสด็จมาคราวนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถได้ทรงนำเงินของท่านมาถวายอีกห้าหมื่นบาทแล้วมีคนโดยเสด็จพระราชกุศลอีก ๑ พันบาทเศษ ๆ และวันนั้นที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ออกเยี่ยมประชากรบรรดาประชาชนส่งเงินมอบถวายต่อพระหัตถ์ของพระองค์ทั้งสามพระองค์ได้อีก ๗ หมื่น ๔ พันบาทเศษ รวมเงินทั้งหมดพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชทรงร่วมในการก่อสร้างทั้ง ๒ แห่งแล้ว ๒ แล้วบาทเศษ นี่เป็นพระมหากรุณาธิคุณพิเศษ การที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เสด็จร่วมกันมาตัดนิมิต ยกช่อฟ้า บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ และเทพอรูปหล่อหลวงพ่อบานในกาลก่อน ทำให้ผลกนิกรของพระองค์มีความปลาบปลื้มใจเป็นกรณีพิเศษอย่างยิ่ง

ที่นี่ ก่อนที่จะเสด็จมาถึง เมื่ออาตมาว่างจากการรับแขกก็เข้าไปเฝ้าสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ท่านก็มีจิตเมตตาบอกว่าคุณ เขาเออะ มีกิจอะไรก็ไปทำไม่ต้องห่วงฉัน พระมหาเถรานุเถระพระราชาคณะต่าง ๆ ท่านก็เมตตาบอกว่ามีงานก็ไปทำเออะไม่ต้องห่วงฉัน ฉันมีที่พักสบายแล้ว จึงได้ออกไปยืนข้างนอกเพื่อจะพบกับเจ้าหน้าที่บางท่าน พอดีมีคณะองคมนตรี มีท่านเจ้าคุณศรีเสนาเป็นหัวหน้า แล้วท่านก็แนะนำองคมนตรีอีก ๔ ท่าน เป็น ๕ ท่านด้วยกัน บอกชื่อทุกท่านแต่อาตมาจำไม่ได้ ทุกท่านก็อุตสาหะเดินจากที่ ๆ เขาจัดให้รับเสด็จมาหาอาตมาที่วิหารหลังอุโบสถ ท่านหัวหน้าท่านก็แจ้งว่าท่านคือศรีเสนา หมายถึงพระยาศรีเสนา แล้วบอกว่าท่านมีของขวัญมาถวายแล้วท่านก็เอาของใส่ไปนยาม อาตมาก็ไม่ทราบว่าจะไร มาจำได้ทีหลังว่าเป็นปัจจัยของท่าน หลายบาทเท่าไรอาตมาจำยอดไม่ได้ ท่านโอภาปราศรัยดี ก็ปรารภกับท่านว่าเดิมทีเดี๋ยวอยากจะให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตัดนิมิตลูกแรกข้างใน แล้วให้อีกแปดลูกข้างนอกลงพร้อมกัน ท่านก็เลยตอบว่าถ้ายังงั้นก็ต้องใช้วิทยาศาสตร์ช่วยละขอรับ อาตมาก็เรียนท่านบอกว่าไม่ใช่วิทยาศาสตร์ เป็นชาวบ้านศาสตร์ ท่านถามว่า ทำได้หรือ ทำแล้ว และลองแล้ว แต่บังเอิญเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังเขาเกรงว่าจะมีอันตรายต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สายสัญญาณอาจจะไปตัดถูกพระพัสดุหรือพระเศียรท่านเข้า ก็เลยสั่งแก้ ความจริงอันนี้ก็ต้องเห็นใจสำนักพระราชวังเพราะต้องเตรียมป้องกันอันตรายไว้หมดทุกด้าน บรรดาท่านผู้รับฟัง ได้ฟังแล้วก็อย่าไปตำหนิตานนี่เป็นเรื่องธรรมดา ถ้าสำนักพระราชวังปล่อยไว้อย่างที่จัดและบังเอิญเกิดอุบัติเหตุขึ้นมาจริง ๆ เขาก็อาจมีโทษหรือถูกตำหนิ ทั้งนี้ก็ต้องเห็นใจคนผู้ให้การอารักขาและรับผิดชอบ อย่าไปคิดว่า เขาลองแล้วนี่ไม่มีอันตราย สำนักพระราชวังทำไมทำอย่างนั้น ไม่น่าจะทำแบบนั้น ไม่น่าจะวิตรอนความดี อันนี้ไม่ควรคิด ควรจะคิดว่าทุกคนต้องช่วยกันระมัดระวังไม่ให้อันตรายเกิดขึ้นแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เห็นว่าสิ่งใดทำทางจะไม่ปลอดภัยต้องยับยั้งทันที อันนี้ ต้องถือว่าสำนักพระราชวังทำถูกแล้ว

เมื่อคุยกับท่านอยู่ครู่หนึ่งก็พบท่านแม่ทัพภาค ๓ พลโทสมศักดิ์ ปัญจมานนท์ ซึ่งเป็นเพื่อนนักเรียนรุ่นเดียวกับ พล.อ.ท. ม.ร.ว. เสริม สุขสวัสดิ์ ท่านพามาหาที่ปรากฏว่าคุยกันเป็นอันดี ในช่วงนี้ก็ปรากฏว่าบรรดาประชากรที่อาตมาเคยไปเยี่ยมเยียนในป่า ต้องการจะมาเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเองก็ทรงมีพระราชประสงค์จะมาพบกับคนพวกนี้ เพราะทรงตรัสกับอาตมาที่พระที่นั่งไพศาลทักษิณ วันนั้นอาตมาคุยเพลินไป ความจริงถ้าจะถือเอาโทษก็มีโทษ คราวที่เข้าไปในพระที่นั่งไพศาลทักษิณพอฟังถึงตรงนั้นแล้วก็โปรดทราบ ไม่ใช่เป็นการนิมนต์ไปส่วนพระองค์หรือส่วนตัวอาตมาแต่ผู้เดียว เป็นวันสายใจไทย ตอนเช้าอาตมาไปที่งานสายใจไทยที่สำราญราษฎร์ มีพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ มีสมเด็จพระเจ้าฟ้าสิรินธรฯ เป็นประธาน ก็ไปฉันเข้าที่นั่น เสร็จแล้วกลับมาที่บ้านพล.อ.ท. ม.ร.ว. เสริม สุขสวัสดิ์ แขกก็มาก พอตอนบ่ายถึงเวลาจะไปปลงผมไม่ทันสององค์กับคุณบารวมไปชย เพราะผู้คนคับคั่ง วันนั้นเป็นวันโกน เข้าไปทั้งผมยาว ๆ ไปจะพระราชทานคณะสมเด็จพระราชาคณะท่านเข้าไปก่อนท่านปลงผมกันหมด เจ้าพระเดชพระคุณ ท่านเจ้าคุณสุทธาภิบัติ เจ้าอาวาสวัดสุทัศน์ท่านเห็นเข้าท่านจำได้ ท่านถามว่ามายังไง หากินใกล้นักนี้ เลยกราบเรียนท่านบอกว่าวันนี้ผมปลงผมไม่ทันขอรับ งานหนักแต่เช้า ความจริงมันเสียมรรยาทมากเหมือนกัน แต่ก็ไม่รู้จะทำยังไงได้แล้วช่วงที่จะปลงผมก็หาแผนจะยากจริง ๆ ถ้าอยู่ที่วัดไม่ยาก ใช้เวลา ๒-๓ นาทีก็เสร็จ เข้าไปในกรุงเทพระหว่างเขามี แต่ว่าคน

ที่มากก็ไม่ใช่ว่า แล้วเขาก็คับคั่งนับจำนวนพัน ไม่สามารถจะปลีกตัวไปลงผมได้ ก็ต้องเข้าไปทั้ง ๆ ที่เสียมรรยาทแบบนั้น แต่ว่า สมเด็จพระราชาคณะหลายท่าน และพระราชาคณะชั้นผู้ใหญ่ท่านก็ไม่ได้ปรึกษาว่าอะไร ท่านคงจะคิดในใจว่าไอ้ ๒ คนนี้มันคงจะเฉลอไป กระมัง หรือว่าจัดการกับตัวเองไม่ทัน ก็ต้องขอกราบเรียนทุกท่านไว้ในที่นี้ด้วยว่าต้องขอประทานอภัย ที่ระเบียบใหญ่ ๆ อย่างนี้ไม่น่าจะทำอย่างนั้น แต่ก็ทำไปแล้ว มันจำเป็น วันนั้นไม่ใช่เอาตมาเข้าไปแต่ผู้เดียว

เมื่อสมเด็จพระราชาคณะและพระราชาคณะออกมาแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงนิมนต์เอาตมาไว้ เอาตมา กับครูบารธรรมไชยกษัตริย์ที่นั่น วันนั้นพระองค์ทรงตรัสว่าในการที่จะเสด็จในวันที่ ๒๔ นั้นมีพระราชประสงค์จะพบคนพวกนี้ด้วย คำว่า “พวกนั้น” เป็นอันรู้กันว่าหมายถึงคนที่มีความยากจนเข็ญใจ มีความเป็นอยู่แร้นแค้นลำบากอยู่ในแดนไกล คือในป่า เรื่องนี้อาตมา กับพระองค์หญิงวิภาวดีทำมาเป็นปกติเห็นอะไรพอจะช่วยเหลือได้ หรือเกินวิสัยที่จะช่วยได้ด้วยตนเอง ก็ช่วยกับกราบทูลให้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทราบ ถ้าสิ่งนั้นไม่เกินวิสัย พระองค์จะทรงช่วยเหลือทันที การเสด็จมาคราวนี้พระองค์มีพระราชประสงค์จะพบคนพวกนี้ด้วยเพราะทรงปรารถนาจะสงเคราะห์

เป็นอันว่าเมื่อเอาตมายืนคุยกับท่านพลโทสมศักดิ์ มองไม่เห็นพวกนี้อยู่ข้างในจึงได้ถามเจ้าหน้าที่ว่าเขาอยู่ที่ไหน ก็แจ้งว่าอยู่หลังพระอุโบสถ คือหลังพระวิหารออกไปรวมกันอยู่ จึงได้นำเจ้าหน้าที่ท่านหนึ่งเป็นร้อยตำรวจเอก ไม่ทราบว่าเป็นใครไปหา พวกนั้น โดยแจ้งความประสงค์ว่าต้องเข้าไปข้างในอย่างน้อยที่สุด ๑๐ คน ที่แรกเจ้าหน้าที่เขาว่าจะให้เข้าไปก็เกรงอันตราย จะมีแก่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็เลยบอกเขาว่าตรวจค้นได้ เขาบอกว่าเกรงจะเสียมรรยาท บอกเขาว่าคำว่า “มรรยาท” ต้องไม่มีในที่นี้ ทุกสิ่งทุกอย่างตลอดจนคนที่ผ่านเข้ามา ต้องตรวจค้นให้หมด จะกลัวเสียมรรยาทไม่ได้ เพื่อรักษาความปลอดภัย แล้วคนที่มันน้ำใจ บริสุทธิ์เขาจะต้องเต็มใจให้ตรวจค้น เป็นอันว่าจะนำคนพวกนั้นเข้ามาหมดก็ได้เพราะมีจำนวนตั้งหลายร้อยคน เขาบอกว่าวันนั้นมากันจริง ๆ ประมาณ ๖๐๐ คนเศษ แต่เมื่อได้ข่าวว่าจะมีคนทำร้ายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เขาจึงได้ แบ่งครึ่งหนึ่งซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงให้เขามารอรับเสด็จ อีกครึ่งหนึ่งถอดเครื่องหมายออก ปะปนไปกับประชาชน ยอมพลีชีพเพื่อ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นี้ การพลีชีพอย่างนั้น ก็เป็นการแสดงความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเขาเองไม่เคย เห็นเลย เขาบอกว่าแม้แต่นั่งดูไกล ๆ เขายังไม่เคยมีโอกาสดู มาคราวนี้ได้เห็นใกล้ ๆ พระองค์ทั้งสองได้โอบาปราชัยด้วย เขาดีใจกัน มาก บอกว่าเขาพร้อมที่จะพลีชีพเพื่อชาติพลีชีพเพื่อพระเจ้าแผ่นดินได้เสมอ

เอาละบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายกาลเวลาที่จะพูดก็หมดไปแล้ว ต้องขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดีพิพัฒน์มงคล สมบูรณ์พูนผล จงมีแก่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดิ์

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย วันนี้ก็คงพบกันในเรื่องราวของพระเมตตาตามปกติ สำหรับเรื่องพระเมตตาตอนนี้ ก็ จะขอเริ่มในระยะเวลาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จถึงวัด ความจริงวันนั้นอากาศแสนจะร้อน ประชาชนคับคั่งเป็นกรณีพิเศษ เฉพาะในวันเสด็จ ประชาชนมาก วันนั้นประชาชนมีมาบำเพ็ญกุศลกับวัดรวมแล้วถึง ๗ แสนเศษ นี่เป็นพระบารมีปกเกล้าจริง ๆ ตามปกติแล้วมีรายได้จากคนที่มาทำบุญวันละ ๒ หมื่น ๗ หมื่น วันเสาร์อาทิตย์ต้น ประชาชนมาบำเพ็ญกุศลประมาณแสนเก้าหมื่น บาท แล้วก็ต่อมาจากวันจันทร์ถึงวันศุกร์ วันละ ๗ หมื่นบ้าง วันละ ๒ หมื่นบ้าง มีอยู่ ๑ วัน ได้ ๔ หมื่นบาทเศษแล้วคนหอมแหวม ๆ มหรรพไม่มี มีเด็ก ๆ กรมศิลปากรมาแสดงโขนบ้างละครบ้างตามจังหวัด แต่อากาศก็ร้อนจัด เรื่องโขนเรื่องละครที่เธอแสดงนี้ ไม่ได้จ่าย สตางค์เลย เธอเต็มใจมาช่วยกันจริง ๆ เอน้ำพักน้ำแรงมาบำเพ็ญกุศลกันจริง ๆ ถ้าบรรดาท่านทั้งหลายถามว่าได้บุญไหม ก็ต้องตอบ ว่าได้บุญมหาศาล เพราะสร้างความขึ้นบานให้แก่กันบุญที่มาชม ไม่ได้เอาเงินเอาทอง ถ้ามารับจ้างแสดงก็ไม่ได้บุญแน่ นี่ให้รางวัลเธอ ๆ ก็ไม่ยอมรับให้เป็นเงินเป็นทองไม่ยอมแน่ นอกจากมาช่วยการแสดงแล้วก็ช่วยงานก่อน คือก่อนถึงวันงานช่วยทำงานทุกอย่าง เมื่อ งานเสร็จช่วยเก็บของทุกอย่างเรียบร้อยแล้วจึงกลับ เป็นอันว่าเงินทั้งคณะโขนและคณะชน(ของ)แสดงโขนด้วย แสดงละครด้วย ช่วยงานก่อสร้างด้วย ช่วยจัดงานด้วยทั้งก่อนงานและหลังงาน โดยเฉพาะหลังงานนี้เป็นการสำคัญอย่างยิ่งส่วนใหญ่นางานจะพอลา คนได้บ้าง แต่หลังงานคนหายหมด ถ้ามีงานนานวัน แต่ว่าพอดีชาวบ้านมีลูขิด แก้วแดงเป็นหัวหน้า ทำหน้าที่ฝ่ายการหุงข้าว ฝ่ายการ จัดหามาช่วยกันเลี้ยงดูประชาชน เป็นอันว่าคนทุกคนที่บำเพ็ญกุศลอยู่ที่วัดนี้ ต่างคนต่างเหน็ดเหนื่อย ทั้งเจ้าชองกินและคนที่มาจาก ต่างถิ่นเช่นจากราชบุรีบ้าง จังหวัดอื่นบ้าง แต่จากกรุงเทพ ฯ เป็นส่วนมาก ช่วยงานกันตั้งแต่ต้นเป็นเวลาแรมเดือนจนกระทั่งสิ้นงาน งานเลิกแล้วช่วยกันขนของเก็บ นี่จัดว่าเป็นความสามัคคีความดีของพวกเขา อาตมาจะเว้นการสรรเสริญมิได้ที่เคยบอกกับท่าน ทั้งหลายว่าอย่าหลงในการสรรเสริญ แต่นี่เขาทำดี สรรเสริญไม่ผิด องค์สมเด็จพระธรรมสามัคคีทรงสรรเสริญคนเหมือนกัน คนไหนทำ ดีพระพุทธเจ้าก็สรรเสริญ ถ้าทำไม่ดีพระพุทธเจ้าก็ไม่สรรเสริญ ไม่ใช่เขาทำดีเราไปตีว่าเขาเลว เขาเลวไปยกย่องว่าเขาดี อันนี้ผิด ไม่ เป็นไปโดยธรรม

ก็เป็นอันว่าวันนั้น วันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จมาถึง ก่อนหน้าเสด็จถึงแค่อร้อนจัดจนทนไม่ไหว อาตมาเหงื่อไหลซิก ๆ จนกระทั่งเขาทนกันไม่ได้ เอาแอร์มาตั้งให้ เขาสงสาร เกรงว่าจะตายเสียก่อนที่งานจะจบ เอาแอร์รับช่วยไปให้ก็ ดี ต้องขอขอบคุณท่านผู้จัด คือคุณเจ็ดศรี สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา ภรรยาท่าน พล.อ.ท. ม.ร.ว.เสริม สุขสวัสดิ์ กับคุณหญิง เยาวมาลย์ บุนนาค สองท่านร่วมกัน คุณหญิงเยาวมาลย์ บุนนาคออกครึ่งหนึ่ง แล้วก็คุณเจ็ดศรี สุขสวัสดิ์ รวมพรรคพวกออกอีกครึ่งหนึ่งอาตมาไม่ รู้ ชื่อมานะ อาตมาไม่รู้ เพราะท่านพวกนี้ทราบดีว่าถ้าปรึกษาอาตมา ๆ คงไม่เอา เพราะเกรงว่าจะเปลืองเงินเปลืองทอง ท่านเลยไม่ ปรึกษา ท่านสร้างด้วยศรัทธาของท่าน ก็ขอให้มีความสุขใด ๆ ที่อาตมาจะพึงได้จากความเย็นนั้น ขอผลความดีจงส่งถึงท่านและขอทุก ท่านจงเห็นธรรมตามที่พระพุทธเจ้าทรงรู้แล้วในชาตินี้เถิด

พอถึงเวลาใกล้ที่พระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จ เหตุอัศจรรย์ก็เกิดขึ้น คือฟ้าครึ้ม แดดหุบไม่มีแสงแดด อากาศเย็นสบาย เมื่อ เสด็จมาถึงแล้วปรากฏว่าเสียงฟ้าคำรามใหญ่คล้ายฝนจะตก นี่แสดงถึงบุญญาธิการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และด้วย อำนาจบารมีของพระของพรหม และเทวดา “พระ” นี้ไม่ใช่หมายถึงตัวอาตมา แต่หมายถึงพระพุทธเจ้าและพระอริยสงฆ์ท่านคงจะ สงเคราะห์เพราะเป็นเขตของพระพุทธศาสนา บรรดาประชากรถ้วนหน้าพากันขึ้นบานเพราะความร่มเย็นเป็นสุข ร่มแดด ร่างกายก็เย็น ใจก็เป็นสุขจึงเรียกว่า ร่มเย็นเป็นสุข อาตมาก็ไปยังพลับพลาที่ประทับ เขาจัดให้นั่งคู่กับเจ้าอาวาสเข้าไปถึงกันมัสการพระเถรานุเถระ ผู้ใหญ่ มีสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์วัดสามพระยาเป็นประธานทุกท่านก็มีความเมตตาเป็นอย่างดี ความจริงทุกท่านมีเมตตาอยู่แล้ว เมตตามาตั้งแต่ต้น พระทุกองค์ก็มีเมตตาทั้งหมด เพราะว่าเป็นสาวกขององค์สมเด็จพระอมิตต ท่านเมตตาจริง ๆ แม้แต่ท่านเจ้าคณะ จังหวัด ที่ชาวเขาบอกว่าท่านเป็นไม้เบื่อไม้เมากับอาตมา เปล่าเลย ไม่มีไม้เบื่อไม้เมา วันนั้นมีแต่ความขึ้นบานหรรษาตั้งแต่ต้นมาแล้ว ความจริงตั้งแต่ต้นมานะ ท่านเมตตาปรานีมาเสมอ จะว่าคนเข้าใจผิดก็ไม่ได้ คนที่เขาเข้าใจถูกมีเยอะ แต่ว่าเขาที่เฝ้าให้ว่าทำให้วันนี้

บรรดาท่านพุทธบริษัท ไม่รู้ว่ามาจากไหนเป็นเรื่องธรรมดา อย่าถือสาหาความเลยนะ ในเมื่อทุกอย่างมันเป็นธรรมดา เราก็แก้ไขอะไรไม่ได้ ต้องปล่อยให้มันเป็นไปตามเรื่อง เรื่องมันก็ต้องเป็นไปตามนี้ ที่จะตัดเรื่องนั้นมันไม่ได้

หลังจากที่เอาตมาไปนมัสการพระเถระผู้ใหญ่แล้ว ก็กลับมาในที่ คู่กับท่านเจ้าอาวาส เขาจัดที่นั่งไว้ข้างหน้าคณรองคมนตรี แหม แต่พอมานั่งซักคั่น ๆ กัน ที่คั่น ๆ กันนะไม่ได้เกลียดคณรองคมนตรี หรือไม่ใช่จะล้อท่าน เพราะคนที่จะเป็นองคมนตรีได้นั้นต้องมีความดีพอสมควร คำว่าพอสมควรก็หมายความว่า จะต้องสมควรกับที่จะเป็นองคมนตรีได้ นี้ว่ากันในอนาคตปัจจุบัน ถ้าว่ากันไปถึงกฎของกรรมตามหลักพระพุทธศาสนาที่ต้องแสดงว่าท่านที่จะเป็นองคมนตรีได้นั้น ต้องสั่งสมบุญบารมีมามากพอสมควรที่จะเป็นองคมนตรีได้ เอาตมาออกไปนั่งบงหน้าท่าน ที่คั่น ๆ กันนะไม่ใช่อะไรหรอก เกรงซีกลากจะกินกันเข้า เพราะคนขนาดองคมนตรีนี่ก็ชื่อว่าเป็นที่ปรึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์ แปลว่าพระองค์ มंत्रीแปลว่าที่ปรึกษา, ที่ปรึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนี่ไม่ใช่ต่ำ ๆ เป็นคนที่มีศักดิ์ศรีสูง เป็นคนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงไว้วางพระราชหฤทัย เป็นผู้กลั่นกรองเรื่องทั้งหลายที่จะถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงลงพระปรมาภิไธย หนังสืออนั้น ๆ ต้องผ่านท่านเหล่านี้ไปก่อน นั่งไปนั่งมากันมันคั่นคุดคิบ ๆ ๆ จะเอามือคลำก็เกรงใจ นึกว่าเฮื่อนี้ซีกลากขึ้นแล้วหรือยังใจ ต่อมาเห็นพดลมตัวที่เขาไปตั้งมันสายไม่ได้ ตัวสายได้เขาก็ไม่เอาไปตั้งให้ มันมีตั้งหลายตัว เขาก็เอาพดลมตั้งเปามาทางเอาตมาที่ท่านเจ้าอาวาส ก็นั่งนึกว่าเฮื่อนี้มันก็ไม่ถูกไม่ควร ท่านก็ได้ถูกไปตั้งพดลมเสียใหม่ให้เป็นส่วนกลาง ๆ ถูกทั้งเอาตมาและเจ้าอาวาสและถูกพวกท่านด้วย เป็นอันว่าทุกท่านดีแสนดี บอกไม่ถูก โอภาปราศรัย ยิ้มแย้มแจ่มใส ที่โบราณท่านบอกว่าถ้าน้ำเต็มกระบอกแล้วมันเขย่าไม่ดัง ก็เป็นเช่นเดียวกับคณรองคมนตรี เมื่อท่านมีตำแหน่งเต็มเสียแล้ว ใ้อการที่จะถือเนื้อถือตัวถือศักดิ์ถือศรี ถือยศถืออย่างก็หมดไป เพราะจะเลื่อนไปไหนมันก็เลื่อนไม่ได้อยู่แล้ว มันยันกำแพงถ้าจะพูดไปอีกที ก็ต้องอาศัยน้ำใจของท่านดีด้วย ถ้าน้ำใจไม่ดีเสียจริง ๆ ชาวโลกอดเบ่งไม่ได้ นี่เป็นเรื่องธรรมดา

นั่งอยู่สักครู่หนึ่ง เวลาใกล้เข้ามาแล้ว ประเดี๋ยวก็ได้ยินเสียงแตรสังข์มโหระทึกขับประโคม ได้ยินเสียงแตรเดี่ยวเป่าแสดงว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเสด็จถึงหน้าวัดแล้ว คนแน่นขนัด คนแน่นเป็นกรณีพิเศษ เมื่อเสด็จลงผู้ว่าราชการจังหวัดก็ถวายรายงานเบิกตัวข้าราชการเข้าเฝ้า ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๔ นครสวรรค์ถวายรายงาน หลังจากนั้นพวกมหาดเล็กก็เดินนำหน้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินมาข้างหน้าพอใกล้จะถึงพลับพลา ทอดพระเนตรเห็นเอาตมาท่านก็ทรงยิ้มพระโอษฐ์ เอาตมาก็ไม่รู้จะทำยังไงนี่เลยยิ้มรับ ผงกศีรษะก้มน้อย ๆ ประเดี๋ยวหนึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมราชินีนาถเสด็จตามมา องค์นี้ทอดพระเนตรเห็นก็ทรงยิ้มพระโอษฐ์ ซึ่งเป็นพระจริยาปกติของท่านอยู่แล้ว แสดงน้ำพระทัยเปี่ยมไปด้วยพระเมตตา ประเดี๋ยวสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชก็เสด็จถึง เวลาสมเด็จพระบรมราชินีนาถเสด็จมาทั้งสองพระหัตถ์เต็มไปด้วยพวงมาลัยทรงอุ้มมาเลย ตอนนี่ซึ่งบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน ตอนที่ไปยิ้มกับพระเจ้าแผ่นดิน ยิ้มกับพระราชินี ยิ้มกับพระบรมโอรสาธิราช ตอนที่นั่งข้างหน้าองคมนตรี ซักคั่นกันตะหงิด ๆ จนเกรงซีกลากจะขึ้นกัน ตรงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงยิ้มพระโอษฐ์พอไปยิ้มกับท่านตอนนี้ไม่คั่นกันแล้ว ซักคั่นศีรษะ นึกสงสัยว่าซีกลากขึ้นหัวหรือเปล่านั้น แต่โดยปกติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อคนทุกชั้น ที่ท่านทรงยิ้มพระโอษฐ์ก็โดยที่ทรงมีพระเมตตาอันเป็นปกตินั่นเอง แต่เอาตมาไปยิ้มรับท่านก็ซีกสงสัยตัวเองว่ามันควรหรือไม่ควร ควรหรือไม่ควรก็ว่าเข้าไปแล้ว หัวมันคั่นยับ ๆ ๆ ๆ นี่มันยังงั้นนะ สงสัยว่าซีกลากขึ้นหัวหรือเปล่านั้นก็เกรงใจคนข้างหลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านองคมนตรี

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเข้าประทับที่ ๆ เขาจัดไว้แล้ว ต่อมาเจ้าหน้าที่ก็อาราธนาศีล สมเด็จพระราชาคณะ คือสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ถาวรายศีสล เมื่อพระองค์ทรงศีลแล้ว พล.ร.อ. จิตต์ สังขคุลย์ ปลัดกระทรวงกลาโหม หัวหน้าคณะศิษย์หลวงพ่อบานก็อ่านรายงานกิจการทั้งหมดถวาย เมื่ออ่านจบ มองดูเห็นทั้งสามพระองค์เตรียม เอาตมาก็ลุก เจ้าอาวาสลุก เดินนำหน้าทั้งสามพระองค์เข้าพระอุโบสถ เขาจัดที่นั่งไว้ เอาตมาก็ไปนั่งตามที่คู่กับเจ้าอาวาส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเสด็จเข้าพระอุโบสถ แล้วสองพระองค์คือ

สมเด็จพระบรมราชินีนาถและพระบรมโอรสาธิราชก็ไปประทับยังที่อื่นครั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเข้าไปทรงพระสุหร่าย และทรงเจิมลูกนิมิตลูกกลาง ระหว่างนั้นพลเรือเอกจิตต์ สังขดุลย์ ยืนอยู่ระหว่างประตูทั้งสองด้านหน้าของโบสถ์ เห็นเขาถ่ายภาพไว้ เมื่อทรงดำเนินมิต พระสงฆ์สวดชัยมงคลคาถา มโหระทึกประโคม ปี่พาทย์บรรเลงเพลง สาธุการ (ใช้หรือไม่ใช่ก็ไม่ทราบ) หลังจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ๒ พระองค์ก็เข้ามาหาอาตมา อาตมาคิดว่าจะประทับยืนแต่กลับทรงประทับนั่ง อาตมาก็นั่งเก้าอี้เสียแล้ว จะยืนก็ไม่ไหวรู้สึกว่กำลังใจดี กำลังกายมันงอแงเต็มที่ (งอแงเพราะมันหลายวันหลายคืน มาแล้ว) พระองค์ตรัสด้วยหลายประการ จะไม่นำมากล่าวในที่นี้ นอกจากจะสรุปว่าเป็นเรื่องธรรมดาทั้งหมด เวลานี้พระองค์ทรงสนพระทัยในธรรมะปฏิบัติเป็นอย่างดี จนแม้กระทั่งอาตมาเองก็ช็อกกลัว ๆ นี่ถ้าพระองค์ท่านทรงได้ยินคำพูดแบบนี้ก็คงจะมีพระราชดำริว่าอาตมาเขี้ยวอีกแล้ว อาตมาชมพระองค์ที่ไร ก็รับสั่งกับคนอื่นมาว่า เขี้ยว อาตมาขอบเขี้ยวรัก เขี้ยวว่ายังงั้น เขี้ยวว่ายังงี้ แต่ความจริงถ้าจะพูดว่าเขี้ยว ก็ต้องยอมรับว่าเขี้ยว เพราะเขี้ยวตามความเป็นจริงนี้ไม่มีผิดพระธรรมวินัย คือพูดตามความเป็นจริงทุกอย่าง ไม่มีอะไรจะผิด พระองค์จะตรัสว่าเขี้ยวก็เขี้ยวจะตรัสว่าชมก็ยอมรับว่าชม จะว่าสรรเสริญก็ยอมรับว่าสรรเสริญ แต่อาตมาถือว่าพูดตามความเป็นจริง ไม่ใช่เขี้ยว ไม่ใช่ชม ไม่ใช่สรรเสริญ เมื่อว่ากันตามจริง ๆ แล้วจะว่าเขี้ยว หรือว่าสรรเสริญ หรือว่าชมก็แล้วแต่ เป็นอันว่าพระองค์สนพระทัยในธรรมะเป็นกรณีพิเศษ (แล้วจะคุยให้ฟังตอนหลัง เรื่องของที่อื่นไม่ใช่เรื่องของที่วัดนี้)

ตอนหนึ่งอาตมาถวายพระพรว่าจตุปัจจัยที่พระองค์ถวายมาเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน คือท่าน พล.ร.อ. จิตต์ สังขดุลย์ พล.อ.ท. ม.ร.ว. เสริม สุขสวัสดิ์ คุณหญิงสุวรรณภา สังขดุลย์ คุณเจดศรี สุขสวัสดิ์ เข้าไปเฝ้าในพระราชวังสวนจิตร ๙ พระองค์ท่านก็ทรงมอบเงินมา ๑๐,๐๐๐ บาท รับสั่งว่าช่วยค่าเทปหลวงพ่อบันทึกเสียงส่งไปให้ แต่ความจริงเทปที่ส่งไปถวายไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท จึงได้ถวายพระพรให้พระองค์ทรงทราบว่าจะปัจจัยที่ถวายมา ๑๐,๐๐๐ บาทนั้น อาตมาจะไม่นำมาร่วมในการก่อสร้าง เพราะตั้งจะซื้อเครื่องมาถ่ายเทปบันทึกเสียง เนื่องด้วยมีคนต้องการเทปบันทึกมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีวัดหลายวัดมาขอรับเรื่องวินัยกับจรณะ ๑๓ [๑๕] แต่บังเอิญเครื่องถ่ายเทปไม่มี มีธรรมดา ๆ ก็ทำไม่ไหว เครื่องนี้ความจริงบรรดาศิษย์เขาตั้งใจจะซื้อถวาย มีราคาประมาณ ๑ แสนบาทจึงถวายพระพรให้ทรงทราบว่าถ้าเขาจะซื้อ ก็เอาเงินจำนวนนี้ร่วมไปด้วย พระองค์จะได้ทรงทราบไม่ใช่จะไปทอดพระองค์เงินทุกบาทที่พระองค์ถวายมาได้ใช้ในการก่อสร้าง สำหรับคราวนี้ประเดี๋ยวพระองค์จะเข้าพระทัยว่าจะเอาไปก่อสร้าง จะทรงโหมทนาไปในด้านนั้น พระองค์จึงตรัสว่า สำหรับเทปที่หลวงพ่อบันทึกนั้นมีความหาศาล แล้วสมเด็จพระบรมราชินีนาถก็ทรงมีพระประสงค์จะได้ฟังพระสูตร พระองค์รับสั่งอีกว่าที่แรกกระผมเองก็ต้องการฟังปรมาตต์ แต่ทีหลังเมื่อได้ฟังพระสูตรก็รู้สึกว่าเป็นที่พอพระทัยและทรงเห็นว่า มีประโยชน์มาก เพราะพระสูตรบางตอนก็เป็นธรรมะ พระสูตรทุกสูตรที่พระพุทธเจ้าตรัสก็ตรัสให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ฟัง คนที่เขาฟังพระสูตรสำเร็จเป็นพระอรหันต์นับไม่ถ้วนแล้ว ที่องค์สมเด็จพระประทีปแก้วทรงตรัส ไม่ว่าจะจุดไหนเป็นประโยชน์ทั้งนั้น นี่สำหรับท่านที่เห็นว่าพระสูตรไม่สำคัญ ก็คงใจเข้าไปใจพระสูตรน้อยไป แล้วตอนท้ายพระองค์ก็ทรงสรุปว่า เครื่องที่หลวงพ่อบันทึกต้องการ จะซื้อถวายครบ หลังจากนั้นก็ตรัสว่าอันนี้ผมถวายเองนะครับ ไม่ใช่หลวงพ่อบันทึก นี่เป็นอันว่าที่ทรงตรัสอย่างนั้นก็เพราะท่านห้ามไว้ว่า ถ้าไม่ใช่คนที่ เป็นญาติ และไม่ได้บวชธัมมา ถ้าไปขอ ของนั้นจะเป็นนิสสัยศรัทธาจิตดี ตัวเองมีโทษทางวินัย นี่เป็นอันว่าทรงมีความเข้าใจ ทั้งธรรมะ ทั้งวินัย ทั้งกฎหมายบ้านเมืองอะไรต่ออะไรของท่านจีปาถะบอกไม่ถูก ท่านเข้าใจของท่านจริง ๆ ด้านธรรมะปฏิบัติขณะขอประทานอภัยอย่าไปเบ่งกับท่านเข้านะ อาตมาเคยไปพบท่านมาแล้ว ๕ วาระ ท่านถามไปถามมา ถ้าผลเมื่อไรอยู่เมื่อนั้น เพราะลึกลับที่ทรงถามเป็นลึกลับที่ปฏิบัติได้ (นี่เดี๋ยวหาว่า เขี้ยวอีกหรือ เข้าเขี้ยวก็เขี้ยว ความจริงไม่ได้เขี้ยว พูดตามความเป็นจริง) เป็นอันว่าลึกลับในการวินิจฉัยธรรมเกิดจากพระปัญญาของพระองค์หลักแหลมมาก ละเอียดลอบมาก สำหรับท่านที่คิดว่าเป็นปราชญ์ระวัง ๆ ใว์หน้อยระวังไว้ให้ศจะบอกไว้ให้ทราบ

นอกจากทูลรายงานเรื่องการสร้างวัดแล้ว พล.ร.อ. จิตต์ สังขดุลย์ยังได้กราบบังคมทูลว่า เพื่อประโยชน์สาธารณะจึงได้สร้างโรงพยาบาลกันขึ้นอีก มีทั้งแพทย์และพยาบาลมาทำงานอยู่แล้วรวมทั้งเครื่องอุปกรณ์ พระองค์ตรัสถามว่าถวายเป็นของสมเด็จพระพุทธราชาไชโยใหม่ ก็กราบบังคมทูลว่าเป็นของสมเด็จพระพุทธราชา จึงได้ตรัสถามว่าเป็นหลังแรกไชโยใหม่ จึงได้ถวายพระพรไปว่าจะเป็นหลังแรกหรือไม่ก็ไม่ต้องทราบ แต่คิดว่าที่อื่นเขายังไม่ได้สร้างกัน หลังนี้สร้างเสร็จแล้วมีหมอมแล้ว พระองค์ก็ทรงพระสรวลน้อย ๆ อาตมา

ก็เลยถวายพระพรต่อไปว่า ถ้าถึงกาลเวลาที่เปิดโรงพยาบาลก็อยากขอทูลเชิญสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ พงษ์เกล้าฯ พระองค์ก็ตรัสว่าก็บอกเขาซึ่งเขานั่งอยู่ที่นั่น อาตมาหันไปทางสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอฯ ก็ตรัสว่า ถ้าหลวงพ่อก็เปิดเมื่อไรก็ส่งขานะครับ หลังจากนั้น ก็ได้ถวายพระพรไปอีกว่า ในที่นั้นได้สร้างรูปอนุสรณ์ไว้รูปหนึ่ง ท่านทรงถามว่ารูปใคร ถวายพระพรว่ารูปท่านทองดี พระพินิจอักษร มีคนเขาถามว่าปั้นเอาไว้ทำไมรูปท่านทองดีหรือพระพินิจอักษร ได้ตอบกับประชาชนที่เขาถามไปว่าที่ปั้นแบบนี้เนาะ เราปั้นพ่อจ๊กก็เข้าใจ คือท่านเป็นพระราชาบิดาของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ ๑ ถ้าเราจะปั้นพระรูปพระเจ้าแผ่นดินไว้ทุกพระองค์ก็จะต้องปั้นต่อไปไม่มีที่สิ้นสุด เพราะฉะนั้นก็ปั้นเสียรูปเดียว คือพ่อจ๊กก็ได้แก่พระพินิจอักษร เราไหว้องค์เดียวก็ถึงหมด พระองค์ก็เยี่ยมพระโอบุส เมื่อเห็นว่าเป็นเวลาสมควรแล้วจึงได้ถวายพระพรว่าอีกสักครู่หนึ่งอาตมาจะไปคอยรับเสด็จที่ศาลาเรียงด้านทิศเหนือที่พระที่นั่งอยู่นั้น พระองค์ก็ตรัสว่า ความจริงเวลานี้ก็ไม่ใช่ว่าเวลาจะสนทนากันนะครับ อาตมาจึงได้นำเสด็จออกจากพระอุโบสถ พระองค์ก็ทรงเสด็จไปทางศาลที่ประทับเพราะมีผู้ถวายเงินสมทบการบำเพ็ญพระราชกุศล อาตมาเลยช้ายไปศาลาเรียง นั่งอยู่กับพระ

ความจริง ชาวการเสด็จมานี้ เขาถือกันหลังจากบอกว่าจะอาตมานี้เนะหลวงเหนี่ยวพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไว้ จึงทำให้เสด็จกลับออกไปช้า เป็นเรื่องแปลก คนที่เอาไปถือเขาคงคิดว่าอาตมานี้ใหญ่โตกว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ท่านจะต้องอยู่ได้อำนาจของอาตมา อาตมาจะสั่งอะไรจะต้องทรงทำตามทุกอย่าง เขาคงคิดอย่างนั้น แต่ความจริงตามสามัญสำนึกก็ควรจะนึกได้ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้น เป็นบุคคลที่เราไม่ควรเข้าไปยุ่งกับท่าน พระราชาภารกิจใด ๆ ที่พระองค์ทรงมีพระเมตตา ท่านจะทรงทำอย่างไรก็ควรจะเป็นไปตามพระราชอัธยาศัย จะไปตั้งกฎตั้งเกณฑ์ตั้งกำหนดเวลาให้ท่านนี้แม้อาตมาเองก็ไม่ยอม จะไปไหน จะทำอะไร ถ้าใครบังคับกำหนดเวลาตามใจเขา อันนี้ขอบอกไว้ก่อน ว่าไม่ยอมปฏิบัติตามจริง ๆ ถ้าไม่เห็นสมควรด้วยไปเขียนหมายกำหนดการเข้าก่อนมีหวังไม่ทำตาม เพราะอะไร เพราะไม่ใช่ทาสนี่ จะมานั่งบังคับกันยังงั้นไม่ได้ สำหรับเรื่องพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็เช่นเดียวกัน เขาหาว่าอาตมาหลวงเหนี่ยว คิดหรือว่าตาเถรอย่างอาตมานี้หลวงเหนี่ยวแล้วพระองค์จะทรงเชื่อ ? ดิ๊งพระองค์ไว้ว่าอย่าเพิ่งเสด็จไปเลย อย่างนี้ท่านทั้งหลายลองคิดว่า ทำได้ไหม ? ถ้าทำได้ก็เก่งเกินไปแล้ว เอะละ บรรดาญาติโยมทั้งหลาย มองดูเวลาก็จะเกินไปก็ขอลาก่อนสำหรับวันนี้

ขอความสุขสวัสดิ์ พิพัฒนามงคล สมบูรณ์พูนผลจงมีแก่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดิ์

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย สำหรับวันนี้ก็คงพบกับบรรดาท่านพุทธบริษัทในเรื่องราวของพระเมตตาต่อไป

สำหรับวันนี้ก็จะขอพักเรื่องราวที่เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จไปรับเงินโดยเสด็จพระราชกุศลเสียก่อน มาปรารภเรื่องข่าวกันเสียหน่อย เพราะว่าในตอนที่แล้ว ๆ มากี่ปรารภเรื่องข่าว บางที่ท่านพุทธบริษัทหรือท่านผู้ฟังอาจจะคิดว่า ข่าวราชการชั้นผู้ใหญ่ก็ดี สำนักพระราชวังก็ดี หรือคนทั้งหลายอื่นก็ดี กลายเป็นผู้ผิดไป คือกลายเป็นบุคคลผู้คิดประทุษร้ายอาตมาไป หรืออาจจะเห็นว่าท่านทั้งหลายเหล่านั้นก็กลับแก้แค้นอาตมา

เพื่อเป็นการเปลี่ยนความสงสัยในเรื่องนี้ ก็จะขอย้อนกลับมาสักนิดหนึ่งเพื่อความเข้าใจ ตามพระบาลีกล่าวไว้ว่า นัตถิ โลก อนินทิต คนไม่ถูกนิทานเลยไม่มีในโลก อันนี้บรรดาท่านพุทธบริษัท ต้องถือเป็นคติประจำใจ ไม่ว่าใครทั้งนั้นในโลกต้องถูกนิทาน ที่นี้การนิทานว่ากล่าว การกลั่นแกล้ง การส่งข่าวที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง เรามาดูความมุ่งหมายกันว่าเขาต้องการอะไร เช่นข่าวที่บอก ว่า ก่อนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จ มีคนมาบอกอาตมาบอกว่ามีข้าศึกจะใช้ปืนไร้แรงสะท้อนตั้งสามจุด ไม่ใช่จุดเดียวกัน พอพระองค์เสด็จมาถึงวัด กำลังทรงประกอบพิธีหรือกำลังทรงเยี่ยมประชาชน ก็จะมีจากทั้งสามจุดมาลงที่หมายเดียวกัน คือที่วัด จะเป็นการสังหารหมู่ครั้งใหญ่ เพราะท่านผู้ยิงจะได้รับเงินรางวัลหรือพันล้าน

ข่าวที่สอง เขาแจ้งมาบอกว่าถ้าหากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ หรืออาจจะมิสมเด็จ พระบรมโอรสาธิราชติดตามมา ในระหว่างงาน จะมีบุคคลเสียสละชีวิตเพื่อประโยชน์ของใครก็ไม่ทราบ เข้าประชิดพระวรกายของทั้ง สามพระองค์แล้วจัดการปลงพระชนม์โดยตัวเองก็พร้อมที่จะตาย เป็นอันว่าข่าวนี้ก็กระพือไป มีบรรดาประชาชนทั้งหลายทราบเป็น ส่วนมาก แล้วก็พากันหวาดหวั่นพรันพริ้ง แต่ว่าข่าวนี้และข่าวที่เล่ามากก็เป็นข่าวที่น่าคิด มีบรรดาประชาชนมากท่าน เมื่อได้ทราบข่าวนี้ แล้วก็มาบอกอาตมาว่าคณะขอผมจะยอมเสียชีวิต ยอมตายแทนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเช่นเดียวกับพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต เขาเหล่านั้นบอกว่าจะพร้อมที่จะให้พระองค์ทรงสร้างชาติ ศาสนา และประชาชนชาวไทยให้เป็นสุขต่อไป เพราะถือว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ มีฐานะคล้ายบิดามารดาของเขา บอกว่าถ้าสภาวะนั้นปรากฏจริง ๆ เขา จะยอมตายหมายความว่าถ้าข้าศึกจะทำอย่างนั้น เขาเป็นผู้มีมือเปล่า พร้อมทั้งพลีชีพเข้าสู่กับข้าศึก นี่เขามาเล่าสู่กันฟัง แล้วเขาก็ทำ จริง ๆ

แล้วต่อมา ก็มีข่าวอีกว่ามีคนเขาจ้างให้ลอบสังหารอาตมา ดังที่กล่าวมาแล้ว

นี่เป็นข่าวที่สะพัดมาก่อนหน้างานและระหว่างงาน จนกระทั่งในวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ คือในวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๒๐ ก็มีข่าวว่าวันนี้เขาจะลงมือสังหารแน่ ข่าวนี้มันสะพัดมาอย่างไร ก็มาทราบเอาจุดตอนท้ายว่าความมุ่งหมายเป็น ยังไงนั่นก็คือในระหว่างงาน นับตั้งแต่วันเริ่มต้นของงานจนกระทั่งวันสุดท้าย มีคนมาส่งข่าวตลอดกาล เพราะว่าเขาต้องขึ้นรถมาจาก กรุงเทพฯ บ้าง มาจากต่างจังหวัดบ้าง รถบางคันก็ผ่านหน้าวัด บางคันก็ไม่ผ่านหน้าวัด จะเป็นรถที่ผ่านหน้าวัดก็ดี ไม่ผ่านหน้าวัดก็ดี ขึ้นรถใหญ่บ้าง ต่อรถสองแถวบ้าง บางท่านก็มาถึงตลาดในจังหวัดอุทัยธานีเข้าไปรับทานอาหารในตลาดก่อนบ้าง ในระหว่างที่นั่งมา ในรถก็ดี นั่งรับทานอาหารก็ดี หลายสิบท่านมีมาแจ้งข่าวทุกวันว่าพอนั่งลงแล้ว ไม่ว่าจะนั่งในรถหรือนั่งรับทานอาหาร ก็มีคนมาบอกว่า อย่านไปเลย ที่วัดท่าซุง งานเขาไม่มีหรอกเพราะว่าพระเมตตาหนีไปแล้ว สึก แล้วก็หนีไปแล้ว เพราะว่าได้เงินมาก เวลานี้ไม่มีตัวอยู่

ที่วัด ในเมื่อเขาทั้งหลายเหล่านั้นมาถึงวัดเห็นอาตมานั่งรับแขกอยู่ เขาก็เล่าให้ฟัง มีท่านหนึ่งลงจากรถ เป็นรถเล็กไม่ทราบว่าเป็นรถประจำจังหวัดนี้หรือจังหวัดไหน ประเภทรถ ๒ แถว เพราะลงจากรถก็พบอาตมาพอดี เขาก็บอกว่า เมื่อกี้ผมนั่งมาในรถกับพวกประมาณ ๑๐ คน แล้วก็มีคนในรถ แต่ไม่ได้แจ้งว่าเป็นเจ้าของรถหรือว่าคนโดยสาร ถามว่าจะไปไหนกัน เขาก็ตอบว่าจะมางานฝังลูกนิมิตวัดท่าซุง คนนั้นเขาบอกว่าอย่าไปเลย ที่วัดท่าซุงเขาไม่มีงาน เพราะว่ามีหาวิธีจะได้รับเงินมาจึงสึกและพาเงินหนีไปแล้ว เวลานี้ไม่มีตัวตนอยู่ในวัด แต่เขาก็นั่งรถมาถึงหน้าวัด พอดีอาตมาออกไปเพื่อจะรับแขก เขาก็ชี้ให้คนที่บอกทราบว่าเป็นใคร หลวงพ่อกำลังเดินออกมา คุณว่าหลวงพ่อกำลังหนีไปแล้ว เอาข่าวมาจากไหน คนที่บอกเขาก็เฉย

นี่เป็นอันจับใจความได้ว่าชาวที่ส่งมานั้นมีความมุ่งหมายอะไร นับตั้งแต่ชาวต้นถึงชาวสุดท้าย เป็นอันว่าความมุ่งหมายมีอย่างเดียว คือทำให้คนมีใจหวาดหวั่น จะได้ไม่มาที่วัด อันนี้เพื่อประโยชน์อะไรไม่ทราบ เป็นการทำลายกุศลศรัทธาของบรรดาท่านพุทธบริษัท ความจริงชาวประเภทนั้นมันมีมาก่อนแล้วนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ วันที่ ๑๐ สิงหาคมของปีนั้น ในขณะที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถเสด็จมา ในขณะที่นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ กำลังประทับอยู่ในพระอุโบสถหลังใหม่ ก็พอดีมีพระทั้งหลายรับเสด็จ มีข้าราชการมากมายด้วยกัน ก็มีข่าวลือว่าโคมไฟดวงใหญ่ราคาเป็นแสนหล่นมาจากเพดานต้องพระวรกายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถึงกับประหลาดหนัก หมอต้องแก้ไขอยู่ประมาณ ๒ ชั่วโมง นี่ความจริงถ้าเหตุการณ์อย่างนั้นเกิดขึ้นมันก็เป็นของไม่ยากที่จะพิสูจน์ได้ไม่ต้องมีการส่งข่าวออกไป เพราะเรื่องราวเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนี่ไม่ใช่เรื่องเล็ก เป็นเรื่องใหญ่ การที่ประหลาดหมอตัดต้องแก้ไขตั้งสองชั่วโมงนี่ไม่ใช่เรื่องเล็กเลย ทั้ง ๆ ที่คนจำนวนหมื่นก็ทราบดีว่าเหตุการณ์ทั้งหลายเหล่านี้ไม่ได้เกิดขึ้นแต่ก็มีข่าวขึ้นมาจนได้ อาศัยที่มีข่าวอย่างนี้มาก่อนอาตมาก็เชื่อในคำสอนขององค์สมเด็จพระชินวรคือพระพุทธเจ้าว่า “จงอย่าถือมงคตื้นเขินข่าว” เรื่องข่าวนี้เป็นเหตุให้รำคาญใจ ญาติโยมที่มาหาอาตมาว่า ถ้าเขาอยู่ให้เรามากิน โกรธกัน เราก็อำนาจเข้าหากันประหัดประหารกันเอง โดยฝ่ายข้าศึก คือบุคคลผู้กลั่นแกล้ง ไม่ต้องเสียกำลังแรงงาน ไม่ต้องเสียเลือดเนื้อและชีวิต คอยอยู่ให้เราพิฆาตชีวิตซึ่งกันและกัน เป็นศัตรูซึ่งกันและกัน มันก็ของไม่ดีอะไร นี่ถ้าเราเชื่อเขา เราก็ต้องรำ ที่นี้ข่าวที่ตำให้รำ ก็หมายความว่ายุ่งแยงตะแคงแสะให้อาตมากับข้าราชการแตกกัน ในเมื่อเขาบอกว่า “ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่” ก็ไม่รู้จะเอาใครแน่ เขาไม่จำกัดตัวลงมา จ้างคนให้ฆ่าอาตมา ความจริงข่าวเรื่องนี้ ถ้าจะปล่อยกันไปหรือไม่นำมาคิดเลยก็รู้สึกว่ามันหนัก คิดว่าข่าวนี้มันเป็นข่าวโคมลอย หรือว่าข่าวโคมเอื้อคือหาความจริงความจริงไม่ได้แล้วก็ปล่อยกันไป มันก็เป็นเรื่องเล็กถ้าไม่คิด ถ้าคิดต่อไปอีกสักวันคนที่มีความหวังดีกับอาตมานะมีกี่คน ความจริง ถ้าจะนับกันตามจังหวัด มีทุกจังหวัดที่ว่ามีทุกจังหวัดนี้ จะเห็นได้จากว่าเงินที่ส่งมาช่วยสร้างวัดนี้มีมาจากทุกจังหวัด บางท่านไม่สามารถจะมาได้ด้วยตนเอง อย่างจังหวัดกระบี่เป็นต้น หรือจังหวัดระนอง ตัวมาเองได้ก็มี ที่มาไม่ได้ก็ส่งเงินมาทางธรรมาธิ อาตมาก็ไม่ได้ปิดไม่ได้บัง ให้เจ้าหน้าที่ลงบัญชีไว้เป็นอันว่าทุกจังหวัดตั้งแต่เหนือถึงใต้มาเองบ้าง ส่งเงินมาบ้าง จากเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน จังหวัดตราด จังหวัดสกลนครอะไรพวกนี้ เยอะแยะ ตลอดสายส่งมาเป็นจดหมายทุกเดือน อาตมาก็ไม่ได้ปิดบัง ส่งเช็คไปรษณีย์และธรรมาธิให้เจ้าหน้าที่บันทึกไว้ว่า คนนี้เขาส่งเงินมาจากจังหวัดไหน แล้วก็ทำบุญเท่าไร ให้ลงบัญชีของวัด นี่เป็นอันว่าบรรดาคณะท่านพุทธบริษัทที่มีความหวังดีต่ออาตมา หรือมีศรัทธาในพระพุทธศาสนามีมากท่าน แล้วข่าวนี้เขาว่าข้าราชการชั้นผู้ใหญ่จ้างคนฆ่าอาตมา ข่าวนี้ก็ฉลาดพอ ไม่บอกว่าเป็นข้าราชการชั้นไหน ไม่บอกว่าเป็นใคร ไม่บอกว่าเป็นข้าราชการตำรวจทหารพลเรือน ไม่บอกด้วย

นี่ ถ้าข่าวนี้แพร่สะพัดออกไป คนที่มีความดีกับอาตมาเขาจะมีความรู้สึกยังไงบางท่านที่ขาดการยังคิดหรือคิดน้อยไป เพราะความจงรักภักดีก็จะพากันโกรธ พากันเกลียดข้าราชการ เป็นอันว่าข้าราชการทั้งหมดต้องเป็นศัตรูกับคณะศิษยานุศิษย์ หรือคนที่เขายอมรับนับถืออาตมา ท่านทั้งหลายฟังแล้วก็จงคิดต่อไปว่าไม่ซัดกันเดียวสามารถจะเผาเมืองได้ทั้งเมือง เพราะดินเพลิงมันมีจุดเดียวเท่านั้น คือแค่ไม้ขีดอันเดียว นี่ข่าวนี้ก็เหมือนกันเขาปล่อยแกง บอกว่า “ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่” จ้างคนฆ่าอาตมา เป็นอันว่าก็เลยไม่ทราบว่าเป็นข้าราชการคนนั้นเป็นใคร แล้วคราวนี้มีอะไรละ การประกาศเป็นศัตรูซึ่งกันและกันมันก็เกิดขึ้น เป็นเหตุให้บรรดาประชากรทั้งหลายที่มีความหวังดีกับอาตมาเกลียดข้าราชการ

ที่นี้ การเกลียดชังข้าราชการมันก็ไม่ใช้ของเล็ก คนทุกคนก็มีพวก ดีไม่ดีก็ไปก่อเหตุบาดหมางซึ่งกันและกัน หวัง ประทุษร้ายซึ่งกันและกัน คนหนึ่งคนก็มีพ่อแม่มีพี่น้อง มีพวกมีเพื่อน การแตกสามัคคีมันก็จะกว้างขวางออกไป เป็นอันว่า ประเทศไทยทั้งประเทศอาจจะเป็นเหตุแตกความสามัคคีกันทั่วประเทศก็ได้ น้ำผึ้งหยดเดียว เป็นเหตุให้เกิดสงครามได้ฉันใด ไม่ขีดก้านเดียวเป็นเหตุให้เผาผลาญเมืองทั้งเมืองได้ ฉะนั้น ชาว ๆ เดียวที่เขาบอกว่าเป็น “ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่” นี้เขาเก่งมากอยู่ให้รำดำให้รั้ว ที่นี้ ยูแล้วก็รำ เชื่อคำยูจะเห็นว่าข้าราชการทุกคนไม่ดีจริง ๆ เอาละ ประชาชนคิดอย่างนั้นก็ก่อตัวเป็นปฏิปักษ์กับข้าราชการ ที่นี้พวก ข้าราชการก็จะคิดว่าเจ้าพวกนี้ประกาศเป็นศัตรูกับเรา ไม่ได้ มาเป็นปฏิปักษ์กัน ต้องต่อสู้กัน เป็นอันว่ากรอกรอกรวิวาทแตกความ สามัคคีจะขยายวงกว้างไปที่ละน้อย ๆ ในที่สุด คนทั้งประเทศก็แตกความสามัคคีกัน ผลดีจะเกิดกับใคร ? นั่นก็คือ ข้าศึก ที่นี้ ข้าศึก พวกนี้เป็นใคร ก็ไม่ทราบเหมือนกัน ฉะนั้นที่องค์สมเด็จพระภควันต์กล่าวไว้ว่า จงอย่าถือมงคตต้นข้าว อาตมาเชื่อ จึงเฉยเสีย เราจะส่ง ข้าวยังไปก็รู้สึกเฉย ในระหว่างที่มีงานกิติ ในวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิ ราชเสด็จมาก็ เห็นหน้าข้าราชการทุกคนก็ยิ้มแย้มแจ่มใสมีหน้าตาสดชื่น ไม่มีใครแสดงออก หรือประกาศการเป็นศัตรูกับอาตมา ไม่มี เลย ตลอดจนกระทั่งท่านแม่ทัพภาค ๓ เห็นท่านก็ยิ้มแย้มแจ่มใส แล้วก็คณะองคมนตรี มีเจ้าคุณศรีเสนาเป็นหัวหน้า เห็นอาตมายืนอยู่ ณ ที่ไกล ท่านก็ลูจากที่นั่งของท่านที่เขาจัดไว้ให้ เดินมาหาอาตมา ท่านก็โอบาปราศรัยดีแสดงความเมตตาปวานี้ข้าราชการทหาร ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการพลเรือนทุกท่าน ต่างคนท่านก็ยิ้มแย้มแจ่มใส นี่เป็นอันว่าบรรดาท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย การฟังข่าว นั้น ฟังแล้วก็วางใจ อย่าถือว่าจะอะไรเป็นสาระสำคัญ เพราะเรื่องราวที่เราจะสอบสวนได้เองมีอยู่ ฟังแล้วก็ใช้เหตุผลเป็นสำคัญ ไม่ใช่พอ รับข่าวแล้วก็โกรธคนนั้น ตำคนนั้น ว่าคนโน้น คิดประทุษร้ายคนโน้น อันนี้ไม่ถูก มันเป็นการทำลายความสุขของเรา เป็นการทำลายความ สามัคคี ถ้าจิตใจของบรรดาพวกเราทั้งหมดปรากฏว่าเป็นอย่างนี้ ไม่เข้าประเทศชาติเราก็คงสลาย เป็นอันว่าชาวทั้งหลายทั้งหมดขอได้ โปรดทราบว่าการที่มันจะพึงเกิดขึ้นก็คือหวังร้ายต่อพวกเรา

ที่นี้ มาอีกเรื่องหนึ่ง เรื่องหมายกำหนดการที่พูดมาแล้ว บางที่ท่านทั้งหลายจะคิดว่าอาตมาพูดและทะเลาะไป ที่บอกว่า ถ้าใครเขาเขียนกำหนดการให้อาตมา โดยที่อาตมาไม่เห็นชอบนั้น อาตมาไม่ยอมปฏิบัติอันนี้เป็นความจริง เคยมีงานหลายจุด ที่เขาสั่ง ให้ทำ เขาไม่ได้แจ้งมาก่อน อาตมาไม่ยอมปฏิบัติตาม แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าอาตมาไม่อำนาจไปยุพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ว่าไม่ต้องปฏิบัติตามหมายกำหนดการ อาตมาไม่มีอำนาจทำอย่างนั้น เป็นแต่เพียงคนเขามาบอกว่าอาตมานะห่วงเหนื่อย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ท่านจะต้องไปพระราชทานธงลูกเสือชาวบ้าน อาตมาถ่วงหน่วงเหนื่อยพระองค์ไว้ คือคนพูดนี้เขา อาจจะคิดว่า อาตมานี้มีความเป็นใหญ่เป็นโตกว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่ความจริงพระองค์จะเสด็จไปช้าหรือเร็ว นั่นเป็นเรื่องของพระองค์ การสั่งสนทนาย่อมเป็นเรื่องธรรมดา แต่ก็ใช้เวลาไม่มาก อย่างในพระอุโบสถก็เวลาเพียง ๑๐ นาทีเศษ ๆ แล้วต่อไปก็ เสด็จไปทรงรับเงินโดยเสด็จโดยพระราชกุศล ต่อมา ที่ศาลาเรียงด้านเหนือพระอุโบสถ พระองค์ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับพระทุกท่าน แล้วก็เสด็จมาที่อาตมา ด้วยชาวบ้านเขาทำมิดหมอมมา เพื่อขอพระราชทานพระกรุณาให้ทรงพระสุหร่ายแล้วอธิบัตถกรรมอนามัยก็จะขอ พระราชทานให้ถวายพัสดุกับอาตมา เป็นที่ระลึกที่ได้สร้างโรงพยาบาล ซึ่งได้สร้างเสร็จไปแล้ว มีหมอมอยู่แล้ว เมื่อถวายเสร็จก็ทรง ปราศรัยอยู่ตามสมควรใช้เวลาไม่มาก หลังจากนั้นก็เสด็จไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎร การเยี่ยมเยียนราษฎรในวันนั้นทำให้บรรดาประชากร มีความสดชื่นมาก สดชื่นเป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะทั้งสามพระองค์ทรงแสดงให้เห็นชัดว่าบรรดาพุทธบริษัทที่เป็น ประชากรทั้งหลาย เขามีความประสงค์ดีต่อพระองค์ ปราบปรามจะร่วมบุญร่วมกุศลด้วย

เอาละบรรดาท่านพุทธบริษัท สำหรับวันนี้เวลาก็หมดเสียแล้ว ก็ต้องขอลาท่านก่อน รอรับฟังวันหน้าต่อไป ขอ ความสุขสวัสดิ์พัฒนามงคล สมบูรณ์พูนผลจงมีแก่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดิ์

บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย สำหรับวันนี้ก็มาพบกับบรรดาท่านพุทธบริษัทในเรื่องพระเมตตาต่อไป แต่ก่อนจะพาท่านพุทธบริษัททั้งหลายไปที่ศาลาที่ประทับ ขอย้อนกลับถอยหลังมาอีกนิดภายในพระอุโบสถ เล่าถอยหลังคราวนี้ก็ไม่ทราบว่าจะเป็น การซ้ำกับของเดิมหรือไม่ เพราะว่าหนังสือที่ออกมาก็ดี เสียงที่ปรากฏก็ดี เป็นการบันทึกโดยไม่ได้เรียบเรียงไว้ก่อน เอากันชั้นความทรงจำเท่านั้น การพูดจะเป็นการถอยหลังไปเอาเรื่องเก่ามาเล่าใหม่หรือไม่ก็ไม่ทราบ

ขณะที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชประทับอยู่ในพระอุโบสถ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตัดนิมิตแล้ว ท่านก็มานมัสการอาตมากับท่านเจ้าอาวาส เสด็จประทับนั่ง แต่ความจริงวันนั้นอาตมาชักง ๆ เหมือนกัน จำไม่ได้ว่าพระองค์ประทับนั่งหรือประทับยืน แต่ปรากฏในภาพถ่ายเป็นภาพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชประทับนั่งคุกเข่า ในขณะนั้นพระองค์ทรงไต่ถามอะไรบางอย่าง ที่ทรงไต่ถามก็ไม่มีอะไร ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของธรรมชาติ เพราะพระองค์สนพระทัยในธรรมชาติมาก แล้วต่อมาก็ได้ทรงปรารภถึงเรื่องโรงพยาบาล ที่พล.ร.อ. จิตต์สังขคุลย์ ปลัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งเป็นหัวหน้าคณะศิษยานุศิษย์ของหลวงพ่อบานฝ้ายฆราวาส ได้กราบบังคมทูลไว้ ว่านอกจากจะสร้างวัด สร้างโรงเรียน ก็ยังเห็นประโยชน์ในการสร้างโรงพยาบาล เพื่อเป็นสถานที่รักษาโรคภัยไข้เจ็บของปวงชนทั้งหลาย เพราะตามธรรมดาคนเราทุกคน สัตว์ทุกประเภท เกิดมาต้องเจ็บไข้ได้ป่วย ไม่สบายเหมือนกันหมด พระองค์ตรัสถามว่า ยกให้เป็นโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชใช้ไหม อาตมาก็ถวายพระพรไปว่าเป็นโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช แต่ความจริง เดิมทีเดียวไม่ได้คิดว่าจะเป็นเรื่องใหญ่เรื่องโต คิดแต่เพียงว่าถ้าหากเป็นได้แค่สุขศาลาชั้น ๒ ก็พอใจ เพราะอย่างน้อย สุขศาลาชั้น ๒ ก็เป็นที่อาศัยเป็นที่พักพิงเบื้องต้นของบรรดาประชาชนผู้ป่วยไข้ไม่สบาย จิตใจมิได้ทะเลาะทแยงจะให้เป็นที่โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช แต่ทว่าทำไปอาคารโตกว่าสุขศาลาชั้น ๒ เพราะว่าเอาแบบของสุขศาลาชั้น ๑ มาทำ และเนื่องจากมีที่มากถึง ๑๓ ไร่ จึงได้ปลูกอาคารเล็ก ๆ ไว้เป็นที่พักของคนไข้ที่ต้องการอยู่เป็นอิสระ เจตนาเดิมก็มีเท่านั้น แต่ต่อมาท่านพล.ร.อ. จิตต์สังขคุลย์ และคณะบอกว่าเวลานี้เขาประกาศกันเรื่องโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช จะถวายเสียเลยดีไหม อาตมาก็ไม่ขัดข้อง ถ้าถวายได้ก็ดี เป็นการถวายพระราชกุศลแด่พระองค์ เป็นเรื่องดี ไม่ใช่เรื่องไม่ดี จึงได้ทำการถวายไปตามระเบียบ ส่งไปทางแพทย์ใหญ่ประจำจังหวัด แพทย์ใหญ่ประจำจังหวัดส่งเรื่องเข้ากรม กรมส่งเรื่องจาวเข้ากระทรวง กระทรวงตีหมายกลับลงมาให้กรมอนามัยพิจารณาตามสมควร เพราะว่าโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชนี้ตามเกณฑ์เขาต้องตั้งอยู่ในถิ่นกันดาร แต่นี่อาคารทางราษฎรช่วยให้ทั้งหมด แล้วยังช่วยอุปกรณ์การแพทย์อีกมากมายเป็นจำนวนมากนับแสน แล้วยังจะช่วยกันต่อไป เพราะถือว่าการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมันเป็นเรื่องดี สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้น ถ้าคนไทยเราทุกคนกลายเป็นคนป่วยไข้ไม่สบาย เมื่อคนไทยอ่อนแอ ประเทศชาติก็อ่อนแอ เพราะคนเป็นกำลังของประเทศ จะต้องช่วยกันรักษากำลังของประเทศให้ทรงอยู่ไทยจึงจะเป็นไทย มิฉะนั้นไทยจะกลายเป็นทาส เมื่อทุกคนพร้อมใจกันให้ไปและกระทรวงส่งให้กรมพิจารณา กรม คือท่านอธิบดีก็รับรองอธิบดี ตลอดจนกระทั่งคณะหลายท่านด้วยกันมาหาอาตมา บอกว่าจะให้เป็นศูนย์แม่และเด็กชนบท จะเอาไหม อาตมาก็ตอบว่าเอาทุกอย่าง เพราะเจตนาเดิมแค่สุขศาลาชั้น ๒ เท่านั้น แต่ขนาดจะให้แพทย์มาประจำก็เอาทั้งนั้น ชื่อจะเป็นอะไรไม่สำคัญ เป็นศูนย์แม่และเด็กก็ดี ถ้ามาน่ามีคลินิกสำหรับรักษาคนทั่วไปไหม ท่านก็บอกว่ามี ถ้าอย่างนั้นตกลง มีความประสงค์อยู่อย่างเดียวกันอะไรเป็นปัจจัยความสุขของประชาชนในประเทศไทย ก็เป็นที่พอใจของอาตมาก็เป็นอันตกลงกันว่าให้เป็นศูนย์แม่และเด็ก และให้มีคลินิกในการรักษาประชาชนด้วย

วันที่ ๑ เมษายน จึงได้เปิดทำการรักษา รับฝากครรภ์ เริ่มงานมาแล้วจนกระทั่งบัดนี้ ที่บันทึกเสียงนี้ก็ปรากฏว่าเป็นวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๒๐ มีคนไข้เข้ามารักษาที่โรงพยาบาลนี้เกินกว่า ๕๐๐ คน นับแต่วันตั้ง แต่วันเปิดรับคนไข้ใหม่ ๆ กลับมีชาวเข้ามาบอกว่าโรงพยาบาลนั้นเขารักษาแต่คนในวัดเท่านั้น ไม่รับรักษาคนภายนอก มาอีกแล้ว เรื่องข่าวนี้นี้มีเยอะจริง ๆ บรรดาท่านพุทธบริษัท เรื่องของโลกเป็นอย่างนี้ ที่พระพุทธเจ้ากล่าวไว้ว่าโลกเป็นอนิจจัง หาความเที่ยงอะไรไม่ได้ ถ้าเราไปยึดถือชั่วคราวของชาวโลก ก็เป็นปัจจัยให้เกิดความทุกข์ แต่ทว่า ก็มีคนบางคนพยายามย่อง ๆ มาดู อยากจะรู้ว่าโรงพยาบาลนี้เขารักษาเฉพาะพระกับ

คนในวัดเท่านั้น หรือว่ารักษาประชากรภายนอกด้วย เมื่อขึ้นไปบนโรงพยาบาลก็ปรากฏว่าพบนายแพทย์ ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ในระยะต้นท่านแพทย์ใหญ่คือหมอปรีชา แพทย์ใหญ่ประจำจังหวัดให้ภรรยา ซึ่งเป็นแพทย์ชั้นเอกมาอยู่ประจำก่อน แล้วต่อมาก็หาแพทย์หนุ่มๆ ยังไม่ได้ตามชื่อเลย คนนี้หน้าตาดีเป็นแพทย์ใหม่ แต่มีน้ำใจดี โอบอ้อมอารีหน้าตาอ้วนอ้วนแจ่มใส แล้วก็มีเงินทรัพย์สินเยอะและมีเจ้าหน้าที่มาอยู่ประจำ พอขึ้นไปตรวจรักษาปรากฏว่าหมอให้ยาไปเป็นครั้งแรกใช้เขาก็หายทันที คราวนี้ข่าวก็แพร่สะพัดไปทันที ว่าโรงพยาบาลแห่งนี้ไม่ใช่รับแต่คนภายใน คนภายนอกเขาก็รับเหมือนกัน เมื่อข่าวนี้กระจายออกไปคนก็เต็มใจมารับการรักษาพยาบาล บางท่านก็อยากจะนอนค้างที่โรงพยาบาล แต่บังเอิญอย่างนี้เจ้าหน้าที่ไม่มีพอเพราะเวลานั้นมีนายแพทย์อยู่ ๑ คน มีพยาบาลอยู่ ๑ คน ส่วนคนที่สมัครจากโรงพยาบาลตำรวจก็ยังไม่ได้รับโอนมา เป็นอันว่ายังรับคนไข้ค้างไม่ได้ ในระหว่างที่พูดเข้าใจว่าหลังจากพูดไปนี้ไม่กี่วันก็คงจะรับคนไข้ค้างนอนได้ เพราะมีคณะศิษยานุศิษย์ของอาตมาได้จัดหาอุปกรณ์สำหรับคนไข้ มีเตียงสำหรับคลอด มีเตียงนอน มีเครื่องดูดเสมหะ อะไรต่ออะไรอีกเยอะแยะมอบให้แก่โรงพยาบาล นับเป็นมูลค่าแล้วเงินเกินกว่าแสนบาท แล้วก็ยังจะส่งเคราะห์อุดหนุนโรงพยาบาลนี้ตลอดไป เท่าที่จะพึงสามารถช่วยทำให้ได้ตามกำลังทรัพย์ ศรัทธาอันมีมากแต่ทรัพย์เท่านั้นแหละจะมีไม่มาก แต่ว่าของใหญ่ย่อมมาจากของเล็ก ของมากมาจากของน้อย พวกนี้ช่วยคนละอย่างสองอย่าง ถ้าขึ้นไหนโตเกินไปก็หลาย ๆ คนช่วยกันร่วมมือกับทางราชการ อย่างนี้ไม่ช้าทางโรงพยาบาลก็จะมีเครื่องมือครบครัน แล้วก็จะไม่ถนัดใจเพียงเท่านั้น จะช่วยกันต่อไป

แล้วต่อมา ทางท่านอธิบดีมาแจ้งว่า จะสร้างตึกอีกหลังหนึ่ง เป็นตึกสำหรับบรรจุคนไข้คลอดบุตรได้ ๓๐ เตียง มีห้องผ่าตัด มีห้องคลอด มีอะไรต่ออะไรครบ ถ้าตึกหลังนั้นปรากฏขึ้นพวกเราก็จะช่วยกันอีก มีอะไรบ้างที่โรงพยาบาลต้องการ ถ้าไม่เงินวิสัยคือช่วยราชการ ไม่ใช่เหมาะแต่ผู้เดียวในสิ่งที่พวกเราจะพึงให้ได้ ในระหว่างนี้ ก็จะออกเงินตั้งหม้อแปลงกระแสไฟฟ้าให้ เพราะโรงพยาบาลต้องใช้ไฟ ๓ เฟส ไฟที่ใช้ประจำอยู่เป็นไฟ ๒ สาย เมื่อสร้างตึกเข้ามาอีกหลังหนึ่ง อันนี้ก็เห็นจะต้องใช้กระแสไฟมากจึงจะตั้งหม้อแปลงให้ ๓๐ เค.วี.เอ. ไฟไม่พอในการใช้สำหรับรักษาพยาบาล

ที่ในตอนนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรับสั่งถามว่า เป็นโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชหลังแรกใช่ไหม อาตมาก็ถวายพระพรว่ายังไม่ทราบ แต่ว่าที่อื่นเขายังไม่ได้สร้าง ตอนนี้อาตมาก็ถวายพระพรขอพระกรุณาจากพระองค์ ว่าถ้าหากว่าทางราชการสร้างตึกบรรจุคนไข้ ๓๐ เตียง เป็นตึกสูติกรรมเสร็จก็จะขอทูลเชิญสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชมาทรงเปิด พระองค์ก็ทรงมีพระราชดำริว่า ก็บอกเขาศี ความจริงสมเด็จพระบรมท่านก็ประทับอยู่ใกล้ ๆ อาตมาก็หันหน้าไปทางสมเด็จพระบรมฯ ไม่ทันจะออกปากทูลเชิญ ท่านก็ทรงตอบว่า ถ้าหลวงพ่อกับเปิดเมื่อไรก็โปรดส่งข่าวเถอะขอรับ ต่อมาถามท่านอธิบดีว่าตึกสูติกรรม ๓๐ เตียงจะเสร็จเมื่อไร ท่านก็บอกว่าปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นอันว่าถ้าเสร็จ อาตมาก็จะขอให้ พล.ร.อ. จิตต์สังข์คุลย์ ปลัดกระทรวงกลาโหม กราบบังคมทูลเชิญองค์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช มาทรงเปิดตามที่ท่านทรงมีพระมหากรุณาธิคุณประทานโอกาสไว้ นี่เป็นจุดหนึ่งในการสั่งสนทนากับท่านในพระอุโบสถ ซึ่งเป็นสารสำคัญ แล้วสำหรับรูปที่มีอยู่นั้นอาตมาถวายพระพรว่า เป็นรูปของพระพินิจอักษรที่มีนามว่าทองดี เป็นสมเด็จพระราชบิดาของรัชกาลที่ ๑ อาคารทุกหลังก็ถวายชื่อเป็นพระพินิจอักษรหมด เพราะก่อนจะทำการก่อสร้างท่านแสดงพระองค์ปรากฏ ๓ ครั้งแต่การกระทำอย่างนี้ ไม่เป็นการกระทำแข่งขันกับทางราชการ เพราะทราบมาว่าพระพินิจอักษรทรงประสูติในเรือ เป็นฝั่งตรงข้ามกับสถานที่ทำการก่อสร้างไว้ จึงนึกถึงความดีของพระองค์ ในฐานะที่เป็นทั้งชาวสุโขทัยแล้วก็ชาวกรุงศรีอยุธยา รวมความว่าเป็นคนของแผ่นดิน นอกจากเป็นชาวสุโขทัย ชาวอยุธยาแล้วก็เป็นชาวเชียงใหม่ด้วยเพราะท่านสืบเชื้อสายมาจากเชียงใหม่ ชาวเชียงใหม่มาตั้งที่สุโขทัย แล้วต่อมาพระราชโอรสของพระองค์ก็ได้เป็นใหญ่ในกรุงเทพฯ เป็นอันว่าวงศ์นี้เป็นวงศ์ที่มีคุณต่อประเทศชาติอยู่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระพุทธรูปอดฟ้าจุฬาโลกทรงเป็นแม่ทัพสำคัญในการกู้ชาติ ที่พระเจ้าตากสินมหาราชเป็นหัวหน้า

แล้วต่อมาเมื่อพระเจ้าตากสินมหาราชเฉลิมราชสมบัติเป็นกษัตริย์ พระองค์ก็เป็นกำลังใหญ่ในการปราบปรามข้าศึก ต่อมาสมัยที่ทรงเป็นกษัตริย์ พระองค์ก็ทรงปราบปรามข้าศึก รักษาเอกราชให้ชาติไทยอยู่รอดเป็นอิสระจนกระทั่งทุกวันนี้ แต่ท่านผู้รับฟังอาจจะคิดว่าการรบทัพจับศึกไม่ใช่เรื่องของบุคคลคนเดียว ถ้าสมเด็จพระพุทธรูปอดฟ้าจุฬาโลกรบคนเดียว อาจจะยกย่องสรรเสริญ

ว่าเป็นคนสำคัญ แต่ที่นี่ ท่านต้องใช้กำลังทหารเข้าช่วย เราจะมายกย่องสรรเสริญกันได้ยังไง ถ้าคิดแบบนี้ ก็ลองคิดว่า ถ้าท่านนั่งรถ นั่งเรือไป นั่งเรือคนควบคุมเรือไม่ได้ นั่งรถคนควบคุมรถไม่ได้ ชีวิตของท่านก็อาจจะไม่รอด ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะถ้ารถตกถนน ชนกัน ชนต้นไม้ ท่านก็ตาย ถ้านั่งเรือไป คนคุมเรือไม่ได้ ไปชนกับใครเรือล่ม ท่านก็ตาย ที่นี้ท่านจะถือว่าคนที่ควบคุมรถ ควบคุมเรือเป็นคนสำคัญ หรือว่าไม่สำคัญ ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าประเทศชาติจะทรงอยู่ได้ ก็ต้องหัวหน้าเป็นคนสำคัญ เป็นอันว่าอาตมาเห็นว่าท่านทองดีเป็นพระราชบิดาสำคัญของพระมหากษัตริย์ไป คือพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก แล้วเวลานี้วงศ์ของท่านทองดีก็ยังคงครองประเทศชาติอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ พระราชจริยาวัตรของพระองค์เป็นยังไงท่านทั้งหลายก็เห็นแล้ว ถ้าพูดมากไป เดี่ยวจะหาว่าเชียร์พระเจ้าแผ่นดิน จะเอาดีกันบ้าง ประจบสอพลอพระเจ้าแผ่นดินบ้าง เลยไม่ค่อยดีกว่า ค่อยไปก็แค่นั้น เห็นเอง ประเดี๋ยวก็จะได้รู้กันว่าพระองค์แสดงอะไรบ้าง แล้วมีการสัมผัสกันยังไง รู้กันข้างหน้า

เมื่ออาตมาถวายพระพรว่ารูปที่ท่านทำขึ้น คือรูปท่านทองดี หรือพระพิณิจอักษร พระองค์ก็ทรงนิ่ง อาตมาก็พูดต่อไปบอก ว่าชาวบ้านเขาถามว่ารูปใคร บั้นไว้ทำไม ก็ได้ตอบเขาไปว่า ท่านเป็นครู ท่านต้องการให้สร้างโรงเรียนให้ท่านเป็นอนุสรณ์ อาตมาก็สร้างแล้วท่านต้องการให้สร้างโรงพยาบาลให้ท่าน ท่านบอกว่าท่านเป็นหมอด้วย สมัยโน้นคนเป็นหมอง่าย เรียกว่าหมอยาป่าหรือหมอโบราณ มีความรู้ทางหมออยู่บ้างพอสมควร ท่านว่ายังงั้น เพราะเรื่องความเป็นหมอนี้ คนโบราณถือว่ามีความสำคัญ จะต้องช่วยตัวเองได้ในอันดับต้น คนทุกคนในสมัยโบราณจึงเป็นหมอกัน หมอไม่มีปริญญาบัตร แต่ทว่าสามารถกำจัดโรคที่เกิดขึ้นซึ่งไม่กินวิสัยได้ ฉะนั้นการสร้างโรงพยาบาลจึงให้ชื่อเป็นของท่านหมด อาคารทุกหลังเป็นอาคารพระพิณิจอักษร ถ้าจะถามว่าท่านดีใจไหม ก็ต้องตอบว่าท่านดีใจเพราะเวลาที่เขาจะปั้นรูป รูปตัวอย่างอาตมาก็ไม่มี เป็นแต่เพียงบอกลักษณะที่เห็นท่านมายืนให้เห็น ให้ช่างเห็น แล้วท่านก็บอกว่า ถ้าปั้นรูปใหญ่ผมจะช่วย มีส่วนคล้ายคลึงประมาณสัก ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ก็เป็นอันว่าใช้ได้ เพราะไม่มีรูปปั้นไปตาม...อะไร จะว่าเป็นโมฆะก็ไม่ได้ เพราะท่านแสดงตัวให้ปรากฏ ไล่ไปไล่มา ถามว่า เขาใครเป็นแบบฉบับที่ดี ที่คล้ายคลึง ท่านก็บอกว่าเอารูปรัชกาลที่ ๖ คล้ายคลึงมาก แต่ผมมากกว่านั้น เหลนผมคนนี้ผมน้อยไปหน่อย พุงโตกว่าผมนิดหนึ่ง พอท่านบอกอย่างนี้ก็พอเขาได้ แต่ว่าจะให้เหมือนนั้นไม่เหมือนแน่ รับรองว่าไม่เหมือน ถึงแม้เอาตัวจริงมายืนให้ปั้นก็ไม่เหมือน เพราะคนกับปูนเหมือนกันไม่ได้ อีกอย่างหนึ่ง จะปั้นให้เหมือนทุกส่วนก็ทำไม่ได้ เขาแต่เพียงว่าเป็นสัญลักษณ์เป็นเครื่องหมายว่าเป็นท่านพระพิณิจอักษรก็ได้แล้ว เมื่อชาวบ้านเขาถามก็เลยบอกว่า ปั้นรูปต้นวงศ์จักรีเข้าไว้ เพราะว่าถ้าเรามีความเลื่อมใส มีความจงรักต่อพระราชวงศ์จักรี คือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทุกพระองค์ตั้งแต่รัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๙ ถ้าจะพากันสร้างรูปของพระองค์ทั้งหมด เราก็ทำกันไม่ไหวแล้วเวลาจะไหว ก็ต้องเดินไปไหว้ทั้ง ๙ พระองค์ เหนื่อยแย่ เรายังงี้ดีกว่า บันต้นวงศ์จักรีไว้องค์เดียวพอ แล้วเราไหว้ต้นวงศ์จักรีองค์เดียวก็ถึงลูก หลาน เหลนทั้งหมด บรรดาประชาชนที่รับฟังเขาก็พอใจ เมื่อพระองค์ได้ทรงสดับ จะทรงพอพระทัยหรือไม่นั้น อาตมาไม่ทราบ แต่พระองค์ก็ได้คิดคำนึงแล้วก็ได้สนับสนุน

นี่ เรื่องนี้ก็เป็นการประวิงเวลา ทำเวลาของบรรดาท่านพุทธบริษัทให้เสียไปมาก ต่อนี้ไป ก็มาพูดถึงตอนที่ออกจากพระอุโบสถ หลังจากใช้เวลานานหนา ๑๐ นาที เศษ ๆ จึงได้ถวายพระพรว่าประเดี๋ยวอาตมาจะไปคอยรับเสด็จอยู่ที่ศาลาเรียง ด้านทิศเหนือของพระอุโบสถ พระองค์ก็ตรัสว่า เวลานี้ไม่ใช่เวลาสนทนากันนะขอรับ เพราะเวลานี้น้อย อาตมาก็ทูลรับว่าเป็นเช่นนั้น แล้วจึงนำออกจากพระอุโบสถ กราบเรียนให้ท่านเจ้าอาวาสไปพักได้ตามอัธยาศัย อาตมาก็เลี้ยวไปด้านซ้าย ตอนนี้นำตัวหลวงงักนำพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปประทับยังที่เดิม คือที่ศาลาเรียงพระอุโบสถด้านทิศใต้

หลังจากทรงประทับนั่งแล้ว พล.ร.อ. จิตต์ สังขดุลย์ ก็กราบทูลให้ทรงทราบว่ามีคนโดยเสด็จพระราชกุศล ซึ่งดูเหมือนว่าจะเป็นจำนวน ๓๐ คน เศษ อาตมาก็ไม่ได้ดูบัญชีว่าเท่าไรแน่ เพราะงานยุ่งแสนจะยุ่ง

เมื่อการโดยเสด็จพระราชกุศลเสร็จสิ้นลง พระองค์ก็เสด็จเยี่ยมราษฎรตามหมายกำหนดการ คือทรงเยี่ยมราษฎรในพระอุโบสถด้านในพระกำแพงแก้ว ในตอนนี้ในกำแพงแก้วไม่มีใครเลย มีอยู่ ๒ - ๓ คน ส่วนใหญ่ของประชาชนอยู่นอกกำแพงแก้ว

มาถึงตอนกำแพงแก้วนี้ก็ต้องพูดอีกนิดหนึ่ง เพราะว่ามีประชากรกลุ่มหนึ่งอยู่ที่ลานสัก ประชากรกลุ่มนี้มีความยากจน มีความยากแค้นมาก เพราะอยู่ในแดนกันดาร จะหาว่าทรงราชการไม่ช่วยเหลือนี่ไม่ได้ เพราะราชการนี้ต้องอาศัยงบประมาณเป็นสำคัญ ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกคนย่อมมีจุดประสงค์อันเดียวกัน นั่นคือต้องการให้ประชาชนในจังหวัดของตนมีความสุข มีความเจริญ มีความปลอดภัย มีความก้าวหน้าในความเป็นอยู่ เพราะผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น สมัยก่อนเขาเรียกกันว่าพ่อเมือง ก็ย่อมคิดว่าคนในเมืองทั้งหมดเป็นลูก แต่ทว่างานที่ต้องทำกว้างขวางมาก ถ้างบประมาณไม่พอก็ทำไม่ได้ คนพวกนี้อาดมาพบ ที่เขาลือกันว่าเป็นผู้ก่อการร้ายนั้นไม่จริง ไม่ใช่เป็นผู้ก่อการร้าย เป็นผู้ก่อการดีคือทำมาหากินโดยสัมมาอาชีวะ แล้วมีความยากไร้ คนประเภทนี้ อาดมากับเสด็จพระองค์หญิงวิภาวดี เคยพบ เสด็จพระองค์หญิงก็กราบทูลขอให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงส่งเสด็จพระอริยาวัตรเสด็จพระองค์หญิงไป กลางคืนส่งข่าวทางวิทยุ ๒ ทูม รุ่งขึ้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงจัดส่งสิ่งของนั้นไปถึงได้อยู่เสมอ นี่ เป็นอันว่าน้ำพระทัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ พระบรมโอรสาธิราช และพระเจ้าลูกเธอทั้งหมด ปรากฏว่าเปี่ยมไปด้วยพระมหากรุณาธิคุณ ฉะนั้น เมื่อได้พบคนจำพวกนี้ จึงได้ถวายพระพรพระองค์ทรงทราบ ถ้าจำไม่ได้ ก็ตั้งแต่ดอยอ่างขางครั้งหนึ่งแล้ววักที่ภูพิงคราชนิเวศน์ครั้งหนึ่ง และเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ที่พระที่นั่งไพศาลทักษิณอีกครั้งหนึ่ง ในตอนนั้น พระองค์ตรัสว่า ผมจะไปวัดหลวงพ่อบ้านที่ ๒๔ เมษายน ตามที่รับไว้แล้ว และต้องการจะไปพบคนพวกนั้นด้วย เพื่อจะช่วยสงเคราะห์ให้เขามีความสุขเพราะการสงเคราะห์คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แล้วกลุ่มอื่นที่ใกล้เคียงแต่ยังไม่ได้พบกันก็จะพลอยมีความสุขไปด้วย ไม่ใช่พระองค์ตั้งพระทัยจะช่วยเฉพาะคนบางพวก บางคณะเท่านั้น หมายความว่า โครงการชลประทานของพระองค์ต้องการสงเคราะห์คนทั้งประเทศให้มีความสุข เพราะเป็นโครงการใหญ่

เอาละบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย วันนี้มองดูเวลาก็หมดเสียแล้ว ต้องขอยุติก่อน ขอความสุขสวัสดีพิพัฒน์มงคล สมบูรณ์พูนผลจงมีแก่บรรดาท่านผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดี

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย สำหรับวันนี้ก็พบกับบรรดาท่านสาธุชนพุทธบริษัทเรื่องพระเมตตาต่อไป

หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับเงินโดยเสด็จพระราชกุศล จากบรรดาประชาชนทั้งหลายแล้ว ต่อไปพระองค์ก็เสด็จออกเยี่ยมเยียนราษฎร แต่ทว่าราษฎรตามหมายกำหนดการที่เขียนไว้ว่าจะเยี่ยมราษฎรในกำแพงแก้วของพระอุโบสถเวลานั้นก็ไม่มีใครก็คน มีแต่เจ้าหน้าที่ของวัด และพวกที่มาแสดงโขนจากกรมศิลปากร สำหรับคณะโขนจากกรมศิลปากรนี้เป็นลูกเป็นหลานของลูกศิษย์อาตมาเอง เขาแสดงฟรีจริง ๆ ไม่มีการเรียกเงินเรียกทอง ไม่ต้องการค่าจ้างรางวัลอะไร การบริโภคก็บริโภคอาหารในครัวธรรมดา ๆ ต้องจัดว่าเป็นคณะนาฏศิลป์พิเศษ ทั้งนี้ เพราะก่อนจะถึงกำหนดงานการแสดง ก็มาช่วยทำงานวัดอยู่ตั้งหลายวัน ทำอย่างทำงานจะมีให้เขาทำ ทำกันด้วยความเหนื่อยยากอย่างยิ่ง และเมื่อแสดงโขนเสร็จ เลิกจากงานแล้วก็ยังอยู่อีกตั้ง ๒-๓ วัน ช่วยเขาเก็บของ เป็นอันว่าโขนของกรมศิลปากรคณะนี้เป็นทั้งคณะโขนและคณะขน เวลาแสดงเป็นโขนแต่เวลาเลิกแล้วช่วยกันขนของสิ่งนี้ คณะนาฏศิลป์แบบนี้เราหาที่ไหนได้ยาก ทุกคนก็พากันชื่นชมยินดี แต่ความจริงในงานครั้งนี้ อาตมาก็ต้องขอขอบคุณทุกท่านที่มาช่วยงาน คือ ชาวบ้านประจำแถวนี้บ้าง ชาวจังหวัดชัยนาทบ้าง ชาวจังหวัดอุทัย ชาวจังหวัดสุพรรณบุรี ชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชาวจังหวัดชลบุรี นครราชสีมา อุดรธานี เชียงราย เชียงใหม่ กรุงเทพฯ ฯ ภูเก็ต ตรัง กระบี่ ยะลา ตราด จันทบุรี แล้วก็จังหวัดขอนแก่น ชัยภูมิ แม่ฮ่องสอน อ่างทอง เยอะต้องขออภัยถ้าบอกจังหวัดไม่ครบ มาช่วยงานกันด้วยความเรียบร้อย ทุกคนเห็นดีเห็นชอบ ไม่มีใครคิดว่าใครเป็นใคร ไม่ได้ถือเราไม่ได้ถือเขา ต้องการอย่างเดียวให้งานสำเร็จไปได้ด้วยดี จนกระทั่งสมเด็จพระราชาคณะผู้ใหญ่ มีสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์เป็นต้น หรือท่านเจ้าคุณสุทธาธิปัตเจ้าอาวาสวัดสุทัศน์ และท่านเจ้าอาวาสวัดไตรมิตร เจ้าคณะตรวจการภาค รองเจ้าคณะตรวจการภาค เจ้าคุณวัดดอนจันทรา เจ้าคุณวัดแก้วแจ่มฟ้า หลายท่านด้วยกัน เรียกว่าทุกองค์ก็แล้วกัน ชื่นชมยินดีในผลงานของทุกท่านที่ทำ งานทุกอย่างเป็นไปด้วยความเรียบร้อยอย่างยิ่ง อาตมาก็ขอขอบคุณและขออนุโมทนาในความดีที่ทั้งนี้ไว้ด้วย สำหรับท่านทั้งหลายที่บอกเว้นจังหวัดไป เช่นกาญจนบุรีเป็นต้น ก็ต้องขออภัยที่จำได้ไม่หมด มีหลายจังหวัดท่านตั้งใจมาช่วยงานจริง ๆ อย่างพี่น้องชาวชลบุรี หรือว่าพี่น้องชาวกองบินสี่อุดรธานีมา ลงทุนค่าอาหารเอง ทำอาหารเป็นโรงครัวของวัดขายจานละ ๒ บาท บางคนที่ไม่มียศดรงค์ก็บริโภคได้ คือมีสตางค์น้อยให้หน่อยก็ได้ ไม่มีสตางค์เลยบริโภคเปล่าก็ได้ แต่ตั้งราคาไว้จานละ ๒ บาท อย่างคุณบรรจง บุญญา น้อย มาตั้งโรงน้ำแข็ง กาแฟ ลงทุนเอง เลี้ยงคนบ้าง ขายบ้าง ขายไปขายมา ขาดทุนไปหลายร้อย ใครมีสตางค์ก็ให้ก็เอา ไม่มีให้ก็บริโภคได้ แล้วท่านก้านน่องนึ่ง มากมี ก็ตั้งโรงครัวขึ้นโรงครัวหนึ่ง เป็นโรงครัวประจำตำบล เห็นดีเห็นชอบกันมาก ขายจานละ ๒ บาท เหมือนกัน แต่ทว่าขายไปขายมาคนไม่มีสตางค์ซื้อก็บริโภคได้ มีสตางค์น้อยก็ให้หน่อย มีมากก็เอา ๒ บาท ไม่มีสตางค์เลยก็ให้เปล่า เป็นอันว่าทุกคนเห็นดีเห็นชอบกัน กล่าวชื่อกันไปไหวขออภัยด้วย เป็นอันว่าอาตมาขอขอบคุณทุกท่านก็แล้วกัน ที่ให้การสนับสนุนอาตมา แต่ขอให้ถือว่าเป็นการสนับสนุนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็แล้วกัน เพราะวัดนี้สร้างขึ้นถวายเป็นพุทธบูชา ไม่ใช่ของอาตมาเอง เป็นอันว่าทุกท่านมีบุญเสมอกัน เห็นดีเห็นชอบเหมือนกัน วันที่พูดนี้เป็นวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ บันทึกลงเสียงต่างคนต่างพูดด้วยกัน ลูกไม่ค่อยจะขึ้นเพราะเห็นดีเห็นชอบมากจากการทำงาน ๙ วัน ๙ คืน ซึ่งความจริงเห็นดีเห็นชอบกันมาก่อนตั้งหลายวัน เลิกงานแล้วก็ยังเหนื่อย บรรดาประชาชนทุกท่านที่ช่วยแรงงานทั้งหมด ก็ขอได้โปรดทราบว่าเป็นอาตมาขอขอบคุณทุกท่าน ขอทุกท่านจงเจริญไปด้วยจตุรพิพิธพรชัยทั้ง ๔ ประการ มีอายุ วรรณะ สุขะ พละ และปฏิภาณ หากทุกท่านมีความประสงค์สิ่งใดก็ขอให้ได้สิ่งนั้นสมความปรารถนาจงทุกประการ

เป็นอันว่าวันนั้น ภายในกำแพงแก้ว คนข้างนอกไม่มี มีแต่คนภายในคือกรรมการจัดงานวัด ก็ไม่กี่คน นอกจากนั้นก็ยังมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายติดตามพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย คนภายนอกที่เข้ามาก็มีแต่คณะนาฏศิลป์ของกรมศิลปากร แต่ก่อนหน้านั้น มีคนไปบอกกับอาตมาว่า คณะลานสักที่ปรารถนาจะเข้าเฝ้าต้องการจะมาเข้าเฝ้าภายใน อาตมาก็บอกว่าได้ถวายพระพรไว้กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือพวกนี้จะเข้าเฝ้าโดยเรียงรายเป็นราษฎรธรรมดา ไม่ได้มีเป็นกรณีพิเศษ เจ้าหน้าที่ก็บอกว่า การเยี่ยมเยียนราษฎรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชตาม

หมายกำหนดการ ให้เยี่ยมแต่เฉพาะภายในกำแพงแก้วเท่านั้น อาตมาก็ตกใจเพราะไม่ทราบหมายกำหนดการมาก่อน ถ้าอย่างนั้นละ ก็เป็นการผิดสัญญากับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คืออาตมาได้ถวายพระพรไว้ว่าจะให้ราษฎรพวกนั้นได้เข้าเฝ้าพระองค์ เพื่อจะได้ ทรงแทบว่าเขาต้องการอะไรบ้าง คำว่า "ต้องการ" นี้ ไม่ใช่อภิสิทธิ์ หมายความว่าคนที่อยู่สายนั้นจะมีประโยชน์จากการช่วยเหลือ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านอะไรบ้าง พระองค์จะได้ประทานเป็นสาธารณประโยชน์ ถ้าหากจัดให้เสด็จเยี่ยมเฉพาะภายใน เขตพระอุโบสถ ภายในกำแพงแก้ว ก็กลายเป็นเยี่ยมคนที่--แหม จะว่าคนที่ไม่มีทุกข์เลยก็ได้ ราษฎรส่วนใหญ่แกอยู่ข้างนอกก็เลย หนักใจ ถามว่าจะทำยังไงดี จึงได้ไปหารือกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เป็นร้อยตำรวจเอกท่านหนึ่ง ไม่ทราบว่าใคร คนนี้ไม่เคย เห็นหน้า ท่านก็บอกว่าต้องให้อยู่ข้างนอก เลยถามท่านว่า เอ๊ะ ถ้าอย่างนั้นก็เยี่ยมกันไม่ได้ เขาต้องการจะเฝ้า แล้วที่จะเสด็จมานี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ตรัสที่พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในวันที่ ๒ เมษายน ว่ามีพระราชประสงค์จะพบบุคคลพวกนี้ด้วย หรือกัน อยู่ ท่านก็นั่งคิด ว่ายังงี้ก็แล้วกัน ถ้าพระองค์เสด็จเยี่ยมข้างนอกไม่ได้ เพราะไม่มีหมายกำหนดการ ก็ต้องให้หัวหน้าเขาสัก ๒-๓ คน ซึ่ง ไม่เกิน ๑๐ คนเข้ามาพบพระองค์ในนี้ได้ ไป ๆ มา ๆ เขาก็เชิญท่านแม่ทัพภาค ๓ มาหารือกัน ในที่สุดก็ตกลงกันได้ว่าให้พวกนี้จัดคน เข้ามา ๑๐ คน เอาคนนี้ เขามีของถวายเป็นเขากวางเขากะทิงอะไรไม่ทราบละ มีหลายอย่าง ต่อมาผมข่าวว่ามีคนบางท่านไปพูดกับคน บางคน ว่าถ้าหลวงพ่อกำลังทำอะไรก็เท่ากับทำให้คนมีอภิสิทธิ์เฉพาะบางเหล่า คนก็เป็นคอมมิวนิสต์หมด เพราะว่าไม่สมน้ำสมเนื้อกัน ความ จริงท่านผู้นั้น ถ้าพูดจริงก็เป็นการเข้าใจผิด ความประสงค์ของอาตมาจริง ๆ ไม่ต้องการให้พวกนี้เข้ามาข้างใน ต้องการให้อยู่ข้างนอก ไม่ทราบว่าหมายกำหนดการเขาจะให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเยี่ยมเฉพาะคนภายใน คิดว่าจะทรงเยี่ยมทั่วไปในเขตภายนอก ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นก็ต้องการจะให้เข้ามา เพราะอาตมาเองก็มีความประสงค์อย่างนั้น คือไม่ต้องการให้ใครมีอภิสิทธิ์เหนือกว่าใคร แต่ ว่าหมายกำหนดการไปจำกัดลงไว้ ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะต้องเยี่ยมประชาชนเฉพาะภายในกำแพงแก้วเท่านั้น นอกกำแพง แก้วไม่เยี่ยม ความจริงราษฎรจริง ๆ อยู่นอกกำแพงแก้วทั้งหมด ถ้าหากว่าอาตมาไม่ขออนุญาตให้เขาเข้ามาก็เป็นอันว่าที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตั้งพระทัยจะมาพบกับคนพวกนี้ อยากรู้อะไรทุกสิ่งทุกอย่างในฐานะที่เขาไปอยู่แดนไกลในป่าลึก ก็คงจะ ไม่ได้พบ อาตมาซึ่งถวายสัญญากับพระองค์ว่า จะนำเขาเข้าเฝ้าโดยเรียงรายอยู่กับราษฎรธรรมดา ก็จะกลายเป็นพระโกหกไป หากว่า เราทำอย่างนี้ คือสัญญาไม่เป็นสัญญา ความเป็นคอมมิวนิสต์จะปรากฏขึ้น เขาจะหาว่าพวกประชาธิปไตยนี้ไร้สาระ อาตมาเองก็อยู่ใน พวกประชาธิปไตยกับเขาเหมือนกัน เรื่องประชาธิปไตยนี้พระเจ้าเป็นกันมานาน จะเห็นว่ากิจการอะไรเกิดขึ้น พระพุทธเจ้าก็จะทรงสั่ง ให้สงฆ์ประชุมกัน ตกลงกันตามพระธรรมวินัย ไม่ใช่ใครจะมีอำนาจสั่งแต่ผู้เดียว นี่เป็นอันว่าพระก็มีประชาธิปไตยมานาน ดู เหมือนว่าจะนานกว่าชาวโลกเสียอีก ในฐานะที่อาตมาเป็นนักประชาธิปไตย ถ้าทำอย่างนั้นมันก็พลาดไป จะหาว่าพูดปดมดเท็จ หา ความลึกลับจริงมิได้ แม้แต่พระสงฆ์ในพระพุทธศาสนาที่เชื่อถือไม่ได้ ก็กลายเป็นบั่นทอนความดีของพระพุทธศาสนา ช่วยกันทำลาย ศักดิ์ศรีของพระศาสนาให้พินาศไป นำเสียใจ นำสลดใจที่เกิดขวนี้ขึ้น ไม่ทราบว่าใครเป็นต้นเหตุ ต้องขออภัยท่านผู้พูดด้วย ต่างคน ต่างไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน อาตมาเองก็ไม่ได้ทราบว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรม โอรสาธิราชจะไม่เสด็จเยี่ยมเยียนราษฎรภายนอกทั้งหมด ถ้ารู้อย่างนั้น เรื่องนี้ก็ไม่เกิด ไม่ต้องการให้คนพวกนี้เข้ามา เพราะเขาต้อง เรียงรายอยู่กับประชาชนธรรมดา ถ้าเกรงว่าอันตรายจะเกิดกับพระองค์ก็ค้นเขาได้ พวกนี้บริสุทธิ์ บอกว่าจงอย่าติดอาวุธมา ก็ไม่มีใคร ติดอาวุธมาเลย นี่เป็นอันว่าตอนนี้เข้าใจผิดกันไป ท่านผู้นั้นกลับไปแล้วอาจจะคิดว่าอาตมานี้จะสร้างความเหลือมล้ำต่ำสูงระหว่าง บุคคล คือราษฎรให้เกิดขึ้น คนบางพวกมีสิทธิ์เข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ คนบางพวกเข้าเฝ้าไม่ได้ แต่ความจริง ใจจริง แล้วต้องการให้เขาเรียงรายอยู่ข้างนอก ถ้าไม่มีใครมาแจ้งว่าหมายกำหนดการมีเฉพาะ เรื่องนี้ก็ขอผ่านไป หวังว่าท่านผู้นั้นคงจะเข้าใจ

เมื่อพระองค์ทรงเยี่ยมราษฎรภายในเขตกำแพงแก้ว ซึ่งมีแต่คณะนาฏศิลป์ที่เป็นคนบอกตามที่กล่าวแล้ว ต่อไปก็ เสด็จขึ้นไปในศาลาเรียงทางด้านเหนือของพระอุโบสถซึ่งมีพระคณาจารย์ต่าง ๆ และอาตมามารับเสด็จอยู่ที่นั่น พระองค์ก็ทรง ทักทายปราศรัยกับประชาชนที่มีไม่กี่คน คือทรงทักทายกับพระทั้งหมด จนถึงสุดท้าย อธิบดีกรมอนามัยก็ถวายพัดให้แต่พระองค์ พระองค์ก็เอาพัดมาประเคนให้อาตมา ตอนนั้นก็ทรงตรัสอะไรเล็ก ๆ น้อย ๆ เป็นเรื่องราวของธรรมดา ซึ่งใช้เวลาไม่มาก ประมาณไม่เกิน ๑๐ นาที หลังจากนั้น อาตมาก็ถวายพระพรให้ทรงทราบ ว่ามีมติที่เขามาวางไว้ที่นี่ เขาขอพระราชทานพระกรุณาให้ทรงพระสุหทัย พระองค์ก็หยิบไม้พรมน้ำมันดี ทำท่าจะยื่นให้อาตมา ทรงถามว่า หลวงพ่อละ ? อาตมาก็ถวายพระพรว่า อาตมาขอร่วมกันปลุกเสก

แล้วพรมน้ำมนต์แล้ว เวลานั้นราษฎรที่เขาเป็นเจ้าของมิดต้องการมิ่งมงคล ขอให้พระองค์ทรงพระสุหร่าย พระองค์จึงได้ทรงพระสุหร่าย ต่อจากนั้น อาตมาก็ถวายลูกกุญแจหีบเหล็กซึ่งบรรจุพระบรมรูปของพระองค์ที่ทำถวายเป็นจำนวน ๓๐,๐๐๐ (ความจริงที่ภูพิงคราช นิเวศน์ก็ถวายไปแล้ว ๒๐,๐๐๐ ตอนนั้นยังทำไม่เสร็จ ตอนนั้นทำเสร็จแล้วก็ถวายไปอีก ๓๐,๐๐๐) เพื่อพระองค์จะทรงแจกตามพระราชอัธยาศัย เมื่อถวายกุญแจ พระองค์รับสั่งถามว่าใช่หรือยัง เลยถวายพระพรว่า ยังไม่ใช่ เพราะในนั้น เขาตรวจแล้ว ไม่มีลูกกระเบิด พระองค์ก็ทรงเยี่ยมพระสรวล ในตอนนี้ก็ไม่ได้มีอะไรมาก ใช้เวลาประมาณสัก ๑๐ นาที ก่อนที่จะเสด็จออกไปภายนอก ก็ได้ถวายพระพรว่า บุคคลคณะที่พระองค์มีพระราชประสงค์จะพบ เขากำลังนั่งอยู่ที่มุมพระอุโบสถ พระองค์รับสั่งว่าพบแล้ว อาตมาถวายพระพรว่า เมื่อกี้พระองค์ยังไม่ได้แวะ ผ่านมาเฉย ๆ แล้วชี้ให้ทรงทราบว่าเขาอยู่ที่ไหน

เมื่อพระองค์ออกไปจากอาตมาแล้ว ก็เสด็จไปที่จุดนั้น คณะนั้นก็ถวายรายงานมาทรงรับมาใส่กระเป่า แล้วทรงปราศรัย อยู่สัก ๕ นาที แล้วทรงปราศรัยเรื่อยมาจนออกจากประตูพระอุโบสถ ตอนนั้นไม่มีใคร มีแต่เจ้าหน้าที่ภายใน คนแออัดกันอยู่ภายนอก ทั้งหมด มาถึงประตูกำแพงแก้วพระอุโบสถก็เสด็จออก ตามหมายกำหนดการมีไว้เท่านั้น บรรดาประชาชนส่วนใหญ่ก็พากันร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี ด้วยคิดว่าพระองค์จะเสด็จไปขึ้นรถพระที่นั่ง แต่จริง ๆ แล้วไม่เป็นเช่นนั้น ทรงเสด็จซ้ายเพื่อเยี่ยมเยียนประชากรทั้งหมด ตอนนั้นประชากรทั้งหมดปลาบปลื้มยินดีเป็นที่สุด คิดว่าหมดโอกาสจะได้เฝ้าชมพระบารมีอยู่แล้ว ต่างก็พากันถวายพวงมาลัย ดอกไม้ แต่ทั้ง ๓ พระองค์ คนข้างนอกทราบอยู่ก่อนแล้วว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะไม่เสด็จเยี่ยมคนข้างนอก คิดว่าจะเยี่ยมคนไม่กี่คนในกำแพงแก้ว ซึ่งมีคณะคนจน ๆ ที่อยู่ลานสักป็นอยู่ด้วย ๑๐ คน เป็นอันว่า พอเสด็จซ้ายไปทางซ้าย ราษฎรตีใจกันใหญ่ เขาไม่มีพวงมาลัย เขาก็ควักกระเป่าเอาสตางค์เท่าที่มีอยู่มาถวายแต่ทั้ง ๓ พระองค์ มีเจ้าหน้าที่บางท่านห้ามว่าถวายไม่ได้ ถ้าถวายแบบนี้ท่านก็ยังไม่ไปไม่ได้ ก็พอดีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทอดพระเนตรเห็นเขาถวายเงินท่านก็ทรงรับ สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชก็ทรงรับ โดยไม่ต้องใช้พาน ใช้มือต่อมือ เขาก็ควักจากกระเป่าส่งให้ พระองค์ก็ทรงยื่นพระหัตถ์ไปรับทางโน้น ก็เรียก ทางนี้ก็เรียก จนผลที่สุดเงินเต็มพระหัตถ์ แล้วไม่ทราบว่ามีใครเอาถุงพลาสติกใหญ่ ๆ มาถวาย วันนั้นดูเหมือนว่าราษฎรมีความสุขเป็นพิเศษ บางคนบอกว่าถวายถึงสามรอบ บางคนถวายไปน้ำตาไหลไป บางคนถวายไปร้องไห้ไป บางคนยิ้มแย้มแจ่มใสมีความสุขขึ้น บางคนก็มาบอกว่า ผมก็ถวาย ๓ รอบครับ ถวายกันไป ท่านก็ทรงเยี่ยมราษฎรเรื่อยไป ทักทายปราศรัย รู้สึกว่าราษฎรมีความชื่นใจเป็นที่สุด จนกระทั่งถึงวันที่บันทึกเสียงนี้ ยังพูดกันไม่จบ ทุกคนพูดถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ต่างคนต่างน้ำตาคลอด้วยความปลื้มปิติยินดี ชื่นอกชื่นใจไม่หาย

นี่ พระราชจริยาวัตรอย่างนี้ บรรดาท่านผู้ฟังและท่านผู้อ่าน จะว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทำถูก หรือไม่ถูก ? ฐานะเช่นใดก็ตาม มีรูปร่างหน้าตาเช่นใดก็ตาม แต่งกายยังงี้ก็ตาม มีความรู้ขนาดไหนก็ตาม พระองค์ไม่ได้แบ่งชั้นวรรณะ เยี่ยม สม่่าเสมอทักทายสม่่าเสมอกันไปหมด มีบางคนมาเล่าให้ฟัง เขาบอกว่า ที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเสด็จไปถึง มีสตรีคนหนึ่งรูปร่างหน้าตาสวย ถวายพระพรขอให้พระองค์ทรงได้พระราชโอรส สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชก็ทรงเยี่ยมพระโอรส ผู้เขาพูดว่าขอให้ได้พระราชบุตรแฝด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรับสั่งถามว่า แฝดผู้หญิงหรือแฝดผู้ชาย ทำให้เขาชื่นใจไปตาม ๆ กัน แล้วก็เสด็จเรื่อยไปถึงหลังพระอุโบสถ จนหมดบริเวณที่มีคนเฝ้ารับเสด็จทรงทักทายปราศรัยถามสุขความทุกข์ บางจุด ปรากฏว่าราษฎรที่แต่งตัวปอน ๆ มาจากเขตแดนไกลก็มี เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จผ่านไปแล้ว สมเด็จพระบรมราชินีนาถยังไม่ได้เสด็จไปเยี่ยม ทรงทราบเข้า ขอให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพาไปอีก ไปถึงท่านก็รับสั่งว่า นี่ฉันพบแล้ว คุยกันแล้วนะ ที่มาอีกนี่ไม่ได้มาเรื่อย พระราชินีต้องการจะพบฉันก็พามาพบ

นี่ ท่านพูดกับราษฎรของท่าน เหมือนบิดาพูดกับบุตร แสดงพระอาการ เหมือนบิดาแสดงกับบุตร เป็นการสร้างความชื่นชมยินดี ทรธา เพิ่มพูนความรักภักดีที่มีต่อพระองค์ นี่ถ้าพระองค์ทรงปฏิบัติตามหมายกำหนดการเดิม ความชื่นใจของราษฎรจะไม่ปรากฏมากกว่านี้ นอกจากจะสลดใจว่ามาคอยเฝ้าแทน แด่ดอกเบี๋ย ถึงจะร้อนแสนร้อนก็ทนนั่งกันอยู่ตั้งแต่เช้า ด้วยอำนาจเดชพระบารมีของพระองค์ เมื่อเสด็จมาถึงก็ปรากฏว่าแดดร้อน และไม่ใช่ว่าแดดร้อนเปล่า มีฟ้าคำรามด้วย และขณะที่เสด็จเยี่ยมราษฎร มีฝน

ปรอยน้อย ๆ พอชื่นใจ เป็นเม็ดบาง ๆ นาน ๆ เม็ด ไม่โชติทำให้เปียกกาย นี่เห็นจะเป็นอำนาจบุญญาธิการของพระองค์ และความดีของประชาชนทั้งหลาย ที่มีความจงรักภักดี มีความสามัคคีกัน เป็นสัญลักษณ์ให้เห็นว่าประเทศไทยจะไปได้ เพราะพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และความสามัคคีของปวงชนชาวไทย ตั้งแต่ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ร่วมกัน จึงได้สร้างความชื่นบานพระราชมาให้ปรากฏในวันนั้น นี่เป็นสัญลักษณ์ของความดี

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ทรงเยี่ยมเยียนราษฎรเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ก็เสด็จเข้าทางประตูหลังของกำแพงแก้วพระอุโบสถ เลี้ยวเข้ามาที่ศาลาเรียงด้านเหนือที่พระคณาจารย์และอาตมานั่งอยู่อีกวาระหนึ่ง แล้วพระองค์ก็ตรัสอะไรเล็กน้อยใช้เวลาเพียง ๒ - ๓ นาที แล้วทรงเลี้ยวไปหาประชาชนที่นั่งอยู่ในนั้น มี คุณหมอลัดดา จารุวัตร ฤวยเทพบารมี ๑๐ ม้วนที่ ๔ แล้วพระองค์ก็เสด็จมาหาอาตมา ว่าเทพทุกอย่างของหลวงพ่อดีหมด แต่ขาดบารมี ๑๐ ม้วนที่ ๔ เวลานี้ได้แล้ว แล้วต่อมาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชก็มาทรงปราศรัยด้วยเล็กน้อย ต่อมาสมเด็จพระบรมราชินีนาถก็เสด็จเข้ามา ทรงยิ้มแย้มแจ่มใส ตรัสว่าแห่มชื่นใจเหลือเกิน ราษฎรเขาส่งสวดคำให้ เขาบอกว่าอยากจะทำบุญด้วย บางคน ทำบุญถึงสามรอบ ฉันจำได้ ทูลถามว่าท่านเหนื่อยไหม ท่านทรงตอบว่า บลั้มใจมา ไม่เหนื่อยเลย ทูลถามว่าร้อนไหม ทรงตอบว่าไม่ร้อน จึงทูลว่าพระเสโทที่พระพักตร์ไหล ท่านตรัสว่าไม่มีความรู้สึกว่าร้อน เพราะมีความชื่นใจ ที่บรรดาประชาชนของท่านมีศรัทธาเปี่ยม มาร่วมการกุศลด้วย วันนั้นประชาชนถวายเงินแต่ทั้งสามพระองค์ แล้วพระองค์ก็มอบบำเพ็ญพระราชกุศลมาอีกต่อหนึ่ง เงินนี้เป็นจำนวนถึงเจ็ดหมื่นบาทเศษ ให้จัดแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ ๑. วิหารทาน ๒. สงเคราะห์โรงเรียน ๓. ธรรมทาน อาตมาก็จัดการไปตามพระราชประสงค์

เอาละ บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย วันนี้มีมอดดูเวลาเห็นหมดแล้ว เกินเวลาไปบ้างหรือเปล่าก็ไม่ทราบ ก็ต้องขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคล สมบูรณ์พูนผล จงมีแก่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดิ์

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย วันนี้คงมาพบกับบรรดาท่านพุทธบริษัทในเรื่องพระเมตตามตามเดิม

สำหรับตอนนี้ ก็จะขอปรารภเรื่องของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ แก่บรรดาท่านพุทธบริษัท เพราะว่าวันนั้นทั้งสามพระองค์ทรงแสดงพระราชจริยาวัตรเป็นที่น่าเลื่อมใสชื่นใจแก่บรรดาชาวประชากรทั้งหลาย แต่การที่พระองค์ทรงกระทำอย่างนั้น ขอท่านที่ไปออกข่าวว่าอาตมาหน่วงเหนี่ยวพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชได้โปรดทราบ ว่าเป็นเรื่องที่เป็นไปตามพระราชอัธยาศัยของพระองค์เอง อาตมาคงไม่ใหญ่โตหรือมีอำนาจที่จะไปหน่วงเหนี่ยวพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ ขอได้โปรดเข้าใจตามนี้ ความจริงคนที่พูดอาจจะหาตัวไม่ได้ เป็นแต่เพียงข่าว เรื่องข่าวนั้นเป็นเรื่องสำคัญ บรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า จงอย่าถือมงคลตื่นข่าว ข่าวที่เป็นมงคลใด ๆ ว่าที่นั่นดี ที่นั่นเศษ จงอย่าเชื่อ เขาไปให้พบเองจึงรู้แน่จริง เรื่องข่าวก็เหมือนกัน ข่าวที่กล่าวมาแล้วในตอนต้นทั้งหมด เป็นข่าวซึ่งสรุปแล้วมีความประสงค์เพื่อทำลายงาน ว่าท่านจะยิงปืน ค. หรือปืนไร้แรงสะทอนมาทำงานคนจะได้กลัวไม่มาในงาน ข่าวต่อมาว่าอาตมาสึกเสียแล้ว ได้เงินมากเลยสึกเอาเงินหนีไปแล้ว ในระหว่างงานไม่มีตัวอาตมาอยู่ เป็นอันสรุปได้ว่าข่าวนี้มีความมุ่งหมายอย่างเดียวให้งานนี้สลายตัวไป แต่ว่าคนที่ออกข่าวนี้เป็นใคร อาตมาไม่ทราบ แล้วก็ไม่มีใครจะทราบ ทราบไปก็ไม่มีประโยชน์อะไร ถ้ามไปก็ไม่มีการรับ ถ้าถามคนที่ส่งข่าวก็จะตอบว่ารับทราบต่อ ๆ กันมา เป็นอันว่าคนให้ข่าวมีความกล้าเป็นกรณีพิเศษ คือกล้าให้ข่าวผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง ทั้ง ๆ ที่เหตุผลมันจับกันได้ชัด ๆ มันเป็นเรื่องปัจจุบัน เช่นบอกว่าอาตมาสึกหนีไปแล้ว เอาเงินไปด้วยมาก คนที่รับข่าวปัจจุบันในวันนั้นเขามาพบอาตมาเอง เล่าให้ฟัง บอกให้ทราบ เป็นอันว่าท่านผู้ส่งข่าวท่านก็เอาไปเอง พระพุทธเจ้าตรัสว่าเราพาลมาเราจอย่าพาลตอบ “มหิเวระนะ อเวเรหิ” เวรย่อมไม่ระงับด้วยการจองเวร โบราณท่านกล่าวว่าตบมือข้างเดียวไม่ดัง พวกเราสบายใจกันดีกว่า ผู้ให้ข่าวท่านเดือดร้อนไปเอง เราต้องไม่ทำให้ท่านเดือดร้อน ถ้าเขาไปทำให้ท่านเดือดร้อน เราก็จะพลอยเดือดร้อนไปด้วย ข่าวจะมาจากไหนจอย่าสืบ เมื่อทราบแล้วจึงนั่งเสีย อย่ายึดเป็นสาระเพราะมันเป็นเรื่องที่ไม่สาระ ถ้าเราไปสนใจกับเรื่องที่ไม่สาระ เราก็เป็นคนที่ไม่สาระไปด้วย ช่วยให้เขาเป็นคนเลว ภาสิตโบราณมีว่า เจ็บจำ จนเจียม ทำจริง นิ่งดี ที่เราต้องเจ็บใจ เพราะถูกว่า ถูกตำ ถูกกล่าวหา ถูกประทุษร้าย จงจำไว้ว่าเราทำอย่างไรเขาถึงว่าเขาถึงตำ เขาถึงกล่าวหา เขาประทุษร้าย เมื่อกระทบกับความเจ็บใจแล้วก็จำไว้ว่าอย่างนั้นเราจะไม่กระทำอีก ไม่ใช่ว่าเขาทำให้เราเจ็บ เราก็จำไว้เพื่อจะล้างผลาญเขา อันนี้ไม่ถูก จำไว้ว่าอย่างนั้นเราจะไม่ทำ ถ้าเขาเป็นคนจนเราก็เจียมตัว อย่ายึดให้มันมาก ใช้ตามความจำเป็นที่จะพึงใช้ ความเดือดร้อนมันก็ไม่ไม่มี ทำจริง คืองานทุกอย่าง ทำตรงตามความจริง มีความเด็ดเดี่ยว มีความขยันหมั่นเพียร ชื่อสัตย์สุจริตต่องาน ทุกสิ่งทุกอย่างรับเท่าไร จ่ายเท่าไร แจ้งตามความเป็นจริง เมื่ออะไรมันเกิดขึ้นมีการนิทนาบว่าร้ายนั่งเสียดีกว่า ที่โบราณท่านกล่าวว่า รู้แล้วพูดไปสองไพเบี้ย รู้แล้วนั่งเสียคำสี่ทอง สองไพ ๆ ละสามคำสี่มันก็ทสต่างค้เท่า นั้นคำมันน้อย รู้แล้วพูดไปก็ไม่ได้ผลประโยชน์อะไรมากมาย คำสี่ทองคำมันมาก ตัวนั่งตัวนี้ได้แก่**ขันติ**บารมีมีความอดทน ขันติความอดทนมันเป็นปัจจัยให้เกิดความงาม ท่านบอกว่าโลกธรรม ธรรมที่ทำให้โลกงามมีอยู่ ๒ อย่างคือ ๑. ขันติ ความอดทน ๒. ใสรัจจะ ความสงบเสงี่ยม ความนิ่งไว้ ทำใจสบาย ทำกายปกติ ไม่แสดงอาการพลุกพล่าน พลุ่งพล่าน ไม่แสดงอาการตึงตังโครมครามให้ปรากฏ สิ่งใดที่เราชอบใจ เราก็สงบ ไม่ชอบใจ เราก็สงบ เรายิ่งไว้ ใจมันก็เป็นสุข ถ้าพูดไป ใจมันไม่สบาย ถ้าท่านจะตั้งว่า มาบอกให้คนอื่นนั่งนะ คนพูดหนึ่งหรือเปล่า ความจริงที่พูดนี้ไม่ใช่เอะอะวอยวาย ความจริงนั่งมานานแล้ว การถูกตำ ถูกว่า ถูกนิทนา ถูกกลั่นถูกแกล้ง นั่งมานานถ้าไม่นั่งก็คงไม่มีชีวิตอยู่ได้ถึงปานนี้

มาตอนนี้ ที่สมเด็จพระบรมราชินีนาถเสด็จเข้ามาเยี่ยม ตรัสอะไรสองสามอย่างถึงความปิติยินดีของประชาชน รู้สึกว่าพระพักตร์ท่านชื่นบาน มีความสุข ทั้งสามพระองค์ทรงมีพระอาการอย่างนั้น ก็พอดีกัน ราษฎรก็มีความดีใจจนน้ำตาไหลบ้าง ร้องไห้บ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พ.ท. ศรีพันธุ วิชชุพันธ์ ถวายเงินด้วย น้ำตาไหลร้องไห้สะอึกสะอื้นไปด้วย เพราะคนนี้ ถ้าเอ่ยถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระยุพราช พระเจ้าลูกเธอเป็นไม่ได้ เธอต้องน้ำตาไหลทุกครั้ง เพราะมีความจงรักภักดีมาก แต่ทั้งนี้ก็มีได้หมายความว่าคงจะยิ่งไปกว่าบรรดาประชาชนทั้งหลาย บรรดาประชาชนทุกคนก็มีความจงรักภักดีใน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถเหมือนกัน แต่ความเคลื่อนไหวของจิตจะต่างกันสักนิดหนึ่ง คือการ แสดงออกในวันนั้นไม่เหมือนกัน มีหลายท่านมองไปแล้วเห็นน้ำตาไหล ยกมือขึ้นเช็ดหน้าบางคนสะอึกสะอื้น บางคนยิ้มแยมแจ่มใส แสดงอาการขึ้นบาน เป็นอันว่าทุกคนมีน้ำใจคล้ายคลึงกันหมด เรียกว่าเหมือนกันหมด แต่อาการทางกายต่างกัน เพราะความห่วงไหว ต่างกัน

มีตอนหนึ่ง สมเด็จพระบรมราชินีนาถตรัสถึงพระองค์หญิงวิภาวดี รัชสิต แหม พุดถึงท่านผู้ขึ้นมา อาตมาก็อดนึก ไม่ได้ ทุกวันนี้ยังคำนึงถึงท่านอยู่เพราะเคยลำบากด้วยกันมาในฐานะที่ออกไปเยี่ยมประชาราษฎร์โดยถ้วนหน้าในป่าลึก คนที่มีความ ยากแค้นแสนเข็ญ จะอยู่ที่ไหนก็ตามที่ พระองค์จะต้องเสด็จไปถึง และเมื่อไปแล้ว ก็เข้าหาราษฎรอย่างกันเอง นั่งเสมอกัน ไม่มีการแบ่ง ชั้นวรรณะ ขณะใดที่ไปเยี่ยมราษฎร ถึงเวลาอาหาร ถ้าเห็นว่าของคนอื่นไม่มี ของท่านมีท่านต้องนำเอาไปแจก ถ้าหากว่าของดีมีรสเลิศ มีอยู่เพียงจำนวนเล็กน้อย พระองค์จะไม่เสวย จะเอาไปแบ่งให้คนอื่นเสียหมดทั้งหมด นี่น้ำพระทัยของพระองค์หญิงวิภาวดี รัชสิต ถึง ขนาดนี้ก็สมควรแล้วที่เป็นคู่บารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เพราะว่าทั้งหมดท่านมีน้ำพระทัย เสมอกัน เมื่อพระองค์หญิงวิภาวดี พบคนที่ยากแค้นแสนเข็ญมีความต้องการสำคัญในสิ่งใด ก็ติดต่อทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงจัดส่งไปทันที ที่เสด็จพระองค์หญิงสิ้นชีพิตักษัยก็เป็นการขาดกำลังสำคัญของพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถไป สำหรับอาตมาเองก็มีความรู้สึกเช่นนั้น เพราะว่าน้ำพระทัยของพระองค์หญิงวิภาวดี รัชสิต ถ้าวัดกันแล้ว เรามีการคล้ายคลึงกันมากมีความประสงค์เช่นเดียวกัน คืออยากจะทำประโยชน์ให้ทุกคน ถ้ามีกำลังจะพึงทำได้ ถึงแม้ว่า เวลาที่พระองค์หญิงวิภาวดี รัชสิต จะสิ้นชีพิตักษัยไปแล้ว พระองค์ก็สิ้นไปในระหว่างสร้างความคิด เวลาที่อาตมาเองก็รู้สึกตัวเองก็ ขาดกำลังสำคัญไป เหมือนขาดร่างกายไปเสีย เพราะยังคิดอยู่ว่าถ้ากำลังกายยังมีอยู่ ก็ทำต่อไปจะทำต่อไปเท่าที่ กำลังจะพึงทำ ได้ เพราะอาตมาไม่มีทุน จะไปไหนก็ต้องอาศัยบรรดาคณะศิษยานุศิษย์ และท่านที่เคารพนับถือออกทุนให้ เมื่อมีทุนไปก็ไป จะ ยากแค้นแสนเข็ญ หรือจะต้องตายด้วยอาวุธเช่นเดียวกับพระองค์หญิงวิภาวดี ก็พร้อมแล้วที่จะเสียสละเพื่อประชาราษฎร์ เพราะอาตมาเอง มีความรู้สึกในบุญคุณของบรรดาประชาชนทั้งหลาย ที่มีการสงเคราะห์พระพุทธรูปศาสนา หากว่าท่านทั้งหลายโดยถ้วนหน้าขาดการ สงเคราะห์เสียแล้ว พระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา ก็จะทรงชีวิตอยู่ไม่ได้ พระพุทธรูปก็ต้องสลายตัวไป เพราะไม่มีใครต้องการ นี่ พระพุทธรูปยังทรงตัวอยู่ได้ ก็เพราะท่านทั้งหลายมีความต้องการและสงเคราะห์ จึงได้มีชีวิตมาพูดให้ท่านฟังได้ เป็นอันว่างานนี้ อาตมาจะทำต่อไปจนกว่าตัวจะตาย แม้จะถูกฆ่าตายอย่างพระองค์หญิงวิภาวดี รัชสิต อาตมาก็พร้อม ยอมแล้ว

วันนั้น สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ตรัสถามถึงเรื่องราวของพระองค์หญิงวิภาวดี รัชสิต ว่าพระองค์หญิงต้องสิ้น ชีพิตักษัย เพราะกฎของกรรมที่ทำไว้ในชาติปางก่อนใช่ไหม ถ้าไม่ผิดอาตมาไม่แน่ใจว่าท่านถามคำนี้ เพราะว่าท่านคงก็ต่างเห็นอยู่ เรื่องมันมาก แต่ว่าเป็นการถามถึงการสิ้นชีพิตักษัยของท่านแน่ จึงได้ถวายพระพรไปว่าถ้าจะกล่าวถึงกฎของกรรมเดิม ก็ถือว่ามีความสำคัญเหมือนกัน แต่กรรมที่ใหญ่ไปกว่านั้นก็คือความดีในปัจจุบัน ในเมื่อท่านเข้าถึงแล้ว ก็มีความจำเป็นที่ต้องสิ้นชีพิตักษัยใน วันรุ่งขึ้นเพราะตามธรรมดาความดีที่มาก เขาถือว่าความดีสิ้น ร่างกายของคนทนไม่ไหวจะต้องตาย อันนี้ ถ้าไปถามหมอดูหลาย ๆ ท่านจะรู้ แต่บางท่านอาจจะรู้หรือไม่รู้อาตมาไม่ทราบ เคยทราบมาตั้งแต่เป็นเด็ก ๆ มีท่านขุนนางท่านหนึ่งเป็นพระยา อยู่ ๆ ก็ปรากฏ ว่ามีต้นบัวหลวงมาขึ้นอยู่บนหลังคาของท่าน ซึ่งไม่มีน้ำมันก็ขึ้น แล้วก็มีความงามใส ท่านไปนิมนต์พระมาสวดต่อนาม บังเอิญอย่างนี้ อาตมาก็มีส่วนไปด้วย ก็ถามท่านว่าการที่มีต้นบัวหลวงดอกบัวหลวงเกิดอยู่บนหลังคาซึ่งไม่มีน้ำ จัดว่าเป็นมหามงคล ทำไมท่านเจ้า คุณจึงต้องทำบุญอย่างนี้ คือคล้าย ๆ กับทำบุญต่ออายุ ท่านบอกว่ามันเป็นมหามงคลก็จริงขอรับเป็นโชคใหญ่ แต่ร่างกายของคนเรา โบราณท่านถือว่าโชค ถ้ามันใหญ่จริง ๆ ละก็ ร่างกายมันทนไม่ไหว มันต้องพัง ท่านก็เลยทำบุญกันไว้ก่อน ไม่ใช่กันตาย แต่รับความดี คือรับกิจที่จะพึงตายเข้าไว้ เมื่อทำบุญแล้วต่อมาท่านจะตายหรือไม่ตาย อาตมาไม่ได้ติดตามเรื่อง สำหรับท่านพระองค์หญิงวิภาวดีก็ เหมือนกัน ความดีของท่านสิ้นจนกระทั่งร่างกายทนไม่ไหว ท่านจึงต้องสิ้นชีพิตักษัย ในฐานะที่เป็นฆราวาส ไม่สามารถจะทรงความดี นั้นไว้ได้ เพราะร่างกายต้านทานไม่พอ เหมือนกับคน ๆ หนึ่งมีกำลังเท่านี้ เขายกทองคำให้ ๑ ก้อน มีน้ำหนัก ๑ ตัน ให้เขาแบกไว้ เรา แบกไม่ไหวทองคำมันก็ทับตาย ข้อนี้มีอุปมาฉันใดความดีก็เหมือนกัน มันก็มีสภาพความดี ๑ ตัน ทับคนที่รับไว้ตายนั่นเอง

เรื่องที่พูดไปนี้ ท่านจะเชื่อหรือไม่เชื่อ ไม่สำคัญ คนพูดนี้ชอบพูดเสียอย่าง พูดแล้ว ใครจะเชื่อไม่เชื่อก็เป็นเรื่องของท่าน เป็นอันว่า พูดไม่ต้องการให้เชื่อ พูดให้ฟังอย่างเดียว ถ้าจะเชื่อ ก็ไม่ควรเชื่อด้วยการน้อมใจเชื่อ ต้องใช้ปัญญาพิจารณาค้นคว้าหาความรู้ในทางนี้ให้ชัดเจนแล้วเชื่อ จึงเป็นการสมควร

ที่นี้ สมเด็จพระบรมราชินีนาถตรัสถามต่อไปว่า ถ้าเป็นพระ แล้วความความดีขนาดนี้ จะทรงความดีไว้ได้ไหม คำถามนี้อาจจะพลาดจากพระราชเสาวนีย์ที่ทรงถามมาก็ได้ แต่ใจความเหมือนกัน อาตมาก็ถวายพระพรว่า ทรงอยู่ได้ การทรงอยู่ของบุคคลที่ทรงความดีประเภทนี้ เขาจะอยู่เพื่อความสุขของส่วนสาธารณะ หมายความว่าต้องการทำสาธารณประโยชน์ให้มีความสุข แบ่งความสุขให้กับปวงชนทั่วไป ท่านตรัสถามว่าเฉพาะฝ่ายธรรมะ ไซ้ใหม่ ก็ได้ถวายพระพรไปว่า ไม่ใช่เฉพาะธรรมะ คือเป็นทั้งทางโลกและทางธรรม หลังจากนั้น จะมีพระราชเสาวนีย์ว่ายังไม่จบ อาตมาคงจะจำไม่ได้ ก็ขอบอกให้ทราบว่า การสั่งสมทานกัน ระหว่างอาตมาก็ดี อาตมากับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือกับสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชก็ดี ได้โปรดทราบ สิ่งที่น่ามาเล่านี้ ยังเป็นส่วนน้อย ไม่ใช่ส่วนใหญ่ ถึงแม้จะเป็นเวลาน้อย แต่ทรงตรัสปราศรัยด้วยมากกว่านี้ แต่ว่าอาตมาจะจำมาทั้งหมด มันคงจะไม่ไหว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงถามธรรมะที่ลึกซึ้งคัมภีร์ภาพมาก ยกที่จะนำมาเล่าสู่กันฟัง ถ้าเล่าสู่กันฟัง เพียงสองข้อก็เป็นหนังสือเล่มใหญ่ เพราะว่าพระองค์ทรงปรีชาในเรื่องนี้มาก ตรัสถามสั้น ๆ แต่กินเนื้อความไกล ต้องอธิบายกันนาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระมหากษัตริย์ พระราชสมภารเจ้าพระองค์นี้ไม่ต้องตอบยาวเหมือนกัน เพียงถวายพระพรท่านไปสั้น ๆ ก็ทรงเจ้าพระทัย หากว่าจะมากล่าวในที่นี้ ก็ต้องขยายความกันมาก

เป็นอันว่าหลังจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถก็ทรงลาแล้วเสด็จออก ตอนนี้อยู่ผ่านประชาชนภายนอก เสียงประชาชนเกรี้ยวกราดถวายพระพร แล้วก็ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี เสียงมโหรีระทึกแตรสังข์ขับประโคมเสียงแตรเดี่ยวเป่าเพลงถวายความเคารพ ทหารบอกแถวแสดงความเคารพ ก็เป็นอันว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเสด็จขึ้นรถพระที่นั่ง เพื่อไปยังตัวเมืองอุทัยธานี แล้วบรรดาประชากรทั้งหลาย ก็พากันจับกลุ่มแสดงความชื่นชมยินดี กล่าวปรารภถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชพูดกันไปน้ำตาไหลกันไป เอาผ้าเช็ดน้ำตากันไปเพราะความปลื้มปิติ

นี่ถ้าหากว่าทุกตอน ทุกแห่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ พระเจ้าลูกยาเธอ พระเจ้าลูกเธอ ทั้งหมดเสด็จไปที่ไหน ราษฎรได้มีโอกาสได้เฝ้าแล้วก็ถวายจตุปัจจัย โดยเสด็จพระราชกุศล แทนที่จะเป็นพวงดอกไม้ อาตมาว่าจะดีมาก เพราะปรากฏว่าวันนั้น พวงมาลัยที่ขายกันพวงละ ๔ บาท ๕ บาท ขึ้นราคาเป็นพวงละ ๒๐ บาท คนอื่นจะมีความรู้สึกเป็นยังไง อาตมาไม่ทราบ แต่สำหรับอาตมาเองรู้สึกว่าจะเสียตายเงินค่าดอกไม้ การเอามาถวายท่านเป็นการแสดงความจงรักภักดีก็จริงแหละแต่ที่ว่า ดอกไม้ที่นั่นเมื่อเวลาผ่านไปนิดเดียวก็แห้งเหี่ยวแล้ว ถ้าหากว่าจะบูชาความดีของพระองค์ เวลานี้ พระองค์ทรงช่วยประชากรทั่วประเทศ ต้องใช้เงินมาก ถ้าเราจะเอาเงินค่าดอกไม้ที่นั่นมาถวายแด่พระองค์ อย่างที่บรรดาประชากรถวายรอบ ๆ พระอุโบสถในวันนั้นชั่วเวลาประเดี๋ยวเดียวได้เงินตั้ง ๗ หมื่นบาทเศษ นี่ไม่ใช่บ่อยเลย ในวันนั้นพระองค์ก็ถวายเงินส่วนพระองค์อีก ห้าหมื่นบาทเศษ เป็นเงินทั้งหมดที่วัดได้จากพระองค์ในวันนั้นรวมแล้ว ๑ แสนสองหมื่นบาทเศษ แล้วพระองค์ก็ถวายเงินแสนบาทเศษมา เป็นอันว่าทั้งวัดก็ดี โรงพยาบาลก็ดี โรงเรียนก็ดี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ร่วมกันถวายมาแล้วสองแสนบาทเศษ นี่ถ้าที่อื่น หากบรรดาเจ้าหน้าที่เห็นด้วย ช่วยให้บรรดาประชาชนถวายเงินแทนการถวายดอกไม้ แต่ไม่ต้องไม่มีการเกณฑ์บังคับ เพราะจะไปกำหนดว่าคนที่ไหนจะโดยเสด็จพระราชกุศล ต้องสามพัน ห้าพัน แบบนี้ คนที่เขามีความจงรักภักดี มีศรัทธาในพระองค์แต่มีเงินน้อยก็เลยไม่มีโอกาส ให้ถวายดอกไม้ ค่าดอกไม้มันก็แสนจะแพง ทำอะไรก็ไม่ได้ ถ้าพระองค์ทรงได้จตุปัจจัย ได้เงินไป ก็จะได้ทรงนำเงินนี้ไปเฉลี่ยความสุขกับประชากรที่มีความยากไร้

นี่เป็นอันว่าวันนี้ คงไม่ได้อะไร ได้แต่การแสดงความเห็นเท่านั้น มีคนเขากล่าวว่าที่ถวายพระพรกับสมเด็จพระบรมราชินีนาถอย่างนั้น ว่าพระที่จับกิจในพระศาสนา (ไม่ใช่หมายถึงอาดมา) แล้วท่านยังมีชีวิตอยู่ ทำความดี ๒ อย่าง ทั้งทางโลก และทางธรรมจะไม่เป็นการผิดพระประสงค์ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปหรือ ? ข้อนี้ ถ้าจะถามอาดมาก็ขอตอบว่า พระทำอย่างนั้นแหละ เป็นการปฏิบัติตามพระพุทธรัจฉาของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าสำเร็จกิจแล้ว หรือยังไม่สำเร็จก็ตาม บวชเป็นพระมานั่งเป็นตุ๊กตาประจำวัด คอยอย่างเดียวให้ประชาชนเขาเอาเงินมาถวาย แล้วก็ทำอะไรเป็นเป็นส่วนสาธารณประโยชน์ เก็บไว้เป็นสมบัติเฉย ๆ ทำตนเป็นปุโสเมเฝ้าทรัพย์อย่างผิดพระพุทธรประสงค์ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ฉะนั้น พระสงฆ์ที่เป็นสาวกขององค์พระพิชิตมาร ถ้าบวชเข้ามาแล้วมานั่งอยู่เฉย ๆ ไม่ช่วยทั้งวัด ไม่ช่วยทั้งบ้านเมือง ไม่ช่วยทั้งประชาชน อาตมาว่า ผู้สีกจะผิดหลักผิดเกณฑ์ไปมาก ไม่ตรงกับพระประสงค์ขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาค

เอาละ บรรดาท่านพุทธบริษัท สำหรับวันนี้ทั้งหมดเวลาเสียแล้ว ก็จะต้องขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคล สมบูรณ์พูนผล จงมีแก่บรรดาท่านพุทธบริษัทผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดี

ท่านสาธุชน พุทธบริษัททั้งหลาย สำหรับวันนี้ก็จะมาพบกับบรรดาท่านพุทธบริษัทในเรื่องของพระเมตตาตามเดิม ความจริงคิดว่าจะเล่าให้บรรดาท่านพุทธบริษัทฟังว่าตอนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จออกจากวัดท่าซุงเพื่อเข้าจังหวัด อุทัยธานี แต่ก็บังเอิญอย่างยิ่ง มีคนมาเล่าสู่กันฟังแล้วมาแจ้งข่าวให้ทราบ ว่าการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเสด็จมาทรงตัดนิมิตวัดท่าซุงคราวนี้ นอกจากจะสร้างความชื่นชมยินดี ให้แก่ปวงชนชาวไทยและชาวเทศ และบรรดาพสกนิกรของพระองค์ ด้วยพระองค์มีพระมหากรุณาธิคุณออกเยี่ยมเยียนบรรดาประชากรทั้งหลายภายนอกบริเวณพระอุโบสถ ซึ่งนอกเหนือจากที่เจ้าหน้าที่กำหนด ทำหมายกำหนดการให้พระองค์ทรงเยี่ยมแต่เพียงในกำแพงแก้ว ถ้าหากว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ จะเยี่ยมคนเพียงเท่านั้นแล้วคนที่กำลังรอพระองค์ท่านอยู่ภายนอกก็จะเสียกำลังใจ เพราะต่างคนต่างก็มีารรอพระองค์อยู่ แด่ก็แสนจะร้อน ก่อนที่พระองค์ท่านจะเสด็จมา นับตั้งแต่เวลาเช้า ๖ นาฬิกาเศษก็ปรากฏว่าคนมากขึ้นแล้ว ฉะนั้นพระองค์จึงได้ทรงย้อน คือเมื่อออกจากประตูกำแพงแก้วพระอุโบสถ จึงได้ทรงย้อนไปเยี่ยมประชากรของพระองค์ และเป็นมหากรุณาอย่างหนึ่งที่บรรดาท่านสาธุชนชายหญิงได้น้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายจตุปัจจัยเพื่อร่วมในการสร้างวัด ตามประเพณีที่เขาจัดกันว่าการที่จะถวายของแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ จะต้องใส่พานทองรองรับ จัดเป็นระเบียบ แต่วันนั้น แสดงให้เห็นชัดว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ไม่ได้ทรงต้องการอย่างนั้น ทรงมีพระราชประสงค์จะเข้าถึงพสกนิกรของพระองค์อย่างจริงจัง

ฉะนั้นบรรดาท่านพุทธบริษัทชายหญิงที่น้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายจตุปัจจัยด้วยมือของตนโดยไม่มีพานทองรองรับ แล้วส่งถวายท่าน พระองค์ก็ทรงรับ รับไปรับมา รับมารับไป ยื่นพระหัตถ์ถลงไปรับ บางท่านก็สั่งสนทนากวายนพระพรบ้าง บางท่านก็กราบทูลอะไรต่ออะไรกันบ้างตามอัธยาศัย เพราะความปลื้มใจ ความดีใจ ด้วยการที่ไม่เคยเข้าไปใกล้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สร้างความปลื้มปีติยินดีให้แก่ประชากรมาก

การกระทำอย่างนี้ บรรดาท่านพุทธบริษัท ผลความดีที่จะพึงได้ก็คือพวกเราไม่ใช่ว่าความดีจะตกอยู่กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช แต่ประการใดทั้งสิ้น คำว่าทั้งสิ้นหมายความว่าความดีจะไปตกแก่พระองค์ทั้งหมดไม่ใช่อย่างนั้น ความดีจริง ๆ อยู่กับพวกเรา ว่าการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ทรงกระทำอย่างนั้นเป็นเหตุให้บรรดาประชากรทั้งหลาย เห็นว่า คนที่เขาถือกันว่า ศักดินา พวกศักดินานี้ถือตัวถือตน เข้ากับคนอื่นไม่ได้ และว่าคนชั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เขาก็ต้องถือตัว เป็นยอดของศักดินา ที่ต้องเข้ากับใครไม่ได้แต่ที่ไหนได้ ถ้าปล่อยไปตามพระราชอัธยาศัยของพระองค์ เสด็จที่ไหนที่นั่น การเข้าคลุกคลีกับประชาชน ประทับนั่งคุยกับคนที่มีอายุสูงกว่า แสดงอาการอ่อนน้อม คือแสดงอาการอ่อนโยนต่อบุคคลผู้มียุติกว่า เราจะเห็นได้จากภาพถ่ายหนังสือพิมพ์ในทุกสถานที่

ถ้าหากว่าพูดกันว่า ศักดินาเป็นของไม่ดีก็ลองดู และพิจารณาตามความเป็นจริงว่ากันก็จะมากไป อย่าคิดว่างั้นเชียริ์พระเจ้าแผ่นดิน นั้นเชียริ์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ นั้นเชียริ์เจ้าฟ้าชาย เจ้าฟ้าหญิง เวลานี้ก็มีเจ้ากรมข่าวลือ ลือไปต่าง ๆ ว่าวัดท่าซุงนี้มันมีเรื่องอะไรมากนัก พยายามหวังเหยี่ยวพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ไม่ปล่อยให้ออกมาจากวัด นี้บรรดาเจ้ากรมข่าวลือท่านชอบลือแบบนี้ แต่ทว่าเรื่องของเจ้ากรมข่าวลือเป็นเรื่องของท่าน ประเดี๋ยวจะเล่าให้ฟัง ท่านยังมีเรื่องลือของท่านอีก ความจริงข่าวลือ บรรดาท่านพุทธบริษัทอย่าถือเป็นเรื่องสำคัญ เอาข่าวจริง ๆ กันดีกว่า

พระเมตตาของพระองค์ หนังสือเล่มนี้ให้ชื่อว่าพระเมตตาเล่มสอง ก็เพราะว่าพระมหากษัตริย์คุณของพระองค์ทรงมีพระเมตตาปรานีจริง ๆ วันนี้มีคนมาส่งข่าวว่าการเสด็จมาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ดี สมเด็จพระบรมราชินีนาถก็ดี สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชก็ดี เสด็จมาคราวนี้ มีเรื่องที่ต้องคิดอยู่อีกเรื่องหนึ่ง นั่นก็คือ คุณสง่า สาโรช คุณสง่า สาโรชนี้ เขาเรียกว่า หมอสง่า สาโรช เป็นหมอกำขวัญชั้นดี และก็นางภา ไม่ทราบนามสกุล สองคนนี้ตาไม่เห็นมานาน สำหรับนางภา ปรากฏว่าสมเด็จพระบรมราชินีนาถทรงรับเป็นคนใช้ของพระองค์จะให้หมอลองรักษาตาให้ จะหายหรือไม่หายนั้นเป็นความสามารถของหมอลอง แต่ทว่า ดูพระเมตตาของพระองค์ ว่าคน ๆ นี้จะมีจิตใจดี รักษาอุบาสกตลอดเวลาก็ดีก็ต้องใช้หลานจูงมาเสมอ ๆ แล้วก็ไม่มีทางใดจะรักษาได้เพราะทุรอนก็ไม่มี เป็นคนยากจน ก็คิดว่าเป็นมหาคุณของท่าน โยมลำภาหรือคุณยายลำภา ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เป็นคนใช้ของพระองค์ และอีกคนหนึ่งก็คือ อาจารย์ สง่า สาโรช คนนี้ตาไม่เห็นมาหลายปีเหมือนกัน ปรากฏว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ รับเป็นภรรยาให้หมอลองรักษา สำหรับอาจารย์สง่า สาโรช นี้ ตาเสียจริง ๆ ก็มาจากเจ้ากรมข้าวลือเหมือนกัน เขาลือกันว่า หมอพิเศษมาที่จังหวัดชัยนาททำการรักษาให้หายได้ภายใน ๗ วัน อันดับแรก ไม่เอาเงิน ไม่เอาทอง เขาบอกว่าอย่างนั้น พอไปเข้าจริง ๆ แล้ว แกล้งเสียหลายพัน วิธีการที่เขาจะได้ เขาไม่ใช่หมोजักษุแพทย์แผนปัจจุบัน เป็นจักษุแพทย์แผนล่างผลาญ หมายความว่า ไม่ได้เรียนมาจากวิธีวิชาการต่าง ๆ เป็นวิชาการที่คิดขึ้นเอง อันดับแรกไปไม่เก็บสตางค์ ก็ใช้เครื่องมือเจาะลงไปทีละจุด เจ็บก็แสบจะเจ็บ พอเจาะเข้าไปแล้วทำการรักษา ตอนนี้เขาบอกว่าเจาะแล้วต้องหาน้ำเลี้ยงลูกตา แต่น้ำเลี้ยงลูกตานี้ต้องใช้สตางค์ ตอนเจาะไม่ต้องใช้ เป็นวิธีการที่เขาหาเงินได้ดี ใช้น้ำเลี้ยงลูกตาก็ว่าเงินไปเสียหลายพัน ตาไม่ทันจะหาย แต่ว่าหมอก็หายไปเสียแล้ว เป็นอันว่าหมอก็หายไป นี่เจ้ากรมข้าวลือแบบนี้เป็นการลือล้างผลาญความดีของคน เป็นการลือทำลายอวัยวะสำคัญของคน คือลูกตา แล้วก็ลือทำลายสมรรถภาพบุคคลให้เสื่อมเสียไป คนที่มีสตางค์น้อย หรือไม่มีสตางค์ อายก็จะให้ตาหายไปนอนกันเกลื่อนกลาด ปรากฏว่าเสียเงินไปคนละ ๔ พัน ๕ พัน ๗ พันตามฐานะ นี่แหละบรรดาท่านพุทธบริษัท เรื่องข้าวลือ พระพุทธเจ้าจึงได้ทรงตรัสว่า จงอย่าถือเอาเป็นเรื่องสำคัญ อย่าเอาข้าวลือนั้นมาเป็นสาระ เพราะการถือมงคลตื่นข่าว ถือข้าวลือเป็นสำคัญโดยไม่ใช้เหตุไม่ใช้ผล ไม่พิจารณาเสียก่อน ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ ที่เขาลือ ๆ กัน เราพอจะใช้ปัญญา พิจารณาสืบหาข้อเท็จจริงได้ ไม่ใช่จะมานั่งฟังแต่ข่าวอย่างเดียวแล้วก็เชื่อข่าว ผลที่จะพึงได้ก็คือ หนึ่งใน เราเสียอวัยวะ ประการที่สอง เราเสียเงิน ประการที่สาม เราเสียสมรรถภาพ ถ้าเป็นข้าวลือที่ไม่ดี เราก็เสียความสามัคคี

ที่นี้ถ้าความสามัคคีของเราต้องแตกสลายไป สิ่งทั้งหลายตามที่กล่าวมาต้องเสียหายไป คนไทยทั้งชาติ ถ้าปราศจากความสามัคคี ประเทศไทยนี้จะตั้งอยู่ได้ไหม ? ถ้าจะว่ากันไปตามศัพท์ ก็ต้องบอกว่า ประเทศตั้งอยู่ได้แต่คนไทยหมดคือสภาพ เพราะข้าวลือว่าคนนั้นเก่ง คนนี้เก่ง ประเทศนั้นเก่ง ทหารที่นั่นเก่ง ที่นี้เก่ง ยังไม่ทันจะตีกันเลย รู้ว่าเขาเก่งแล้ว มันต้องลองตีกันเสียก่อนมันถึงจะรู้ว่าเก่ง ความหวาดหวั่นแก่กองทัพของข้าศึกทำกำลังใจให้เสีย คนเราถ้ามีกำลังใจดีจริง ๆ เพียง ๓ คน ข้าศึกยกมาสัก ๑๐๐ คน เราก็สู้ได้ แต่หากว่า ถ้าเราเสียกำลังใจ เรา ๑๐๐ คน ข้าศึกเพียงคนเดียวเราก็ตายหมด เพราะใจมันไม่สู้ นี้ ข้าวลือประเภทนี้มันเป็นภัยสำหรับพวกเราเอง แล้วก็ยังมีข้าวลือต่อไป ขอเลี้ยวเข้าหาตัวเองสักนิดหนึ่ง

ข้าวลือพิเศษที่เขาลือว่าในระหว่างงาน อาตมานะ ละสิ๊กไปเสียแล้ว ไม่ใช่ลาสิ๊ก หนีสิ๊ก ได้เงินไปมาก ก่อนหน้างานสิ๊กหนีเอาเงินไป โยนไปพบที่บางลำพู นี่เมื่อวันวานนี้ได้แก่วันที่ ๒ พฤษภาคม ก่อนหน้าวันบ้นทิกนี้ การบ้นทิกขณะนี้เป็นวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๒๐ มีนายช่างที่ทำงานอยู่ที่วัดยังเป็นหนึ่งอยู่ อาตมาเป็นหนึ่งอยู่หลายหมื่นบาท ฟังข่าวจากอำเภอมโนรมย์ ไม่ใช่ที่ตัวอำเภอมโนรมย์ ในตลาดอำเภอมโนรมย์ เขาบอกว่า เขาลือกันบอกว่าอาตมาหนีสิ๊กพาเงินไปแล้ว ท่านเถียงเขาบอกว่า เมื่อวานยังพบกันอยู่ แต่คนที่เขาบอก เขาบอกว่าวันนี้เอง ไปพบมาเมื่อตอนเช้าที่บางลำพู เป็นอันว่านายช่างผู้นั้นก็ต้องเดินทางเข้ามาวัด จะมาสิบลู่ว่าเรื่องมันจริงแค่ไหน พอท่านมาพบอาตมาเข้าก็นั่งคุยกัน ท่านก็บอกว่า ข่าวมันร้ายจริง ๆ ถามว่า คุณเห็นว่าร้ายหรือ ? เรื่องนี้ความจริงไม่ใช่เรื่องร้าย มันเป็นเรื่องธรรมดาของโลก แกบบอกว่าสร้างความเสียหาย บอกคนที่ลือเขาไม่เสีย อาตมาผู้ถูกลือก็ไม่เสีย แต่คนที่ลือนะคุณ เพราะคุณรับข้าวลือ เอ๊ะ ถามว่าเสียยัง ? ทำไมจะไม่เสีย คุณมานั่งเสียเวลาการงานของทางบ้าน แล้วก็เสียเงินค่ารถมาหาอาตมา แล้วคุณก็ต้องกลับไปเสียเงินค่ารถ ถ้าเอาเวลานี้ทำงานที่บ้านจะได้เงินหลายสิบบาท แล้วก็คุณเสียผลประโยชน์ไป เสียเวลาการงาน

เสียทรัพย์สินที่มีอยู่ นี่คนที่ลือกก็ไม่เสียประโยชน์ คนที่เป็นข่าวแห่งการลือกก็ไม่เสียประโยชน์คืออาตมา แต่ตัวท่านเองเป็นผู้รับข่าวลือ เป็นผู้เสีย นายช่างผู้ขึ้นท่านก็หัวเราะ นี่ละบรรดาท่านพุทธบริษัท ข่าวลือนี่เราสืบกันได้นะ แต่ว่าอีกประการหนึ่ง วัดนี้ที่สร้างขึ้น มา โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางทิศตะวันตกใช้เวลา ๓ ปี ๓ ปีนี้มัน ๓๖ เดือน แต่ความจริงสร้างจริง ๆ ๓๓ เดือน ลี้ค่าก่อสร้างไปประมาณ ทั้งหมดจริง ๆ ๑๖ ล้านบาท ทั้งโรงพยาบาลด้วย ก็มีช่างมาคัดค้านว่า ค่ามันถูกเกินไป ความจริงตามราคาเหมา อาตมาทราบ ลูกศิษย์ เขามาตั้งราคาไว้ให้ ว่าถ้าอย่างนี้ต้องราคาเท่านั้น อย่างนี้ต้องราคาเท่านั้น คิดเป็นตารางเมตร เมื่อสร้างเสร็จออกมาแล้วปรากฏว่ามี ราคาไม่เต็ม ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของราคาจริง ทั้งนี้เพราะชื่อของเอง ควบคุมงานเอง จ้างแรงงานเฉพาะนายช่าง แล้วก็พระ และชาวบ้าน ใกล้เคียงก็ช่วยกันตามกำลังศรัทธา ฉะนั้นวัดจึงได้สร้างถูกกว่าบ้าน

ในสมัยที่กำลังสร้างโรงเรียนประชาบาล รัฐบาลให้ครึ่งหนึ่งของราคา สมมติว่าราคา ๕ แสนบาท รัฐบาลให้ ๒ แสน ๕ หมื่นบาท เราสร้างได้สำเร็จในราคาอย่างเลขที่ลือกก็เกินกว่านั้นนิดหน่อย หมายความว่าเกินกว่าราคาที่รัฐบาลให้นิดหน่อยถ้าอย่างเลว อย่างดีก็ราคาพอตีกันหรือมีฉะนั้นก็ต่ำกว่าเพราะชื่อของเอง ไม่มีการผ่านบุคคลอื่น คุมงานเอง งานอะไรชาวบ้านทำได้ พระทำได้ เรายัง ทำกันเอง เมื่อก่อนถึงวัดถูกก่อสร้างแล้วดีกว่าที่เราปรับเหมามากมาย ทั้งนี้เพราะไม่ต้องการกำไร ต้องการอย่างเดียวคือผลงาน

ที่นี้มาว่ากันถึงข่าวลือต่อไป เขาลือกันบอกว่าวัดนี้สร้างขึ้นมาก ก็เพราะว่าอาศัยเงินคอมมูนิสต์ มหาวีระนี่เป็น คอมมูนิสต์ เขาว่ายังงั้น ที่ทำได้เร็ว ๆ อย่างนี้ก็เพราะว่าอาศัยคอมมูนิสต์ช่วย ความจริงพวกคอมมูนิสต์ที่อาตมาไม่รู้จัก ถ้าบังเอิญจะ ได้เงินจากท่านผู้ช่วยจริง ๆ อาตมาจะขอบคุณมาก ฉะนั้นถ้าใครเป็นคอมมูนิสต์ที่ไหนได้โปรดแสดงตัวให้ปรากฏด้วย อาตมาไม่เคย รู้จัก หากว่าท่านจะช่วยเท่าไรละก็บอกมาเลยอาตมาพร้อมรับ เพราะว่าคอมมูนิด คอมมูน้อย หรือประชาธิปไตย ราชาธิปไตย หรือ เผด็จการอะไรอาตมาไม่รู้ พระเป็นคนกลาง ขึ้นชื่อว่าลัทธิการเมือง เขาจะปกครองประเทศชาติด้วยลัทธิไหนก็ตาม พระไม่รู้เรื่อง เพราะ พระเป็นศูนย์กลางอย่างเดียว ใครก็ตามที่มาที่วัดละก็ต้อนรับหมด ถ้าว่าง ๆ ถ้าใครเป็นคอมมูนิสต์ได้โปรดเอาสวดคำมาช่วยด้วยนะ นี้ ตามข่าวลือนี้อย่างไม่ได้สวดคำของคอมมูนิสต์ แต่ว่ามีเจ้ากรมข่าวลือเขาบอกแล้วว่าคณะคอมมูนิสต์จะเอาเงินมาช่วยสร้างวัด

การสร้างวัดคราวนี้ยังเป็นหนี้เขาอยู่สามล้านเศษ และจะต้องทำต่อไปอีกประมาณหนึ่งล้านเศษ เองก็แล้วกัน ท่านคอมมูนิสต์ถ้าท่านมีศรัทธากรุณาส่งเงินมาช่วยเหลืออีก ๕ ล้าน วัดนี้ก็เสร็จเรียบร้อย หนี้สินก็จะหมดไปจะขอบคุณท่านมาก ฉะนั้นท่านเจ้ากรมข่าวลือ ถ้าหากว่าท่านรู้จักกับคอมมูนิสต์ละก็ โปรดแจ้งให้เขาทราบด้วยว่าเงินที่ให้มานะยังไม่ถึงมืออาตมา มันไป ตกอยู่ที่มือของท่านก่อน อย่างไรก็ดีให้ทางคอมมูนิสต์พยายามตักเตือน พวกท่านเจ้ากรมข่าวลือให้ช่วยเอาเงินที่ส่งมาเอามาให้ด้วย นะ นี่เป็นข่าวลือที่พอจะสืบกันได้

อีกข่าวหนึ่ง เมื่อคณะปฏิรูปทำการปฏิรูปเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ หลังจากนั้นแล้วก็มีเครื่องบินมารับอาตมา เครื่องบินปีกหมุน (เฮลิคอปเตอร์) ลงที่บริเวณโรงพยาบาล พระไปส่งกัน ความจริงเครื่องบินมารับคราวนั้นไม่ใช่เนื่องด้วยการปฏิวัติ ไม่ใช่เนื่องด้วยการปฏิรูป แต่เนื่องด้วยการจะไปเยี่ยมประชาชนคนในป่าที่เขามีความทุกข์ มีความยากก็เพราะว่าพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ซึ่งเป็นนางสนองพระโอษฐ์ของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ร่วมงานกันเยี่ยมบรรดาประชาชนในป่า จะรีบไป ส่งเครื่องบินมารับ เจ้ากรมข่าวลือก็ลืออีกแล้ว ว่าเขาแล้วรัฐบาลมาจับพระมหาวีระขึ้นเครื่องบินไป ขนเอาลูกกระเบิดมือบ้าง ปืนเอ็มสิบหกบ้าง ที่วาง เกลือ่นกลาดอยู่ใต้ถุนกุฏิ เอาไปเต็มลำเรือเลย โห้ โห้ เก่งมาก มีเงินซื้อปืนเอ็มสิบหก มีกระสุน มีลูกกระเบิดมือ วางเต็มใต้ถุนกุฏิไปหมด แน่ะ ! เจ้ากรมข่าวลือ

ข่าวลืออีกสายหนึ่งท่านบอกว่ามหาวีระนี่เป็นผู้ร่วมในการปฏิรูป เขาละ ! เขาเข้านั้น ! การปฏิวัติปฏิรูปนี้มหาวีระเป็น คนต้นคิด ! คิดให้คณะทหารปฏิวัติ นี้บรรดาท่านคณะปฏิรูป ได้ฟังละก็คงจะหัวเราะขาดใจตาย ทั้งนี้เพราะอะไร ถ้าจะใช้ปัญญาสัก นิดเดียว ไม่ต้องใช้ปัญญาก็ได้เดินมาตุ๊กก็ได้ใช้ปืนเอ็มสิบหกเป็นร้อย ๆ กระบอก กระสุนเป็นแสน ๆ นัด ลูกกระเบิดมือเป็นร้อย ๆ ลูก มัน

จะวางลวดตาคนไปได้ยังไง จะเอาไปไว้ที่ไหนกันและจะไปยิงกับใครกัน ถ้ามีไว้ขายละก็ว่าไม่ได้ แต่ขายใครเขาจะซื้อ มันเป็นของผิดกฎหมาย แล้วจะไปตั้งกองทัพรบกะใคร บรรดาเจ้ากรมข้าวลื้อทั้งหลาย ที่หลังนั่งลื้อให้มันเป็นสักหน่อย ก่อนจะลื้อก็วางแผนการลื้อเสียให้ดี อย่าลื้อส่งเดชไป เขาจะจับเค้าได้ แล้วการที่เอามาเป็นหัวหน้าคณะปฏิรูปก็บัดโธเอ๊ย ! เรื่องนี้ต้องคิดเสียแล้ว ว่าทำไมจึงต้องคิด ที่คิดก็เพราะว่า ใครเขาจะเอาควายไปนั่งบัลลังก์ พระก็มีสภาพเหมือนกบในกะลาครอบมองอยู่ในวงแคบ ๆ ในเขตพระพุทธศาสนา จะมีสติปัญญาอะไรไปทำอย่างนั้น ไปถามคณะปฏิรูปดูทุกท่านก็ได้ว่า เวลาที่เขาปฏิรูปกันนะ รู้จักหน้าพระองค์นี้ไหม แต่ภายหลังที่เข้าไปกองบัญชาการทหารสูงสุด ก็เพราะว่ามีนายทหารบางท่านที่ท่านเคารพนับถือและรู้จักกันมาก่อน ที่เข้าไปก็ไม่ใช่ผู้วางแผน ไม่ใช่ผู้ช่วยคิดอะไรทั้งหมด เข้าไปเขาถือว่าเป็นพระที่รู้จักกันก็ขอพรมน้ำมนต์บ้าง ถวายภัตตาหารบ้าง นี่เป็นเรื่องธรรมดา ๆ บ้านนายทหารหลายท่าน บ้านข้าราชการหลายท่าน เขาก็ทำกันแบบนี้ นี่มาตีความว่า ถ้าเข้าไปในที่นั้นละก็ ต้องเป็นคณะปฏิรูปกับเขานี้ก็แปลก ถ้าอย่างนี้พระพุทธเจ้าท่านไม่เอาไว้ในเขตพระพุทธศาสนา

นี่เป็นอันว่า บรรดาท่านพุทธบริษัท การถือมงคลตื่นข่าวรับข่าวจากการลื้อ ถ้าเราไม่ใช่ปัญญาพิจารณาเสียก่อน ว่าสิ่งเหล่านี้ มันไม่ใช่เหตุสุดวิสัยที่เราจะพึงสอบสวนสืบสวนกันได้ วัดท่าซุงไม่ไกล บางท่านห่างจากวัดเพียงสามกิโลเมตรเศษ แล้วก็มีหลายท่านห่างจากวัดเพียงหกกิโลเมตรเท่านั้นเอง สิ้นระยะเวลาตั้งเจ็ดแปดปี รับข่าวลือจากปากชาวบ้านภายนอกว่าเอาตามเป็นอย่างนั้น เอาตามเป็นอย่างนี้ แล้วก็คล้อยตามไปตามข่าวลือ อันนี้เอาตามไม่โทษท่านว่าชั่ว ความจริงเอาตามมันไม่ผิดเอง เขาลื้อว่าไม่ตี แล้วก็ไม่ได้ตี เขาลื้อว่าไม่ตีแล้วก็ตีเสีย ก็เลยกลายเป็นว่าข่าวที่ลือนั้นเป็นความจริง เวลานั้นบรรดาท่านพุทธบริษัทชายหญิงส่วนมาก ที่ฟังคำข่าวลือของบรรดาประชากรทั้งหลายที่มีตำแหน่งเป็นเจ้ากรมข้าวลื้อ แล้วก็เฉพาะอย่างยิ่ง ในงานตติณิมิต ท่านจะแทรกแซงข่าวลือมาได้ยังไงไม่ทราบ อาจจะเป็นด้วยกำลังศรัทธา หรือวาระของเอาตามมันจะเบาบางตามกฎของกรรม ท่านทั้งหลายเหล่านั้นก็มาในงานฝังลูกนิมิตเวลากลางคืนบ้าง กลางวันบ้าง เมื่อเห็นเข้าก็ตกใจ บอกเอ๊ะ ไอ้ที่เขาลื้อกันนี่มันไม่ได้เป็นอย่างนั้น มึงงานที่เป็นไปและเป็นไปในรูปต่าง ๆ ต่างกันมากที่เดียวกับที่เขาลื้อกัน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่มาวัดนั้นนั้น ส่วนใหญ่เป็นคนต่างจังหวัดเสียมาก คนในเขตนี้นี่ท่านมาทำบุญเหมือนกันแต่มันน้อยไปหน่อย ทั้งนี้เพราะว่าเจ้ากรมข้าวลื้อท่านต่อต้าน แต่คณะบารมีที่องค์สมเด็จพระพิชิตมาร คือพระพุทธเจ้าก็ตี พรหมก็ตี เทวดาก็ตี ครูบาอาจารย์ก็ตี ตลอดจนพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปกป้องกัน เป็นเหตุให้บรรดาประชาชนที่รักไม่เชื่อฟังเจ้ากรมข้าวลื้อ คือเข้ามาถึงวัดท่าซุง เมื่อมาถึงแล้วก็แปลกใจ เห็นเจ้าอาวาสกับเอาตามนั่งคุยกันอย่างสนิทสนม ท่านเจ้าคณะจังหวัด ท่านก็โอภาปราศรัย ยิ้มแย้มแจ่มใส แสดงเมตตาปราณี วัดนี้ก็มีชื่อเสียงเรื่องผิปกติ เป็นอันว่าข่าวของเจ้ากรมข้าวลื้อ เลยด้านไป

นี่แหละบรรดาท่านพุทธบริษัท เป็นอันว่าความจริงมีอยู่ แต่ถ้าเราไม่ผู้ความจริง รับฟังแล้ว**ไม่ใช่ปัญญาพิจารณาผลที่จะพึงได้ก็คือ เข้าใจผิด** จิตเป็นอกุศล เขาละบรรดาท่านพุทธศาสนิกชน วันนี้นำรกรากกันถึงพระเมตตา พระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีแต่นางสำภา และนายสง่า สาโรช และปรารภข่าวของเจ้ากรมข้าวลื้อ ก็หมดเวลาเสียแล้วขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมบูรณพูนผล จงมีแก่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดี

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย สำหรับวันนี้ ก็มาพบกับบรรดาท่านพุทธบริษัทในเรื่องพระเมตตามาต่อไป สำหรับวันนี้ เห็นจะไม่เลยเรื่องเจ้ากรรมข่าวลือเป็นแน่ แต่ทว่าก่อนที่จะบอกข่าวลือแก่กันของเจ้ากรรมข่าวลือ และพระมหากษัตริย์คุณ ก็ขอแจ้งแก่ บรรดาท่านพุทธบริษัททราบว่ามีผลของงานตัดนิมิตคราวนี้ ได้รับเงินเข้ามาจริง ๆ ประมาณ ๒ ล้านบาท แต่ว่าได้ถวายพระคณาจารย์ ต่าง ๆ ไปบ้าง มีพระคณาจารย์ต่าง ๆ รับไปสิบเอ็ดองค์ รวมเงินไว้ทั้งหมดประมาณสักสามแสน ถ้าหากว่าทำไมถวายมากนัก ความจริงเรื่องเป็นอย่างไร พระคณาจารย์ต่าง ๆ ที่มาปลุกเสกก็ดี ประพรมน้ำพระพุทธรูปก็ดี เป็นพระสร้างวัด ฉะนั้นเงินที่บรรดาท่านพุทธบริษัทถวายท่านทุกงาน ตั้งแต่งานหล่อรูปหลวงพ่อบ้านที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเสด็จมาบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เททองก็ดี งานยกช่อฟ้าก็ดี งานผูกพัทธสีมาก็ดี เงินที่บรรดาท่านทั้งหลายถวายท่านทั้งหมดนี้เอาตามมอบท่านไปทั้งหมด ไม่ได้กันเอาไว้ ครั้งหนึ่งก็ประมาณสองแสนหรือสามแสน ค่ารถ ค่าพาหนะ ทางวัดก็ออกให้ เงินทั้งหมดนี้ ที่มอบท่านไปเพราะท่านนำไปสร้างวัด

เป็นอันว่าบรรดาท่านพุทธบริษัทมาในงานของวัดทำซุงครั้งหนึ่งก็ชื่อว่าร่วมกันสร้างวัดสิบสองวัด คือหนึ่งวัดทำซุง อาจารย์ต่าง ๆ อีกสิบเอ็ดองค์ องค์ที่สิบสองคือหลวงน้ามหาอำพัน (พระครูปัญญาภรณ์โสภณ วัดเทพศิรินทร์) องค์นี้รับแล้วท่านไม่เอากลับไป ทำบุญหมด จัดการถวายสังฆทานช่วยในการสร้างวัดต่าง ๆ ทุก ๆ คืน เงินที่ท่านรับ และบอกบุญบรรดาท่านพุทธบริษัทในงาน ท่านถวายสังฆทานช่วยในการสร้างวัดต่าง ๆ นี่เงินที่กล่าวว่ายืมไปมากก็เพราะว่าเอาตามไม่ได้หักไว้ (ตามประเพณีนิยมแล้ว เงินพระต่าง ๆ ได้เท่าไร วัดก็รับแล้วก็ถวายไปตามควร) คราวนี้ เอาตามก็ถวายด้วยเป็นค่าพาหนะ ส่วนที่ท่านรับไว้ก็ถวายไปหมด ที่ทราบก็จากเจ้าหน้าที่ของการบินฯ ว่าคราวนี้ได้ถวายพระไปทั้งหมดประมาณสามแสน เฉพาะพระคณาจารย์ พระที่มาสวดตักและถอนนิมิตบ้าง สวดนิมิตบ้าง มาในงานราชพิธีบ้าง แล้วก็มาถวายชัยมงคลคาถาบ้าง มาเทศน์บ้าง ทั้งหมดนี้ใช้พระมากเกินกว่าร้อยห้าสิบลูก ถวายไปจริง ๆ ก็สองแสนสองหมื่นเศษ เป็นอันว่าในงานนี้ ถวายพระจริง ๆ ก็ประมาณห้าแสนบาท มาค่าใช้จ่ายจริง ๆ ทางวัดได้รับไว้จริง ๆ ก็ล้านเจ็ดแสนบาท แต่หลังจากงานแล้ว จ่ายจริง ๆ ตกสองล้านบาท เอาเงินที่ไหนมาจ่าย มันไม่พอจ่ายก็ตั้งคณะศิษยานุศิษย์ ท่านที่เคารพนับถือ เอามาก่อน ผ่อนทีหลัง

เป็นอันว่าเวลานี้ทางวัดก็ยังมีหนี้อยู่อีกประมาณสามล้านบาท คือหนี้จริง ๆ ประมาณสองล้าน ทุนสำรองที่ท่านช่วยที่ท่านผู้มีคุณช่วยมา ทำบุญด้วย ท่านทำบุญเป็นแสนก็มี เป็นหมื่นก็มี เก้าบาทสิบบาทก็มี แต่ทว่า บางท่านที่มีเมตตาปราณี ให้ทุนสำรองในการก่อสร้างมาก่อนไม่มีดอกเบี้ย ไม่มีจำกัด จะมีเมื่อไร ใครเขามาให้เมื่อไรชำระไป ความจริงก็ได้ผ่อนคลายเป็นบ้างหลายราย แต่ผ่อนมาผ่อนไปเพราะรายจ่ายมันสูง ก็เลยต้องเป็นอย่างนี้แหละ ยังเป็นหนี้ต่อไปประมาณสองล้าน แต่จะต้องทำเสริมสร้างสิ่งที่ไม่สมบูรณ์อีกประมาณหนึ่งล้าน ก็โปรดทราบว่ายังต้องเป็นหนี้สินอีกประมาณสามล้านบาท นี่การเป็นหนี้สินนี้อาจจะนำดาหนินะ มีท่านหลายท่านบอกว่าท่านเป็นหนี้มาก ๆ มันจะดีรี ? พระเขาไม่ต้องการเป็นหนี้

เอาตามขอเรียนให้ทราบว่าพระเป็นหนี้ก็ดี ใจมันจะได้ไม่ละโมภ โลกมากในการเงินการทอง เห็นเงินเห็นทองที่เขาถวายก็จะได้ทราบว่านี่เป็นเงินที่จะต้องใช้นี่เขา จิตใจของเรามันก็ไม่ติดในเงิน แล้วเขาถามว่า ถ้าตายลงไปเจ้าหนี้จะได้จากใคร ความจริงเจ้าหนี้ของเอาตามไม่หนักใจเพราะท่านบอกว่าตายแล้วก็แล้วกันไป ท่านมีน้ำใจเป็นกุศลจริง ๆ ไม่ใช่แต่บุคคลเดียว เป็นคนหลายคน คนหนึ่งก็ไม่มากนัก ก็เห็นจะเป็นแสนนะแหละ รายหนึ่งก็เป็นแสน แต่ท่านบอกว่าไม่หนักใจ ตายแล้วก็แล้วกันไป ไม่ถือว่าเป็นหนี้เป็นสินเพราะเอาเงินมาสร้างวัด อย่างนี้เป็นหนี้เท่าไรก็ได้ ก็เป็นอันว่าเรื่องนี้ ไม่น่าหนักใจ จะพูดอะไรก็อย่างไร ลืมไป นี่ที่พูดนี้ไม่ได้เขียนหนังสือไว้ สรุปแล้วการชำระหนี้ การสะสาง พันกันไป หนี้ยังมีอยู่ แต่ก็ไม่หนักใจ เพราะเจ้าของท่านใจดี

อีกเรื่องหนึ่งก็คือ บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทชาวอุทัยธานี ในเมืองก็ดี อำเภอต่าง ๆ ก็ดี งานหลายงานมาแล้ว วางศิลาฤกษ์ บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จมา แล้วก็งานยกช่อฟ้า ในช่วงระหว่างกลาง ความจริงท่าน

ทั้งหลายคงจะกระทบกระทั่งกับข่าวลือมาก จึงไม่ค่อยได้ปรากฏมาบ้างเพื่อบุคคล ดูตามบัญญัติแล้วน้อยจริง ๆ แต่ทว่า มางานฝั่งลูกนิมิตนี้ มีบรรดาท่านพุทธบริษัทชาวอุทัยธานีไม่เฉพาะในอำเภอเมือง เกือบจะทุกอำเภอหรืออาจจะทุกอำเภอก็ได้ ไม่ได้ถาม ทุกคนมากันมาก มากันมากจริง ๆ ผิดปกติ บางที่ท่านอาจเข้าใจแล้ว ว่าเจ้ากรรมชาวลือ ท่านลือส่งเดช มันไม่เป็นความจริง บางท่านมาจะเข้าก็ตกใจ บอกแปลกใจ ถามทำไมละโยม คุณโยมก็ตอบว่า เขาลือกันว่าหลวงพ่เอาเงินเอาทองที่ได้มาไปให้เขากู้บ้าง ไปซื้อนาบ้าง ไปสร้างบ้านในกรุงเทพฯ ฯ บ้าง ไปซื้อรถซื้อรถบ้าง ฉันทก็เลยไม่ได้มา แต่มาจริง ๆ จึงคิดว่าเอาเงินไปทำยังงั้นจริง ๆ มันสร้างขึ้นมาไม่ได้ แล้วถามว่า สร้างขึ้นมายังงั้นได้ สามปีสร้างได้เท่านี้ เลยบอกว่าโยม ไม่ใช่สามปี ขาดสามปี อยู่สามเดือน ทำการก่อสร้างจริง ๆ เพียงสามสิบสามเดือน เพราะน้ำมันท่วมเสียสามเดือน ถ้าคิดโดยปีครบ ๓ ปี นี้เริ่มวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๑๗ แล้วก็ในระแวกเดือนมีนาคม ๒๕๑๗ ทุกสิ่งทุกอย่างก็แล้วเสร็จทั้งวัดและทั้งโรงพยาบาล โยมถามว่าทำยังงั้น ก็บอกว่าทำตามปกติ ถามว่าเงินหามาได้ยังงั้น ก็แจ้งบอกว่าเอาตมาไม่ได้หา บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทนามาถวายเอง และวิธีที่จะสร้างง่าย มันก็ไม่ยาก เงินที่พุทธบริษัทให้มาเท่าไร ทำให้หมด แล้วเงินที่เขาถวายมาเป็นการส่วนตัวทำไร เหลือกินเหลือใช้ พระใช้อะไรไม่มาก กินอะไรไม่มาก ก็ลงร่วมกับก่อสร้างให้หมด อีกประการหนึ่ง ใจกล้าเสียอย่าง กล้าทำ กล้าส่งวัดถูกต้องมาทั้ง ๆ ที่ยังไม่เงิน ทำเพียงเท่านั้นละญาติโยมก็ทำได้ ที่ทำอย่างนี้ ก็จะได้เห็นว่า ถ้าพระของเรา ถ้าใจกล้า ใจกว้างเสียจริง ๆ ก็ทำได้ และการทำกรรมนี้ ก็ได้ทำแต่วัดนี้วัดเดียว ยังช่วยบูรณะปฏิสังขรณ์ก่อสร้างวัดภายนอกอีกสิบสองวัด ทำไปพร้อม ๆ กัน โยมตกใจ บอกเฮ้ เจ้ากรรมชาวลือ เขาไม่ได้ว่าอย่างนั้น เขาบอกว่าหลวงพ่ ขนเงินไปสร้างบ้านที่กรุงเทพฯ ฯ ไปซื้อที่ ซื้อรถยนต์ให้เขา ตกข่าวชาย เอาเงินให้กู้ ก็เลยบอกว่า ถ้ายังงั้น มันเป็นของไม่ยาก โยมสืบเขาก็แล้วกัน

ความจริงรถยนต์เอาตมา มีทุกยี่ห้อในประเทศไทย เพราะอะไร จะขึ้นคันไหนก็ตามเอาตมาต่างครางวัลเดีกรับใช้นิดหนึ่ง เก้าบาทสิบบาท ก็นั่งไปได้สบาย เอาตมามีกระทั่งรถไฟ มีกระทั่งเรือบิน เพราะอะไร เพราะมีสตางค์ให้ค่าโดยสาร ไม่ว่าคันไหน ขึ้นได้ทั้งหมด เป็นของเอาตมาหมดทั้งหมด โยมก็เลยชอบใจ นั่งคุยกันก็สนุกสบาย เป็นอันว่าทุกคืนและทุกเย็น บรรดาญาติโยมชาวอุทัยธานี มากันคับคั่งเป็นกรณีพิเศษ เจ้ากรรมชาวลือก็จะด้านทานไม่ไหว อุดล่ำหือเสียเกือบตาย วันเริ่มงานยังบอกว่าพระมหาวิระ สีกแล้ว พาเงินหนีไปแล้ว อย่าไปเลยงานวัดท่าซุงไม่มี เรื่องนี้ขอผ่านไป จำคุณใหม่ พุดหลายหน ?

นี่มาด้วยเรื่องพระเมตตา ตอนนั้นขอตั้งต้นที่สงขลา วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๗ ก่อนหน้านั้นเอาตมาไปจังหวัดสงขลา แล้วก็ไปพบเหตุสำคัญ ว่าสถานที่ตรงนั้นควรจะสร้างพระพุทธรูปสักองค์หนึ่ง ก็จัดแจงสถานที่ คิดว่าจะซื้อก็ไม่ไหว ก็พอดีร้อยตำรวจตรี ชัยณรงค์ เป็นเจ้าของที่ จะไปขอซื้อท่าน ไม่ทันจะไปซื้อ ท่านทราบข่าว ท่านก็เลยมาถวาย บอกว่าหลวงพ่ขอรับ หลวงพ่จะสร้างที่วัดเอาตมาใจชอบเลยขอรับ แนะ ! ท่านให้ แหม ! ศรัทธาของท่านดี ที่ติดทางรถไฟ และติดถนนรถยนต์ ถ้าจะเอากันจริง ๆ ราคา มันก็แพงลี้ว ก็คิดว่าที่ประมาณสัก ๑ งาน แสนบาท นี่เขาจะเอาหรือเปล่านั้นไม่ทราบ ที่นี้เมื่อตกลงแล้ว ที่บ้านน้ำน้อย จังหวัดสงขลา หาดใหญ่สงขลาต่อกัน พอดตกลงท่านถวายก็ไปทำการขอพื้นที่ตามธรรมเนียมของพระ เพราะเกรงว่าจะมีมนุษยเป็นผู้เฝ้าที่ เมื่อขอพื้นที่เสร็จ คนสำคัญคนหนึ่ง คือ พันเอกเฉลียว เป็นรองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาในแผนกฝ่ายปราบปราม คือฝ่ายทหาร อาจจะไม่แน่ใจ มานั่งบูชาเจ้าของที่ จุดธูปเทียนว่าที่นี้ ถ้ามีพระพุทธรูปทองคำจริงก็ขอให้ข้าพเจ้าได้ถูกหวยตลอดเตอรี แล้วท่านก็ไปถูกลอตเตอรี ต่อมาท่านก็เกิดสงสัย เอ้า บูชาใหม่ ว่าขอให้ถูกลอตเตอรี ท่านก็ถูกใหม่ เรื่องถูกลอตเตอรีนี่ จะเป็นอำนาจของพระพุทธานุภาพ คือพระทองคำหรือไม่ นี่เอาตมาไม่ทราบ แต่ท่านพันเอกเฉลียวท่านว่าอย่างนั้น และท่านก็ถูกจริง ๆ ก็เป็นเรื่องของท่าน เอาตมาไม่โฆษณาถึงขนาดนั้น

ต่อมาทำการก่อสร้าง ระหว่างการก่อสร้างก็ปรากฏว่า นายช่างกับลูกจ้างกับลูกมือช่าง เห็นเหตุอัศจรรย์ คือเห็นภาพพระเป็นพระสงฆ์ มายืนใหญ่ตระหง่านให้เห็นอยู่เสมอ เรื่องนี้จะมิอะไร จริงหรือไม่จริง ท่านพิสูจน์เอาเอง เอาตมาก็ฟังข่าวมา เดียวจะหาว่าเป็นเจ้ากรรมชาวลือไปเสียอีก เขาลือกันว่าอย่างนั้น ก็ฝากฝังบรรดาท่านพุทธบริษัทให้พิสูจน์ในความจริง เมื่อวันเวลาใกล้จะมาถึงงานเสร็จ สำหรับการก่อสร้างก็ได้อาศัยบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทในกรุงเทพฯ ฯ บ้าง นอกกรุงเทพฯ ฯ บ้าง สงขลาบ้าง ที่อื่นบ้าง ช่วยกัน

สร้างวิหาร ร้อยตำราจตุรวิชัยมงคล เป็นเจ้าของที่มอบถวายเป็นกรณีพิเศษ สำหรับพระประธาน ท่านพลเอก บุญชัย บำรุงพงษ์ กับ คุณหญิงเป็นคนถวาย เรือนแก้วคณะศิษยานุศิษย์ทำให้ครอบให้ เป็นอันว่างงานสร้างเสร็จ จึงได้ให้ท่าน พลเรือเอก จิตต์ สังขดุลย์ ปลัดกระทรวงกลาโหม กับ พลอากาศโท ม.ร.ว. เสริม สุขสวัสดิ์ เจ้ากรมสื่อสารทหาร คุณหญิงสุวรรณมาลา สังขดุลย์ ภรรยา พลเรือเอก จิตต์ สังขดุลย์ และคุณเชิดศรี สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา ภรรยา เจ้ากรมสื่อสารทหาร กราบถวายบังคมทูลเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ให้เสด็จบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๑๙ ต่อมาท่านอาจารย์ ภาวาส รองราชเลขา ฯ ได้นำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาแจ้งอาตมาทราบ ว่า เรื่องนี้พระองค์ทรงทราบแล้ว แต่วันที่ ๒๖ พระองค์จะเสด็จไปพระราชทานปริญญาบัตรที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถ้าจะเสด็จวันที่ ๑๒ ก็จะไม่เสด็จ ๒ ครั้ง แล้วท่านอาจารย์ ภาวาส ได้บอก ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระราชดำรัสว่า ท่านเองท่านก็มีความเคารพนับถือหลวงพ่อกว่า ถ้าหลวงพ่อกจะให้เสด็จไปวันนั้น ท่านก็จะไป แต่ว่ามันเป็นการไป ๒ ครั้ง การทูลเชิญเสด็จคราวนี้ เป็นการทูลเชิญเสด็จบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ อาตมาฟังแล้วก็ตกใจ เมื่อทราบน้ำพระทัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ว่าพระองค์ทรงเปี่ยมไปด้วยพระเมตตา

การทูลเชิญเสด็จคราวนี้ ไม่ได้หมายความว่า ต้องจำกัดเวลา แต่เห็นว่า วันที่ ๑๒ สิงหาคม เป็นวันพระราชสมภพของ สมเด็จพระบรมราชินีนาถ จึงตั้งใจจะถวายพระราชากุศล แต่ในเมื่อทราบว่าพระองค์ มีพระราชภารกิจที่จะต้องเสด็จไปพระราชทานปริญญาบัตร วันที่ ๒๖ สิงหาคม ก็ตกใจว่า เอ๊ะ ถ้าเราทำอย่างนั้นก็เป็นการไม่สมควร จึงได้บอกท่านอาจารย์ ภาวาส รองราชเลขา ฯ ให้กราบทูลพระองค์ว่า อาตมาขอขอบพระทัยพระองค์มากที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ ถ้าทราบว่าเสด็จวันนั้น ก็คงไม่ทูลเชิญเสด็จวันที่ ๑๒ ในเมื่อจะมีกำหนดพระราชทานปริญญาบัตร ก็เป็นการดี ขอพระราชทานวันนั้นแหละเป็นรายการต่อท้ายเลย ก็เป็นอันว่าเป็นที่ตกลง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงรับ

เมื่อวันเวลาใกล้จะมาถึง ก่อนหน้าวันที่จะเสด็จ อาตมาก็เดินทางโดยรถไฟจากหัวลำโพงพร้อมคณะ ไปตอนเย็น เข้าสว่าง ถึงสถานีทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช รถจอด ๑๕ นาที คณะที่ไปด้วยก็ลงไปซื้ออาหาร ก็นำหนังสือพิมพ์ติดขึ้นมา ปรากฏว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐพาดข่าวหัวโตในทำนองว่า ฤาษีลิงดำใช้ อิทธิพล บีบบังคับ เจ้าคณะจังหวัด ให้ถอดถอนเจ้าอาวาส และเจ้าคณะจังหวัดทนต่อการบีบบังคับไม่ไหวก็เลยลาออกจากตำแหน่งเจ้าคณะจังหวัด ข่าวเรื่องนี้ อ่านแล้วก็ยิ้มในใจ ว่า บู้ไร้อี๊ย ! ทำไมเป็นอย่างนี้ไปได้ ใจเรื่องหนังสือพิมพ์นี้ ขอบรรดาท่านผู้อ่านท่านผู้ฟัง อย่าไปโกรธเขาไปเคืองเขาเพราะว่าเขาลงตามข่าว คนให้ข่าวเขายังไง บรรณาธิการไม่ได้ไปเห็น เมื่อคนให้ข่าวรับรองข่าว ว่าจริง บรรณาธิการก็ลง นี่เป็นเรื่องธรรมดา อาตมาไม่เคยตำหนิไม่เคยว่า ไม่เคยตำหนิตติเตียน แล้วก็ต่อมา มีหนังสืออะไรจำไม่ได้ ลงข่าวกระหุกกระหมุย ๆ อีกหลายเรื่อง จนกระทั่งวิทยุบางสถานี คือ สถานีวิทยุของพลหนึ่ง ผู้อ่านข่าวคนหนึ่ง มีผู้เขียนข่าวมา ก็อ่านไปตามนั้น ลืออาตมาเข้าอีก แต่อาตมาไม่ได้เจ็บไม่ได้ช้ำ เพราะไม่ได้เป็นไปตามนั้น จนกระทั่งไปบอกกับท่าน พลโท เทพ กวานเลิศ สมัยนั้นเป็นรองแม่ทัพภาคที่ ๑ บอกว่าวิทยุของคุณนี่มันแยจจริง ๆ อ่านข่าวสงเดชไปได้ ถ้าไม่ใช่พวกท่านละไม่มาเตือนหรอกนะ หลังจากนั้น ท่าน พลโท เทพ กวานเลิศ ก็เตือน ขวุนั้นก็หายไป ว่าถ้าเป็นแบบนี้ละก็ ไม่เข้า เขาก็เกลียดสถานีวิทยุของพล ๑ แล้วก็ทำทางไม่ค่อยดีนักหรอก พวกเรากันเอง แล้วก็หายไป นี่แหละบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย ข่าวลือ ถ้าไม่เป็นความจริง ละ เราอย่าไปยุ่ง อย่าไปกระเทือน

ไป ๆ มา ๆ ก็มีข่าวลืออีก ว่า ที่ อาตมามีอิทธิพลได้ เพราะติดสินบนเจ้าคณะตรวจการภาค ชื่อเครื่องปรับอากาศไปให้ ราคาเยอะ หนัก ๆ เข้าก็มีบุคคลหนึ่ง ที่รับฟังข่าวอยู่เสมอ ร่วมไปกับบุคคลคณะหนึ่ง ไปที่วัดเจ้าคณะตรวจการภาค ไปแล้วเขาก็ไม่คุยกับท่านภาค เขาก็เดินตรวจดูว่า อาตมาซื้อเครื่องปรับอากาศไปตั้งไว้ให้ที่ไหน แถบออกเดินตรวจดูประมาณชั่วโมง ไม่เห็นเครื่องปรับอากาศเลย แยกก็กลับออกมาบอกนั้นเป็นการทำลายกันเสียแล้วนี่ ไม่เป็นความจริง ความจริงท่านผู้นั้นนั้นก็ไปกับเขาพักหนึ่งเหมือนกัน ท่านบอกว่า ผมไม่ไปครับ เพราะผมไม่ได้มาพบหลวงพ่อก แต่ผมไปดูไม่เห็นเครื่องปรับอากาศ แล้วผมนึกว่า เอ้ นี่มันโงมตีกันนี่ครับ แยกก็เลยมาหา ที่แรกแกไม่กล้า พอเข้ามาหาที่คุยกันดี อาตมาก็เลยนั่งรถแกไปเที่ยวเสียอีก แถบออกหลวงพ่อกอย่าโกรธ

ผมเลยครับ บอกอะไรใคร นิ่งใครคุณก็เสียเวลางานฉันหมด ฉันก็เกี่ยวใครใครแล้วจะใครทำไม ใครก็ไม่เกิดประโยชน์ คุณมานี่ คุณเห็นท่าฉันใครใหม่ บอกไม่เห็นเลยครับ ก็คุยสนุกสนาน เป็นอันว่าเข้าใจกัน

กลับไปพูดเรื่องสงขลา ตามหมายกำหนดการ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จถึงเวลาประมาณ ๑๗ นาฬิกา ทรง เจริญเทียนชัยของสถานีตำรวจตระเวนชายแดนเขต ๙ ที่กองกำกับเขต ๙ คือหลังจากทรงศีลแล้วก็ทรงเจริญ หลังจากนั้น อาตมาก็นำ เสด็จสู่พระวิหาร ทรงบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ พระสงฆ์สวดชัยมงคลคาถา กลับลงมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถวายเครื่อง ไทยทาน พระสงฆ์ถวายพระพร ถวายอดิเรก แล้วก็เสร็จพิธี

ต่อไปตามกำหนดการเป็นการเยี่ยมเยียนประชาชน แต่ที่ไหนได้ เมื่อทรงบรรจุพระบรมสารีริกธาตุแล้ว พระองค์ก็ทรง พระเมตตา มาตรัสถามเรื่องธรรมชาติ ความจริงที่ท่านถาม ไม่ได้ถามเรื่องบ้านเมืองกิจการงาน เป็นเรื่องธรรมชาติ การปฏิบัติวิปัสสนา ภาวนาพระราชดำรัสที่ตรัสถาม อาตมาเกือบจะจนแต้มหลายหน นี่พูดกันอย่างจริง ๆ ของจริงเป็นของจริง เพราะว่าพระปรีชาสามารถ ที่ตรัสออกมา ทำให้อาตมาคิดว่า นี่พระองค์ทรงปฏิบัติได้ดีจริง ๆ ไม่ใช่ลอกตำรากัน ในช่วงเวลานั้นสมเด็จพระบรมราชินีนาถ กับ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอทั้งสองพระองค์ก็เสด็จเข้าเยี่ยมราษฎร แบ่งงานกันทำ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จภารกิจ จากการ สั่งสนทนากับอาตมาแล้ว ก็เสด็จไปร่วมเยี่ยมเยียนราษฎร คลุกคลีกับราษฎรอย่างกันเอง ประทับนั่งคุย ราษฎรหลายคนน้ำตาไหล พรากโดยส่วนใหญ่ปู่ป้าตีมาก ในเวลานั้น เลยแจ่งกับเจ้าหน้าที่ไปว่า ราษฎรที่เขามีเงินน้อยน่าจะให้เขาเอาตางค์ใส่พาน ถ้าเขา อยากรถวายพระองค์ เท่าไรก็ได้ ดีกว่าซื้อพวงมาลัยแต่เขาไม่ทำกัน ความจริงในที่ทุกสถาน ถ้าเจ้าหน้าที่ประกาศว่า ราษฎรคนใดจะ ถวายพวงมาลัยแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช พระเจ้าลูกเธอองค์ใด คิดเป็นเงิน ไปเถอะ แต่ไม่บังคับ มีก็ได้ ไม่มีก็ได้ ไม่ต้องใช้พานก็ได้ ใช้มือส่งถวายท่านก็รับ อย่างนี้ จะมีประโยชน์มาก เพราะท่านรับไปแล้วท่าน ไม่ได้เอาไปไหน อาตมาทราบดีว่าท่านใช้ไปในทางไหน ทุกเดือนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว งบที่ได้รับจากบรรดาประชาชน ช่วยเหลือที่ดี ที่รัฐบาลให้คิดเป็นรายเดือนก็ดี พระองค์คิดลบทุกเดือน ต้องเอาพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ซึ่งไม่มากนักออกจ่ายใช้ สอย ช่วยเหลือราษฎร ที่แหละ บรรดาท่านพุทธบริษัท บรรดาพสกนิกรของพระองค์จะมีความสุขขึ้นบานพระราชาก็เพราะอาศัยที่ พระองค์ทรงเป็นยอดศักดิ์ดิโน นี่เขาเรียกว่าศักดิ์ดิโน พระเจ้าแผ่นดินก็เป็นยอด แต่ยอดศักดิ์ดิโนที่คลุกคลีกับประชาชน มองดูความสุข ความทุกข์ของประชาชนอยู่เสมอ เอาจิตใจเข้าไปจดจ่ออยู่ที่ประชาชน คิดอย่างเดียวว่าทำอะไรให้ประชาชนมีความสุข นี่ศักดิ์ดิโน อย่างนี้ มีโทษหรือมีประโยชน์ อาตมาจะไม่พูด ให้ท่านวินิจฉัยเอาเอง ว่าเขาลือกันว่าศักดิ์ดิโนไม่ดีนะ ลองคิดว่า ศักดิ์ดิโนที่สำคัญที่สุด ยอดศักดิ์ดิโนหรือจอมศักดิ์ดิโน ก็คือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเวลานี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงกระทำอะไร ในฐานะที่เป็น ศักดิ์ดิโนใหญ่ เป็นผู้ทำลายจิตใจ ทำลายความสุขของพวกเขา หรือว่า พระองค์ทรงช่วยเหลือเราให้มีความสุข ? ศักดิ์ดิโนอย่างนี้ ควร มีต่อไปหรือควรทำลายเสีย ความคิดเห็นยกให้เป็นเรื่องของท่าน เอละบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน

สำหรับวันนี้ หมดเวลาแล้ว ก็ขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคล สมบูรณ์พูนผล จงมีแต่บรรดาท่าน พุทธศาสนิกชนผู้รับฟังและผู้อ่านทุกท่าน

สวัสดิ์

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย วันนี้มาพบกับบรรดาท่านพุทธบริษัทเรื่องพระเมตตามตามเดิม สำหรับวันนี้คงยังไม่ออกจากสงขลาค่ะ เทียบสงขลาหาดใหญ่เสียอีกสักนิดหนึ่ง ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าอาตมาได้รับความเมตตาปราณีจากชาวจังหวัดสงขลาและชาวจังหวัดใกล้เคียงมาก เวลาที่ไปสงขลาคราวใดก็ได้รับความเมตตาปราณีจากธนาการชาติประจำจังหวัดสงขลา ท่านได้ให้ที่พักที่อาศัยและอาหารการบริโภคทั้งหมด ไปด้วยกันก็คนท่านเลี้ยงเท่านั้น ความจริงธนาการชาติที่ไปพัก เป็นทรัพย์สินของธนาการชาติ (ที่พักมีความสุขสบายมาก) แต่ทว่าอาหารการบริโภคเป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ธนาการชาติ ท่านไม่ได้นำเอาทรัพย์สินของธนาการชาติมาเลี้ยงดู เป็นอันว่าอาตมาก็ต้องเป็นหนี้ทั้งธนาการชาติ หนี้ความดีของบรรดาประชาชนคือเจ้าหน้าที่ของธนาการชาติตั้งแต่ท่านผู้อำนวยการลงมา ที่ท่านมีความดีเป็นที่ควรแก่การสรรเสริญอย่างยิ่ง ท่านจัดเจ้าหน้าที่ให้ดูแลเป็นกรณีพิเศษ ถ้าหากว่าจะต้องเสียค่าเช่าที่กันก็เห็นว่า จะเป็นวันละหลายร้อยบาทเต็มที เพราะที่ที่ท่านจัดให้เป็นสถานที่ดี ตามโรงแรมอาตมาไม่เคยไป เพราะพระขึ้นโรงแรมไม่ได้ นอนค้างโรงแรมไม่ได้ ผิดวินัย ผิดระเบียบ เดาเอาว่าสถานที่นี้ถ้าจะเทียบกันกับโรงแรมก็น่ากลัวจะเป็นโรงแรมชั้นหนึ่งจริง ๆ เพราะมีทั้งเครื่องปรับอากาศ พื้นเต็มไปด้วยพรม มีบริการทุกอย่าง น้ำอุ่นมีอาบ น้ำเย็นมีอาบได้ตามอัธยาศัย ดึกว่าโรงแรมอื่นที่เราไม่ต้องเสียสตางค์ ค่าอาหารก็ไม่ต้องเสีย ท่านผู้เลี้ยงดูก็เลี้ยงด้วยความเต็มใจอย่างยิ่ง นี่แหละบรรดาท่านพุทธบริษัทชายหญิง ความดีของคณะเจ้าหน้าที่ธนาการชาติตั้งแต่ผู้อำนวยการลงมาถึงภารโรง เป็นความดีที่อาตมาต้องจดและจำไว้ในใจ จะลืมไม่ได้ ชาตินี้ไม่ลืม ตายไปแล้วชาติหน้าก็ยังไม่ลืม เพราะถ้าลืมก็กลายเป็นคนอกตัญญูไม่รู้คุณคน ความดีของท่านทั้งหมดนี้ยากที่จะพึงหาได้นอกจากนั้น ทางอัยการจังหวัด (ซึ่งนี้อาตมานึกไม่ออกจริง ๆ มันเหนื่อย เวลาที่บันทึกเสียงนี้มันเหนื่อยมาก นึกชื่อไม่ออกว่าท่านมีชื่ออะไรบ้าง) แหมจะลืมไปอีกแล้ว ภูเก็ตอีกแห่ง ทางจังหวัดภูเก็ตนี้ส่งเงินมาด้วย ช่วยในการสร้างวัดมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะของคุณศิริ (นามสกุลอะไรก็ไม่ต้องออกเสียงแล้ว) เป็นคณะที่มีความสำคัญ ส่งเงินมาบำรุงในการสร้างวัดอยู่ตลอดเวลา และมีบรรดาประชาชนอีกมากหน้าในจังหวัดภูเก็ต นี้เกรงว่าจะลืมเพราะทางไม่ผ่าน เพราะเรื่องนี้ไม่ผ่านภูเก็ต (หรืออาจจะผ่านก็ไม่ทราบดูเวลาก่อน) นอกจากนั้นก็เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร เจ้าหน้าที่ฝ่ายตำรวจตระเวนชายแดน ตำรวจภูธร คณะกรรมการอำเภอ จังหวัด ฝ่ายศุลกากร บรรดาประชาชน ก็จัดว่าเป็นบุคคลที่อาตมาต้องขอบคุณท่าน แล้วก็พ้อคำหลายแห่งที่อาตมาเข้าไปชื่อของ พอเขาทราบว่าเป็นพระองค์นี้คือฤาษีลิงดำ บางทีชื่อที่ชื่อท่านก็ให้เสียฟรี ๆ ก็มี ที่เขาให้ฟรีมีมาก ชอบใจ (ไม่ใช่ว่าชอบได้ฟรี ชอบกำลังใจของท่าน) ความจริงการชื่อไม่ได้ตั้งใจว่าจะขอ และก็ไม่ได้รู้จักหน้ากันมาก่อน พอท่านทราบ ท่านก็แหมคือดีใจชื่อของอย่างนี้แถมอย่างโน้น บางทีชื่อที่แถมมามากกว่าราคาของที่ชื่อ นี้ก็ต้องขอขอบคุณกัน อีกท่านหนึ่งไม่ทราบชื่ออะไร ร้านอะไรก็ไม่ทราบ ในการก่อสร้างวิหารของพระพุทธรูปคราวนี้อาตมามอบให้หม่อมหลวง วรวัฒน์ ลีมนามสกุลอีกแล้ว ลูกศิษย์คนสนิทแท้ ๆ นะ ม.ล. วรวัฒน์ นวรัตน์ ม.ล. วรวัฒน์ รองผู้อำนวยการการไฟฟ้าฝ่ายผลิต จว. กระบี่ อาตมามอบภาระในการก่อสร้างวิหารให้ท่าน ท่านผู้นี้ก็มีความดีอย่างเลิศเจ้าหน้าที่การช่างก็แสนจะดี ทำงานทุกอย่างโดยไม่เรียกค่าจ้างรางวัล สำหรับ ม.ล. วรวัฒน์นี้อาตมาให้ฉายาพิเศษว่าขุนกระบี่ เพราะว่าทำงานดี อ่อนน้อม แล้วก็การทำงานคล่องตัวมาก เป็นอันว่ากิจการงานทุกอย่างสำเร็จขึ้นมาได้ เพราะอาศัยความสามัคคีของท่านพุทธบริษัททุกฝ่าย งานจึงเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ทั้งงานก่อสร้างทั้งการเงิน มีบรรดาพุทธบริษัทหลายท่านถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล ในการสร้างวิหารทานคราวนี้คนละ ๕ พันบาท ฝ่ายผู้ว่าราชการจังหวัดบอกว่า มากเกินไป จนกระทั่งแบ่งเอาไว้ถวายในวันหลัง ที่เห็นกำลังใจ ศรัทธาของบรรดาพี่น้องชาวสงขลา และหาดใหญ่ (ที่จริงจังหวัดเดียวกัน หาดใหญ่เป็นอำเภอ สงขลาเป็นตัวจังหวัด) มีน้ำใจประกอบไปด้วยความดี คือมีกุศลศรัทธาเป็นกรณีพิเศษ ยากที่เราจะพึงหาได้

ที่นี่ คุยกันต่อไปถึงเรื่องสงขลา เงินทุกบาททุกสตางค์ที่พระองค์ท่านได้ทรงได้รับ ไม่เคยเอาติดกระเป๋ากลับไป มอบไว้เป็นการบำรุงวิหาร และในการนั้นอาตมาได้เคยแนะนำ ม.ล. วรวัฒน์ นวรัตน์ ไว้ว่า ถ้าบรรดาประชากรเขาจะถวายจตุปัจจัย แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คนละร้อย คนละห้าสิบบาท คนละบาทสองบาทให้เขาใส่พานแทนดอกไม้ไว้ หรือว่าใส่จานแทนดอกไม้ไว้ หรือว่าถือไว้แทนดอกไม้ก็ได้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ พระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ ไม่ทรงถือพระองค์เพราะว่าเป็นผู้เข้าถึงประชาชน มีความรู้สึกอยู่เสมอกัน ประชากรทุกคนคือโอรสและธิดาของพระองค์ ที่พูดอย่างนี้ไม่ได้ยกย่อง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เราดูตามจริยาภรณ์แล้วกัน ที่เสด็จไปที่ไหน ก็เข้าคุกคลุคคีติโงกับประชาชนที่นั่น แล้วคนที่เขามีสตางค์น้อย จะได้มีโอกาสร่วมบำเพ็ญกุศลกับพระองค์ ถ้าโดยเสด็จพระราชกุศล ก็ให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย เพราะเงินพวกเราที่ให้ไปก็จะมีประโยชน์แก่คนที่อยู่ในแดนกันดาร แต่ท่าน ม.ล. วรวิวัฒนา มาแจ้งทีหลังว่า ทางท่านผู้ใหญ่ไม่เห็นด้วย อันนี้ก็เป็นเรื่องหนึ่ง อาตมาก็ไม่ขัดข้อง เพราะว่าเป็นเรื่องธรรมดา

ที่นี้ ถอยหลังกันมาถึงวันที่เสด็จ ในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๙ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสเรื่องธรรมะการปฏิบัติในพระกรรมฐานกะอาตมาในตอนนั้น พระองค์ก็ตรัสมาจุดหนึ่ง อันนี้ถ้าหากว่าไม่เป็นการสมควร อาตมาก็ต้องขอพระราชทานอภัยโทษ แต่ความจริงก็อยากจะบอกแก่ประชาชนให้ทราบ ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นอกจากจะมีพระราชภารกิจในฐานะที่เป็นพระเจ้าแผ่นดิน งานนี้ก็หนักอยู่แล้ว พระองค์ยังมีพระมหากรุณาธิคุณแผ่ไพศาลให้แก่บรรดาประชาชนทั่วประเทศ เยี่ยมที่โน่น ช่วยที่นี้ งานนี้เป็นงานนอกเหนือตำแหน่งของพระมหากษัตริย์ คือทรงมีพระเมตตาปราณี เป็นกรณีพิเศษที่ได้ทรงกระทำ พระองค์จะไม่ทำก็ได้ เพราะตำแหน่งพระมหากษัตริย์ ไม่ได้เขียนบังคับไว้ว่าจะต้องทำอย่างนั้น แต่ที่ทำได้เพราะอำนาจน้ำพระทัยของพระองค์ที่ประกอบไปด้วยความเมตตาปราณี มีพรหมวิหารสี่ เป็นอุปป์ปัญญา (ตอนนี้ไม่รู้เรื่องอีกแล้ว พรหมวิหารสี่ก็คือ คุณธรรมของผู้ใหญ่ ได้แก่ ๑. เมตตา ความรักคนทั่วไป สม่่าเสมอกันหมด ๒. กรุณา ความสงสาร ปราบปรามจะเกื้อกูลให้มีความสุข ๓. มุทิตา มีจิตอ่อนโยน ไม่อิจฉาริษยาใคร ใครได้ดีพลอยยินดีด้วย ๔. อุเบกขา ได้สิ่งใดเกินวิสัยก็ไม่เสียใจ วางเฉย) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพรหมวิหารสี่สำหรับปวงชนชาวไทย มีพระมหากรุณาธิคุณเป็นกรณีพิเศษ นี้ไม่ใช่หน้าที่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่จะต้องทรงกระทำ ทำก็ได้ ไม่ทำก็ได้ กฎหมายไม่ได้บังคับ แต่ทำด้วยน้ำพระทัยที่มีความเกื้อกูล ที่นี้การที่พระองค์ทรงช่วยเหลือราษฎร เงินที่ประชากรถวาย ก็ทรงเผื่อแผ่ให้มีความสุขแก่ปวงชนที่มีความยากไร้อยู่ในแดนกันดาร ถ้าพวกเราทุกคนช่วยกันแบบนี้ก็เป็นอันว่า ความดีนี้จะตกแก่พวกเราด้วย คนที่เขายูอยู่ในป่า อยู่ในแดนกันดารเขาทราบว่าเขาบริจาคทรัพย์โดยผ่านพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เมื่อเขาทราบอย่างนั้นเขาก็จะคิดว่า อ้อ นี่พวกเราสบายแล้ว เขายังห่วงใยเรา ความรักมันก็เกิด ความสามัคคีมันก็เกิด การที่จะแบ่งแยกออกไปเป็นส่วนอื่นเป็นศัตรูซึ่งกันและกันย่อมไม่มีแก่คนในประเทศไทย เพราะต่างฝ่ายต่างช่วยเหลือกัน อันนี้เห็นชอบด้วยไหม ? เห็นชอบก็ตามใจ ไม่เห็นชอบก็ตามใจ ไม่ได้ว่าจะอะไร มีหน้าที่จะพูดเสียอย่างก็พูดไป

ที่นี้กลับมาถึงเรื่องราวของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ตรัสอยู่ตอนหนึ่งหรือสองตอน เขาเฉพาะ ไม่เอา มาก ตอนหนึ่งพระองค์ตรัสถามว่า ที่หลวงพ่อกี้ดี อาจารย์องค์อื่นกี้ดี มักจะขู้อยู่เสมอว่า คนที่เจริญสมาธิจะต้องมีศีลบริสุทธิ์ แต่กระผมเห็นว่า ถึงแม้ว่าศีลไม่บริสุทธิ์ก็เจริญสมาธิได้ นี่สิบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย เห็นน้ำพระทัยของพระองค์ใหม่ เขาเวลาที่ไหนมาเจริญสมาธิ เหน็ดเหนื่อยทั้งวันทั้งคืน แล้วจะรู้ทีหลังว่าพระองค์เหน็ดเหนื่อยขนาดไหน มีน้ำพระทัยเข้มแข็งขนาดไหน (ในตอนของกุพิงศ์ราชนิเวศน์จะได้ทราบ) ตอนนี้อาตมาจึงได้ถวายพระพรว่า คนที่มีศีลบริสุทธิ์หรือไม่มีศีลบริสุทธิ์ก็มีสมาธิได้ ผีก็สมาธิได้ แต่ว่าผลย่อมต่างกัน ตอนที่คนที่ไม่มีศีลบริสุทธิ์เขามีผลอย่างคนมีศีลบริสุทธิ์ คนที่มีศีลไม่บริสุทธิ์ ก็มีผลอย่างคนที่ไม่มีศีลบริสุทธิ์

แล้วก็ตอนที่พระองค์ตรัสว่า พระองค์หญิงวิภาวดีมีความปรารถนานิพพาน อันนี้ถ้าจำพลาดไปก็ต้องขอพระราชทานอภัย แต่คงไม่ผิดตามใจความ พระองค์หญิงวิภาวดีมีความหวังตั้งใจเพื่อนิพพาน เห็นว่าจะเป็นการไกลเกินไป (หรือยังไม่ทราบ หรือว่ายากเกินไปจะมีผลน้อย หรือจะไม่ผลเลยก็ได้ เป็นความหมาย แต่ว่าพระองค์ไม่ได้ตรัสยาว) อาตมาก็ได้ถวายพระพรว่าสำหรับคนที่ตั้งใจจริง ย่อมมีผล เป็นของไม่หนักในเรื่องพระนิพพาน นี่แหละบรรดาท่านพุทธบริษัท พระองค์ตรัสมากกว่านี้ พระองค์ตรัสไปก็ทรงดูอากาศไป ตรัสไป ม.ล. วรวิวัฒนาบอกว่าใช้เวลาทั้งหมด ๓๕ นาที มีดี เมื่ออากาศสลัวตาเปิดไฟฟ้า พระองค์ก็เสด็จลงไปเยี่ยมประชาชน มีคนบางคนบอกว่า อาตมาไปทูลขอพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เขามาแนะนำว่า อาตมานั่งที่เก้าอี้ พระองค์นั่งคุกเข่าก็ต้องลุกขึ้นยืน ความจริงไม่พากย์กันไว้เสียก่อนนี่คนพากย์ เขียคนบอกท ไม่ได้บอกไว้เสียก่อน อยู่ ๆ ก็คิดว่าเก้าอี้มีตั้งหลายตัว คิดว่าพระองค์จะประทับบนเก้าอี้ มาถึงบ๊ีบพระองค์ทรงนั่งคุกเข่าลงข้างหน้า พระวรกายตรง ตั้งตรง อาตมาก็ตกใจ เออ นี่คนขึ้นเข้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน มาถึงมานั่งคุกเข่าลงข้างหน้า ใ้เก้าอี้เขาตั้งให้ก็เฉพาะกันพอดี ยกเก้าอี้ขึ้นมาพับเพียบก็ได้ เลยต้องนั่งห้อยขา

คุยกับเจ้าฟ้ามหากษัตริย์ แหม นึกในใจว่าไอ้เรานี่มันซวยจริง ๆ ถ้ายกขาขึ้นมาทำท่าพิบพิบก็ต้องหล่นแน่ ดีไม่ดีก็ไปทับพระองค์เข้าอีก เป็นอันว่าเรื่องในวันนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตรัสว่า คนที่มีศีลหรือไม่ มีศีลบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์ ก็เจริญสมาธิได้ เรื่องสำคัญยังมีมากกว่านี้ ไม่สมควรที่จะมาเล่าสู่กันฟัง เพราะว่าเป็นเรื่องของพระองค์ แต่ก็เป็นเรื่องของธรรมดาไม่เกี่ยวกับบ้านเมืองไม่เกี่ยวกับบุคคลใดทั้งหมด ถ้าเอามาเล่าสู่กันฟัง เดียวจะหาว่าเชียร์พระเจ้าแผ่นดิน

บางคนเขามาถามว่า เขามีศีลไม่บริสุทธิ์ แต่ใช้อาภรณ์สมาธิ ดูอะไรต่ออะไรได้น่าอัศจรรย์ อย่างนี้อาตมาก็ขอเดือนบรรดาท่านพุทธบริษัทว่าจะระวังให้ดี แม้คนที่มีศีลบริสุทธิ์ ใช้อาภรณ์สมาธิก็รู้เหตุการณ์ ยังมีอุปาทานมาก ถ้ายังมีศีลไม่บริสุทธิ์แล้วมันต้องเป็นการบังเอิญ บางครั้งก็ถูก บางครั้งก็ผิด พอเขาตายถูกมาอย่างเดียวกันก็หลงเชื่อแล้ว อย่างนี้ไม่เป็นการสมควร อยากรู้ว่าแต่คนที่มีศีลบริสุทธิ์อุปาทานกันเลย คนที่ทรงพรหมจรรย์แล้ว ใช้แต่เพียงฉนวน โลกียฉนวน พิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ มันยังผิดอยู่ถึง ๘๐% ยังมีอุปาทานกินเอาละเอียดล่อไม่ได้ แม้แต่พระอริยเจ้าชั้นพระอรหันต์ ท่านยังไม่กล้าพยากรณ์ด้วยตนเอง ท่านอาศัยกำลังส่วนอื่นพยากรณ์ กำลังส่วนนั้นเป็นอะไร ก็เป็นอรหันต์ไปเสียก่อนไม่ดีกว่ารึ จึงคอยรู้

เออ พูดถึงเรื่องอรหันต์ มีคนชอบเขียนหนังสือกันนัก โฆษณาว่าอาตมาเป็นพระอรหันต์นี่ อาตมาก็เขียนหนังสือไว้หลายตอนหลายเล่ม ทุกเล่มปะหน้าไว้เสมอว่า ไม่ใช่พระอรหันต์ ใครพูดว่าพระอรหันต์ไม่สมควรไม่เห็นชอบด้วย พูดว่าเป็นพระทรงฉนวนก็ไม่เห็นชอบด้วย ให้พูดเพียงว่าต้องการบุญเท่านั้นพอ แต่ก็ยังมีบุคคลเขียนโฆษณาว่าอาตมาเป็นพระอรหันต์อยู่เรื่อย ถ้าจะเป็นก็ขอเป็นพระกัณฑ์คุณเอ๋ย เวลานั้นมันหมุนเสียจนจมไม่ลงแล้ว หมุนซ้ายหมุนขวา หมุนขวาหมุนซ้าย หมุนจนเวียนหัวเต็มที ถ้ายกย่องให้เป็นตำแหน่งพระกัณฑ์นี้ ยินดีด้วยเพราะเป็นจริง ๆ ปฏิเสธไม่ได้ เรื่องราวการเป็นพระอรหันต์นี่ขอปฏิเสธ ปฏิเสธถ้อยคำของท่านที่กล่าวว่อาตมาเป็นพระอรหันต์ จำให้ตึ้นะ อาตมาไม่ยอมรับถ้อยคำของท่านที่ช่วยกันโฆษณาว่าอาตมาเป็นพระอรหันต์หรือว่าเป็นพระทรงฉนวน ขอปฏิเสธถ้อยคำที่ท่านกล่าว อย่าพูดกันอีกต่อไปเลยว่อาตมาเป็นพระอรหันต์ บางคนก็ทนรกไปหลายรายแล้ว พออ่านหนังสือเขาโฆษณาว่าอาตมาเป็นพระอรหันต์ ก็โจมตีสังเคศ ไอ้ตามานะอาตมาไม่รับ ขอสงวนคืน ขอสงวนคืน ทำไมละ ก็ไม่ได้บอกนี่ว่าเป็นพระอรหันต์ คนอื่นเขาพูดกัน ดันมาต่ออาตมาว่ามันจะถูกที่ไหน มันไม่ถูกหรอก อาตมาไม่โกรธ เชิญค่าไปตามสบายให้ขาดใจตายเมื่อไรก็เชิญเถอะ นี่เป็นอันว่าวันนั้น ตามหมายกำหนดการก็ควรจะเสร็จเวลา ๖ โมงเย็น เมื่อเวลาค่าแล้วพระอาทิตย์ตกแล้ว เขาเปิดกระแสไฟฟ้า พระองค์ก็เสด็จเข้าพลับพลาที่ประทับ ผู้ว่าราชการจังหวัดก็เชิญ บุคคลที่จะโดยเสด็จพระราชกุศลมาถวายเงิน ก็สับรายอาตมาจำไม่ได้ รายละ ๕,๐๐๐ บาท (ห้าพันบาท) อันนี้ก็น่าจะขอบใจท่านผู้ว่าราชการจังหวัดคนนั้น และขอบคุณในความดีของบรรดาท่านพุทธศาสนิกชน ที่เขาถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลแล้วก็มอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดการเรื่องทะนุบำรุงบริเวณเขตนั้นที่เขาถวายไว้ ทั้งพระ ทั้งวิหาร ทั้งที่ดิน ถ้ามีอะไรบกพร่องสลายตัวลงไป ต้องซ่อมแซม โดยจะใช้เงินจำนวนนั้นเข้ามาบูรณะปฏิสังขรณ์ หน้าที่ของอาตมาในการที่จะต้องเข้าไปยุ่งกับพระพุทธรูปองค์นี้ก็หมดไปตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นไป เพราะมอบหมายการบำรุงรักษาไว้กับเจ้าคณะจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว

องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเวลานั้น ก็ทรงแสดงความเมตตา ถามว่าใครเป็นเจ้าของที่ ท่านก็เรียกผู้ว่าราชการจังหวัด เรียกร้อยตำรวจตรีชัยณรงค์ เจ้าของที่เข้าไปเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ไม่ได้ทรงยื่นหรือร้องอยู่เลย ๆ ให้คนเข้าไปหา ทรงเดินออกมาหาเขาด้วย แหม แสดงพระองค์วันนั้นเห็นชัด เห็นชัดว่าไม่ได้ทรงถือตัวว่าเป็นพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นกันเองกับบรรดาประชาราษฎร์ทั้งหมด ยังความปลาบปลื้มปีติยินดีให้กับประชาชน คนที่น้อมเกล้า ๆ ถวายของทุกอย่างแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ วันนั้นว่ากันหมดกระเป๋ามีอะไรก็ถอดถวายกันไป ปลื้มใจ ดีใจ บางคนกราบถวายบังคมทูลด้วย ร้องไห้ไปด้วย น้ำตาไหลไปตาม ๆ กัน ไม่ใช่บางคน หลายคน

วันนั้นอาตมาจะต้องเข้าพิธีพุทธาภิเษกที่กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนเขต ๙ จ.ว. สงขลา ซึ่งมี พ.ต.อ. เจ็ดจาร์ต เป็นผู้นำมนต์ไว้ คิดว่าจะเข้าไปในพิธีประมาณหนึ่งหรือสองทุ่ม กว่าจะออกจากที่นั่นได้ หลังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ

กลับ เห็นจะเป็นเวลาประมาณสองทุ่ม ก็มีคนเข้ามาหา ขอน้ำมนต์บ้าง ขอให้จับศีระบั้ง ว่ากันไป ความจริงมันเหนียวมาตั้งแต่เช้า ร่างกายก็ไม่ค่อยดี ป่วยด้วย ลูบกันไปคลำกันมา กว่าจะเสร็จพิธีก็เกือบ ๔ ทุ่ม เข้าไปถึงกองกำกับเขต ๗ รถกำลังแน่น เจ้าหน้าที่ ตำรวจก็ต้องขอทางให้ ไปถึงก็ไปนั่งอ่อนใจหาที่อาบน้ำ กว่าจะเข้าพิธีกับเขาได้ก็นาน พิธีการวันนั้น ไปนั่งปลุกเสกอยู่พักหนึ่งแล้วก็นอน มันไม่ไหว นอนตื่นขึ้นมาประมาณตีสองก็ว่ากันใหม่อีกที เรียกว่าวันนั้นก็เหมา คือปลุกทั้งคืน แต่ความจริงไม่ได้เต็มคืนหรอก เข้าก็ตึก ตึกมากก็พัก พัก เข้ามืดตื่นขึ้นมาว่ากันไป สะดวกดีเหมือนกัน

เป็นอันว่าชาวสงขลาที่รัก และชาวกระบี่ ชาวภูเก็ต ชาวตรัง ชาวพังงา ชาวสตูล ชาวปัตตานี ยะลา นราธิวาส ใฮ เยอะแยะที่ใกล้ ๆ พากันไปที่นั่น อาตมาขอขอบคุณท่าน การขอบคุณก็น่าจะขอบคุณบรรดาประชาชนทั่วประเทศไทย ที่เมตตา สงเคราะห์อาตมา จะไปทางไหนก็สงเคราะห์ที่นั่น ด้วยจุดปัจจัยบ้าง อาตมาก็นิสัยเสียอยู่อย่าง ถ้าไปนั่งวัดไหน ใครเขาให้สวดมนต์ที่นั่น ละก็ เอาไว้ที่วัดนั้นแหละ นี่เขาเรียกว่าคนนิสัยเสีย แต่บางท่านบอกว่า ใฮนี่หลวงพ่อบอกเอาไว้ที่นี่ไม่ได้นะ เขียนเอาไว้ว่าถวายหลวงพ่อบอก ต้องเอาไปวัด ที่นี้ต้องตามใจท่าน ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะการขัดใจกันนี้ไม่ถูก ก็นี่ ๆ กระดากอายุเจ้าของวัดเหมือนกัน เกรงว่าท่านจะ หาวว่าไปหาผลประโยชน์จากวัดของท่าน แต่ว่าที่อื่นเขาจะทำกันยังงั้นอาตมาไม่รู้ ไม่ทราบ ไม่เกี่ยว มีความประสงค์อย่างเดียว ถ้า ผลประโยชน์เกิดขึ้นที่วัดไหน ต้องการให้ผลประโยชน์นั้นอยู่ที่วัดนั้น แต่ทั้งนี้ก็ดูพระในวัดเหมือนกัน ถ้าพระในวัดนั้นไม่สมควรที่จะรับ จตุปัจจัยส่วนนี้ไว้ ก็ไม่ให้เหมือนกันนะ ไม่ใช่สักแต่ว่าเป็นพระคหบดี ๆ สักแต่ว่าเป็นคน เงินที่เขาบำเพ็ญกุศลมาไปอื้อลู่ลู่แฉกนี้ไม่ให้ ต่อไป บางแห่งเคยให้เงินหลายแสน ไม่ใช่เงินอาตมา เงินญาติโยมพุทธบริษัท เอาไปช่วย เงินตั้งสองแสนสามแสนช่วยกับองค์หนึ่งที่ยัง มีชีวิตอยู่ รับปากท่านไว้ว่าจะช่วยหาเงินไปสร้างสิ่งนั้นจนเสร็จ บังเอิญท่านตายแต่องค์ที่อยู่มีปฏิปทาไม่เหมือนกัน เวลาเข้าไปแล้ว เหมือนกับเราเป็นคนจะไปขออะไร เอาเงินไปให้ก็ตั้งท่าตั้งทางแปลก ๆ ขอบกล แล้วเงินที่บำเพ็ญกุศลเหลือแล้วไม่รู้หายไปไหนหมด ถ้า มีการก่อสร้างบางอย่างขึ้นมาใหม่ เงินเก่าถามว่าเอาไปไหน บอกว่าเอาไปเข้ามูลนิธิ เป็นเงินไป แล้วจะมาขอใหม่ เลยบอกว่าถ้าเงินเก่า ไม่จ่าย ก็จงอย่าเอาใหม่เลย และเงินใหม่อีกสวดมนต์แดงเดียวก็ไม่จ่ายให้ เพราะว่าที่มานี้ก็เพราะรับปากกับคนตายท่าน แต่ว่าคนที่ อยู่เวลานี้ในเมื่อมีจรรยาไม่ตัวอย่างนี้ อยากรู้ว่าแต่หนึ่งบาทเลย หนึ่งสวดมนต์ก็ไม่ให้ นี่บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายทราบไว้ด้วยว่า ถ้า อาตมาจะให้พระองค์ไหนมานำไปเพื่อบำเพ็ญกุศลอาตมาก็เลือกคนเลือกพระ ไม่ใช่สักแต่ว่าคหบดี ๆ สักแต่ว่าเป็นคน แล้วเราจะมา นั่งบำเพ็ญบุญบำเพ็ญกุศล บุญกุศลมันจะไม่มี สิ่งที่มีมันจะได้ นั่นก็คือความเข้าใจ อันตรายใหญ่ที่จะพึงมีก็คือ ความเข้าใจมันเกิดขึ้น ความเศร้าหมองเกิดขึ้น ความไม่พอใจเกิดขึ้น กรรมที่เป็นอกุศลมันจะเกิดแก่ท่าน ฉะนั้นอาตมาก็จะขอรับรองว่า จะไม่ให้แก่บุคคลทุก วัดเสมอไป เว้นไว้แต่ตัวนั้นเราไว้วางใจ แต่ว่า ที่เป็นที่น่าเสียดายที่คนตายดี คนอยู่ไม่ดีนี้ เราก็ต้องเสียเงินไปแล้วหลายแสน แต่ขอให้ ถือว่าเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา และสังฆบูชาไปแล้วกัน ต่อไปเบื้องหน้า เราก็จงพากันคิดใหม่ ว่า ถึงแม้ว่าจะโกนหัวทรมผ้าเหลือง เราก็ต้อง ดูกันก่อนว่ามีความเคารพในองค์สมเด็จพระชินวร ปฏิบัติพระธรรมวินัยดีหรือไม่ ถ้ารับปากจะคนตายไปแล้วต้องถือว่าเลิกกัน เอละ บรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน มองดูเวลาก็หมดแล้ว สำหรับเรื่องพระเมตตาในวันนี้ ก็ขอยุติไว้แต่เพียงเท่านี้ ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒ นมงคลสมบูรณวิพันผล จงมีแก่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดิ์

ท่านศาสนิกชนพุทธบริษัททั้งหลาย วันนี้ขอพบกับบรรดาท่านพุทธบริษัทในเรื่องราวของพระเมตตาต่อไป แต่สำหรับวันนี้ขอแวะข้างทางสักหน่อย ออกจากสงขลากลับมาแวะเข้าสู่โขทัย ความจริงการแวะเข้าสู่โขทัยคราวนี้ ปลายปีได้แก่เดือนธันวาคม ๒๕๑๙ ไปครั้งหนึ่ง ร่วมกับพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต และต้นปี ๒๕๒๐ คือเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ ไปอีกครั้งหนึ่ง สำหรับเรื่องเกี่ยวกับพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ส่วนใหญ่จะเอาไว้ท้ายเรื่องพระเมตตา แต่ว่าจะขอเล่าเหตุการณ์สรุป ๆ เพราะจรรยาของพระองค์เหมือนกันในทุกสถาน

ในตอนนั้น เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๑๙ อาตมาได้มีโอกาสร่วมไปกับพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ไปแวะที่จังหวัดสุโขทัย เขาเป็นศูนย์ ท่านผู้อำนวยการจังหวัด แล้วก็ปลัดจังหวัด (ปลัดจังหวัดคนนี้ดูเหมือนว่าเคยอยู่จังหวัดอุทัยธานีมาก่อน) และท่านผู้กำกับ ข้าราชการส่วนมากมาต้อนรับ ให้มาพักที่บ้านรับรองของพิพิธภัณฑสถาน ในตอนนั้นได้ออกเยี่ยมราษฎรที่ยากจนและแดนกันดาร ได้มีโอกาสเดินทางเข้าไปในป่าลึกปลายเขตของจังหวัดสุโขทัยด้านตะวันตก เป็นดินแดนในป่าที่มีชาวเขาอยู่หลายเผ่า พระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ก็ได้แจกจ่ายข้าวของที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทาน (ตอนนี้ขอเว้นไว้ เอาไว้คุยกันตอนเล่าถึงพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ดึกว่า ในตอนท้ายของเล่มนี้) แต่ว่าจะขอแวะเข้าสู่จังหวัดสุโขทัย เมื่อเข้ามาจังหวัดในตอนนั้น งานที่จะต้องไปทำคือเยี่ยมประชาชน แต่บังเอิญตอนกลางคืน บรรดาท่านพุทธบริษัทตอนไปถึงเย็นวันนั้น เข้าขึ้นจะต้องไปเยี่ยมคนที่อำเภออะไรละ มันหลายอำเภอจำไม่ค่อยจะได้ เป็นอำเภอสวรรค์โลก (น่ากลัวจะเป็นงั้น) ต้องแบ่งงานให้คุณเจ็ดศรี สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา ภรรยาเจ้ากรมสื่อสารทหารไปเยี่ยมแทน ตอนกลางคือ ตอนเย็นอาตมาพักผ่อนเห็นทหารประมาณ ๒๐ คน หัวหน้าน่าคนผอม ๆ เดินขึ้นมาหา เป็นทหารมีรายงานว่าถูกยิงตาย ก็แบ่งส่วนกุศลไปให้ตามหน้าที่ของพระ เวลาค่ำ หายเหนื่อยออกมาคุยข้างนอก ก็ได้ทราบข่าวว่า ทหารที่จังหวัดน่าน ถูกโจมตีฐานเล็ก แล้วฐานใหญ่เคลื่อนกำลังไปช่วยเข้าศึกชุมโจมตีตามทาง ถึงแก่ความตาย แล้วเหลือทหารอยู่ ๒-๓ คนบาดเจ็บ อีกคนหนึ่งไม่บาดเจ็บ ไม่มีแผลเลย ก็ต้องแยกย้ายกันไปเยี่ยม พระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต อาตมา หลวงปู่ธรรมไชยและคณะแยกไปเยี่ยมทหาร แล้วให้คุณเจ็ดศรี สุขสวัสดิ์ ไปเยี่ยมประชาชน ในขณะนั้นปรากฏว่ามีประชาชน เขารายงานว่า อยู่ในดินแดนที่ไร่น้ำ หาน้ำได้ยาก คุณเจ็ดศรี สุขสวัสดิ์ จึงได้บอกว่า หลงพอขอช่วยคนเรื่องบ่อน้ำ ความจริงเรื่องบ่อน้ำนี้อาตมาชอบ ถ้าบอกอย่างอื่นสวดคัมภีร์ไม่มี เรื่องบ่อน้ำนี้ตัวเองก็ไม่มีสวดแต่ว่าคณะศิษยานุศิษย์ของอาตมา และท่านที่เคารพนับถือชอบสงเคราะห์ ชอบเพราะอะไร เพราะอาตมาที่ซื่อบอกให้เห็นชัดว่า ถ้าเราให้น้ำนี้เขาจะมีความสุขมาก ให้เงินให้ทองอย่างอื่นมีมันไม่แน่แน่กว่าจะพอ สิ่งที่มีความสำคัญจริง ๆ คือน้ำ ถ้ามีน้ำเสียอย่างเดียวกับพิษพันธุ์ ภัยอาหรมันเกิดขึ้นได้ แต่ทว่าพวกเราจะไปช่วยเขาในด้านชลประทาน สวดคัมภีร์ของเราก็ไม่มี คณะของอาตมาไม่ใช่คณะมหาเศรษฐี เป็นคนที่แค่พอมีพอกิน บางคนก็เดือนต่อเดือน สวดคัมภีร์มีรายได้กันในเขตจำกัด แต่อาศัยที่บรรดาท่านพุทธบริษัทมีจิตประกอบไปด้วยพรหมวิหารสี่ เพราะว่าเคยแนะนำไว้เสมอว่าให้เลียนแบบพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ พระเจ้าลูกเธอ อย่างสมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงสิรินธรท่านก็ตั้งมูลนิธิสายใจไทย สงเคราะห์บรรดาประชาชนทั้งหลาย ตำรวจทหารที่ได้รับบาดเจ็บหรือล้มตาย เอาเงินไปช่วย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ช่วยไม่จำกัด ว่าทุกอย่าง จนกระทั่งรายได้ของท่านติดลบทุกเดือน นี่ท่านไม่ได้บอกอาตมา อาตมาทราบจากพระองค์หญิงวิภาวดี ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่รับเงินโดยเสด็จพระราชกุศลก็ดี เงินส่วนพระองค์ที่ทรงรายได้จากรัฐบาลก็ดี นอกจากจ่ายข้าราชการตามหน้าที่เป็นเงินเดือนเบี้ยหวัดแล้ว ที่ส่วนได้เป็นส่วนพระองค์ก็ทรงมาใช้จ่ายในส่วนนี้ ก็ยังติดลบ ต้องเอาทรัพย์สินส่วนพระองค์เท่าที่พอมีอยู่บ้าง ความจริงเราก็ทราบพระราชทรัพย์ที่รับมรดกมาไม่มากมาย แต่ทว่าต้องเจียดใช้ไปทุกเดือน ถ้าไม่มีรายได้เพิ่มเติมไม่ซ้ำกันหมดเหมือนกัน แต่ว่าทั้งสองพระองค์ท่านไม่ได้คำนึง เสวยอะไรก็แบบง่าย ๆ ไม่ใช่ว่าเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดินจะต้องกินจานเงินจานทอง ต้องของอย่างนั้นดี อย่างนี้ดี ถ้าคิดอย่างนี้ก็เข้าใจผิด สถานที่ประทับของพระองค์ก็แบบธรรมดา ๆ ที่บรรทม เคยเห็นในพระราชฐานในที่ต่าง ๆ เท่าที่พอจะเห็น บางทีอาจจะใกล้กับบ้านบางบ้านไม่ได้ ชาวบ้านราษฎรบางบ้าน บางทีก็ใกล้กว่าพระองค์มาก นี่เห็นมาจริง ๆ บางบ้านได้เคยเข้าไปถึงที่นอนเขาจัดให้นอน แหมห้องนอนยังกะวิมาน แต่ว่าห้องบรรทมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เป็นธรรมดา ๆ แบบห้องที่อาตมาอนนอนเอง เตียงตั้งเก้าอี้กับบรรทมดา

ไม่วิจิตรพิสดารอะไร ข้าวของที่ใช้ก็แบบธรรมดา ๆ รู้สึกว่าท่านเป็นนักสันโดษ นี่บรรดาประชาชนทั้งหลายที่ร่วมกะอาดมา มีมากท่าน เรายังคิดว่าทั่วประเทศไทย แต่ว่าไม่ทุกคน มีทุกจังหวัดจริง ๆ แต่ว่าไม่ใช่ทุกคน ถ้าทุกคนละก็ คน ๔๐ ล้านคน ปีหนึ่งอาดมา ได้เงินจากคนทุกคนมาคนละบาท ไอ้ อย่างนี้สนุกใหญ่ จะชุดบ่อน้ำ จะทำเหมืองฝายให้มันสนุก ถ้าแบบนี้ชอบ แต่สะสมไม่ชอบ ชอบ ขยายตัวออกอย่างนี้ชอบ นี่คุณเจดศรี สุขสวัสดิ์ จึงได้บอกกับเขาว่าหลวงพ่อบชอบ ชอบน้ำ แต่ความจริงนะหลวงพ่อบชอบจะต้องคนชอบด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์แสงอรุณ รัตตกลกร นี่ ไอ้ โย ถ้าพูดถึงบ่อน้ำให้ควายนีชอบจริง ๆ เริ่มแรกของการให้บ่อน้ำของ พวกเราก็คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อันนี้ถึงคนอยู่คนหนึ่งคือ คุณประชา เวลานั้นเป็นปลัดอำเภอโทอยู่ที่อำเภอบางสะพานใหญ่ แล้วก็ย้ายมาเป็นปลัดอำเภอโทที่อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี บางสะพานใหญ่นั้นอยู่จังหวัดประจวบฯ เวลานั้นย้ายไปอำเภอไหนแล้ว ก็ไม่รู้ หมดคนนี่เสียหมดท่าเลย อาตมาหมดท่า ไม่ยั้งจัน ชุดบ่อน้ำกันอีกหลายร้อยบ่อสนุก นี่ว่าสนุกเพราะอะไรเพราะท่ง ที่ท่งจัดก็ สัตว์พาหนะ สัตว์พาหนะนี่มันต้องใช้น้ำมาก กินก็มาก อาบก็มาก แล้วมันก็บอกใครเขาไม่ได้ด้วยมันอยากอาบน้ำ พอไปเห็นเข้ามันยืน หอบตัวโยน

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗ หรือ ๑๘ จำไม่ได้ วันนั้นบ้านพลอากาศโท ม.ร.ว. เสริม สุขสวัสดิ์ เจ้ากรมสื่อสารทหาร บรรดา ศิษยานุศิษย์และท่านที่เคารพนับถือ จัดงานวันเกิดของอาดมาขึ้น อาตมาเกิดได้ทุกวัน แล้วก็เกิดได้ทุกเดือน คล่องตัววันไหนใช้ได้ เพราะถือว่าถ้าทำความดีแล้ว พระพุทธเจ้ากล่าวว่าเป็นอกาลิโก ท่านก็รวบรวมสตางค์กันขึ้น คนก็ไม่มากนัก ได้ก็หมีนบาทอาดมาจำ ไม่ได้ อาตมาก็เลยบอกว่า เงินจำนวนทั้งหมดจะไม่ขอรับไว้เป็นส่วนตัว จะเอาไปชุดบ่อน้ำที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คือที่อำเภอบาง สะพาน ทำไมเฉพาะเจาะจงที่นั่น ก็เพราะว่าคุณประชาแถมเป็นเจ้าของอยู่ ถ้าเราไม่มีทางบ้านเมืองด้วยละก็ทำไม่ได้ เพราะจะไปนั่งคุม อยู่ได้อย่างไร การชุดบ่อน้ำตั้งบ่ไว้ว่าประมาณบ่อละ ๓ พันบาท แต่ให้เพียง ๒ พันบาท ให้ค่าวัสดุอีก ๑ พันบาท เป็นค่าแรงงานให้ จัดการกันเอง เพราะอาดมาถือว่า จะทำอะไรทุกอย่าง ถ้าเขาเป็นฝายให้เสียเองทั้งหมด เขาไม่เสียตายและเขาไม่รัก ต้องให้ท่านผู้ใช้มีส่วนเป็นเจ้าของด้วย เมื่อทราบว่าจะช่วยการบ่อน้ำก็มาช่วยเพิ่มเติมเข้าอีก คราวนั้นเราได้บ่อหลายสิบบ่อ จำไม่ได้ว่าบ่บ่อมีชื่อเขียนติด ไว้ ไปถามเขาก็แล้วกันที่อำเภอบางสะพานใหญ่

ต่อมาคุณประชาย้ายมาเป็นปลัดอำเภอโทที่อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ก็นำเงินที่เหลือ เพราะไม่มีใครควบคุมที่ โน่น จะให้ใครก็ได้ มาตั้งบ่อน้ำที่นี่ คณะของอาดมาก็จัดการไปช่วยในการชุดบ่อน้ำอีก บางโรงเรียน บางวัด ปรากฏว่าฤดูแล้งพระก็ไม่เหลือ นักเรียนก็ไม่เหลือ เพราะไม่มีน้ำบริโภค ก็ช่วยกันชุดบ่อน้ำอีก และหลังจากนั้นมาคุณประชาย้ายไปเป็นนายอำเภอที่ขาดตอน เพราะไม่รู้ว่าจะไปร่วมมือกับใคร ถ้าหากว่ามีคนร่วมมืออีก แหมเวลานั้นะ ตั้งแต่ตอนนั้น เวลานั้นคงสนุกกันทั่วประเทศแล้ว ชุดกัน สะเด็ด เรื่องการชุดบ่อน้ำนี่บรรดาท่านพุทธบริษัท อาตมาคิดเห็นว่า ต่อไปถ้าจะช่วยใครขอให้ทางเจ้าของถิ่นร่วมมือด้วย ไม่ใช่เอาแต่ พวกกรุงเทพฯ ไปฝายเดียว ถ้าเอาแต่ฝายเดียวก็ไม่ให้ละ เพราะว่าคนที่มีความสุขแล้วก็ควรจะช่วยคนที่มีความสุขทุกข์ ถ้าพวกเรามี ความสุขไม่ช่วยคนที่เขามีความสุขที่เขาอยู่ในป่าในดง ถ้าคนอื่นเขาไปช่วยเขาก็เป็นฝายอื่น แล้วจะไปโทษเขาไม่ได้ ว่าเขาไม่รักเรา ถ้าเขาไม่รักเรา เขาเข้าไปอยู่กับคนอื่น แล้วเราจะหาว่าเขาเป็นศัตรูก็ไม่ได้ไม่ควรมันควรจะเฉลี่ยความสุขซึ่งกันและกัน เป็นของไม่มาก บ่อน้ำบ่อหนึ่งราคาเพียงสามพันบาท เรามีเงินคนละบาทสองบาท จังหวัดหนึ่งถ้ามีคนแสนคน ช่วยกันออกคนละบาท ก็ได้แสนบาท ถ้า มี ๒ แสนคน ออกคนละบาท ก็ได้สองแสนบาท และข้าราชการที่ได้เงินเดือน ก็ควรสละเงินเดือนวันต่อ ๑ ปี ๑ ปีนี้เงินภาษีอากรของ ประชากรที่ได้ไป วันเวลาที่ท่านประจวบเวลาในการทำงานมันมีอยู่ เขาเข้าสองโมงถึงสามโมง เข้า ๆ บางที่มาสาย มาสายบางที่ยังนั่งคุย กันอีก และบางที่ก็กลับก่อน วันลาของท่านก็มี บางทีก็ลาอีกเสียบ้าง ล่าอะไรบ้าง เอาเงินเดือนวันลาอีกหรือเงินที่พักผ่อนนี่ มาช่วย แบ่งไปสักหนึ่งวัน เอามาช่วยรวมตัวเข้าเป็นตัวอย่าง ทีหลังถ้าจังหวัดไหนไม่ทำอย่างนี้ ที่ได้ไม่ทำอย่างนี้ ก็ไม่ช่วยเหมือนกัน เอาเปรียบ กันมากไม่เอา

เป็นอันว่าเข้าไปทางสุโขทัย เวลานั้น จะเป็นอำเภอสวรรคโลกหรือศรีสัชนาลัยก็ไม่ใช้ คุณเจดศรีมาบอกว่าต้องการ บ่อน้ำสักสามบ่อ อาตมาก็บอกเอาตกลง ให้บอกแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดว่า ขอให้ร่วมมือกัน ให้บอกคนที่พอจะมีสวดงค์ช่วยได้คนละ

บาทสองบาท มาร่วมมือกัน แล้วก็นัดกันเดือนกุมภาพันธ์ อาตมาก็แจ้งแก่บรรดาประชาชน พรรคพวก เพื่อนฝูง (ต้องนับว่าเป็นเพื่อน เพราะท่านทั้งหลายเหล่านั้น เป็นเพื่อนร่วมบุญร่วมกุศลกัน) บอกว่าเราไปช่วยขุดบ่อน้ำเถอะ เขาขอไว้สามบ่อ บ่อละประมาณสามพัน การจะนำเงินไปเท่าไรนั้น ก็เป็นเรื่องของพวกท่าน อาตมาไม่จำกัด คนละบาทสองบาทก็ได้ ไม่จำกัดว่าคนละบ่อสองบ่อ ถึงวันเวลาไปที่ สุโขทัย ก็ไปบูชาความดีของบรรพบุรุษวันนั้นออกประกาศ อาตมาก็ไม่มีเครื่องขยายเสียง นั่งอยู่ครู่หนึ่ง ปรากฏว่าได้เงินจริง ๆ ๘ หมื่น บาทเศษ ไม่ถึงชั่วโมง มิ่งบ้างกูบ้าง พระองค์หญิงวิภาวดี เสด็จเข้ามาบอกว่าหลวงพ่อกำลังจะไปมัสการพระรูปพ่อขุนรามคำแหงเถอะ อาตมาก็บอกท่านว่าไม่เอาละ ถ้าเงินยังไม่ถึงแสนไม่ลูกจากที่ ลูกไม่ได้ กันมันหนัก ท่านยิ้มแล้วก็เสด็จไปก่อน เวลาผ่านไปประมาณ ๑๐ นาทีเศษ ๆ เงินเลยแสนไปหน่อยหนึ่งก็เลยลูกจากที่ ไปถึงพระองค์หญิงวิภาวดี ตรัสถามว่า หลวงพ่อกำลังทำอะไร ก็บอกว่าได้แสนกว่า ๆ แล้ว คิดบ่อละ ๓ พัน เราได้ประมาณ ๓๓ บ่อ เขาขอเรา ๓ บ่อ เราได้ ๓๓ บ่อ เงินจำนวนนี้ก็มอบผู้ว่าราชการจังหวัด ให้พิจารณาว่า ควรจะให้แก่ที่ใด เท่าใด แล้วท่านผู้ว่าราชการจังหวัดก็มาขอใจ ความจริงท่านก็ดีมาก ท่านนั่งอยู่ด้วยตลอดเวลา จริยาของผู้ว่าราชการจังหวัดเอาเฉพาะที่ท่านอยู่เมื่อ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ (จำชื่อไม่ได้เสียอีกแล้ว) ท่านผู้นี้ มีจริยาดี ขอบขมเขย ท่านไม่ยอมนั่งเก้าอี้ ไม่ใช่เฉพาะต่อหน้าพระองค์หญิงวิภาวดี อาตมาก็ดี คนแก่คนเฒ่าที่โหนดมากก็ตาม ท่านก็นั่งกับพื้นคุยไ้แบบกันเอง ไม่ถือตัวว่าเป็นเจ้า เป็นนาย รู้สึกว่าชนะใจคนได้ดี ครั้งหนึ่งท่านบอกว่า ในตอนไปวันนั้น วันที่อาตมาไป ท่านมาสายไปหน่อย ไปที่แห่งหนึ่ง ท่านบอกว่า ไปพบกับบรรดาประชาชนประมาณ ๑๐ คนเศษ ๆ บอกบุญเรื่องสร้างโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช ท่านได้ประกาศให้ทราบถึง อานิสต์แห่งการสร้างโรงพยาบาล และลงท้ายว่าผมมีเงินเดือน ๘ พันบาท ผมขอสละ ๑ เดือน ท่านก็ควักจากกระเป๋าว่า ผมไม่มี รายได้อะไรอื่น ขอสละ ๑ เดือน วางลงไปเลย วันนั้น คนนั้นบ้าง คนนี้บ้าง ได้เงินสามล้านบาท นี่เป็นงานใหญ่

ถ้าหากว่าบรรดาประชาชนทั้งหลายที่เขายู่ในแดนกันดาร เราเป็นสหกรณ์กันแบบนี้ ข้าราชการในจังหวัดนั้น ๆ ออกกัน ๑ ปี ออกกันคนละวัน ๑ วันรายได้ของท่านแล้วก็บรรดาประชาชนทั้งหมดที่มีอยู่ ช่วยกันตามกำลังศรัทธา เฉพาะลูกเสือชาวบ้าน เอาคนละสัก ๕ บาท เป็นยังไง ถ้ามีศรัทธามากกว่านั้น ก็ออกมากกว่านั้นได้ ถ้ามีศรัทธาน้อยก็ขอสัก ๕ บาท ต่อ ๑ ปี หรือว่ามีศรัทธา ยิ่งกว่านั้น ก็ตามใจ ท่านที่ไม่เป็นลูกเสือชาวบ้านก็จะออกกันตามกำลังศรัทธา ปีหนึ่งเอามารวมกัน มาช่วยเหตุการณ์ในแดนกันดาร แต่ว่าอย่าวางท่าให้มันมากนัก เอาสิ่งที่เป็นเรื่องสำคัญ ตามความจำเป็น สำหรับอาตมาจะช่วยเหลืออย่างเดียวนั้น ถ้าต่อไป ค่อยขยาย เป็นอย่างอื่น เรื่องน้ำนี่ พิจารณาเห็นว่ามีส่วนดี ถ้าเราขุดบ่อธรรมดาอันนี้ได้ผลน้อยไป เพราะว่าได้แต่โพงน้ำมากิน ลองใช้ดูในที่บาง แห่งให้เขาตอกบ่อน้ำผิวดิน เอน้ำผิวดิน ไม่ต้องถึงบาดาล แล้วเอาเครื่องดูดมาซัก บ่อหนึ่งก็ประมาณสองสามพันบาท ราคาไม่แพง เอาเครื่องสูบลมมาซัก ทำนาได้เป็นร้อยไร่ ที่ใช้ตอกบ่อเป็นนี้ว่า นาร้อยสองร้อยไร่นี้ทำได้สบาย แล้วเวลาจะกินจะใช้ก็ตักน้ำขึ้น ทำดังทำอ่าง เก็บ สบายมาก ดีกว่าใช้ขุดตอกอีก ฉะนั้นถ้าการช่วยเหลือใด ๆ จะพึงมีขึ้นในกาลภายหน้า ก็ขอให้เจ้าของถิ่น รวบรวมกำลังจตุปัจจัย ในท้องถิ่นมาเสียก่อน อาตมาก็จะบอกบุญกับประชาชน เท่าที่ท่านมีศรัทธา แต่ที่แล้ว ๆ มาเนี่ย รู้สึกว่า จะขอเงินจากชาวกรุงเทพฯ ๙ มันก็ เต็มที่ ไม่ใช่มหาเศรษฐี พวกมหาเศรษฐีเขาก็ไม่ค่อยจะเอาด้วย ก็มีแต่คนหาเข้ากินค่า มีเดือนต่อเดือนชนกันเท่านั้น ลูกศิษย์อาตมา ไม่ใช่คนร่ำรวย แต่ก็ช่วยกันที่สุโขทัยนั้น แสนบาทเศษ เรื่องนี้ บรรดาท่านพุทธบริษัท อาตมาคิดว่า ในวันข้างหน้า งานนี้เราคิดว่า ควร จะขยายให้มาก ทุกจังหวัด ทุกอำเภอ ทุกตำบล ทุกหมู่บ้าน ถ้าร่วมกันเป็นสหกรณ์ คำว่าสหกรณ์ อย่าถือว่าเป็นของรัฐบาล ต้องเป็น ของของเราด้วยกันทำ สห แปลว่าร่วมกัน กรณ์ แปลว่ากระทำ ช่วยสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน ใครลำบากยากไร้ เราก็ร่วมกัน สงเคราะห์ อยางนี้ ประเทศไทยเราก็จะมีแต่มิตร ไม่มีศัตรู คนที่เขามีความยากจนเขาก็จะรู้ว่า คนที่มีเงินมากกว่านะ ไม่ได้นั่งเป็นสุข นอนเป็นสุขอยู่เฉย ๆ เขาก็หวังในการสงเคราะห์ อนุเคราะห์ ให้พวกที่มีความสุขน้อยกว่า มีความสุขยิ่งขึ้น มีความสามัคคี ความรักก็ จะปรากฏขึ้น ประเทศชาติเราก็มีแต่ความกลมเกลียว ดีกว่านั่งเหยียดนั่งหยามซึ่งกันและกัน นั้นนโยบายของอาตมาเวลานี้มีอย่าง หนึ่ง เมื่อสร้างวัดเสร็จ เวลานี้ก็เริ่มตั้งมูลนิธิ มูลนิธินี้ไม่ตั้งไว้เฉพาะ บำรุงวัด บำรุงสงฆ์อย่างเดียว ก็มีกิจบำรุงวัด บำรุงสงฆ์ บำรุง โรงพยาบาล โรงพยาบาลก็ไม่จำกัดว่า โรงพยาบาลไหน แล่นออกจากนั้น ก็ใช้เป็นส่วนสาธารณภัย คือภัยใด ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ปวงชนชาว ไทยไม่ว่าแดนใดทั้งหมด ทั่วประเทศไทย ดอกผลของมูลนิธินี้จะช่วยที่นั่น มูลนิธินี้จะได้มากได้น้อยเพียงใดก็ตาม เราจะใช้กันตาม กำลังที่ดอกผลจะมีมี แล้วก็บอกบุญบรรดาประชาชนที่มีศรัทธาร่วมกันอีกชั้นหนึ่ง นี่ถ้าเราช่วยกันอย่างนี้จริง ๆ นะบรรดาพุทธบริษัท ชายหญิง ไม่ช้าคนไทยทั้งประเทศจะยิ้มแย้มแจ่มใสเข้าหากัน จะล้มตาอำปากได้ ดีกว่ามานั่งเอาเปรียบกัน ในที่นี้ยังไม่ได้ออกบุญ แต่

ว่าขอแจ้งให้ทราบว่ามูลนิธิเวลานี้ เริ่มตั้งขึ้นแล้ว แต่ก็ยังมีทุนอยู่ไม่กี่สตางค์ ถ้าบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่านที่ฟังก็ดี ที่อ่านหนังสือนี้ ก็ดี มีความประสงค์จะร่วมมูลนิธิเพื่อสาธารณประโยชน์ด้วยแล้ว ก็ขอได้โปรดติดต่อตรงที่อาตมา อาตมาที่อาตมาก็แล้วกัน อย่าไปที่อื่นประเด็นจะสงสัย เวลานี้ คุณระพี เลขะกุล แห่งจังหวัดยะลา ก็ส่งเข้ามามูลนิธิเป็นประจำเดือน แล้วมีอีกหลายท่านด้วยกัน มีคุณสมบุญ เวสารัชชานนท์ คุณวันดี เวสารัชชานนท์ สองพี่น้องนี้ ส่งเข้ามามูลนิธิเป็นประจำเดือน และยังมีอีกเยอะที่เข้ามามูลนิธิกัน เวลานี้ก็มีเงินอยู่ประมาณสักแสนบาทเศษ ยังไม่ได้ตรวจดูต้นบัญชี ได้มากก็ฝากธนาคารเอาไว้ เป็นในนามของมูลนิธิ ถ้าหากว่าบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทจะร่วมมูลนิธิด้วยละก็ จัดส่งเข้ามา มูลนิธินี้เริ่มจดทะเบียนแล้ว แล้วก็คณะกรรมการครบถ้วน ตามกฎหมาย และเงินที่จะนำไปใช้ก็ต้องผ่านคณะกรรมการพิจารณารับรองมีความเห็นชอบ และอาตมาก็เห็นชอบด้วย อาตมายังไม่เห็นชอบเพียงใดก็ยังใช้ไม่ได้ เวลานี้ไม่ได้บอกบุญ แต่แจ้งข่าวให้ทราบให้เป็นไปตามกำลังศรัทธา ถ้ามูลนิธินี้มีกำลังมาก มีดอกเบี๋ยมาก ถึงปีก็จะเอาดอกเบี๋ยมาใช้เป็นส่วนสาธารณประโยชน์ ให้ความสุขแก่ปวงชนชาวไทยที่อยู่ในแดนกันดาร หรือมีภัยถูกไฟไหม้ ถูกน้ำท่วม ถูกพายุ หรือว่าป่วยไข้ไม่สบาย ไม่สามารถจะรักษาโรคตนเองได้ และเด็กที่เรียนดี มีความประพฤติดี ที่มีความยากจนเข็ญใจ ทุนไม่พอ พระสงฆ์องค์เจ้าที่ป่วยไข้ไม่สบาย อาหารการบริโภคไม่มี ทั้งโรงพยาบาลขัดข้อง ด้วยประการใดก็ตาม นี้เราต้องการกัน ช่วยกันแบบนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชลประทานเล็ก นั่นก็คือบ่อน้ำ อาตมาต้องการมาก บ่อน้ำนี้เป็นชลประทานเล็ก ๆ ของเขาได้ดีที่สุด เอาจุดเงินเพียงแค่สามสี่พันบาท ต่อ ๑ บ่อ แล้วคนที่ใช้บ่อน้ำจุดนั้น รวมสตางค์กันเข้า ซื้อเครื่องสูบลบเป็นสหกรณ์กัน ดึงน้ำเข้ามาของตนได้แบบสบาย ๆ สี่ห้าร้อยไร่ ใช้น้ำได้อย่างมีความสุข แล้วยังใช้น้ำบริโภค น้ำอาบ ได้ตามสบาย ถ้าเราวางทำมันใหญ่ละก็ มันไม่มีทางได้ใช้หรอก วางทำเล็ก ๆ

คราวหลังถ้าจะทำบ่อน้ำตรงไหน ต้องพิจารณาเรื่องนี้เป็นสำคัญ ถ้าเจาะบ่อน้ำผิวดิน ใช้น้ำบาดาล เจาะลงไปสัก ๒๐, ๓๐, ๔๐ ฟุต เท่านั้นพอแล้ว ใช้น้ำผิวดินก็พอ เอามาเลี้ยงต้นพืชให้ได้พอก็เป็นทีพอใจ เพราะการขุดบ่อรุ มันก็ลงไปไม่กี่ฟุต อย่างมากก็ ๓ - ๔ วา ๘ วา ได้ ๘ วาก็คูณด้วย ๖ วาหนึ่งก็ ๖ ฟุต แค่นั้นมันก็น้ำผิวดินแล้วก็หากินได้ยาก หมายความว่าต้องโพงขึ้นมา แล้วก็ใช้ส่วนใหญ่ไม่ได้ ถ้าเราเจาะเป็นท่อลงไปแล้วก็ดึงน้ำขึ้นมาใช้ ใส่น้ำได้สองสามร้อยไร่ต่อหนึ่งบ่อ แต่ความจริงมันใช้ได้มากกว่านั้น มันใช้ได้ทุกปี ดึงมันไม่หมด เท่านั้นที่จะปรากฏว่าประชาชนที่อยู่ในแดนกันดารจะมีความสุข ถ้ามีน้ำเสียอย่างเดียว พืชไร่ทุกอย่างมันก็ได้ผล ความสุขจากน้ำก็มีอันนี้แหละ จะสร้างความสามัคคี สร้างความรักซึ่งกันและกัน สำหรับวันนี้ บรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน มองดูเวลาก็หมดเสียแล้ว ขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์ที่พัฒนามงคลสมบุญมีพูนผล จงมีแก่บรรดาศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดิ์.

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย สำหรับวันนี้ ก็คงจะพบกับบรรดาท่านพุทธบริษัทในเรื่องราวของพระเมตตามาต่อไป

สำหรับพระเมตตามาตอนนี้ ก็จะผ่านสุโขทัยไปแล้วเสียก่อน เพราะว่าเรื่องราวของสุโขทัยที่เนื่องด้วยพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต และเนื่องด้วยบรรดาพุทธศาสนิกชนผู้มีศรัทธาและมีความสามัคคี มีเรื่องราวอยู่มาก แต่จะขอผ่านไปก่อน เป็นอันว่า เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๑๙ อ้อ ๒๕๒๐ หรือ ไม่ใช่ ๒๕๑๙ จะไปจำเอาอย่างเก่าเสียแล้ว ตอนก่อน ๆ ท่านถือว่าเดือนเมษายน เป็นต้นปี อาตมาก็เป็นคนเก่า พุดไปพุดมาก็เผลอ จะนำของเก่า ๆ มาใช้นี้มันไม่ทันสมัย เป็นการไม่สมควร เป็นอันว่าเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ พระองค์หญิงวิภาวดีได้ทรงส่งข่าวให้ทราบว่าจะมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ อาราธนาอาตมาพร้อมด้วย คณะ คณะในคราวนั้นก็ยังมีหลวงปู่คำแสน วัดคอนมูล แล้วก็ตั้งใจจะไปนิมนต์หลวงปู่สิม วัดถ้ำผาล่อง แต่ท่านไม่อยู่ จึงได้อาราธนา พระมหาทองปอนด์ เจ้าคณะอำเภอศรีสัชนาลัย แล้วก็ครูบาธรรมไชย ครูบาชัยวงค์ ร่วมทางไปด้วย เพราะว่าทางไปคดอย่างขางคราวนี้ คณะศิษยานุศิษย์ มีอาจารย์ปวิณ ปุณศรี เป็นต้น ได้เป็นหัวหน้าคณะจัดทำพีช (คำว่าพีช หมายถึงทั้งดอกทั้งผล) สำหรับเมืองหนาว เอาไปทดลองที่คดอย่างขาง จัดว่าเป็นเขตหนาวเหมือนกัน สำหรับสถานีทดลอง หรือสถานที่ทดลองนี้อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือเป็นการกิจของพระองค์เอง

ที่นี้ ต้นเดือนกุมภาพันธ์ ต้นเดือนเลยทีเดียวนะ ได้ทราบข่าวจากพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถจะเสด็จที่นั่น ให้อาตมากับคณะไปที่นั่นด้วย พอถึงเวลาที่จะไป คือวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ จะมีเครื่องบินมารับอาตมาที่สุโขทัย อาตมาพร้อมด้วยคณะ ก็ขึ้นเครื่อง ฮ. เดินทางไปถึงจังหวัดเชียงใหม่ ไปถึงสนามบินเชียงใหม่ เครื่อง ฮ. ลงเต็มน้ำมัน ก็พบว่าหลวงปู่คำแสนมารอขึ้นที่นั่น แล้วก็เดินทางไปถึงคดอย่างขาง เป็นเขตที่ติดต่อกับพม่า วันนั้น บังเอิญหมอกจัดมาก ทั้งภูเขาที่สูง มองลงมาข้างล่างไม่เห็นยอดเขา เครื่องบินก็บินวนไปวนมาดูความสูงของเครื่องบิน ปรากฏว่าบินขึ้นไปถึง ๔,๕๐๐ ฟิต อากาศหนาวจัด รู้สึกว่าความหนาวสูงมาก เครื่อง ฮ. บินวนหาที่ลงก็หาไม่ได้ ถ้าขึ้นเดาสุ่มลงไป ไปกระทบยอดเขาก็จะพากันตายหมด ในขณะที่บินไป อาตมามีความรู้สึกว่า ถ้าเครื่องบินหย่อนตัวลงตรงนี้ก็จะเป็นจุดช่องว่าง แล้วก็พลอดภัย และถึงคดอย่างขางที่เจาะจงพอดี แต่ว่าจะบอกใครได้ บรรดาท่านพุทธบริษัท มันเป็นเรื่องความรู้สึกเฉย ๆ ไม่ใช่ว่าเป็นคนมีหูทิพย์ตาทิพย์ ไม่ใช่เป็นคนมีอภิญญาสมาบัติ หรือมีฤทธิ์มีเดชตามที่ท่านเข้าใจกัน คนส่วนใหญ่มักจะเข้าใจว่า พระนี้มีฤทธิ์มีเดชเกินคนธรรมดา เรื่องการมีฤทธิ์มีเดชนะ เป็นเรื่องของพระมีอภิญญาสมาบัติ ไม่ใช่พระเยี่ยงอาตมา

เมื่อความรู้สึกบอกอย่างนั้น ถ้าจะบอกใคร ใครเขาจะเชื่อ ถ้าไม่มีคนเชื่อก็ไป คิดว่าถ้าบอกไปแล้วเขาเชื่อ และอันตรายจะมีขึ้น ชีวิตหลายชีวิตบนเครื่องบินจะตายหมดและประเทศเราก็สร้างเครื่องบินประเภทนี้ไม่ได้ จะพาเอาทรัพย์สินของบรรดาประชาชนทั้งหลายต้องสลายตัวไปด้วย เมื่อนักบินพานไปวนมา วนมาวนไปหาที่ลงไม่ได้ ก็เลยยอมเข้าไปในเขตพม่าหน่อยหนึ่ง ก็เป็นการดีจริง ๆ ที่กะเหรี่ยงแดงแกไม่ยิงขึ้นมา ความจริงแกคงจะได้ยินเสียงเครื่อง ฮ. เหมือนกัน แต่มองไม่เห็น เพราะว่าขณะที่ยังบินอยู่บนอากาศ ภูเขาสูงใหญ่ ๆ ยังมองไม่เห็น ทั้ง ๆ ที่อยู่ใกล้กับเครื่องบิน ที่นี้ บรรดากะเหรี่ยงที่อยู่กับพื้นดินจะมองเห็นเครื่อง ฮ. ลำเล็ก ๆ ย่อมเป็นไปไม่ได้ ตามข่าวมีอยู่เสมอว่า ถ้าเครื่องบินของเราบินล้ำเขตพม่าเข้าไปแถวนี้ บรรดากะเหรี่ยงแดงทั้งหลายแก้มักจะยิงปืนขึ้นมาเสมอ แต่วันนั้นไม่ใช่พระมีคาถาจิ้งจก ต้องถือว่าอากาศมีนะจิ้งจก กะเหรี่ยงแดงจึงยิงขึ้นมาไม่ได้ ฮ. ควันไปวนมา วนมาวนไป ใช้เวลาอยู่นานกว่าครึ่งชั่วโมง นักบินจึงได้นำเครื่องลงที่ฐานปฏิบัติการของตำรวจจุดหนึ่ง อาตมาก็จำจุดไม่ได้ ไม่รู้ว่าชื่ออะไร จุดไว้เหมือนกันแต่ไม่รู้มันหายไปไหน เมื่อพักอยู่ที่นั่นชั่วคราว เจ้าหน้าที่ตำรวจได้วิทยุถามมาที่คดอย่างขางว่าที่นั่นสว่างหรือมืด เจ้าหน้าที่ ๆ ข้างขางตอบว่าสว่างมาก มองขึ้นไปได้สูง ในที่สุดนักบินก็นำเครื่องบินมาอีก หมอกก็ยังมีอยู่ ตอนนั้น นักบินจึงได้ตัดสินใจ หรือใครตัดสินใจก็ช่างเถอะ บินเข้าร่องเขา ถือแนวร่องเขาเป็นสำคัญ ก็เข้าถึงเขตคดอย่างขางได้พอดี ตอนนั้นบินต่ำ เพราะว่าเข้าร่องเขาบินต่ำได้ เมื่อเข้าถึงจุดจึงได้นำลง ความจริงอากาศได้หมอกสว่างมาก นี่เป็นเรื่องน่าอัศจรรย์

เมื่อนำลงมาแล้วปรากฏว่าเวลาเหลืออีก ๒๐ นาที จะเพียง บรรดาเจ้าหน้าที่จึงได้นำเอาอาหารมาถวายพระ พระก็ฉันกันไปตามอัธยาศัย คิดว่าวันนี้ไม่ตายแล้ว เพราะมีโอกาสกินข้าวเพล ดีไม่ดี ถ้าเครื่องบินไปชนเขาเข้าตุ้มเดียวก็ต้องไปกินข้าวกับพญายมแล้วบรรดาพระที่ไปทั้งหมด จะเป็นที่รักของพญายมหรือเปล่านั้นก็ไม่ทราบ ถ้าเป็นที่รักของพญายมก็ดี เพราะท่านจะจัดสถานที่รับรองไว้ให้ เช่น อนุเวจิมหานรกเป็นต้น ที่นั่นนอนสบาย อนุเวจิมหานรกนี้เป็นดินแดนที่มีความสุขมาก ปลอดภัยจากอันตรายภายนอกทั้งหมด ทั้งนี้ก็เพราะว่าเป็นดินแดนที่มีความสงบ ไม่เหมือนกับขุมนรกต่าง ๆ ขุมนรกต่าง ๆ ยังมีเสียงควงควดคราง มีการตื่นตูรทุรราย แต่อนุเวจิมหานรกต่างคนต่างอยู่แบบสบาย ๆ สงบสงัดคือมีหอคดเรียงทุกด้าน ไม่สามารถจะเคลื่อนไหวได้ ร้องก็ไม่ได้ พอเสียบปากไว้ด้วย ไฟก็พุ่งมาทั้งหกทิศ คือด้านรอบ ๆ ตัว ๔ ทิศ เบื้องล่าง และเบื้องบน กระแสไฟไม่มีเปลวบางมาก แต่ร้อนจัด วันนั้นถ้ามีวาสนาบารมี เครื่องบินชนเขาต่างคนต่างตาย ทั้งฆราวาสทั้งพระที่ไป ใครจะไปไหนก็ไม่ทราบ ตัวอาตมาเอง บางทีอาจจะเป็นที่รักของพญายม ท่านอาจจะบอกว่า เหนอ พระองค์นี้ชอบกันมานาน รู้จักกันมานาน ตั้งแต่สมัยเป็นมนุษย์หลายชาติ คือรู้จักมักคุ้นกัน ท่านอาจจะว่าอย่างนั้น นี่อาตมาพูดเองนะ ไม่ใช่พูดอย่างคนที่มีความมียาน หรือมีทิพจักขุญาณ เค้า ๆ เค้า ท่านจะบอกว่าไหน ๆ เราก็รักกันมากมาอยู่ด้วยกันดีกว่า จะจัดโรงแรมไว้ให้ คืออนุเวจิมหานรก ถ้าอย่างนั้นเป็นสุขแน่ ไม่มีใครทรมาน หมดความเหน็ดเหนื่อย แต่ทรงอย่างเดียวว่าพญายมแก่จะไม่พิสมัย จะส่งไปที่อื่นละก็แย่ ยังมีการอ้าปากร้องได้ ยังเดินได้ จะสร้างความเหน็ดเหนื่อยให้เกิดขึ้น เรื่องนี้ขอผ่านไป

ขณะที่กำลังฉันอยู่ มีท่านสุภาพสตรีท่านหนึ่ง ท่านบอกว่าเวลานี้เครื่องบินของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังไม่ลงมา ท่านถามว่า ทำไมหลวงพ่อก็ไม่เปิดอากาศให้เครื่องบินของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวลงมาได้ ฟังแล้วก็ต้องคิด บรรดาท่านพุทธบริษัทคิดอะไร ? มานั่งนึกในใจว่า เหนอ น่าคิดจริง ๆ นี่คนเราส่วนมากคงจะคิดว่าอาตมานี้เป็นพระที่มีฤทธิ์เดชเลยกว่าพระปกติธรรมดา แต่ความจริง ความรู้สึกนึกคิดอย่างนั้นไม่ตรงกับความจริงที่มีอยู่ อาตมานี้เจ้าเก่า คือเป็นพระก็พระปกติธรรมดา จะกล่าวว่าเป็นคน ก็เป็นคนธรรมดา ไม่มีอะไรพิเศษกว่าพระอื่น ๆ ไม่มีอะไรดีกว่าคนอื่น แล้วก็ไปทำงานที่คนอื่นทำไม่ได้ให้เกิดเป็นงานทำได้ขึ้นมาได้อย่างไร ที่ท่านถามอย่างนั้น เห็นจะเป็นเพราะว่ามีข่าวเล่าลือกันอยู่เสมอ หรือบางทีหนังสือบางฉบับก็เขียนว่าอาตมานี้มีฤทธิ์มีเดชมาก ไขข่าวลือนี้มันเป็นของธรรมดา บรรดาท่านพุทธบริษัท บางทีคน ๆ หนึ่งไปเห็นหินก้อนเล็ก ๆ ก็ไปถือกันว่าหินก้อนเล็ก ๆ นั้น เพราะระยะยาวออกไปหน่อยหินก็เริ่มโตขึ้น เวลากาลนานวัน หินก้อนนั้นมันอาจจะกลายเป็นภูเขาขึ้นมาดีกว่าได้ นี่ข่าวลือ พูดกันไปมันก็ขยายตัว สำหรับอาตมาก็เหมือนกัน ไม่เคยมีฤทธิ์ ไม่เคยมีเดช คนคิดว่ามีฤทธิ์ แล้วก็มึนหนังสือพิมพ์หลายฉบับ เป็นหนังสือพิมพ์รายปักษ์ โฆษณากันมหาศาลทีเดียวว่าอาตมานี้เป็นพระอรหันต์ ความจริงหนังสืออาตมาทุกฉบับปฏิเสธไว้เรื่อย ว่าอาตมาไม่ใช่พระอรหันต์ อาตมาไม่ใช่พระทรงฌาน การกระทำทุกอย่างนี้ อาตมาทำเพื่อหวังบุญเท่านั้น บรรดาท่านผู้อ่านก็ดี ท่านผู้รับฟังก็ดี ได้โปรดเล็กคิดกันเสียที่ว่าอาตมาเป็นพระอรหันต์หรือเป็นพระผู้ทรงฌาน ถือว่าเป็นพระปฤชณลูกชาวบ้านธรรมดาดีกว่า จะได้เกิดประโยชน์

สักครู่หนึ่งเครื่องบินพระที่นั่งก็ลงสู่ภาคพื้นดิน พอดีพระฉันอิ่ม สถานที่ ๆ เขาจัดรับรองนั้นเป็นโรงดินที่เป็นกองอำวนการในการปลูกพืช ผัก ไม้ดอก และไม้ผล บนพื้นส่วนที่เป็นดินเขาเอาปากปูเข้าไว้ แล้วก็มึนเสื่อเก่า ๆ ปูไว้สำหรับนั่งกัน เพราะเป็นสถานที่ชั่วคราว เขาตั้งเก้าอี้ไว้ ๔ ตัว สำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตัวหนึ่ง สมเด็จพระบรมราชินีนาถตัวหนึ่ง แล้วสำหรับพระเจ้าลูกเธอสองพระองค์คือ ๒ ตัว จัดผ้าคลุมไว้เป็นอย่างดี พอเครื่องบินลงเรียบร้อยแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ ก็เสด็จเข้าสู่กระท่อมน้อย เมื่อเสด็จเข้ามาแล้ว แทนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์จะประทับบนพระเก้าอี้ กลับประทับนั่งพับเพียบอยู่กับพื้นธรรมดาที่เป็นพื้นพาดและปูเสื่อเก่า ๆ ไว้ นี่ สำหรับท่านที่คิดว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ หรือสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช พระเจ้าลูกเธอก็ดี ทั้ง ๕ พระองค์ รวมสมเด็จพระบรมราชชนนีรวมเป็น ๖ พระองค์ด้วยกัน เวลาไปไหนจะต้องนั่งเก้าอี้สวย ๆ จะต้องมีพรมสวย ๆ ทุกสิ่งทุกอย่างต้องดีไปหมด จะเห็นได้ว่า ถ้าท่านคิดไว้อย่างนี้ ก็เป็นการเข้าใจผิด เพราะว่าน้ำพระทัยของทั้งหกพระองค์นี้ต้องการอย่างเดียวคือทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไปแบบธรรมดา ๆ ไม่มีอะไรเป็นกรณีพิเศษ บรรดาท่านพุทธบริษัทจะเห็นได้ว่า สถานที่นี้เขาปูไว้พาด แล้วเสื่อที่ปูทับพาดเข้าไว้ก็เป็นเสื่อเก่า ๆ เก่ามาก แต่ทั้ง ๔ พระองค์ก็ไม่เสด็จประทับบนพระ

เก้าอี้ กลับประทับนั่งพับเพียบอยู่บนพื้นนั้น ท่านทั้งหลายคงจะคิดว่าทำไมจึงเป็นอย่างนั้น นี่ก็เพราะว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นพระศาสนูปถัมภ์ ทรงบำรุงพระศาสนา รวมความแล้ว ทั้ง ๒ พระองค์ก็ทรงเป็นพุทธมามกะเต็มพระองค์ทั้งหมด นี่ไม่ใช่จะไปนั่ง สรรเสริญตอนพระองค์ประทับกับพื้นแล้วก็แก้งขม ไม่ใช่อย่างนั้น ถ้าหากว่าท่านทั้งหลายได้เห็นพระจริยาวัตรทั้งหมดของพระองค์ จะทราบชัดว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ดี สมเด็จพระบรมราชินีนาถก็ดี สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช พระเจ้าลูกเธอ และสมเด็จพระ บรมราชชนนีก็ดี ทรงเป็นพุทธมามกะที่เราคาดไม่ถึง แล้วจะคุยให้ฟังต่อไป แล้วจะรู้ข้างหน้าว่า ทรงเป็นพุทธมามกะขนาดไหน

เมื่อประทับเรียบร้อยแล้วก็ทรงศีล หลวงปู่คำแสนถวายศีล เมื่อถวายศีลเสร็จ ความจริงตอนนั้น เจ้าหน้าที่เขาจัด เครื่องไทยทานไว้ถวายพระ อาตมาก็บอกกับเจ้าหน้าที่ว่ายังไม่ต้องถวายก่อน ขอให้ออกไปทำพิธีตามที่เขาต้องการกันก่อน เพื่อความ มั่นใจของคณะที่เขาไปปฏิบัติการณ์นั้น พิธีกรรมอันนี้ ตามทางไสยศาสตร์เขาเรียกกันว่า บวงสรวง ถ้าว่าตามทางพุทธศาสนีกว่า ทำ การอาราธนาบารมีพระพุทธเจ้า พระอริยสงฆ์ พรหมและเทวดาทั้งหมด ขอการคุ้มครอง เราจะเรียกว่าเป็นการบวงสรวงแบบพราหมณ์ ก็ไม่ถูก ตอนนั้น ทราบข่าวจาก ศ.จ. ปวิณ ปุณศรี ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประท้วงหรือติง หรือตี เจ้าหน้าที่ว่า ทำไมไม่จัด ของพระราชทานมาถวายก่อน พระองค์จะตรัสอย่างนั้นหรือไม่ ไม่ทราบ แต่เป็นพระราชประสงค์อย่างนั้น อาตมาจึงได้แจ้งกับ ศ.จ. ปวิณ ปุณศรี คณบดีเกษตรศาสตร์ ว่า ต้องทำพิธีกรรมนี้ก่อน แล้วพระจะกลับเข้าที่เดิม แล้วจึงรับไทยทาน หลังจากนั้นพระจะถวายพร ไม่มีถวายอดิเรก เพราะพระที่ไปทั้งหมดไม่ใช่พระราชาคณะ เป็นอันว่า เมื่อเสร็จพิธี ทราบข่าวจากคนอื่นว่า พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวตรัสว่า ต่อจากนี้ไปพวกเรามีความสุขกันละนะ จะได้หมดความยุ่งยากใจกันเสียที (ได้ทราบข่าวว่าคนที่ไปปฏิบัติงานอยู่ที่นั่น ตายไป ๑๐ คน กว่าแล้ว)

ความจริงการตายนี้ เป็นเรื่องธรรมดาของคนและสัตว์ที่เกิดมาในโลก แต่อาศัยความไม่มั่นใจของคนทั้งหลายในโลก มักจะคิดว่าเป็นอำนาจของภูตผีปีศาจ ทำให้ตาย แต่ความจริง ถ้าเราจะไม่ตายเสียอย่างเดียว ภูตผีปีศาจเทวดาทั้งหลายทำให้ตาย ไม่ได้ ในเมื่อถึงวาระจะต้องตาย มันก็ตาย เราหลีกเลี่ยงความตายกันไม่พ้น แต่ที่ว่า ในฐานะที่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนยังเชื่อมั่นในสิ่งนี้ ก็ จำต้องทำพิธีกรรมกัน และหากท่านจะถามว่าการทำพิธีกรรมอย่างไร พระพุทธเจ้าเคยทำหรือเปล่า ก็ต้องตอบว่า เคยทำ เคยทำกับใคร ? เคยทำเพื่อเป็นการยังยั้งหรือสร้างกำลังใจ ? ตอบได้ว่าเคยทำกับอายุวัฒนะกุมาร เพราะว่าในเมื่อองค์สมเด็จพระพิชิตมารทรงพระ ชนม์อยู่ เวลานั้นมีพราหมณ์สองคนตายายมีลูกเล็ก ได้นำไปหาพราหมณ์ผู้เป็นเพื่อนที่เป็นนักบวช พอลากลับ ท่านพราหมณ์ผู้นั้นก็ กล่าวหาว่า ที่เขาอายุ โหด ขอท่านจงเป็นผู้มีอายุยืนยาวนาน พอผู้เป็นแม่ลา พราหมณ์นักบวชก็กล่าวหาว่า ขอท่านจงเป็นผู้มีอายุยืน ยาวนาน พอให้ลูกลา ท่านก็นิ่งเสีย พราหมณ์ผู้เป็นชาวบ้านจึงถามพราหมณ์ผู้เป็นนักบวชว่า ทำไมจึงไม่ให้พรเหมือน ๆ กัน ก็ได้รับ คำตอบว่า เมื่อลูกท่านจะตายภายในเจ็ดวัน เราจะให้พรอย่างนั้นได้อย่างไร ให้พรแบบนี้มันก็ให้ผิด ท่านพ่อท่านแม่จึงได้บอกให้ พราหมณ์ผู้เป็นเพื่อนช่วย พราหมณ์ผู้เป็นเพื่อนบอกว่าไม่ไหว ฉันช่วยไม่ได้ ฉันได้แต่รู้เท่านั้น แต่ฉันช่วยไม่ได้ ที่จะช่วยได้มีอยู่ท่านหนึ่ง คือพระสมณโคดม ท่านจงไปหาพระสมณโคดม พราหมณ์ผู้หนึ่งจึงได้ขอเข้าไปในสำนักของพระพุทธเจ้า สั่งสนทนากันตามสมควร พอ ลากลับ พระพุทธเจ้าก็ตรัสแบบเดียวกัน พอแม่ลาที่ตรัสว่า ที่เขาอายุ โหด เวลาเขาถูกเข้าไปลาท่านก็นิ่งเสีย เขาจึงถามว่าทำไม พระองค์จึงไม่ให้พรเหมือนกัน องค์สมเด็จพระพิชิตมารจึงตรัสว่า ก็ลูกท่านจะตายใน ๗ วัน เพราะอำนาจของยักษ์ เราจะให้พรอย่าง นั้นไม่ได้ เขาจึงขอให้สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาทรงช่วย พระพุทธเจ้าก็ตรัสบอกว่ากลับไปบ้านจงไปสร้างปะรำพิธีเข้านำพระสงฆ์ ไปนั่งล้อม แล้วก็สวดพระปริตร พอถึงวันที่ ๗ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะเสด็จเอง วันนั้น พรหมก็มา เทวดาก็มา แต่ท่านผู้ที่จะ มาเอาชีวิตเด็กไม่มีโอกาสเข้าใกล้เพราะมีโอกาสได้ ๗ วัน พอพ้น ๗ วันไปแล้วจะทำอันตรายชีวิตเด็กนี้ได้ ที่เป็นอย่างนี้เพราะอำนาจ กฎของอุปฆาตกรรม คือไม่ใช่อายุขัย เมื่อพ้นวันที่ ๗ แล้ว องค์สมเด็จพระจอมไตรก็เสด็จกลับ พาพระสงฆ์กลับมาหมด เป็นอันว่า เด็กคน นั้นก็พ้นภัยจากยักษ์ ยักษ์ได้รับพรจากท้าวเวสสุวรรณมาว่า ท่านจะลงโทษเอาชีวิตของเด็กนี้ได้ภายใน ๗ วัน พอเลย ๗ วันแล้ว เป็นอันว่าปลอดภัย ท่านอายุวัฒนะกุมารจึงมีอายุอยู่มาได้ถึง ๑๒๐ ปี นี้ พิธีกรรมอย่างนี้เคยมีมาแล้วในเขตของพระพุทธศาสนา จะ เห็นว่าคิดอย่างนี้เป็นการล้าสมัยหรือปรัมปราเกินไปก็ตามใจท่านพุทธบริษัทที่จะพึงคิดเอา

สำหรับวันนี้ มองดูเวลาทั้งหมดเสียแล้ว บรรดาท่านพุทธบริษัท ก็ขออลาท่านก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒน์มงคล
สมบุญหนุนผล จงมีแก่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดิ์.

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย สำหรับวันนี้ ก็ยังจะมาพบกับท่านพุทธบริษัทในเรื่องพระเมตตามตามเดิม

ตอนก่อน ได้จบลงตอนที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงทำพิธีกรรมรักษาชีวิตอายุวัฒนะกุมารด้วยอำนาจกำลังของพระปริตร คือว่ายักษ์ได้รับพรจากท่านท้าวเวสสุวรรณให้เอาชีวิตเด็กคนนี้ได้ภายใน ๗ วัน องค์สมเด็จพระพิชิตมารให้พระไปนั่งล้อมยักษ์ไม่สามารถจะเข้ามาในเขตนั่นได้ เพราะเด็กนอนอยู่ตรงกลาง พระล้อมกันหมด สำหรับพระในที่นี้ บรรดาท่านพุทธบริษัทต้องทราบ ว่าพระระดับเลวที่สุดต้องเป็นพระผู้ทรงศีลบริสุทธิ์ **พระที่ศีลไม่บริสุทธิ์ก็เปรียบเหมือนสายลิวจันที่ขาดแล้ว** ไม่ได้เกิดประโยชน์ ป้องกันอันตรายประเภทนี้ไม่ได้ แต่การป้องกันแบบนี้ จะต้องมึเหตุเฉพาะอุปฆาตกรรมเท่านั้น ไม่ใช่ว่าอายุชัย เพราะคนเมื่อถึงอายุชัยแล้ว กันแบบไหนก็กันไม่ได้ ต้องโปรดทราบไว้ด้วย มีคนเป็นจำนวนมาก ที่ถึงเวลาจะตาย นิมนต์พระบ้าง เชิญหมอบ้างไปต่ออายุ ถ้าเป็นเรื่องอุปฆาตกรรมต่อได้ ถ้าอสังกรรม และกาลมรณะ จะต้องตายตามกาลตามสมัย ต่อไม่ได้ แม้แต่พระหรือหมอก็ต่อตัวเองไม่ได้เหมือนกัน ฉะนั้น ขอบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน จงอย่าคิดว่าพระหรือหมอบเป็นผู้วิเศษเลย อะไร ๆ ก็ยกให้แก่พระเป็นผู้ทำ อะไร ๆ ก็ยกให้แก่หมอบเป็นผู้ทำ อย่างนั้นมันเป็นอุปาทานเกินไป อาตมาเองก็ถูกเกณฑ์อยู่เสมอ เวลานั้นลาออกเสียแล้วจากตำแหน่งนั้น ไม่เอากับใคร หมอบดูหมอบแลหมอบพยากรณ์หมอบต่ออายุ เลิกเหลือพิธีกรรมอย่างเดียวคือทางพระพุทธศาสนาเท่านั้น แล้วใครจะมาหาอาตมากรรมะ เท่านั้น ที่อาตมาจะให้ การรับไปเทศน์ไปสวด รับสวดมนต์เข้า รับสวดมนต์เย็น ก็เลิกไปเสียแล้ว ไม่ไหว จะสวดมนต์เท่าใด ๆ ก็ตามที่ เทศน์เท่าใด ๆ ก็ตาม กลับไปใหม่คนก็เหมือนเดิม ดีไม่ดี ก่อนที่จะไปเทศน์ เขากินเหล้าอยู่วันละก๊ง พอเทศน์เสร็จกลับมาแล้ว สอง – สามเดือน กลับไปก็เพิ่มเป็นวันละ ๑ แบน หรือ ๑ ขวด เลยไม่เป็นเรื่อง อย่างนี้ก็ไม่เทศน์ดีกว่า เหนื่อยเปล่า จะเอากรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเกลือกกลั้วกับสิ่งโลโคภก ก็เป็นการไม่สมควร ในเมื่อเขาไม่ต้องการ เราจะไปให้เขาทำไม เราจะให้ต่อเมื่อบุคคลนั้นเขาต้องการกรรมเท่านั้น คนโดยยังไม่เห็นคุณค่าพระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็ต้องยกเลิกกันไป

ที่นี้ ก่อนที่จะเล่าเรื่องพระราชจริยาวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ดอยอ่างขางต่อไป ก็ขอเอาเรื่องในปัจจุบัน มาค้นเวลาสักนิดหนึ่ง คือ การสวดพิธีกรรม ทำให้หันเขตอันตราย อันนี้มันมีอยู่ เรื่องหนึ่ง ขอเล่าโดยย่อ มันมีอยู่ว่า ท่านผู้เฒ่าท่านหนึ่งในสมัยอาตมาบวชได้ ๑๐ พรรษา ท่านมานอนอยู่ที่กุฎิ ก็คุยกันถึงเรื่องการต่ออายุ ก็เห็นมีคราวเดียวที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงทำกับอายุวัฒนะกุมาร แล้วเลยคุยกันต่อไปว่าที่พวกเราคุย ๆ กันนี้ พวกเราเป็นพระห่วย ๆ ศีลบริสุทธิ์หรือเปล่าไม่ทราบ สมานิติที่มี มันใช้ได้หรือไม่ได้ไม่ทราบ วิปัสสนาญาณที่ทำไปมันเขตเข้าตอนหรือไม่ก็ไม่ทราบ ที่ชาวบ้านเขามานิมนต์สวดต่ออายุนี้ มันจะต่ออายุเขาหรือต่ออายุเราก็ไม่รู้ คำว่าต่ออายุเขาก็หมายความว่าให้เขามีอายุยืนยาวไปได้ คำว่าต่ออายุเราก็หมายความว่า เขานิมนต์ไปสวดเขานิมนต์ไปทำ เขาก็ถวายอาหาร ถวายจตุปัจจัย เมื่อได้มากก็กลายเป็นต่ออายุเราไป ต่อให้เขาจะได้หรือไม่อันนี้ไม่แน่ แต่เรานั่นต่อแน่ เมื่อปรารภกันอย่างนี้ ท่านผู้เฒ่าท่านนั้นท่านก็เล่าให้ฟัง บอกว่ามีผล ขอรับ ท่านบอกว่าในสมัยเมื่อผมเป็นหนุ่ม ผมเป็นคนขี้น้ำติดยาฝิ่น เวลาจะไปสูบยาฝิ่น สดางค์มันไม่มี มีกินวันหนึ่งหวานหนึ่ง บรรดาญาติเขาก็ไม่สงเคราะห์ เขาก็ไม่เอื้อเฟื้อ เพราะเขาไม่ชอบคนติดยาฝิ่น วันหนึ่งเดินจะไปโรงยาฝิ่นเห็นควายบ้านหนึ่งสวย คนในบ้านก็มีผู้ชายเพียงคนเดียว นอกนั้นเป็นผู้หญิง มองดูลักษณะคอกเพื่อจะตัดเข้าไปขโมยควายในตอนกลางคืน เห็นว่าทำได้ไม่ยาก วันนั้นจึงสูบยาฝิ่นเสียเต็มที่ สบาย คิดว่าวันพรุ่งนี้ต้องได้เงินจากค่าควายที่จะขโมย รวยใหญ่ วันนี้มีเท่าไรสูบให้หมด เมื่อสูบแล้ว เวลาหัวค่ำก็มานอนคอยให้คนบ้านนั้นหลับ อยู่ที่ศาลากลางทุ่ง ห่างจากบ้านประมาณ ๑ ก.ม. นั่งสังเกตแสงไฟ ดึกเท่าไร ๆ บ้านนั้นก็ไม่ดับไฟ ปรากฏว่า เวลาประมาณตีสอง มีผู้ชาย ๔ คน คนหนึ่งใหญ่โตมาก สูงมาก อีกสามคนก็ใหญ่โตกว่าตัวแก่มาก แต่ว่าเล็กกว่าคนนั้น เดินตรงมาที่ศาลา แกเห็นท่าไม่ดีก็หลบขึ้นไปบนซื่อ เสียงคนใหญ่บอกสามคนเล็กบอกว่า เอ็งเข้าไปก่อน ไร่บ้านนั้นที่มีไฟแดง ๆ จดอยู่นั้นแหละ ไปเอามาให้ได้ แกกคิดในใจว่า เอ ใช้เจ้าพวกนี้น่าจะเป็นขโมยเหมือนอย่างเรา มันคงจะมาขโมยควายบ้านนี้ คงจะเป็นอาชีพเดียวกับเราเสียแล้ว แต่มัน ๔ คนนี้ เราคนเดียวไม่ไหว

เลยกบดานนิ่งอยู่บนชื่อศาลา เมื่อคนสามคนเข้าไปได้สักครู่หนึ่งก็กลับออกมา บอกว่าเข้าไม่ได้วีย์ มันล้อมรั้วป้องกันแข็งแรงมาก เข้าไม่ได้ เจ้าคนใหญ่ก็บอกว่า ให้อพวกมึงมันไม่มีความสามารถ พวกมึงสามคนอยู่ที่นั่นแหละ กูเข้าไปเอง

เจ้าคนใหญ่เข้าไปชั่วขณะหนึ่งก็แบกเอาคน ๆ หนึ่งออกมา ว่านี่ยังงิลละ กูเอามาได้แล้ว พวกมึงมันใจ เจ้าสามคนถามว่า มึงเข้าไปได้ยังไงวะ ก็มันล้อมสายสัญญาณอยู่ทั้งหมด เจ้าคนใหญ่ก็บอกว่า ก็มึงมันใจนี่ ไม่เดินดูรอบ ๆ สายสัญญาณตอนหนึ่งมีใบกล้วยทับอยู่ กูก็เลยเดินไปตามทางกล้วย กูไม่ได้เหยียบสายสัญญาณนี้หว่า ต่อจากนั้น ทั้งสี่คนก็รวมกันจุดคนนั้นลากถูถูออกไป ลุงนั่นแกเล่าต่อไปว่า แกสงสัย ก็เลยเดินเข้าไปใกล้บ้านนั้น พอใกล้บ้านก็ได้ยินเสียงร้องไห้ จึงเข้าไปปรากฏตัว ถามว่าร้องไห้เรื่องอะไรกัน เขาก็บอกว่าพ่อป่วยหนัก พึ่งตายเสียเมื่อครู่นี้เอง แกก็เลยเลิกจากกรหาขโมยควาย ช่วยงานบ้านนั่นตลอดงาน พอหลังจากนั้นก็เลิกจากการสูยาฝิ่น นี่เป็นอันว่าพิธีกรรมสมัยปัจจุบันที่มีสายสัญญาณ ถ้าบังเอิญพระเจ้าทำเป็นอย่างต่ำเป็นพระเจ้าผู้มิตลบริสุทธิ์ก็มีผล เรื่องนี้เกิดที่อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ยังมีอีกเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องเกิดที่จังหวัดสุพรรณบุรี ตอนนั้นอาตมายังเป็นเด็ก มีคนคลอดบุตรใหม่ ๆ แล้วเป็นไข้หนัก ทำท่าจะตาย พระหมอบอกว่ามีผีเข้ามายุ่ง พระหมอบอกว่า เรื่องผีนี่ป้องกันได้แน่ รับประทาน แล้วหมอกที่รักษาโรคซึ่งเป็นฆราวาส บอกว่าถ้าเป็นเรื่องผี ผมไม่สามารถจะรักษาได้ แต่ถ้าเป็นโรคภัยธรรมดาผมสามารถจะแก้ไขให้หายได้ พระหมอจึงได้เอาสายสัญญาณไปซึ่งรอบบริเวณ ตรวจดูทุกวันไม่ให้ขาด ดูไปจนถึงวันที่ ๗ เหมือนกัน อาตมาเองก็ไปนั่งดูอยู่ที่นั่นด้วย ปรากฏว่า อาตมานั่งอยู่ทางด้านศีรษะของคนป่วย บ้านของเขาเป็นบ้านธรรมดา ๆ หลังคามุงจาก ฝาที่บุด้วยจาก หมอกก็เอาน้ำยาฉีดเป็นฝอย ๆ เพราะคนไข้ร้อนมาก ลักประเดี๋ยวเดียวได้ยินเสียงแกรก ๆ ที่ฝา (สายสัญญาณแขวงอยู่ภายในบริเวณตัวเรือน) หันไปดูเห็นดวงตาใหญ่มาก จะว่าโตเท่าไข่ม่ม่านก็โตกว่ามาก เป็นตาวาวมองมา อาตมาก็โดดผลุง หนีไปเลย บอกว่า ผี! คนก็ฮือกันออกมาข้างนอก ปรากฏว่ามีผีตัวใหญ่ประมาณเท่าพ้อมใส่ข้าววิ่งหนีไป ชาวบ้านก็ไล่กวาด มันวิ่งหนีไปบนหลังคาบ้านของชาวบ้าน ความจริง น้ำหนักของแกนจะทำให้บ้านพัง แต่ทำไมบ้านถึงไม่เป็นอันตรายก็ไม่ทราบ เจ้าของบ้านคว้าวานได้ก็ขว้างเข้าให้ แกก็ปล่อยตัวกลิ้งลงมาวิ่งออกนอกทุ่งไป ตอนนั้นเป็นเวลากลางคืนเดือนหงาย ชาวบ้านนับจำนวน ๑๐ ก็วิ่งกวาดออกไป กวาดแกไม่ทัน พอไปได้สักหนึ่งกิโลเศษแกหันหน้ามามองตาวาวทั้งสองข้างเหมือนกับไฟฉาย ทุกคนยืนนิ่งเหมือนถูกสะกด แล้วแกก็เดินหายไป ต่อมาจากคืนนั้นแล้วก็ปรากฏว่าคนไข้อาการดีขึ้น ผีไม่มารบกวนอีก

นี่ เป็นอันว่าพิธีกรรมในพระพุทธศาสนา ถ้าผู้ทำเป็นคนดี หรือว่าเป็นพระดีก็ยังมีประโยชน์ สำหรับรายนี้ ก็มีคิดคล้าย ๆ กับอายุวัฒนะกุมาร เด็กคนนั้น จนสมัยนี้ก็ยังมีชีวิตอยู่ ทราบว่าแกยังไม่ตาย แต่ไม่ทราบว่าแกอยู่ที่ไหน ถึงรู้ก็ไม่บอก ซี้เกียจบอกเดี่ยวถามกันให้มันยุ่งไปหมด เพราะเด็กแกไม่รู้เรื่อง แม่แกถึงจะรู้เรื่อง ตอนนั้นอาตมาอายุ ๑๖ - ๑๗ เวลานั้นใกล้จะตายแล้ว สำหรับท่านแม่ของเด็ก ตอนนี้อาจจะตายไปแล้วก็ได้ เพราะตอนนั้นคลอดบุตรคนสุดท้าย อายุก็ ๓๐ เศษแล้ว ถ้าอยู่เวลานี้อายุก็เลยร้อย เป็นอันว่า พิธีกรรมในพระพุทธศาสนา ถ้ามีคนตั้งใจจริงก็ยังมีผล แต่เพื่อความมั่นใจก็ต้องเป็นคนที่มีประสบการณ์มาก่อน ไม่เช่นนั้น ก็คงจะหาความมั่นใจกันไม่ได้

เมื่อทำพิธีกรรมตามพระพุทธศาสนาแล้วพระสงฆ์ทั้งหมดก็เข้ามาในโรงปะรำพิธีคือกระต๊อบหรือกระท่อมหลังนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ถวายไทยทานแก่พระสงฆ์ทั้งหลาย ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับทุก ๆ องค์ เสร็จแล้วก็เสด็จมาที่อาตมา ประโยคแรกที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัส ก็คือ หลวงพ่อขอรับ เวลานี้กำลังตั้งใจจะทำงานใหญ่อย่างหนึ่ง คือชลประทานทั่วประเทศไทย มันใหญ่มาก งานนี้จะสำเร็จไหม ? ที่รับสั่งถามแบบนี้ บรรดาท่านพุทธบริษัทผู้รับฟังก็อาจจะคิดว่าเป็นของธรรมดา ไม่มีอะไรแปลกอัศจรรย์ แต่จงอย่าลืม เรื่องชลประทานที่ดี เรื่องการเกษตรที่ดี หรือเรื่องอะไรก็ตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริ ทรงทำมาแล้วหลายสิบรายการหรืออาจจะเป็นหลายร้อยรายการก็ได้ ซึ่งความจริงงานนั้นเป็นงานของกระทรวงหรือกรม ต่าง ๆ ไม่ใช่เป็นพระราชภารกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่ที่พระองค์ทรงกระทำก็เพราะว่าทรงมีความ

ห่วงใยในประชากรของพระองค์ ที่มีความเป็นอยู่ไม่ค่อยจะสุขสำราญนัก แต่ทว่า บรรดาท่านพุทธบริษัท หากเจ้าหน้าที่ยังไม่ได้พิจารณา หรือยังไม่ไปถึงพระองค์ก็ทรงทำ ได้ทรงกระทำมาแล้วหลายแห่ง การกระทำอย่างนี้ เจ้าหน้าที่ชลประทานควรจะแสวงหาเอง จัดทำเอง แต่พระองค์กลับทรงเป็นผู้ชำนาญในการชลประทานมาก ฟังข่าวจากเจ้าหน้าที่ชลประทาน ทราบว่าพระองค์ทรงมีความชำนาญในแผนที่เป็นพิเศษ แล้วก็ทรงทราบว่าจุดไหนสูงเท่าไร ทำแล้วจะเก็บน้ำไว้ได้เท่าไรจะจ่ายไปได้เท่าไร จะเห็นน้ำพระทัยว่าทรงมีความห่วงใยพสกนิกรของพระองค์ทั่วประเทศไม่ใช่เฉพาะจุดใดจุดหนึ่ง ถ้าจะบอกว่าจุดนั้นเป็นคอมมูน จุดนี้เป็นคอมมูนนิสต์ ที่นี้เป็นคอมมูนน้อย ที่นี้มีผู้ก่อการร้ายมาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่เคยทรงมีพระราชดำริหรือตรัสให้อาตมาได้ยิน แม้แต่พระจริยาของพระองค์ก็เหมือนกันไม่เคยทรงแสดงให้เห็นปรากฏว่าคนในประเทศไทยนั้น คนไหนเป็นศัตรูของประเทศ คนไหนเป็นคอมมูนนิสต์ คนไหนเป็นคอมมูนน้อย คนไหนเป็นผู้ก่อการร้าย พระองค์ไม่ทรงคิดว่าเป็นอย่างนั้น ทรงคิดอย่างเดียวว่าประชากรคนไทยทั้งหมดนี้ เป็นพี่น้องกัน แล้วทุกคนเป็นคนที่พระองค์ควรจะสงเคราะห์ เท่าที่ความสามารถจะทรงมีหรือพระราชทรัพย์จะมี จะเห็นได้ว่า เมื่อเสด็จไปที่ไหน คนจะถือลัทธิใด ๆ ก็ตาม พระองค์ไม่เคยทรงคิด ทรงเข้าใจลัทธิคนทุกลัทธิ ทุกประเภท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช พระเจ้าลูกเธอ และสมเด็จพระบรมราชชนนี ทั้งหกพระองค์นี้ เสด็จไปในที่ทุกสถาน และทรงมีปฏิสัมพันธ์กับทุกผู้ทุกคนโดยสม่ำเสมอ เคยทราบนาน้ำพระทัยของพระองค์ ไม่ทรงคิดว่าใครจะเป็นศัตรูกับพระองค์ ทรงดำริอย่างเดียวว่าจะช่วยทุกคนในประเทศไทยให้มีความสุขตามความสามารถที่จะทรงกระทำได้ การที่มีลัทธิต่างกัน มีความเห็นต่างกันในด้านการเมืองนั้นก็เป็นเรื่องของแต่ละบุคคล พระองค์ไม่เคยทรงดำริ ไม่เคยคิด เรื่องนี้ ที่ทราบได้ก็เพราะอาตมาได้เคยเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถหลายครั้ง จึงทราบพระราชอัธยาศัย และพระราชประสงค์ของพระองค์ดีพอสมควร นี่ขอบรรดาพสกนิกรทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่อยู่ในประเทศไทย ทราบตามความจริงนี้ด้วย อันนี้ไม่ได้เขียนพระมหากษัตริย์ อาตมาเป็นพระไม่เข้ากับใครทั้งหมด จะเป็นพระมหากษัตริย์หรือจะเป็นข้าราชการ เศรษฐี พ่อค้า คหบดี หรือประชาชนก็ตาม ใครเขาทำดีก็ต้องพูดว่าดี ใครเขาทำไม่ดีก็ต้องพูดว่าไม่ดี

เมื่อพระองค์รับสั่งถามแบบนั้น อาตมาก็ใคร่ครวญตามเรื่องของพระ ก็เดา ๆ เอาเพราะว่าทราบพระราชอัธยาศัยดีว่า จะทรงทำอะไรแล้วต้องทรงทำให้สำเร็จ จะเหนื่อยยากลำบากเพียงใดก็ตามที่ทั้งวันทั้งคืน พระองค์ไม่เคยคิดถึงความยากลำบากของพระองค์เลย จึงได้ถวายพระพรไปว่ากิจการใดที่ทรงมีพระราชดำริไว้ในเรื่องชลประทานสำเร็จแน่นอน ท่านจึงเสด็จพระราชดำเนินไปข้างนอกยกพระหัตถ์ขึ้นโบกกับคณะชลประทานว่า นี่พวกเรา งานทุกอย่างที่พวกเราจะทำกัน หลวงพ่อบอกว่าสำเร็จ ตอนนี้ไปบุกแหลกเลยนะ คำว่า “บุกแหลก” นี่อาตมาได้ยินไม่ชัด แต่คนที่เขาอยู่ใกล้เขาบอกว่าพระองค์ท่านตรัสอย่างนั้นเป็นอันว่าไม่ได้ทรงแสดงพระองค์ว่านี่ฉันโตกว่าแกละ เวลาแกละมาหาฉันต้องหมอบต้องเฝ้า ฉันต้องตั้งแต่เป็นกษัตริย์ เปลาเลย พระราชจริยาวัตรในขณะนั้น เห็นได้ว่าทรงทำพระองค์สนิทสนมกับข้าราชการบริพารทั้งหมด ที่ไปเฝ้าแหวนอยู่ที่นั่นอย่างเป็นกันเองทุกอย่าง ทรงตรัสแบบธรรมดา ๆ ต่อจากนั้นพระองค์ก็กลับมาแล้วตรัสอะไรอีกหลายอย่าง แต่เห็นว่าไม่นำมาพูดดีกว่า จะพูดก็คงจำไม่ได้ เพราะทรงใช้เวลาถึงสามชั่วโมงเศษ ถ้าขึ้นพูดก็ไม่ต้องจบกันละ ถือเอาแต่เรื่องที่เป็นสาระสำคัญที่เป็นประโยชน์กับปวงชนก็แล้วกัน

คอยอย่างงายที่พระองค์ไปทรงจัดเป็นสถานที่ทดลองไม้ผลเมืองหนาว อันนี้ก็ได้อาตมาได้ทุนจากต่างประเทศช่วยด้วย และทุนจากการโดยเสด็จพระราชกุศลด้วย ทุนส่วนพระองค์ด้วย ก็ได้พูดมาแล้วว่าทุนส่วนพระองค์นี้ ที่ได้จากรัฐบาลมอบให้ไม่พอใช้พระองค์ต้องติดลบทุกเดือน คือเอาเงินจากรมคตตกทอดไปใช้ พระองค์ก็ไม่ได้ร่ำรวยอะไร ถ้าจะเทียบกับเศรษฐีสมัยใหม่เวลานี้ บางทีอยู่บ้านในตอนก่อนที่จะมีงานประเภทนั้นก็ยังมีบริโภคน้ำดื่มก็อยู่ พอไปรับงานเข้าหน่อยก็มีตึกสวย ๆ มีเงินเป็นสิบล้านเป็นร้อยล้านอย่างนี้ ก็เห็นจะเป็นอำนาจทานบารมีที่ท่านทั้งหลายเหล่านั้นบำเพ็ญมาแล้วในชาติก่อน จึงมีโชคพละอย่างนั้น แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่ได้ทรงมีเงินขนาดนั้นได้ทรงพยายามทุกอย่างที่จะบริจาค บันทอนงบประมาณอย่างอื่นที่ไม่สำคัญเพื่อไปทำในสวนสำคัญที่เป็นสาธารณประโยชน์ วันนั้น ที่พระองค์ตรัสด้วย ก็เป็นเรื่องของธรรมชาติแล้วสมเด็จพระบรมราชินีนาถได้กราบทูลขอให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมารับสั่งถามอาตมาถึงเรื่องราวที่แสดงความห่วงใยประชาชนในประเทศ และนอกประเทศ ได้ตรัสอยู่ด้วยจนถึงบ่ายสามโมงเศษ เมื่อตอนบ่ายสองโมงเศษ อาตมาก็ได้ถวายพระพรเตือนขอให้เสด็จไปเสวยพระกระยาหาร พระองค์ก็ตรัส

ว่า ไม่เป็นไรขอรับ มาประมาณบ่ายสองโมงครึ่ง อาตมาถวายพระพรเตือนอีกครั้งหนึ่ง ทรงตรัสว่าไม่เป็นไรอีก บ่ายสามโมงเศษ เห็นท่านหม่อมเจ้าภคเดชมานั่งพับเพียบอยู่นอกประตู มองออกไปก็คิดว่าเวลานี้ข้างนอกคงจะหิวกันมากแล้วจึงได้ถวายพระพรให้ทรงทราบว่า เวลานี้บ่าย ๓ โมงเศษแล้ว ขอพระองค์ได้เสด็จไปเสวยพระกระยาหาร พระองค์ก็ทรงตอบว่าไม่เป็นไรอีก จึงได้ถวายพระพรว่า อาตมาออกไปแล้ว จะต้องไปชมสวนตามที่เจ้าหน้าที่เขาแจ้งไว้ กว่าจะได้ขึ้นเครื่องได้ก็ ๔ โมงเย็น แล้วเครื่องบินก็จะไปลงที่เชียงใหม่ ส่งหลวงปู่คำแสน เต็มน้ำมันที่นั่น ต้องบินไป ๔๕ นาที การเติมน้ำมันใช้เวลาอย่างน้อย ๒๐ นาที จึงจะไปได้ แล้วต้องไปสุโขทัยใช้เวลา ชั่วโมงเศษ ก็คงจะเป็นเวลา ๖ โมงเศษ แล้วเครื่องบินจะต้องกลับไปพิษณุโลก จะเป็นเวลาค่ำเกินไป พระองค์ก็ทรงเห็นชอบด้วย แล้วเสด็จออกไป อาตมาก็ไปชมสวน มีท่านภคเดช อาจารย์ปวิณ และอื่น ๆ บุษบ่าง สตรีบ้าง (อาตมาไม่รู้จักชื่อ) ทุกท่านแสดงความเมตตาปราณีสงเคราะห์ชื่อนั้น ชวนชมนี้ อธิบายให้ฟัง ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะอาตมาเป็นคนฉลาดมากในเรื่องพืชพันธุ์ธัญญาหารทั้งหมด ไม้ดอก ไม้ต้น ฉลาดเป็นกรณีพิเศษคือความรู้รอบจริง ๆ รอบอะไรรู้ใหม่ ? รอบปิดบังเสียหมดไม่รู้เลยว่าต้นอะไรชื่ออะไร ยังชี้เขาเรียกคนที่ฉลาดเป็นกรณีพิเศษ ฉลาดจนกระทั่งไม่รู้ว่ามีอะไรไหนชื่อว่าอะไร เจ้าหน้าที่คือท่านภคเดช อาจารย์ปวิณ และใคร ๆ ที่เดินตามกันไปเขาก็บอก มีท่านสุภาพสตรีไปด้วยหลายท่าน ไม่ทราบว่าใครแต่ถือว่าทุกคนเป็นลูกอาตมาหมด ถ้าใครเรียก “หลวงพ่” อาตมาก็คิดว่าคนนั้นเป็นลูก ถ้าใครเรียกว่าหลวงพี่ อาตมาก็คิดว่าคนนั้นเป็นน้อง ใครเรียกว่าหลวงน้ำ อาตมาก็คิดว่าเขาเป็นหลาน ยิ่งมีมันสบายใจ ทุกคนให้ความสนิทสนม ชมาชมไปตามที่เจ้าหน้าที่บอก มองดูเครื่องบินที่จะมา เอ ไม่เห็นแกจะมาสักที สงสัยว่าแกไปจอดอยู่ที่ไหนหรือจะกลับไปเสียแล้วก็ไม่รู้ สักครู่หนึ่ง เวลาใกล้จะ ๔ โมงเย็น มีเจ้าหน้าที่มาแจ้งบอกว่ามีนักบินให้มาบอกว่าจะไปได้แล้ว ก็นั่งรอไป ที่ไหนได้ เขาไปจอดหลบอยู่เสียจนมองไม่เห็น ถ้าเห็นก็คงกลับเสียนานแล้ว เมื่อไป ก็เห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจทหารวิ่งตามกันไปมาก ก็แจกของกันตามที่มีอยู่ เสริจแล้วก็ขึ้นเครื่องบิน บินกลับมาจังหวัดเชียงใหม่ จอดลงเติมน้ำมัน แล้วบินต่อมาที่สุโขทัย ลงที่ศรีสัชนาลัย เมื่อเครื่องบินกลับไปแล้ว วันรุ่งขึ้นเขาแจ้งข่าวกลับไปกับคนที่มารับใหม่ว่า หลวงพ่อขอรับ เมื่อวานนี้มีดีเกินไปขอรับ ถ้าใช้เวลามากอย่างนั้นละกระผมแย่ ทีหลังกลับวัน ๆ หน่อย ตอบเขาว่าได้ไม่เป็นไร ฉันทะอยากจะกลับวัน ๆ แต่บังเอิญมีภาระสำคัญ และอีกประการหนึ่งเธอย่องไปจอดไกล ๆ ค้นหาไม่พบ ก็เลยคิดว่าเธอยังไม่มา ก็เลยเดินชมไปชมมา ชมมาชมไป จนกระทั่งจวนจะหมดเวลา

เอาละบรรดาท่านบริษัททั้งหลายโดยถ้วนหน้า สำหรับวันนี้มองดูเวลาก็หมดเสียแล้ว ต้องขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒน์มงคล สมบูรณ์พูนผลจงมีแก่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดิ์

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย วันนี้มาพบกับท่านพุทธบริษัทในเรื่อง ของพระเมตตามาเดิมหลังจากที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงอาราธนาอาตมาพร้อมด้วยคณะไปที่อ่างช้างแล้ว ต่อมาประมาณวันที่ ๑๐ เศษ ๆ ของเดือน กุมภาพันธ์ อาตมากลับจากดอยอ่างช้าง กลับจากสุโขทัยก็เดินทางเข้ากรุงเทพ ฯ เมื่อกลับจากกรุงเทพ ฯ วันนั้นก็ได้รับโทรศัพท์ ทางไกลจากคุณเจดศรี สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา ภรรยาท่าน พล.อ.ท.ม.ร.ว. เสริม สุขสวัสดิ์ เจ้ากรมสื่อสารทหาร ว่าสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ฯ ทรงมีพระราชเสาวนีย์อาราธนาอาตมาให้เข้าไปที่พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ วันที่ ตรงกับวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ โดยแจ้งว่าปรารถนาจะทรงสนทนาธรรม

ก็เป็นอันว่าอาตมาเมื่อได้รับอาราธนาแล้ว คือว่าการมากรุงเทพ ฯ ครั้งนั้นก็เดินทางต่อมายังที่ปักษ์ใต้ ร่วมกับ พระองค์หญิงวิภาวดี เป็นเรื่องราวที่ปรากฏว่าพระองค์หญิงวิภาวดีถูกกระสุนของข้าศึกต้องสิ้นชีพิตักษัยบนเครื่องบินเฮลิคอปเตอร์เมื่อ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ หลังจากนั้น อาตมากลับมาและเข้าไปที่พระที่นั่งทรงธรรมเยี่ยมศพท่านครั้งหนึ่งแล้วต่อมามีท่านชายปิยะ อาราธนาไปอีกครั้งหนึ่ง รวมเป็น ๒ ครั้งด้วยกัน เมื่อได้รับโทรศัพท์ว่าท่านทรงอาราธนาให้เข้าไปในภูพิงคราชนิเวศน์ (เรื่องนี้โดยมาก คนทั่วไปมักจะใช้คำว่าทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เข้าเฝ้า แต่ความจริงพระนี้ไม่ใช่คำว่าเฝ้า ใช้คำว่าอาราธนา ท่านใช้คำว่านิมนต์ ที่ จะให้ไปเข้าเฝ้านั่งเฝ้าพระเจ้าแผ่นดินนั่งเฝ้าพระบรมราชินีนาถไม่ใช่ศัพท์ทางพระศาสนา เข้าเฝ้าคือเข้าพบ สำหรับพระใช้คำว่านิมนต์ ใช้คำว่าอาราธนา) เมื่อได้รับโทรศัพท์แล้ว ก็ชวนมีหลายท่านด้วยกัน เช่น ท่านพลอากาศโทหม่อมราชวงศ์เสริม สุขสวัสดิ์ พันโทศรีพันธุ์ วิชชุพันธ์ คุณเจดศรี สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา คุณนนทหา อนันตวงษ์ คุณสุภาพ ปุณศรี ภรรยาคุณปวิณ ปุณศรี แล้วมีหลายคนด้วยกัน เป็น เด็ก ๆ เป็นข้าราชการส่วนใหญ่ แล้วเดินทางไปในวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ โดย พ.อ. แพทย์หญิง วีรวรรณ คำนวนกิจ สงเคราะห์จัด รถ แล้วก็มีรถโพล์คติดตามไปอีก ๑ คัน ไม่ใช่รถโพล์ค รถโคงเตง คันนี้ให้ชื่อว่ารถโคงเตงเพราะว่าขนของมาก เป็นรถของญี่ปุ่น ชื่อว่า อีซูซุบรรทุกคนไปมากด้วยกันไปถึงก็ไปพักที่ดอยปุย เป็นสถานที่ของเจ้าหน้าที่การเกษตรไปทำการทดลองบนนั้น

ถึงแล้วตอนเย็นก็ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่มาบอกว่าท่านรองราชเลขา ฯ สั่งให้มาเรียนบอกว่า วันพรุ่งนี้เวลา ๑๕ นาฬิกา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงโปรด ฯ ให้เข้าเฝ้า เขาใช้คำว่าเข้าเฝ้าก็เฝ้าความจริงนั่งอยู่ด้วยกันก็ถือนั่งเฝ้าอย่างนี้ก็ใช้ได้ เหมือนกันคงไม่ผิด เราว่าไม่ผิดเสียอย่าง ใครว่าผิดก็ช่าง เป็นอันว่าทรงมีพระราชดำรัสตรัสสั่งให้เฝ้าหรือว่ารองราชเลขา ฯ เป็นคนจัด เวลาให้เฝ้า นี่ก็สงสัย จึงได้ถามเจ้าหน้าที่ว่าเวลานี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ เสด็จอยู่ที่ไหน ทางเจ้าหน้าที่บอกว่าเสด็จไปที่ดอย อ่างช้าง ถามว่าไปกับใครบ้าง เขาก็บอกว่าไปกับบุตร ๑๘ ประเทศ แล้วก็ผู้ติดตามมาก ทั้งนี้ก็เพื่อไปชมกิจการทดลองพืชประเทศ หนาวที่ดอยอ่างช้าง ถามเจ้าหน้าที่ว่าท่านจะเสด็จกลับเวลาประมาณเท่าใด (ต้องใช้คำว่าประมาณเพราะว่าเวลาเดินทางถือเวลา แน่นนอนไม่ได้) เจ้าหน้าที่ตอบว่าใช้เวลาประมาณ ๑๘ นาฬิกาจะถึง จึงได้ถามว่าเมื่อมาแล้วตอนกลางคืนมีการเลี้ยงทูตกันหรือเปล่า ทางเจ้าหน้าที่ก็แจ้งว่ามีการเลี้ยงทูตกัน ท่านนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ใครต่อใคร ท่านข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ถามว่าการเลี้ยงตามปกติ เลิกเวลาเท่าไร เขาก็แจ้งว่าเลิกเวลาประมาณ ๒๔ นาฬิกาหรือว่าตี ๑ เป็นอันว่าก็พินกันไป อาตมาก็เดินเล่นบนดอยหมอก เจ้านั้น หมอกจริง ๆ ดีไม่ดีเปิดหน้าต่างอยู่อ้าปากหมอกเข้าไปในปากเลย เพราะหมอกมันลอยอยู่เสมอ มองดูข้างล่างมืดไม่เห็นอะไร อากาศ เย็นสบาย เป็นที่น่าพัก อยากรจะเอาเป็นที่แดนพักสงบ ไม่ทราบว่าเขาจะอนุญาตหรือไม่ เพราะอยู่ใกล้กับภูพิงคราชนิเวศน์อยู่ติดกัน แล้ว ต่อมาตอนกลางคืนก็ปรากฏว่าพนักงานในพระราชฐานมาคุยโอภาปราศรัย ท่านชายภิศเดช คือหม่อมเจ้าภิศเดช น้องชายของพระองค์ หญิงวิภาวดี ท่านมานั่งคุย รู้สึกว่าท่านมีอัธยาศัยดีมากเป็นคนน่ารัก เหมือน ๆ กับพี่สาว อันที่จริงคนไม่รู้จักกับท่านก็อาจจะพูดไป อย่างนั้นอย่างนี้ได้ แต่คนเราทุกคนถ้ายังไม่ถึงกันยังไม่เคยสนทนาปราศรัยกันนั้นถ้าจะตำหนิกันก่อนก็รู้สึกว่าจะไม่ถูกเหมือนกันคงจะไม่ถูกเอามาก ๆ ความจริงท่านมีอัธยาศัยดีมาก ตอนที่ไปอ่างช้างคุยกันสนุกสนาน มีความรู้สึกว่าคุณที่ใกล้พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว ฯ ใกล้ชิดนี้ต้องเป็นคนดี จริยาคล้ำคดียิ่งกับพระองค์

ตอนกลางคืนก็มีพนักงานฝ่ายหญิงมาคุยด้วยถึงเวลา ๔ ทุ่มเศษ อาตมาก็ขอลาพักผ่อน ทั้งนี้เพราะเวลานั้นกำลังป่วยไข้ไม่สบายเหน็ดเหนื่อยมา เสียงก็ยังไม่เป็นเรื่อง คอไม่ดีเสียงมันทำพิษเอาจริง ๆ เรื่องเจ้าใช้หัดนี้มันเล่นงานมานาน แต่ว่ามันไม่มีเวลาพักผ่อน ต้องเดินทางอยู่ตลอดเวลาในเมื่อมีหมายกำหนดการเดินทางแล้วก็ต้องไป บางครั้งเดินทางไปเยี่ยมเยียนทหารบ้าง ตำรวจบ้างประชาชนบ้างในป่าแดนไกล พอตอนเย็นกลับที่พัก เขาก็ต้องให้น้ำเกลือ เดิมทีหมอนิ้วแต่ยาติดตามไป คราวหลังนี้ไม่ใช่ อย่างนั้นหมอนิ้วต้องเอาน้ำเกลือไปด้วย กลางคืนให้น้ำเกลือ เข้าเดินทางต่อไป หมอนิ้วประจำตัวจริง ๆ ก็คือพลตำรวจตรีสมศักดิ์ สีบสงวน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลตำรวจ นี่ลากิจติดตามอาภักขา ให้ยารักษาโรค ติดตามมาตั้งแต่ยังเป็นรองผู้อำนวยการ บางครั้งอาตมาป่วยหนัก คราวหนึ่งไปเชียงใหม่ออกเจียนออกมาเป็นเสมหะทั้งหมดมากจนเกือบจะถึงครึ่งกระโถน เสมหะมีหนอง หมอนิ้วดูแล้วเขาว่าไม่เป็นไร เขาว่าถ้ามีหนองละเขาหนักใจแยะ ความจริงอาตมามองดูแล้วว่ามีหนอง แต่หมอนิ้วว่าไม่มีหนอง นี่เป็นปกติธรรมดาของหมอนิ้วที่จะต้องรักษากำลังใจของคนไข้ไว้เสมอ มากบอกว่าน้อยแต่ความจริงปิดคนอื่นเขาคงจะปิดได้ แต่ปิดอาตมาปิดไม่ได้ อาตมาก็ไม่หนักใจเพราะความตายเป็นของธรรมดา แล้วหลังจากนั้นมารุ่งขึ้นอีกวันจะต้องเดินทางไปจังหวัดเชียงใหม่ แล้วเมื่อถึงเชียงใหม่ก็ต้องเดินเข้าจังหวัดน่านตามภารกิจที่มีอยู่ แต่ภารกิจไม่มีใครใช้ ๆ ตัวเองเพราะถือว่าตัวเองเป็นหนึ่งประชาชนในประเทศไทยทั้งหมด เวลานี้แถมนอกประเทศด้วย เพราะอะไร เพราะคนไทยที่อยู่นอกประเทศส่งเงินส่งทองมาช่วยในการสร้างวัด ส่งเงินส่งทองมาช่วยในการรักษาโรค อาตมาถือว่าเป็นลูกหนี้รายใหญ่ที่สุดที่มีเจ้าหนี้ทั่วประเทศแล้วก็นอกประเทศด้วย การเดินทางก็ถือว่าการใช้หนี้ แต่เป็นการใช้หนี้ในด้านความดีของท่านพุทธบริษัท โปรดทราบอาตมาจะเกิดมาอีก ๑๐ ชีวิต ก็ใช้หนี้ท่านทั้งหลายไม่หมด เพราะการใช้หนี้ความดีนี้มันหมดไม่ได้ ใช้เท่าไรก็ตามที่ความดีของท่านมันก็ไม่หมด แต่เราก็ต้องใช้กัน ทั้งนี้เพราะองค์สมเด็จพระบรมศาสดาสอนให้พระทุกองค์รู้จักความกตัญญูรู้คุณ แม้แต่พระสาวกที่เป็นอัครสาวกฝ่ายขวาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้รับข่าวจากราชาภรณ์เพียงทัพพีเดียว เมื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสถามว่าพระองค์ไหนรู้คุณของพราหมณ์นี้บ้าง ก็มีพระสาวกบวชอยู่ ๆ พนมเกล้าขึ้นว่า ข้าพระพุทธเจ้ารู้คุณของพราหมณ์พระพุทธเจ้าค่ะ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามว่าพราหมณ์คนนี้มีคุณแก่เธอเมื่อไร พระสาวกบวชได้กราบทูลองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า สมัยที่พราหมณ์อยู่ที่บ้าน ข้าพระพุทธเจ้าเคยไปบิณฑบาตที่บ้าน พราหมณ์ใส่บาตรให้ ๑ ทัพพีพระพุทธเจ้าค่ะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงได้ยกมือขึ้นโมทนาว่าดีละ สาวกบวชสติปัญญาที่มีความกตัญญู ถ้าอย่างนั้นเธอจงเป็นอุปัชฌาย์บวชให้แก่พราหมณ์นี้ นี่องค์สมเด็จพระพุทธชินสีห์ทรงแนะนำและสั่งสอนให้บรรดาพระทั้งหมดรู้จักความกตัญญูรู้คุณ ฉะนั้น เมื่อบรรดาประชาชนในประเทศไทยทั้งหมดและนอกประเทศอีกมากท่านเป็นผู้มีคุณแก่อาตมา ๆ ก็จำเป็นต้องสนองคุณ แต่ถ้าบังเอิญสนองได้ไม่ครบถ้วนก็ต้องขอพระทานอภัย เพราะคนทั้งประเทศจากเชียงใหม่ที่สุดจนได้สุดจนถึงราชาวาส ตะวันออกตั้งแต่จังหวัดตราด ตกถึงกาญจนบุรี และจังหวัดตาก ทั้งหมดนี้อาตมาเป็นหนี้ทั้งหมดเป็นเจ้าหนี้ อาตมาทั้งนั้น อาตมาคนเดียวเงินก็ไม่มีทุนก็ไม่มี พาหนะส่วนตัวก็ไม่มี จะไปใช้หนี้ทุกจังหวัดก็ไม่ไหว ก็ต้องขอขอบคุณบรรดาท่านผู้มีคุณทั้งหลายไว้ ณ โอกาสนี้ด้วยว่าอาตมาไม่ลืมคุณของท่าน ยังบูชาความดีของท่านที่ช่วยสงเคราะห์ พุดมาพุดไปเดี๋ยวมันก็ลืมอีกแล้ว

นี่ตอนต้นพุดมาถึงตอนไหน พุดมาถึงเรื่องท่านภิกษุเศษ และพระองค์หญิงวิภาวดีไปถูกปืน ตอนนี้มีคนเขาโจษจันกันว่าอาตมาเก่งจริงทำไมไม่ช่วยพระองค์หญิงวิภาวดีไว้ให้ได้จะขอตอบว่าอาตมาเองก็รู้อยู่แก่ใจว่าถ้าไปด้วยก็ต้องถูกปืนเหมือนกัน แต่ก็มั่นใจว่าจะถูกขาน่ามีกว่าถูกตัว แต่สำหรับพระองค์หญิงวิภาวดีนี้มีความเข้าใจจริง ๆ ว่าต้องถูกแน่และถูกหนัก เพราะได้สัญญากันก่อนขึ้นเครื่องบินว่าทั้งหมดต้องลงที่กองร้อยปฏิบัติการ ๓ ปล່อยให้เครื่องบินไปตามลำพัง แต่ว่าในเมื่อวาระสุดท้ายแห่งชีวิตของท่านมาถึง ก็มีความจำเป็นเพราะอาตมาลงมาแล้ว คุรุบาธรรมไชยลงมาแล้ว คุณเชิดศรี สุขสวัสดิ์ แล้วก็ใครต่อใครข้าหลวงทั้งหมดลงมาแล้ว ท่านไม่ลง สิ่งเครื่องบินขึ้นก็เป็นกฎธรรมดาที่เป็นอันบอกแล้วว่า ถ้าอายุขัยแก่ไขกันไม่ได้ ถ้ากาลมรณะแก่ได้ เป็นกาลมรณะคือการตายในระหว่างที่ชีวิตยังไม่ถึงอายุขัยเขาแก่กันได้ ถ้าถึงอายุขัยแล้วคนแก่ก็ตาย แก่ไม่ได้

เป็นอันว่าวันนี้อาตมาก็นอน เข้าพักผ่อน ๔ ทุ่มครึ่ง ไอยังไอยู่ เสียงก็แหบก็แห้ง ใช้หัดยังมี มาทราบในตอนเช้าว่าเวลา ๖ ทุ่มเศษ หรือว่าเวลา ๒๔ น. เศษ อาตมาเป็นพระขอบทุ่ม ๆ โมง ๆ กลางวันเรียกว่าโมง กลางคืนเรียกว่าทุ่ม เพราะ

สมัยก่อนคำว่า โมง ก็ว่าพอถึงเวลาทำอะไรก็ตีฆ้องโมง ๆ ๑ โมงเช้าก็ตี โมง ๒ โมงเช้าก็ตี ๒ โมง จึงเรียกว่าโมงหรือ โหม่ง เวลากลางวันท่านใช้กลอง ๑ ทุ่มตี ๑ ตุ่ม ๒ ก็ตี ๒ ตุ่ม ๓ ก็ตี ๓ ตุ่ม จึงเรียกว่าทุ่ม นี่เป็นศัพท์ภาษาไทยโบราณ เวลานั้นมาเรียกกันว่า นาฬิกา ก็ยังโมง ๒ โมง ทุ่ม ๒ ทุ่มกันอยู่ตามปกติ เป็นส่วนมาก เรื่องของทางราชการเท่านั้น เป็นส่วนใหญ่ ข้าราชการส่วนใหญ่ใช้คำว่านาฬิกา แต่ว่าชาวบ้านยังทุ่มยังโมงกันอยู่ อาตมาก็เป็นลูกชาวบ้านก็ต้องทุ่มต้องโมงไปตามเขา ค่อยกันต่อไป

ตอนเช้าได้ทราบข่าวจาก ท่านพลอากาศโทหม่อมราชวงศ์เสริม สุขสวัสดิ์ เจ้ากรมสื่อสารทหารว่าเมื่อคืนนี้เวลา ๖ โมงเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงใช้ให้รองราชเลขา ฯ ท่านอาจารย์ภาวาส มาตามหลวงพ่อบ ท่านเห็นว่าหลับแล้วจึงแจ้งให้ อาจารย์ภาวาสทราบ และวิทยุทดลองถามว่าจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ปลุกไหม ก็เป็นอันว่าไม่ได้ปลุก ท่านรับสั่งมาบอกว่าจะไม่ต้องปลุก ถ้าปลุกอาตมาก็คงแหย่เหมือนกัน เพราะว่าร่างกายมันยังทรงอยู่ไม่ค่อยจะไหว วันรุ่งขึ้นที่ไปเฝ้าพระองค์ภูพิงคราชนิเวศน์ วันนั้นก็คิดว่าจะไม่ไหวเหมือนกัน ร่างกายมันยังไม่แข็งแรง เสียก็แหบแห้ง แต่ก็ได้อาศัยธรรมปิฎกที่นั่งใกล้พระองค์ ก็ทรงสั่งสนทนาเฉพาะเรื่องธรรมะโดยเฉพาะ เลยเกิดความชุ่มชื่นใจนั่งอยู่ได้ถึง ๕ ชั่วโมงเศษ วันรุ่งขึ้น สมเด็จพระบรมราชาธิบดีได้สั่งให้ข้าหลวงคณะช่างเครื่องนำภัตตาหารมาถวายและก็เลี้ยงคนทุกคนที่ไปพักอยู่ที่นั่น นี่จัดเป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นพิเศษ อาหารเท่าที่มากถวายก็ดีทุกอย่าง ขนมน้ำดีทุกอย่าง แต่ที่ถูกต้องอย่างเขาเรียกขนมอะไรก็ไม่ทราบ เหลือง ๆ อ่อน ๆ ขนมน้ำดีใจมาก หนึ่งมีรสหวาน สองอ่อน เพราะอาตมาเป็นกระเพาะผุ ของแข็ง ๆ ไม่ค่อยไหว ข้าวเหนียวก็ไม่ไหว ขนมนั้นอ่อนดี มีรสหวาน เขาถือรสหวานเป็นสิ่งสำคัญ เลยฉันเสียเยาะเป็นกรณีพิเศษ ที่ฉันเยาะนี้ไม่ใช่ตั้งใจลงศรท้าวท่านหรอก ความจริงลงท้องอาตมาเองว่าของอ่อนนี่ถูกใจกับท้องของฉันไม่รังเกียจเลยว่าเป็นเสียหนัก และก็สั่งให้ข้าหลวงไปกราบทูลให้พระองค์ทรงทราบที่หลังถ้าฉันมันดีอาตมามาก็ของอย่างนี้อ่าให้หายไปเสีย ถ้าอย่างนี้ถามว่าจิตใจในรสอาหารหรือ ก็ตอบว่าไม่ใช่จิตใจในรสอาหารหรอก จิตใจในความอ่อนของอาหาร เพราะว่าของแข็ง ๆ ฉันแล้วมันเป็นโทษ ถ้าว่าร่างกายมันยังต้องใช้ก็จะต้องเลี้ยงมัน

เมื่อเวลาใกล้ ๑๕ นาฬิกา ทางสำนักพระราชวังก็นำรถมารับ ก็ชวนท่านพลอากาศโทหม่อมราชวงศ์เสริม สุขสวัสดิ์ ไปด้วย อาจารย์ปวิณ ไปด้วย ไปรอพบอยู่ที่ห้องหน้าห้องรอพบ ถึงเวลาทางเจ้าหน้าที่ก็มาบอกได้ถึงเวลาเข้าพบได้แล้ว ก็เข้าไปพบในห้องส่วนพระองค์ ในห้องนั้นไม่มีใครท่านปิดประตูเสียทั้ง ๒ ข้าง รองราชเลขา ฯ นั่งอยู่มุมหนึ่ง ท่านปูพรมให้อาตมา และปูผ้าขาว มีน้ำสำหรับฉัน อาตมาเป็นพระไม่ฉันน้ำชาและไม่ฉันกาแฟ อันนี้ไม่ใช่เคร่ง เพราะเดิมทีเคยติดน้ำชามาก่อน ถ้าฉันน้ำชาแล้วไม่ฉันน้ำชามาฉันน้ำธรรมดาดแล้วมันไม่อยู่ในใจ แล้วที่นั่นต่อมา มาคิดว่าเราจะบวชละกิเลส เราเทศน์ให้ชาวบ้านเขาละกิเลสแล้วเราจะมานั่งแบกกิเลสไว้เพื่อประโยชน์อะไร ไปไหน ๆ ชาวบ้านก็ต้องวิ่งวุ่นในการหาน้ำชาเลยเลิกมันเสียเลย ๆ ใครจะว่ายังไง นี่ใครเขาจะว่ายังไง ถ้าจะว่าก็ตัวเองเป็นผู้ว่าก็เป็นอันว่าหมดเรื่องไป วันนั้นเจ้าหน้าที่ก็มีน้ำเย็น ๆ ไว้ให้ฉันเป็นที่ถูกใจ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินออกมา อาตมาภาพต้องขอยอมกลัวตอมนักกลัวมากไม่ใช่กลัวในฐานะท่านเป็นพระเจ้าแผ่นดิน แล้วก็ไม่ใช่กลัวอย่างนั้นกลัวในฐานะที่ทรงมีอำนาจจะเป็นกรณีพิเศษ นั่นก็คือในเวลาที่จะเสด็จมาประทับ ทรงประทับนั่งพับเพียบทางด้านซ้ายอย่างเดียว ตลอดเวลา ๕ ชั่วโมงเศษ อาตมาเมื่อสมัยตัวผอม ๆ ก็นั่งพับเพียบนานเป็นชั่วโมง ๆ ได้ อีตอนตัวอ้วนนี่ไม่เป็นเรื่อง น้ำหนักตัวมันมากนั่งพับเพียบหรือนั่งขัดสมาธินานไม่ได้ ขา มันชาเลยก็ต้องขยับไปขยับมาถึง ๕-๖ ครั้ง สำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ ไม่เลยพระองค์ไม่ทรงขยับเขยื้อนเลย หมายความว่าทรงนั่งประทับนั่งทำไหนดั่งทำนั้นตลอดเวลาการสั่งสนทนาปราศรัยของพระองค์ในวันนั้นล้วนแล้วไปด้วยธรรมปฏิบัติ ไม่มีอะไรเจือปนเลยใช้เวลา ๕ ชั่วโมงเศษ แล้วบางท่านจะถามว่าเวลา ๕ ชั่วโมงเศษพระองค์รับสั่งว่ากระไรบ้าง อาตมาก็ต้องตอบ ตอบไม่ยากเลยเพราะว่าจำไม่ไหว เพราะว่าทรงตรัสและปัญหาที่ถามแต่ละคำแต่ละข้อเป็นปัญหาที่ลึกซึ้งคัมภีร์ภาพ ทรงมีความละเอียดลออในธรรมะเป็นกรณีพิเศษวินิจฉัยศัพท์ละเอียดมาก อาตมาเองก็คร่ำ ๆ เหมือนกัน คร่ำ ๆ ว่าจะตอบผิด แต่ก็ถือว่ามีปัญญาแค่นี้ก็ตอบแค่นั้น หมดเรื่อง เพราะว่าทราบอยู่ว่าตัวเองไม่ใช่ศัพท์ปัญญาวิสัย คำว่าศัพท์ปัญญาแปลว่ารู้หมดทุกอย่าง ความจริงอาตมาเองก็เป็นคนรู้มาก ศัพท์ปัญญาไม่ควรจะแปลว่ารู้ไม่หมดอย่างพระพุทธรูปเจ้านี้เขาบอกว่ารู้หมด อาตมาว่าพระพุทธรูปเจ้านี้รู้ไม่หมด ใครจะไปถามอะไรก็ตามท่านมีเรื่องตอบได้เรื่อย และก็ตอบได้ถูกต้อง สำหรับอาตมานี้รู้หมด เพราะถามไปถามมาไปถามที่ไม่รู้เข้าเลยไม่มีอะไรจะตอบ หมดทุน หมดพุง ความจริงน่าจะใช้ศัพท์อย่างนี้แต่เขาไม่นิยมกัน ต้องตอบตามแบบที่เขานิยม

กันว่าอาตมารู้ไม่หมด พระพุทธเจ้ารู้หมด นี่เป็นศัพท์ที่เขานิยามกัน แต่ความจริงน่าจะบอกว่าพระพุทธเจ้าไม่รู้ไม่หมด ใครถามอะไร ๆ ก็ตอบได้ไม่รู้จักหมด อาตมาเป็นประเภทไม่รู้หมดก็เกรงเหมือนกันว่า ถ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ ทรงตรัสถามธรรมะไปโดนเอาตอนที่รู้หมดเข้าก็อยู่เลยวันนั้น แต่ก็ไม่ใช่เพราะว่าทราบดีว่าตัวเองไม่ใช่ศัพท์บัญญัติ ถ้าทรงถามอะไรมา ถ้าไม่เข้าใจก็จะกราบทูลหรือถวายพระพรว่าข้าอาตมาไม่รู้ ก็หมดเรื่องกันไป พระองค์ก็ไม่ไซ้มาตั้งหน้าตั้งตาไล่ให้จน ที่แท้จริงนั้นเป็นธรรมะที่เป็นประโยชน์มาก แล้วอาตมาได้ถวายพระพรถามว่าเมื่อคืนนี้พระองค์ได้ให้คนให้รองราชเลขา ฯ ไปตาม มีพระราชประสงค์อะไร รับสั่งว่าลูกหญิงสิรินธร ฯ อยากจะพบหลวงพ่อก่อน เข้านี้ต้องขึ้นเครื่องบินแต่เช้าเพราะเหตุว่าต้องเข้ามหาวิทยาลัย ๘ โมงเช้า ตอนกลางคืนจึงอยากจะพบจึงอาราธนาหลวงพ่อก่อน เลยถวายพระพรว่าอาตมาหลับเพราะป่วย และก็ได้อ่านพระองค์ว่าแล้วตอนกลางคืนหลังจากที่เลี้ยงทูตเสร็จแล้วบรรทมแล้วหรือยัง พระองค์ทรงตรัสว่า ความจริงที่อาตมาถามแบบนี้เพราะรู้ว่าไม่บรรทมแน่ มีงานต่อ ก็ทรงตรัสตอบว่าหลังจากนั้นมาก็ทรงเจริญพระกรรมฐานทำสมาธิจิต การทำสมาธิจิตนี้ทรงตรัสว่าทรงตั้งเวลาได้ตามอัธยาศัย เริ่มเข้าสมาธิเวลาเท่านี้จะออกจากสมาธิเวลาเท่านี้ กำหนดได้เข้าออกได้ตามอัธยาศัย ตามเวลา เดิมที่เดียวท่านใช้แทบไม่มีเสียง พอเสียงดัง แก๊ก ก็เลิกเมื่อเวลาเท่านั้น เมื่อเวลาหลังท่านไม่ใช้แทบ หมายความว่าตั้งเวลากำหนดเวลาจะเลิกเท่าไรเลิกได้ทันที นี่แหละบรรดาท่านพุทธบริษัทยังไม่จบเรื่องของภูปึงค์ แต่ว่าเวลามันจะหมด ตอนนี้อยากขององค์สมเด็จพระบรมสุคตใคร่ควรบุญให้ดีว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ฯ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช พระเจ้าลูกยาเธอ ฯ ทรงสนพระทัยในธรรมะปฏิบัติทุก ๆ พระองค์ และทรงปฏิบัติได้อย่างนี้ ถ้าจะดูเวลาจะเห็นว่าเวลาของพระองค์มีน้อย แต่อาศัยว่าจิตเป็นมหากุศลจึงพยายามเจียดเวลาของพระองค์ทั้ง ๆ ที่ทรงลำบากพระวรกายอยู่มาก ตอนเข้าไปดอยอ่างขางทั้งวัน กลับมาตอนกลางคืนเลี้ยงทูตและรับแขกจนกระทั่งถึง ๖ ทุ่มเศษ ยังมีเวลาเจริญกรรมฐานต่อไป สำหรับวันนี้เวลาหมดเสียแล้ว ก็ต้องขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒน์มงคล สมบูรณ์พูนผลจงมีแก่พุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดิ์

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย วันนี้ก็พบกับบรรดาท่านพุทธบริษัทในเรื่องของพระเมตตามตามเดิม เป็นอันว่าวันที่เข้าไปพบพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ที่ภูพิงคราชนิเวศน์ ที่พระองค์ทรงมีปัญหามาถึงเขียนหนังสือมาเป็น ๓ ข้อด้วยกัน ทรงตรัสว่าเป็นความประสงค์ของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ที่ทรงมีความสงสัย ในเรื่องที่พระองค์หญิงวิภาวดีรังสิต ต้องสิ้นชีพิตักษัย ความจริงเรื่องนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีความเข้าใจดีมาก หมายความว่าคงจะเคยทรงอธิบายให้สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ให้ทรงเข้าใจเรียบร้อยแล้วแต่เพื่อความมั่นใจ อาตมาก็ได้ถวายพระพรไปตามกฎของกรรมว่าเรื่องกฎของกรรมนี้เป็นทางที่หนีกันไม่ได้ แล้วต่อมาพระองค์ทรงสนพระทัยเรื่องพระกรรมฐาน ทรงตรัสว่าเพื่อนที่เจริญพระกรรมฐานกับพระองค์มีอยู่ ๑ โหล มีผู้ชายครึ่งโหล ผู้หญิงครึ่งโหล พระองค์ทรงมีพระราชประสงค์ในเรื่องของจิต ๖ ทรงขอให้บันทึกเทปให้จิตละ ๑ คาสเซ็ท เพื่อว่าคนที่มีความระจิดก็จะส่งระจิดให้ มีโทษระจิดก็ส่งโทษระจิดให้เป็นอย่างนี้เป็นต้น เป็นอันว่าจิตทั้ง ๖ อย่าง จะต้องไปด้วยกันทุกคน แต่ว่าหนักในด้านไหนก็แก้ในด้านนั้นก่อน ตอนหนึ่งพระองค์ทรงมีพระราชดำรัสตรัสว่าสำหรับลูกศิษย์ของหลวงพ่อบุญคุณคิดว่าทุกคนหรือว่าทั้งหมดเป็นพวกมีศรัทธาจิตทั้งหมด อาตมาก็ได้ถวายพระพรว่าคนที่มีความศรัทธาจิตนี้เขาได้กำไร ปฏิบัติเอาได้ง่ายสุดแล้วแต่คนนำ ศรัทธาจิตแปลว่าจิตชอบเชื่อ จิตชอบเชื่อนี้ถ้าผู้นำ ๆ ไปในทางไม่ดีอาศัยที่เขามีความเชื่อง่ายอยู่แล้ว ก็จะพาเหลวแหลกไปด้วย แต่ผู้นำ ๆ ไปได้ดีก็รู้สึกว่าจะได้ง่ายเพราะว่าเธอไม่ถอนกำลังใจ อะไรก็ตามที่เป็นของดีทำทุกอย่าง นี่เป็นอันว่ามีผล คนที่มีศรัทธาจิตชอบอย่างเดียวว่าท่านผู้นำได้โปรดนำไปในทางที่ถูกอย่าหาทางทำลายด้วยกรรมที่เขามีความเชื่อก็แล้วกัน เพราะว่าประสบการณ์เรื่องนี้มีอยู่มาก ก็ขออย่าให้พูดเลยมันเป็นเรื่องหนักใจ ถ้าพูดว่าใครเขาไม่ตีความเดือดร้อนกับจิตนี้มันมี ขอพูดว่าเขาอาจจะเข้าใจผิดคิดว่าสิ่งนั้นมันถูกก็ได้ ถ้าพูดอย่างนี้ขอคนบางคนที่เคยประชุมกันแล้วบอกว่าอาตมานี้เขียนหนังสือก็ดี บันทึกเสียงก็ดียกย่องตัวเองเสมอทราบว่ามันไม่ใช่ที่เราพูดกันตามความเป็นจริง พูดกันตรงไปตรงมา ที่พูดว่าตรงก็เพราะอะไร เพราะว่ามีความหมายบางรายเข้าไปก็ต้องเสียประโยชน์เสียเงินเสียทองขึ้นครูบาอาจารย์ มีจดหมายหลายฉบับที่ถามว่าถ้าผมจะมอบตัวเป็นลูกศิษย์ของหลวงพ่อบุญคุณ จะต้องเสียอะไรบ้าง วิธีการเป็นอย่างไรบ้าง เป็นอย่างไรใหม่ เขาเขียนมาเสียมากมายทางด้านพิธีกรรม เวลาที่จะขึ้นครูเป็นลูกศิษย์จะต้องเสียเงินเท่าไร เขาก็บอกว่าที่ไหนก็ไม่ทราบ (ทราบเหมือนกันแต่ไม่บอก) ว่าจะต้องจ่ายเงินในอันดับแรกเป็นสมาธิจิตในอันดับแรกเป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท เห็นจะเป็นเงินดาวน์ แล้วก็ต้องส่งกันเรื่อยไป เมื่อเสียแล้วก็ต้องเสียอีก ก็ได้เคยสืบ ๆ แล้ว

นี่มันเป็นเรื่องที่ไม่ใช่เรื่องของพระพุทธศาสนา ความจริงสมาธิของอาตมาไม่ต้องเสียเงิน ไม่ต้องเสียรูปเทียนก็ยังเป็นสมาธิได้ เพราะว่าพระพุทธเจ้าไม่ได้ทรงบังคับไว้เลยว่าจะต้องทำอะไรต่อทำอะไรกัน ที่จะต้องมีพิธีกรรมกันอยู่มีมันเรื่องของศรัทธาของบรรดาท่านพุทธบริษัท เขาเคยมาถามกันบอกว่าถ้ามาเป็นลูกศิษย์ของหลวงพ่อบุญคุณต้องเอารูปเทียนแพ เครื่องชุดนั้นเครื่องชุดนี้ใหม่ อาตมาบอกว่าเขาใจมาพอแล้ว เรื่องพิธีกรรมจะบูชาพระพุทธเจ้าด้วยวิธีใดมันเป็นเรื่องของคุณ เพราะว่าพระพุทธเจ้าไม่ได้ทรงบังคับไว้ นี่สำคัญอย่างเดียวคือใจ ที่พระองค์กำหนด ที่ทรงตรัสว่า มโน ปุพฺพ คมาธมฺมา มโนเสฏฺฐา มโนมยา ธอธมฺมํทั้งหลายมีใจเป็นหัวหน้า มีใจประเสริฐสุด สำเร็จได้ด้วยใจ ควบคุมใจอย่างเดียวเป็นพอ นี่เป็นความประสงค์ เป็นอันว่าเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสตรัสถามอย่างนั้น อาตมาก็รับว่าใช่ ว่าส่วนใหญ่ลูกศิษย์ของอาตมาเป็นนักศรัทธาจิต เป็นคนเชื่อ แต่ว่าเชื่ออย่างคนมีปัญหา ไม่ใช่ว่าพูดไปแล้วเขาก็เชื่อทีเดียว ทรงตรัสว่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต คนนี้เป็นคนมีศรัทธาจิตมาก อาตมาก็ถวายพระพรไปตามความจริงว่า ใช่ พระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต มีศรัทธาจิตมาก แต่ทว่าบวกพุทธจิต เพราะว่าท่านมีกำลังหนักทั้ง ๒ อย่าง คือ หนึ่งศรัทธาจิต สองพุทธจิต นี้ผู้ที่มิศรัทธาจิตแต่เขามักจะเชื่อคำพูดเฉย ๆ เมื่อพูดอะไรไปก็เชื่อก็ปฏิบัติตามแหมนั้น ถ้าทั้งแนวแล้วไปไม่ได้ สำหรับพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต นี่ท่านเชื่อแล้วมีปัญญาเป็นเครื่องคิดด้วยจึงได้มีความรวดเร็วในผลแห่งการปฏิบัติ ผลแห่งการปฏิบัติของท่านเร็วมาก มาศึกษาได้อาทิตย์เดียวก็สามารถเข้ามาออกฌานได้ตามอัธยาศัย นี่เป็นความต้องการของพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ต้องการอภิญญาสมาบัติ แต่ว่าอาตมาเห็นว่าอภิญญาสมาบัติหรือวิชชาสามกิติ ไม่ใช่ว่าไม่ดี แต่ว่าต้องใช้เวลามาก เมื่อได้ ๒ ใน ๓ & ใน ๖ อภิญญา ๖ ก็ยังไม่มีเกณฑ์ที่จะพ้นนรกไปได้ เพราะว่าท่านที่ได้ ๒ ใน ๓ คือ ทิพยจักขุญาณและบุพเพนิวาสานุสสติญาณ หรือว่าได้ ๕ ในอภิญญา ๖ สามารถเนรมิตอะไรต่ออะไรได้แต่ยังเป็นแดนโลกีย์

อย่างนี้ดูตัวอย่างท่านเทวทัต ตายแล้วยังพลัดลงอเวจีได้ จึงเห็นว่าไม่เป็นประโยชน์แต่ทว่าก็ไม่ค้านท่าน ว่าท่านต้องการข้อสนับสนุน แต่ส่วนใหญ่ก็บรรจิวิปัสสนาให้ ทั้งนี้อาตมาก็ลอกแบบมาจากครูบาอาจารย์ของอาตมา คือหลวงพ่อบานวัดบางนมโค เพราะในสมัยที่อาตมาไปศึกษากับท่านก็กราบเรียนท่านว่าอาตมาไม่ต้องการวิปัสสนาญาณ เพราะไม่เคยคิดว่าชาตินี้จะเป็นพระอรหันต์ได้ เป็นพระอริยเจ้าได้ ต้องการสมถภาวนา ต้องการฌาน หรือว่าต้องการวิชา ๓ อภิญญา ๖ ผลที่ต้องการนั้นก็คือไปเกิดเป็นพรหม เพราะมีสังหรณ์จิตว่าเวลาที่มิเกิดเป็นมนุษย์นี้มาจากพรหม และเวลาที่เกิดมาแล้วท่านลงที่เป็นพระทรงฌาน ท่านบอกว่าเจ้านี้มันมาจากพรหม ฉะนั้นเวลาที่ตั้งชื่อก็ชื่อว่าเจ้าพรหมก็แล้วกัน ชื่อเดิมของอาตมานี้ชื่อพรหม ไม่ใช่ชื่อวีระตามที่รู้จักกัน วีระนี้มีชื่อใหม่ มาชื่ออีกชื่อหนึ่งแต่อาตมาก็มาแปลงชื่อเป็นภาษาบาลีว่า วีระ แต่ว่าสมัยเด็ก ๆ เขาก็ไม่เรียกว่าเจ้าพรหม เขาเรียกว่าเจ้าแก่น เพราะว่าจอมแก่น น่ากลัวว่าจะเกเรหนักจะว่าหัวแข็งก็ไม่ใช่ ก็หัวธรรมดาแต่หัวใจแข็ง แข็งเพราะเห็นว่าถ้าผู้ใหญ่ไม่ทรงอยู่ในคุณธรรมของผู้ใหญ่อันนี้ไม่ให้อย่างเด็ดขาด เพราะว่าคนโตแบบนี้มีจริยาไม่เท่ากับเด็ก อันนี้ใช้ไม่ได้ ไม่เอาด้วย

นี่เป็นอันว่าตอนเด็ก ๆ มันแก่นมาก ผู้ใหญ่บางคนก็ไม่ใช่เรื่องเอาแต่ตัวโตเป็นสำคัญ แต่เป็นคนที่ใช้เหตุไ้ผล คนประเภทนี้เป็นประเภทที่สมเด็จพระทศพลไม่ทรงสรรเสริญ ไม่เรียกว่าผู้ใหญ่ ก็เลยต้องเป็นศัตรูกัน การเป็นศัตรูกับผู้ใหญ่ก็หมายความว่ามีความเห็นไม่ตรงกัน นี่ขอเลี้ยวเข้ากฎพิงค์ เพื่อให้ทราบในจริยวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ สำหรับสมเด็จพระบรมราชินีนาถ นี้พระองค์ทรงพอพระทัยในการสวดมนต์มาก และก็สวดมนต์วันหนึ่งเป็นชั่วโมง ๆ พระองค์ทรงตรัสว่าเวลาหลวงพ่อกำลังจะองค์หญิงทรงแสดงปรากฏชัดเหลือเกิน ทรงตรัสว่าบางครั้งวางสังข์กลิ่นหอมฟุ้งไปหมด คิดนึกคิดว่าใครเขาทำน้ำหอมหกไว้ที่ไหนหาเท่าไรก็ไม่พบแต่ว่ากลิ่นน้ำหอมตลบไปหมด พอรุ่งเช้าทราบข่าวจากคนบอกว่า สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรงใช้ให้ข้าหลวง ๒ คน ไปเอาพระพุทธรูปที่พระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ทรงโปรดมากรักมากปรากฏว่าข้าหลวงหยิบขึ้นมาเห็นไฟฟ้าดับ ๒ ครั้ง แต่ว่าสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรงประทับอยู่ใกล้ ๆ ไม่ทรงเห็นไฟฟ้าดับ เรื่องนี้เป็นเรื่องเท็จจริงประการใดเป็นเรื่องของคนส่งข่าว แต่ว่าข่าวที่แสดงออกทั้งอาการกลิ่นที่หอมฟุ้งจนกระทั่งไม่สงสัย หอมจัดนั้น สมเด็จพระบรมราชินีนาถทรงมีพระราชเสาวนีย์มาเอง แล้วต่อมาสมเด็จพระบรมราชินีนาถก็ทรงขอให้บันทึกเทพพระสุตรถวาย พระองค์มักจะทรงถ่อมอยู่เสมอว่าดิฉันมีปัญญาเพียงแค่นี้ มีกำลังเพียงเท่านี้ ขอพึ่งเพียงพระสูตร แต่ความจริงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ท่านก็ทรงตรัสว่าสมเด็จพระบรมราชินีนาถก็ดี พระราชินีก็ดี ลูกหญิงสิรินธรก็ดีเขาว่าเขาไม่ได้ทำอะไรกัน เขาว่าเขาไม่ได้ปฏิบัติ แต่ความจริงผมเห็นว่าเขากำลังปฏิบัติอยู่ อาตมาก็รับรอง เพราะทราบพระราชจริยวัตรของทั้ง ๒ พระองค์ดี ความจริงการปฏิบัติพระกรรมฐาน บรรดาท่านพุทธบริษัทอย่างสมเด็จพระบรมราชินีนาถนี้ พระองค์ทรงอยู่ในศีลจารวัตรเป็นอย่างดีอันนี้จะมาไม่ว่ามายกย่องพระราชินีอีกแล้วซิ ความจริงเรื่องการยกย่องใครนี่ ถ้าไม่เป็นของจริง พระไม่โอเคด้วย (โอเคนี้ ภาษาอะไรก็ไม่ทราบ) พระไม่เห็นชอบด้วย เรื่องอะไรจะมานั่งยกย่องกัน เขาพูดกันตามความเป็นจริง พระไม่มองเห็นฐานะของบุคคลในฐานะผู้ทรงยศ พระจะต้องไม่มองฐานะของบุคคลในฐานะที่มีเงินมาก พระจะต้องพูดตามความเป็นจริงที่มีอยู่

ฉะนั้นเมื่อสมเด็จพระบรมราชินีนาถ พระองค์ทรงมีพระราชจริยวัตรปฏิบัติอยู่ในเขตพระกรรมฐาน คำว่ากรรมฐาน แปลว่าทำกรรมในฐานะเป็นที่ตั้งอยู่ในความดี กรรมฐานไม่ใช่แปลว่าหลับตา จะมานั่งหลับตา ถ้าดีเวลาหลับตา สนิมตาขึ้นมาดำ ชาวบ้าน อีก็แสนชาติมันก็ไม่เกิดผล แล้วก็จิตใจก็หมกมุ่นไปด้วยอารมณ์ที่เป็นโลภะ โทสะ โมหะ ไม่มีอะไรเป็นประโยชน์เลย คำว่ากรรมฐานคือว่าสืมตามาแล้วต้องสร้างความดี จะเห็นน้ำพระทัยของสมเด็จพระบรมราชินีนาถก็ดี สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร ฯ ก็ดี ทั้ง ๒ พระองค์นี้ทรงเปี่ยมไปด้วยพระเมตตาและกรุณาในพรหมวิหาร ๔ เปี่ยมเลยก็แล้วกัน ไม่ใช่พระองค์ บางทีฉัน ๆ เพราะพระราชทรัพย์ที่มีอยู่ไม่พอใจ ยังจ่ายไปก่อน ล้น นี้ไม่ใช่เปี่ยมนะเรียกว่าล้น ถ้าจ่ายแค่มดเรียกว่าเปี่ยม นี่หมดไปแล้วไม่มีจ่ายเรียกว่าล้น ถ้าพูดอย่างนี้อาตมาก็คงจะล้นเหมือนกัน ไม่มีสตางค์ก็สร้างวัด สร้างโรงเรียน โรงพยาบาล บ่อน้ำ เป็นหนี้เขาก็อวยงได้ มันเป็นส่วนสาธารณประโยชน์ ก็คนชอบล้น ล้นอยู่แล้วก็ต้องล้นไปอย่างนี้ สำหรับพระองค์หญิงวิภาวดีก็เหมือนกัน มีหลายท่านว่าท่านเร็วเหลือเกินนะ ความจริงท่านทำของท่านมานานแล้วไม่ว่าท่านต่างหาก การจะศึกษาในสมถวิปัสสนาถ้าเข้าไม่ถึงพรหมวิหาร ๔ เสียตัวเดียว ไม่ต้องไปไหนกันละ อยู่ นั่งหลับตาสักเท่าไรมันก็ไม่เกิดผล หากว่าท่านผู้ใดจิตของท่านตั้งอยู่ในพรหมวิหาร ๔ ละอคติ ๔ อย่าง

นี่ดีกว่าเอาความดีขึ้นต้นแค่สามบาปดี ถ้าใครทำเกิน ๑๕ วัน ขยายเต็มที่ แต่ความจริงอารมณ์ของพรหมวิหาร ๔ นี่เป็นอารมณ์ที่เลี้ยง
ศีล ไม่ใช่ศีลขาด ศีลจะอ่อนก็เพราะกินพรหมวิหาร ๔ เป็นอาหาร และวิปัสสนาญาณจะแจ่มใสก็เพราะกินพรหมวิหาร ๔ มีพรหมวิหาร
๔ เป็นอาหาร ถ้าคนใดทรงพรหมวิหาร ๔ อยู่เป็นปกติท่านผู้นั้นก็ชื่อว่าทรงสมถวิปัสสนาเป็นการทรงตัวอยู่แล้ว มันอยู่ที่การปฏิบัติจริง
ไม่ใช่มานั่งหลับตา นั่งหลับตา ๒ ชั่วโมง ๓ ชั่วโมง แล้วก็มานั่งคุยกัน อันนั้นไม่ใช่สมถวิปัสสนา เขาเรียกว่าสมถาก ถากไปถากมา
วิปัสสนาก็เป็นบดไปบดมา ไม่ได้ฟันต้นให้ขาดเพียงแต่ถาก ๆ บด ๆ แล้วจะได้ประโยชน์อะไร นี่เราพูดกันตามความเป็นจริง อย่าง
สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ที่ท่านบูชาพระสวตมนต์ เจ้าฟ้าหญิงสิรินธร ๙ ก็เหมือนกัน คนที่จะสวตมนต์นี้ถ้าเขาเกลียดพระพุทธเจ้า
เกลียดพระธรรม เกลียดพระสงฆ์ สวตมนต์ได้ไหม เรามานั่งคิดกันวิจารณ์กัน เป็นอันว่าสวตมนต์ไม่ได้เกลียด การที่สวตมนต์ได้แสดง
ว่ามีความเคารพในพระพุทธเจ้า เคารพในพระธรรม เคารพในพระสงฆ์ และถ้าพระองค์ทรงศีลาจารย์วัดเดิมที่ ทรงศีลบริสุทธิ์ แล้วเรา
จะว่าเป็นอะไรเล่า ไปดูองค์ของพระโสดาภิกับสภิกาคา พระพุทธเจ้าตรัสว่าพระโสดาภิกับสภิกาคามีเป็นผู้ทรงอิศริศคือมีศีลบริสุทธิ์ มี
องค์คุณธรรมที่ทรงอยู่ จิตใจของพระโสดาภิ ก็มี ๑ เคารพในพระพุทธเจ้า ๒ เคารพในพระธรรม ๓ เคารพในพระสงฆ์ ๔ มีศรัทธา
บริสุทธิ์ บริสุทธิ์จริง ๆ คือไม่ละเมียดศีลด้วยการจงใจผลเอเดนไปเหยียบมดเหยียบปลวกตายโดยไม่เจตนาไม่เป็นไร แล้วก็มานั่งดูว่า
สมเด็จพระบรมราชินีนาถก็ดี สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร ๙ ก็ดี ทั้ง ๒ พระองค์ท่านสวตมนต์ภาวนาให้พระเจริญสมภาสิ สวตมนต์เป็น
สมภาสิ ขณะสวตมนต์อยู่จิตใจเป็นอุچارสมภาสิ พระองค์ทรงมีพระเมตตาปราณี มีข้อหนึ่งที่น่าสังเกตที่องค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐทรง
ตรัสห้ามบรรดาพระสงฆ์ทั้งหลายไปขอของใช้ของกินจากตระกูลที่เป็นพระเสข พระเสข คือตั้งแต่พระโสดาภิขึ้นไป ท่านพวกนี้เป็นผู้มี
จิตน้อมไปในกุศลมีพรหมวิหาร ๔ ถ้าไปขอท่าน ๆ ให้ ท่านมีความพอใจในการบริจาคทาน ดูตัวอย่างนางวิสาขา มหาอุบาสิกาพระ
โสดาภิ ท่านอนาถบิณฑิกคหบดีพระโสดาภิ ท่านผู้นี้ต่อมาเป็นพระอนาคามี ท่านที่เป็นพระโสดาภิทั้งหมดนี้ส่วนมากใจท่าน
กว้างขวาง อยากจะสงเคราะห์คนที่มีความทุกข์ให้มีความสุข ถ้ามีอะไรให้ได้ให้ ตัวอย่างอนาถบิณฑิก ตอนจนลงไปแสนที่จะจน แต่
ทว่าตนเองต้องกินปลายข้าวกับน้ำผักดอง เมื่อสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จไป ก็นิมนต์พระพุทธเจ้าพร้อมด้วยพระสงฆ์ ๕๐๐ ไป
ฉันภัตตาหาร มีแค่ปลายข้าวกับน้ำผักดองเป็นอาหารเท่านั้น เห็นกำลังใจของท่านใหม่ ในขณะที่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าทรง
เสวยพระกระยาหาร ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีก็กราบขอร้องสมเด็จพระปิณฑิมาร ว่าทานของข้าพระพุทธเจ้าเวลานี้เศร้าหมองเสียแล้ว
เดิมทีองค์สมเด็จพระประทีปแก้วมา ข้าพระพุทธเจ้ามีอาหารเลิศถวายเวลานี้จนลงไปมีแต่ปลายข้าวกับน้ำผักดอง พระพุทธเจ้าจึงทรง
ถามถึงเจตนาว่าเจตนาของเธอครบตามเดิมไหม ท่านบอกว่ากำลังใจครบพระพุทธเจ้าคะ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงทรงมีพระ
พุทธปฏิภาศตรัสว่า ดูก่อนท่านมหาเศรษฐี ดูซึ่งวาปณียตั้งว่า ทพยสินที่ให้เป็นของดีก็ตามของประณีตก็ตามของเลวกก็ตาม ถ้าเจตนา
สมบูรณ์ท่านนั้นมีผลเลิศ นี่เป็นอันว่าผู้ทรงคุณในความเป็นพระโสดาภิตั้งแต่พระโสดาภิขึ้นไป ท่านพอใจในการสงเคราะห์บุคคลให้
มีความสุข การให้ท่านท่านจัดว่าเป็นจาคานุสสติกรรมฐาน การเคารพในพระพุทธเจ้าเป็นพุทธานุสสติกรรมฐาน เคารพในพระธรรม
เป็นธรรมานุสสติกรรมฐาน เคารพในพระสงฆ์เป็นสังฆานุสสติกรรมฐาน มีศีลมั่นในศีล ศีลบริสุทธิ์เป็นศีลานุสสติกรรมฐาน มีเมตตา
ความรักมีกรุณาความสงสารเป็นพรหมวิหาร ๔ เป็นกรรมฐานและปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ปฏิบัติแต่ในความดีละอายต่อความชั่วเกรงกลัว
ผลของความชั่วปฏิบัติแต่ความดีเป็นเทวนานุสสติกรรมฐาน ฉะนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีพระราชดำริตรัสว่า สมเด็จพระ
บรมราชินีนาถก็ดี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร ๙ ก็ดี ทรงกระทำอยู่แล้ว กระผมบอกว่าเขาทำอยู่แล้ว แต่เขาบอกว่าเขา
ไม่ได้ทำ อันนี้อาตมาก็ขอรับรองว่าทั้ง ๒ พระองค์ทำแล้วในกรรมฐานที่อาตมาพูดมา เป็นอันว่าเรื่องกุฬิงคชาชนิเวศน์เล่ากันจบไม่ได้
เป็นอันว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสนพระทัยในพระกรรมฐานมาก สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร
๙ ทรงปฏิบัติในกรรมฐานเป็นปกติอยู่แล้วแต่ไม่ทรงทราบทรงปฏิบัติ และหลังจากนั้นเวลา ๕ โมงเศษ สมเด็จพระบรมราชินีนาถทรง
เตือนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถึง ๔ วาระ อาตมาก็ขอลถวายพระพรลา ก่อนจะมาสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระมหา
กรุณาธิคุณว่าในตอนเช้าก่อนหลวงพ่อกลับขอมนต์ไปเที่ยวที่วิหารก่อน เพราะพระที่นั่งนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงบรรจุ
พระบรมสารีริกธาตุ และตอนเช้าสมเด็จพระบรมราชินีนาถก็ทรงให้คนจัดอาหารมาถวายและเลี้ยงคนทุก ๆ คน พร้อมทั้งอาหารใน
ระหว่างทาง การเดินทางพระองค์ก็ทรงแจกมา ทุกคนใส่กล่องมา นี่เป็นอันว่าการที่สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรงเป็นเจ้าภาพ
อาราธนาอาตมาเข้าไปสู่กุฬิงคชาชนิเวศน์วันนั้นถ้าจะถามว่าเรื่องอะไรที่คุยกันมาก ก็ต้องบอกว่าธรรมะอย่างเดียว ไม่มีอะไรเลย มีแต่
ธรรมะทุกอย่าง พบกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ไหน พระองค์ต้องทรงปรารภเรื่องธรรมะปฏิบัติ ไม่ได้เคยเอาย่านเมืองเอา

เรื่องของชาวบ้านชาวเมืองที่โหมมาว่ามานินทามาตำหนิ ไม่มี พระองค์ไม่ทรงมีพระราชจริยาวัตรอย่างนี้ เทียวติคนโน้นว่าคนนี้ คนนั้น ดีคนนี้ไม่ดี ไม่มี พระองค์ทรงมีพระราชหฤทัยเต็มเปี่ยมอยู่ในคุณธรรม อย่างนี้เรียกว่าทรงทศพิธราชธรรม อย่าไปไล่เข้านะ ทศพิธราชธรรมมีอะไรบ้าง อาตมาไม่บอก เพราะไม่รู้ จำไม่ได้ทำไมจึงจำไม่ได้เพราะไม่จำเป็นจะต้องจำ ทำความดีแล้วก็แล้วกันไป มัวถือเถรตำราอยู่ก็เลยไม่ต้องได้อะไรกัน เอาละบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่านเรื่องภูพิงคิราชนิเวศน์ ตอนเช้าอาตมาก็ไปชมวิหารมีแดนสวยงามเต็มไปด้วยดอกไม้ พระก็สวย วิหารก็สวย สระน้ำก็ใหญ่ คณะที่ไปก็พากันชื่นบาน เป็นอันว่าเรื่องภูพิงคิราชนิเวศน์เขตพระราชฐานสำหรับตอนนี้ก็ขอยุติไว้แต่เพียงเท่านี้ ตอนหลังก็ฟังกันในเรื่องของดินแดนภายในพระบรมมหาราชวังต่อไป สำหรับวันนี้ขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคล สมบูรณ์พูนผล จงมีแก่บรรดาพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดี

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย สำหรับวันนี้ก็คงพบกับบรรดาท่านพุทธบริษัทในเรื่องของพระเมตตาตามเดิม การบันทึกเสียงวันนั้นตรงกับวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๒๐ ที่บอกวันก็เพราะว่าเป็นการบอกว่าการบันทึกเป็นวันที่เท่าไร การที่บรรดาท่านทั้งหลายได้ยินเสียงของอาตมาทางสถานีวิทยุทุกสถานีก็โปรดทราบที่อาตมาไม่ได้มาเอง ต้องใช้การบันทึกเสียงไว้แทน ทั้งนี้ก็เพราะว่าการก็มีมาก ไม่สามารถจะมาด้วยตนเองได้ สำหรับวันนี้ก่อนจะพูดถึงเรื่องอื่นก็ต้องขออนุโมทนาในพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงสั่งให้คุณเชิดศรี สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา ภรรยา พลอากาศโท หม่อมราชวงศ์เสริม สุขสวัสดิ์ เจ้ากรมสื่อสารทหาร ให้แจ้งมาว่าวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๐ เวลาค่ำ ให้อาตมาเข้าไปรับเครื่องถ่ายเทปบันทึกเสียงจากพระองค์ ทั้งพระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณจัดซื้อถวาย สำหรับเครื่องนี้ได้สืบราคาตามท้องตลาดจะเป็นขนาดเท่ากันหรือไม่เท่ากัน เท่าที่ทราบมาก็ราคาเกือบแสนบาท เดิมที่ท่านพุทธบริษัทที่เป็นศิษยานุศิษย์กำลังจะจัดการรวบรวมจัดปัจจัยซื้อถวาย ในเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์ทรงทราบจึงได้รับเป็นพระราชภาระไปจัดถวายเอง บรรดาท่านพุทธบริษัทอาจจะคิดว่าอาตมานี้เป็นคนผลาญเงินของแผ่นดิน หรือว่าผลาญเงินของประชาชนเพราะว่าเงินจำนวนนี้ไม่ใช่เงินเล็กน้อย เรื่องนี้ก็ขอแจ้งให้บรรดาท่านทั้งหลายทราบว่าความประสงค์ของอาตมานั้นมีอยู่อย่างเดียว คือต้องการให้พระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระชินวรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าให้กระจายไปทั่วประเทศและออกไปนอกประเทศ เวลานี้ก็ออกไปแล้ว ทั้งหนังสือที่ออกเป็นเล่มก็ดี เสียงที่ออกไปเป็นบันทึกเสียงก็ดี ปรากฏว่ามีท่านทั้งหลายส่งไปต่างประเทศหลายท่านด้วยกัน และก็หลายจุดด้วยกัน มีหลายท่านเคยปรารภว่าหนังสือก็ดี บันทึกเสียงก็ดี ควรจะเป็นภาษาต่างประเทศด้วย ความจริงเรื่องภาษาต่างประเทศนี้อาตมามีความชำนาญเป็นพิเศษ จะเขียนก็ดี จะพูดก็ดี รับรองว่าฝรั่งไม่รู้เรื่องเลย อย่างนี้เขาเรียกว่าความรู้พิเศษจริง ๆ พูดให้คนไม่รู้เรื่องได้ เขียนให้คนไม่รู้เรื่องได้ เพราะว่าไม่มีการสันทัดในเรื่องนี้ ฉะนั้นถ้าบรรดาท่านผู้ใดมีความสามารถหรือมีความศรัทธาจะแปลจากภาษาไทยจากหนังสือที่อาตมาเขียนก็ดี จากเทปบันทึกเสียงก็ดี เป็นภาษาต่างประเทศอาตมาก็ขออนุญาต คือไม่หวัง ไม่สงวนลิขสิทธิ์แต่ประการใดในเรื่องนี้ เฉพาะแปลเป็นภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะว่าอาตมามีความประสงค์ให้เป็นธรรมทาน

มีหลายท่านมาถามว่าเครื่องถ่ายเทปประเภทนี้ ราคาตั้งเกือบแสนบาท ถ้าอย่างดีกว่านั้นอาจจะเกินกว่าแสนบาท ทำเมื่อไรจะได้ทุน อาตมาก็ได้ตอบแก่ท่านผู้รับฟัง ท่านที่ถามว่างานทุกอย่างที่อาตมาทำนี้อาตมาไม่ต้องการทุน คือ ต้องการแต่ผลกำไรอย่างเดียว หนังสือที่เขียนออกไปก็ดี ไม่เคยคิดทุน และการบันทึกเสียงเป็นธรรมทานก็ดี ไม่เคยคิดทุน ต้องการผลสำคัญคือกำไร เพราะกำไรนี้มีอำนาจเหนือทุนมาก ถ้าไรที่จะฟังได้ก็คือสอนของคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณแจกจ่ายธรรม อาตมาก็ขอรับพระธรรมคำสั่งสอนของพระองค์แจกจ่ายแก่บรรดาท่านพุทธบริษัท แต่บรรดาธรรมะที่แจกจ่ายออกไปนี้ บรรดาท่านพุทธบริษัทได้โปรดทราบ อาตมาไม่ใช่สัพพัญญูวิสัย จะทำไปก็เพียงแต่ความสามารถที่จะฟังทำเท่านั้น ถ้าสิ่งใดปรากฏว่าผิดพลาดจากพุทธพจน์บทพระบาลี ขอท่านผู้มีความรู้ทั้งหลายได้โปรดตักเตือนมาให้ทราบด้วย อาตมาจะได้ยับยั้งถอยหลังแก้ไขเสียใหม่ให้ถูกต้อง

สำหรับเทปบันทึกเสียงที่ใช้เครื่องที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงถวาย ขอได้โปรดทราบ ขอประกาศราคาไว้เลยว่า ๑ คาสเซ็ทจะขอขายเอากำไรโดยเฉพาะ ทุนคงไม่ได้ เวลานี้คาสเซ็ทเปล่าที่เขาขายกันท้องตลาดมีอัตราในราคาประมาณ ๓๓ หรือ ๓๕ บาท และในคาสเซ็ทบันทึกธรรมะหรือวินัยที่อาตมาออกไป จะขอจำหน่ายในอัตราคาสเซ็ทละ ๓๐ บาท เป็นอันว่าได้กำไรในการบำเพ็ญกุศลอีก ๓ บาท หรือ ๕ บาท ถ้าหากว่าบังเอิญว่าคาสเซ็ทบางอันบางอย่างชำรุดเสียไปก็มีกำไรเป็นพิเศษ ถ้าเครื่องบังเอิญชำรุดทรุดโทรมต้องซ่อมก็มีกำไรเป็นพิเศษ กำไรคือไม่ใช่ทุนเข้ามา แต่สิ่งที่ต้องการคือพระธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าตามวัดต่าง ๆ มีความปรารถนาจะไปเผยแพร่แก่ท่านพุทธบริษัทก็จะขอลดลงมาเหลือคาสเซ็ทละ ๒๕ บาท สำหรับวัด

ถ้าบรรดาท่านพุทธบริษัทจะถามว่าเอาทุนที่ไหนมาลง เครื่องก็ไม่ได้อุทิศคาสเซ็ทที่จำหน่ายออกไปก็ราคาเท่ากับคาสเซ็ทธรรมดาเปล่าที่ตามตลาดขายกัน ข้อนี้ต้องขอตอบว่าเงินจำนวนนี้ที่จะได้มาก็ได้มาจากเงินที่บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายถวายตามอภัยาคัย เมื่อเงินที่ถวายตามอภัยาคัยที่แล้วมาอาตมาก็นำไปก่อสร้างถาวรวัตถุในบรรพพุทธศาสนาบ้างได้เป็นค้ายาค่าอาหารสำหรับพระประจำวัดบ้าง จ่ายเป็นค่าแรงงาน จ่ายเป็นค่าวัสดุก่อสร้างบ้าง และก็จ่ายค่ากระแสไฟฟ้าให้วัดบ้าง เดือน ๆ หนึ่งก็จ่ายประมาณหมื่นบาทเศษอยู่แล้ว และเหลือจากนั้นถ้าบางทีจะมีก็จะขอสมทบเข้ากับรายการขาดทุนของการบันทึกเสียงนี้ที่ขายต่ำกว่าราคาท้องตลาด ตามท้องตลาดไม่มีเสียงแต่ราคาคาสเซ็ทละ ๓๓ บาท บ้าง ๓๕ บาท บ้าง ถ้าบรรดาพุทธบริษัทก็จำหน่ายออกไปในราคาคาสเซ็ทละ ๓๐ บาท ถ้าทางวัดมีความต้องการก็จะจำหน่ายออกไปในราคาคาสเซ็ทละ ๒๕ บาท ทั้งนี้ส่วนที่ไม่พอก็เอาเงินของบรรดาท่านพุทธบริษัทที่ถวายตามอภัยาคัยรวมลงไปจัดว่าเป็นธรรมทานในฐานะที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นต้นบุญใหญ่ ในเรื่องธรรมทานอาตมาก็จะขอนำจุดปัจจัยของบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่านที่อาตมานำเอาไปใช้ในสวนวิหารทานบ้าง ในสวนสังฆทานบ้าง ในส่วนสาธารณประโยชน์ สงเคราะห์คนยากจนช่วยเหลือที่อยู่ในแดนกันดารบ้าง และก็นำมาใช้ในสวนธรรมทานบ้าง นี้ขอบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายที่บริจาคทรัพย์ทำบุญถวายตามอภัยาคัยโปรดทราบตามนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงินที่บริจาคถวายตามอภัยาคัยที่บรรดาพุทธบริษัททั้งหลายให้มากก็เป็นส่วนสังฆทาน วิหารทานและก็สาธารณประโยชน์ ตอนนี้เป็นธรรมทานด้วย ก็ขอช่วยไมทนาเพราะมีอาตมาสงสัยมาก พูดไปพูดมาเสียเวลามาตั้ง ๒๐ นาทีเศษ เป็นอันว่าต่อแต่นี้ไปก็ขอเข้าเรื่องพระเมตตา ความจริงเรื่องนี้ก็เป็นพระเมตตาเหมือนกัน ก็เพราะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ มีพระเมตตาให้เครื่องถ่ายถอดเสียงราคาหนัก อาตมาจะต้องเข้าไปเฝ้าพระองค์ในวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๐ จะมีพระราชประสงค์มีพระราชดำรัสอะไรมาบ้าง ถ้ามีเรื่องพิเศษก็จะแจ้งให้บรรดาท่านพุทธบริษัททราบ สำหรับตอนนี้ไปก็จะเข้าพระที่นั่งไพศาลทักษิณ

วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๒๐ อาตมาเดินทางเข้ากรุงเทพ ฯ สำหรับครบวาระรวมไทยแห่งวัดทุ่งหลวง จังหวัดเชียงใหม่ ก็เดินทางเข้ากรุงเทพ ฯ เหมือนกัน ทั้งนี้ก็เพราะว่ามีภารกิจทำร่วมกัน มาวันที่ ๑ ได้รับฎีกาจากสำนักพระราชวังว่า ในตอนเช้าของวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๒๐ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร ฯ อาราธนาให้อาตมากับครบวาระรวมไทยไปสวดมนต์และก็รับสังฆทานที่อาคารที่ทำการมูลนิธิสายใจไทย เพราะวันนั้นเป็นวันเปิดอาคารที่ทำการ สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร ฯ ทรงเป็นประธานในงาน อาตมาเองรับฎีกาแล้วก็นั่งนึกในใจ ว่าเรื่องการสวดมนต์สวดพระปริตรนี้อาตมาก็ทิ้งมาเสียนาน ไม่ได้ร่วมกับใครมาเสียนานจะสวดได้หรือไม่ได้ก็ไม่ทราบ ทั้งนี้เพราะว่าเรื่องกิจนิมนต์เรื่องสวดมนต์เย็นสวดมนต์กลางวัน แล้วก็เทศน์ตามวัดต่าง ๆ ตามบ้านต่าง ๆ ขอลาเสียมาแล้ว เพราะว่าภารกิจมีมาก รวมทั้งโรคภัยไข้เจ็บมีในกาย ถ้าไปฉันอาหารผิดเวลาคราวไร ก็มีโทษคราวนั้น ก็เป็นอันว่าต้องงดกัน แล้วขอประกาศไว้ในที่นี้ด้วยบางที่ท่านทั้งหลายไม่ทราบก็จะมานิมนต์กัน มีนิมนต์อยู่หลายรายเพราะว่าไปฉันผิดเวลาคราวไรเรื่องสำคัญก็คือ ร่างกายถูกเขาลงโทษและความลำบากยากแค้นก็เกิดกับบรรดาท่านหมอบทั้งหลายต้องมาช่วยกันรักษา เป็นอันว่าฉันผิดเวลาแต่ละครั้งต้องจ่ายเงินพิเศษไม่น้อยกว่าครั้งละ ๕๐๐ บาท เป็นค้ายาค่ารักษาโรคเมื่อเป็นอย่างนี้ก็ต้องของด ถ้าบรรดาท่านพุทธบริษัทจะสงเคราะห์ก็ขอให้สงเคราะห์ในสถานที่พัก ถ้าไปที่ไหนพักที่ไหนก็โปรดถวายที่นั่นจะได้ถวายตามเวลา และไม่คอยเวลาลำบาก เวลาเลยไปแล้วก็ไม่คอยเหมือนกัน ทั้งนี้สงสารหมอบสงสารเงินที่บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทที่ถวายมาตามอภัยาคัยเข้ามาใช้ในเรื่องของร่างกายของตอนนี้ รู้สึกว่าจะได้ประโยชน์น้อยเกินไป อยากจะใช้เงินของท่านในส่วนที่เป็นสาธารณประโยชน์จริง ๆ

วันนั้น เมื่อถึงวันเวลาตอนเช้า เจ้าหน้าที่ก็นำรถไปส่งที่ที่ทำการ ไปถึงก็ไปเจอสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ วัดสามพระยา สมเด็จพระวันรัต วัดสังเวช และพระราชวาทะคณะอีกหลายท่าน สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์และสมเด็จพระวันรัตก็ทรงเรียกให้อาตมาเข้าไปนั่งข้างหลัง อาตมาก็เข้าไปนั่งข้างหลังคอยก่อนจะถึงเวลาสมเด็จพระสังฆราชเสด็จ อาตมาก็กำลังคุยกับพระบ้าง เจ้าหน้าที่บ้าง อยู่ด้านหลัง พอสมเด็จพระสังฆราชเสด็จมา อาตมาก็ไม่รู้ เห็นพระยืนขึ้น สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ก็สะกิดว่าสมเด็จพระสังฆราชเสด็จจึงได้ลุกขึ้นถวายความเคารพ ความจริงสมเด็จพระสังฆราช ๒ สมเด็จพระสังฆราชแล้วนี้ รู้สึกว่าท่านกรุณากับอาตมามาก ทั้ง ๒ ท่านไม่ถือองค์ท่านเลย ให้ความสนิทสนม ให้ความเมตตาปรานีเป็นกรณีพิเศษ แม้แต่สมเด็จพระสังฆราช ความจริงอาตมาไม่เคยพูดจาปราศรัยกับท่านเลย แต่เคยเห็นสมเด็จพระสังฆราช ๒-๓ คราวเมื่อไปในงาน ท่านทำองค์ท่านเหมือนกับไม่มีความรู้สึกว่าคุณ

ท่านเป็นสมเด็จพระสังฆราช ทั้งนี้ได้หมายความว่าท่านปล่อยกายปล่อยใจไม่มีความเป็นพระไม่มีสมณสาธูป ไม่ใช่อย่างนั้น คือท่านไม่ทรงแสดงการถือตัวถือตน เวลาจะเข้าไปที่ไหนคนจะแสดงความเคารพหรือไม่ ไม่ได้สนใจ หมายความว่าไม่คอยมองว่าใครจะไหวฉันใครจะเคารพฉันหรือไม่ ไม่ได้สนใจ ทรงดำเนินตามสบาย ๆ ใครจะทำความเคารพหรือไม่ทำความเคารพก็ไม่เคยถือตำหนิว่าใคร ถ้าถามอย่างนี้จะถามว่ารู้ใจพระสังฆราชหรือ ความจริงใจเรารู้จากอาการที่แสดงออก วันนั้นก็เหมือนกันเวลาที่พระองค์ประทับอยู่ข้างหน้าแถว ก็ทรงโอภาปราศรัยกับพระทุกรูปอย่างเป็นกันเองทุกอย่าง ไม่มีการทรงแสดงว่าถือตัวถือตนแต่ประการใด องค์นี้จึงเป็นพระที่เอาตามยอมไหวด้วยความเคารพอย่างจริงใจ ที่พูดมาอย่างนี้ไม่ใช่พูดเอาใจพระผู้ใหญ่ พูดตามความรู้สึกของใจตามความเป็นจริง ท่านทั้งหลายก็ทราบอยู่แล้วว่าอาตมานี้ไหวคนได้ทั้งกายทั้งใจไหวยากอยู่สักนิด ที่ไหวยากทั้งกายทั้งใจกายนะไหวง่ายแต่ใจไหวยาก ถ้าคนไม่ตีก็เอากายไหวใจไม่ไหว แต่คนตีก็ไหวทั้งกายและใจ ถ้าเขาเป็นฆราวาสเอากายไหวไม่ได้เอามือไหวไม่ได้ก็เอาใจไหวความดี ขึ้นชื่อว่าความดีเขาบูชาไม่ผิด จะเห็นได้ว่าองค์สมเด็จพระบรมสามิตสอนให้พระเคารพในคุณความดีของบิดามารดา นี้พูดไปพูดมาเลยไม่ต้องเข้าพระที่นั่งไพศาลทักษิณ ด้วยว่าองค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐทรงยกย่องพระที่มีความกตัญญูรู้คุณอย่างพระลูกชายเศรษฐีไปบวช พ่อแม่ต้องยากจนลง องค์สมเด็จพระทศพลกัทรังมีพระพุทธรูปดำรัสว่าการจะสงเคราะห์บิดามารดา พระบิดนพบาทมาแล้ว ให้บิดามารดาบริโภคก่อน ตัวเองฉันทีหลังก็ใช้ได้ ได้ผ้าใหม่มาเอาผ้าใหม่ทำลายเสียแล้วให้บิดามารดาอุ่น ตัวเองเอาผ้าเก่าของบิดามารดามาล้อมผ้าดุน้อย่างนี้พระพุทธรูปก็ทรงสรรเสริญเป็นอันว่าคนดีมีคุณกับพระ พระไหว้ได้ด้วยจริยาที่ปฏิบัติ การไหว้ไม่จำเป็นต้องใช้มือเสมอไป การยกมือไหว้แต่ใจไม่เคารพไม่ถือว่าเป็นการไหว้ เขาเรียกกันว่าผักชีโรยหน้าแต่ทว่าถ้าไหว้กันด้วยใจ แสดงความเคารพด้วยความจริงใจ นี้ไหว้กันจริง ๆ เป็นอันว่าหมดเวลาไปเสียแล้ว เดินทางเข้าพระที่นั่งไพศาลทักษิณไม่ไหว แต่ไปสักหน่อยดีไหม ไปขยับทำตั่งทำไว้หน่อยก็ยังดี

เมื่อถึงเวลาสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้ง ๒ พระองค์ก็เสด็จ เมื่อมาถึงแล้วก็ทรงนมัสการพระทุกรูป ท่านมีจริยาละมุลละม่อมสมกับที่เป็นพุทธมามกะจริง ๆ อย่างที่ชาวบ้านเรียกว่าลูกเสือ ย่อมมีลีลาแสดงความเป็นเสือปกติฉันใด สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงทั้ง ๒ พระองค์ในฐานะที่พระองค์ทรงเป็นพระราชธิดาของพระมหากษัตริย์ ที่ทรงเปี่ยมไปด้วยทศพิธราชธรรม ทั้งพระราชบิดาและพระราชมารดาเป็นพุทธมามกะเต็มพระองค์สมกับที่เรียกว่าเป็นศาสนูปถัมภก ทรงมีพระราชจริยาวัตรอ่อนน้อมต่อพระภิกษุสงฆ์ในพระพุทธศาสนา และปวงชนชาวไทยและชาวเทศทั้งหมดที่ทรงเสด็จไปถึง จะเห็นว่าในที่ต่าง ๆ ที่พระองค์ทรงปราศรัยกับประชากรทั้งหลายพระองค์ไม่ได้ทรงแสดงว่าฉันเป็นพระเจ้าแผ่นดินนะ นี่ฉันเป็นพระบรมราชินีนะ ฉันเป็นคนใหญ่คนโต ฉันต้องวางท่าให้มันฝั่งผาย เธอทั้งหลายจะมาตีเสมอฉันไม่ได้เพราะว่าฉันเป็นกษัตริย์ อย่างนี้ไม่มีหม่าท่านพุทธบริษัท ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรงแสดงพระองค์แบบนี้ใหม่ ตามที่เห็นตามภาพหนังสือพิมพ์ก็ดี ตามที่เห็นทางโทรภาพก็ดี มีประสพการณ์มาเองก็ดี เวลาที่พระองค์เข้าถึงพลกนิกรทรงค้อมพระวรกายลง ตรัสด้วยวาจาที่นิมนวล ที่ใดควรจะนั่งก็นั่งคลุกคลีกับบรรดาประชากรทั้งหลาย สำหรับท่านที่มีอายุสูงกว่าท่านก็แสดงความเคารพ มือปลายนธรรม ธรรมอันเป็นเครื่องอ่อนน้อม จึงเป็นเหตุให้เป็นที่รักของบรรดาประชากรทั้งหลาย นี่เป็นพระราชจริยาวัตรขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมราชินีนาถ หรือว่าใครจะหาว่าเชียร์พระเจ้าแผ่นดินเชียร์พระราชินีอีกก็ว่าไป จะเชียร์หรือจะยกย่องหรือสรรเสริญอะไรก็ว่าไปเถอะ แต่ว่าเรื่องที่คุณนี้มันตรงตามความเป็นจริงไหมละ อย่าลืมนะว่าฤาษีลิงคำจะไม่ยอมยกย่องใครและจะยอมตำหนิใครในเรื่องไม่เป็นความจริง ถ้าเป็นความจริงถือว่าพูดตามความจริงไม่ใช่หนึ่งสรรเสริญเยินยอ ถ้าคนเลวถ้าตำหนิก็ถือว่าไม่เป็นการตำหนิถือว่าพูดตามความเป็นจริง แล้วมีใครบ้างไหมที่เขาวางท่าใหญ่ไม่เหมือนกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ที่อาตมาเคยเจอมาเองมีบ้างไหมที่บรรดาประชากรทั้งหลายได้พบมีบ้างไหม มีหรือไม่มีที่ไหนก็เป็นเรื่องทีนั้นอาตมาไม่เกี่ยว เรื่องนี้ไม่เกี่ยวข้องเกี่ยวข้องอย่างเดียวคือพระราชจริยาวัตรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ที่กล่าวเปรียบเทียบกับเจ้าฟ้าหญิงทั้ง ๒ พระองค์ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ที่ท่านมีพระราชจริยาวัตรอ่อนน้อมต่อปวงชนชาวไทยและบรรดาพระภิกษุสงฆ์ทั้งหลาย ก็เพราะว่าท่านเป็นลูกของกษัตริย์ที่มีพระราชจริยาวัตรเปี่ยมพร้อมไปด้วยคุณธรรม คือทศพิธราชธรรม และทรงหม่อมวิหาลี เป็นอุปถัมภ์ องค์กรสมเด็จพระบรมศาสดาทรงตรัสว่าควรคบบุคคลเช่นใด ย่อมเป็นเหมือนบุคคลเช่นนั้น ถ้าเราคบคนพาลเราก็เป็นคนพาลไปด้วย ถ้าเราคบบัณฑิตเราก็เป็นบัณฑิตไปด้วย ในมงคลสูตรท่านยกตัวอย่างนกแขกเต้า ๒ ตัวที่เป็นพี่น้องกัน นกแขกเต้าตัวย้งเล็ก พ่อแม่ไม่อยู่ลมพัดแรง ลมหอบเอา

ไปจากรัง ตัวหนึ่งไปตกยังสำนักของฤาษี ตัวหนึ่งไปตกอยู่ในสำนักของโจร โจรก็พูดเพียงแต่ว่าจะฆ่าคนนั้น จะฆ่าคนนี้จะปล้นคนนั้น ฤาษีก็พูดกันถึงเรื่องธรรมปฏิบัติ ในการโอภาปราศรัยในเรื่องของธรรมมีการสงเคราะห์ นักแขกเต้าตัวหนึ่งที่ไปอยู่ในช่องของโจรก็มีนิสัยเหมือนโจร เห็นพระมหากษัตริย์หลงทางเข้าไป ก็ประกาศว่าพวกเราจงมา คนนี้แต่งตัวสวยจึงปล้นเอาทรัพย์ พระมหากษัตริย์ตกใจก็หนีเข้าไปในสำนักของฤาษี นักแขกเต้าตัวนี้ก็โอภาปราศรัยว่าเชิญพระพุทธเจ้าค่ะ ตอนนี้อยู่ท่านอาจารย์กำลังจำวัด ขอพระมหากษัตริย์ได้โปรดคอยประเดี๋ยว นี่แหละบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย คนเราใกล้บุคคลใดก็ย่อมเป็นเหมือนบุคคลนั้น แม้แต่นักแขกเต้าที่เป็นสัตว์เดรัจฉานก็ยังมีจริตผิดแผกกันไป พี่กับน้องย่อมไม่เสมอกัน เป็นอันว่าวันนี้การเข้าสู่สวสดีก็ยังไม่เสร็จ ยังไม่หมดเรื่อง เวลาที่หมดเสียก่อน ก็ต้องขอลาก่อน ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทผู้อ่านและผู้รับฟัง จงประสบแต่ความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคล สมบูรณ์พูนผล ตามที่ตนปรารถนาจงทุกประการ

สวัสดี

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย สำหรับวันนี้มาพบกับท่านผู้ฟังพุทธบริษัททั้งหลายด้วยเรื่องพระเมตตา วันก่อนได้มายังยังอยู่ด้วยตอนที่ว่า อาตมากับครูบาธรรมไชยเข้าไปที่สายใจไทย ความจริงสายใจไทยนี้เป็นมูลนิธิที่สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงสิรินธรฯ ทรงบริจาคทรัพย์ส่วนพระองค์ในวันประสูติเป็นการเริ่มต้น และก็มอบรดาท่านสาธุชนพุทธบริษัทหรือคริสตบริษัท ฮินดูบริษัท อิสลามบริษัท มะหะหมัดบริษัท และอะไรต่ออะไรบริษัทอีกมากมายช่วยกันร่วมเป็นทุนสายใจไทยเป็นมูลนิธิ สำหรับดอกผลก็นำมาแจกจ่ายกับครอบครัวของทหารและตำรวจ หรือทหารตำรวจที่บาดเจ็บเสียชีวิตในกรรบ จัดว่าเป็นทุนสายใจไทยที่มีความสำคัญมาก แต่ตามที่ทราบมาจากบุคคลบางคนแจ้งบอกว่ามูลนิธิสายใจไทยนี้ต้องใช้จ่ายกินทุนอยู่เสมอ ทั้งนี้ก็เพราะว่าเป็นการใช้จ่ายเนื่องในการสงเคราะห์ทหารและตำรวจที่เสียชีวิตบ้าง บาดเจ็บบ้าง ครั้งหนึ่ง ๆ มีจำนวนมากในแต่ละปี ฉะนั้นมูลนิธิสายใจไทยที่มีทุนสำรองจึงน้อยไป อาตมาเองก็มีความพอใจในมูลนิธิสายใจไทย ถ้าบังเอิญจะมีสตางค์บ้างก็จะขอร่วมกับมูลนิธินี้ แต่ก็น่าเสียดายที่เวลานี้มีหนี้ อยู่ ๓ ล้านเศษ การสร้างวัด การสร้างโรงพยาบาล และการจัดการเป็นส่วนสาธารณประโยชน์สำหรับประเทศที่ละเล็กที่ละน้อย การบำรุงวัดต่าง ๆ อีก ๑๒ วัด ภายนอก การบำรุงวัดต่าง ๆ ภายนอกนั้นก็ใช้เงินหลายล้านบาท แต่ไม่ใช่เงินของอาตมา เป็นเงินของบรรดา ประชากรที่มีความเคารพในพระพุทธศาสนา มีความเคารพในพระพุทธเจ้า ในพระธรรมและพระสงฆ์ ยกจตุปัจจัยของท่านทั้งหลาย เป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา และสังฆบูชา ไปช่วยกันทำนุบำรุงวัดต่าง ๆ ที่อาตมาไปช่วยสงเคราะห์ จะมีปริมาณเงินตั้งแต่ปี ๑๙-๑๘-๑๙-๒๐ นี้ก็จะมีเงินสิ้นไปสักประมาณ ๑๐ ล้านเศษ ก็ไม่ใช่ว่าเงินของคน ๆ คนเดียว คนละพันสองพัน คนละร้อยสองร้อย แต่ว่าคน มากทำบ่อย ๆ ปริมาณเงินก็สูง อาตมาก็มานั่งปรารภถึงมูลนิธิสายใจไทย ก็คิดว่าจังหวัดอากการไปร้งหมดหนี้หมัดสินก็จะบอกบุญ บรรดาท่านญาติโยมพุทธบริษัทให้ไปร่วมมูลนิธิสายใจไทยกันตามกำลัง ใครมีมากมีน้อยไม่สำคัญมูลนิธิไม่รังเกียจ ยินดีต้อนรับเงิน จากบรรดาประชากรทั้งหลายเพื่อเป็นการสงเคราะห์บรรดาเพื่อนร่วมชาติ ถ้าบรรดาท่านทั้งหลายที่ได้ฟังก็ดี ได้อ่านก็ดี จะนำทุนของ ท่านไปเข้ามูลนิธิสายใจไทย ถ้ามีน้อยคนละบาทสองบาทเก้าบาทสิบบาท เก่งใจว่ามูลนิธิสายใจไทยจะไม่รับ ก็นำมาฝากที่อาตมาได้ อาตมารับเป็นนายหน้าจะนำไปส่งให้เพราะอาตมาไม่อาย การส่งเงินเข้าไปให้เพื่อเป็นการสงเคราะห์เป็นการร่วมกันทำความดี อย่าวว่า แต่บาทสองบาทเลยหนึ่งสลึงยังรับ นี่เขาลือกันว่าอาตมานี้ถ้าใครไม่ถวายเป็นหมื่นเป็นแสนไม่รับไม่จริง นี่บรรดาท่านพุทธบริษัท ทั้งหลายไม่เชื่อลองมาถวายดูสลึงเดียวก็เอา และก็เอาจริง ๆ เอา แล้วก็กินเจ้าของด้วย ไม่ใช่จะรังเกียจเงินหนึ่งสลึง มะกะโทได้ฮู้ฮู เพียงไฟเดียวเท่านั้นยังสามารถสร้างเมืองมอญได้ เพราะอาศัยความวิริยะอุตสาหะอาศัยปัญญาเป็นเครื่องค้ำจุน ในฐานะที่เป็นคนมี บุญ เป็นคนมีศีลธรรม มีวิริยะอุตสาหะ มีพรหมวิหารสี่ เพราะฉะนั้น ท่านจึงเป็นราชาแห่งประเทศมอญได้ด้วยเงินไฟเดียวชนิด แม้แต่ มูลนิธิสายใจไทย ถ้าบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายตั้งใจจะสงเคราะห์ เอาอย่างนี้แล้วก็แล้วกันสลึงหนึ่งจะหาว่าถูกกันเกินไป เอากัน อย่างนี้ส่งเงินมากันคนละบาท ทั่วประเทศไทยเงินคนละบาทเท่านั้นรวมแล้วเราก็ได้ ๔๐ ล้านบาทเศษ หากว่าท่านมีมากกว่านั้นก็ส่งมา มากกว่านั้นก็ส่ง ไปที่มูลนิธิสายใจไทย ไปที่สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงสิรินธรฯ ถ้าไม่ไว้วางใจใครก็ส่งตรงไปที่พระองค์ก็ได้ ธนาภินิหารก็ได้ ท่านก็ควรรับ เพราะพระจริยาวัตรของพระองค์ไม่มีการแสดงว่าถือพระองค์เลย แล้วก็จิตใจมุ่งมั่นอยู่ในคุณธรรมคำสั่งสอนขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจริง ๆ เวลานี้เอาอย่างนี้ดีกว่า ขอบอกบุญกันเลยว่าท่านผู้ใดมีความประสงค์จะร่วมมูลนิธิสายใจไทย ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่จะเข้าค้ำกำลังใจของบุคคลที่มีความทุกข์ยาก ไม่เลือกชั้นไม่เลือกวรรณะ เชิญได้ติดต่อตรงสมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงสิรินธรฯ ได้ หรือคนที่ใกล้ชิดอาตมาจะฝากอาตมาก็ได้ย่อมรับ จะว่าพระรับเงินหรือ ไปถามพระทุก ๆ องค์ดูซิว่าวัดที่ท่านซ่อมบำรุงท่านใช้อะไร และหยุดยั้งรักษาโรคที่เขาเอาไปให้เอาอะไรไปซื้ออาหารการบริโภคที่ท่านบริโภคเข้าไป ถ้าบังเอิญที่ญาติโยมพุทธบริษัทให้ไปมันไม่พอ ท่านได้มาด้วยอะไร อาตมาไม่ปิดบังใครว่ารับสตางค์ ถ้าบอกว่าไม่รับจะสร้างวัดมาได้อย่างไร โลกชาวบ้านแบบนี้ไม่ชอบ ใครจะไม่ชอบอาตมา ๆ ก็ไม่ว่า อาตมาก็ไม่ชอบคนหลอกหลวงชาวบ้านเหมือนกัน เป็นอันว่าอาตมารับ

และก็มีมูลนิธิของอาตมาก็มีเหมือนกัน มูลนิธิอาตมาก็ตั้งขึ้น การตั้งขึ้นนี้ไม่เฉพาะบำรุงพระบำรุงสงฆ์อย่างเดียว ไม่ชอบ มีชอบเขตสัน ๆ อย่างนี้ไม่ชอบ ชอบยาว ๆ กว้าง ๆ แล้วมูลนิธิตั้งไว้เขียนไว้ให้กรรมการว่านอกจากบำรุงสงฆ์ บำรุงวัดแล้ว ถ้าส่วนนั้นยังไม่ได้ใช้ก็ให้เป็นส่วนสาธารณประโยชน์ บำรุงคนที่ประสบกับภัยต่าง ๆ เช่น อุทกภัย วาตภัย ภัยจากลม อุทกภัย ภัยจากน้ำ

อัศจรรย์ ภัยจากไฟ ภัยจากโจร หรืออีกอย่างหนึ่งโรคภัย ภัยจากโรค โรคภัยไข้เจ็บ สงเคราะห์ไม่จำกัด แต่สำคัญว่าพรมีน้อยเวลานี้มีอยู่ ๒ แขนบาทเท่านั้น ถ้ารวบรวมได้มากเพียงใดงานนี้จะขยายไปอีกมาก จะเป็นงานที่สงเคราะห์เนื่องด้วยคล้ายคลึงกับสายใจไทย แล้วจะสงเคราะห์ทั่วไปไม่จำกัดประเภทไม่เลือกชั้นวรรณะของบุคคล ไม่เลือกชาติศาสนา ถ้าเป็นคนที่เกิดมาตาปรีบ ๆ เป็นคนเหมือนกันสงเคราะห์เหมือนกันหมด นอกจากนั้นยังมีขอบเขต เข้าไปสงเคราะห์สัตว์เดรัจฉานด้วย คือมีการช่วยขุดบ่อน้ำเพื่อสัตว์จะได้กินได้ใช้ เป็นอันว่า มูลนิธิของอาตมาไม่ได้ตั้งขึ้นควบคุมแต่ผู้เดียว ก็เป็นการสงเคราะห์มีกรรมกรถูกต้องตามกฎหมาย และก็ทำไปด้วยกำลังที่กรรมการพิจารณาเห็นสมควร ว่าไปเลยไม่ต้องเข้าพระที่นั่งไพศาลทักษิณ ถ้าหากว่าท่านผู้ประสงค์จะร่วมมูลนิธินี้ เพื่อช่วยอาตมา ช่วยประชากรก็ร่วมได้ เวลานี้เดินไปเดินมาไปช่วยสงเคราะห์ในสถานที่ต่าง ๆ ไม่มีทุน ก็ต้องบอกรับบุญกับบรรดาท่านพุทธบริษัทเงินนั้นก็หมดไป ถ้าหากว่ามีมูลนิธิแล้วเงินต้นก็ยังคงอยู่ออกใช้แต่ดอกผล แล้วถ้าหากว่าไปทำอย่างนั้น บรรดาพุทธศาสนิกชนตั้งใจร่วมด้วยมาก ดอกผลก็จะออกงามและเป็นการเกื้อกูลซึ่งกันและกันทั่วประเทศ เขาจะเห็นว่าคนที่มีความเป็นอยู่เป็นสุขภายในขอบเขตแห่งความเจริญ ไม่ละทิ้งคนที่อยู่ในแดนไกลในป่าลึก ความรักก็เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน น้ำใจก็จะเป็นใจที่เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ประเทศไทยจะเป็นไทยตลอดไป ไทยจะไม่เป็นทาส เพราะไทยเรารักกันสามัคคีกัน มีการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

เป็นอันว่าวันนั้น สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงทั้ง ๒ พระองค์ ก็ทรงแสดงพระราชจริยาวัตรเช่นเดียวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ มีพระจริยาวัตรเป็นที่ละมุนละม่อมมากควรแก่การสรรเสริญ นี่ใครจะยอมมาลงทำอีกไหมว่า นั่นลูกสาวพระเจ้าแผ่นดินก็ต้องสรรเสริญหน่อยซิ ไปยกยอปอปั้น เพราะว่าท่านเป็นลูกของคนใหญ่คนโตเป็นลูกของศักดิ์นา ถ้าจะพูดอย่างนี้ใครจะว่าอะไร เป็นอันว่าที่พูดอย่างนี้ไม่ใช่ว่าพูดในฐานะที่ท่านเป็นลูกสาวของพระเจ้าแผ่นดิน จะเป็นลูกของใครก็ช่างถ้ามีจริยาวัตรเช่นนั้นก็ต้องชม และบอกแล้วว่าภาวี่ลึงคำพูดตามความจริง ถ้าหากว่าไม่ดีก็ไม่ยอมชมก็ไม่ยอมพูดว่าดี เรื่องอะไรจะมานั่งชมความซื่อสัตย์ให้เสียเวลา พูดเสียน้ำลาย เสียปาก คนลูกของท่านถ้าดีเขาก็ต้องชมว่าดี ลูกเศรษฐี ลูกคนหบดีถ้าเลวเขาก็ต้องชมว่าเลว หรือว่าดีเขาก็ชมว่าดี ลูกเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดินถ้าเลวเขาก็ชมว่าเลว ถ้าดีเขาก็ต้องชมว่าดี ถ้าใช้คำว่าชมเสียอย่างมันทั้งหมดเรื่อง ความจริงพูดไม่ดีไม่ชมพูดตามความเป็นจริง จะหาว่าดีว่าชมตามเรื่องของชาวโลกก็ตามใจ ไม่ได้ว่าอะไรใคร ไม่ได้ขัดคอใคร เป็นอันว่าเมื่อเสร็จจากพิธีคณะพระภิกษุ อาตมาก็กลับ แต่ปรากฏว่าตอนเช้าพระทุกองค์ท่านปลงผมหมด อาตมากับพระครูบาธรรมไชยต้องมีการะ ทั้งกลางวันและกลางคืน โอกาสที่จะปลงผมไม่มี กลางวันก็ตั้งแต่เช้ายันเย็น กลางคืนก็ตั้งแต่ค่ำหย่อนยันตีหนึ่งตีสองกว่าจะได้หลับ เวลาที่จะปลงผมมันก็ไม่มี พอตอนสายกลับมากที่บ้านพลอากาศโท หม่อมราชวงศ์เสริม สุขสวัสดิ์ เจ้ากรมสื่อสารทหาร ปรากฏว่าบรรดาประชาชนที่มาคอยเต็มบ้าน บ้านนี้ขยายห้องเป็นพิเศษ ชั้นล่างทั้งหมดเปิดฝาหมดเป็นห้องรับแขกไปหมด ความจริงท่านทำอย่างนี้ทำไปด้วยศรัทธา รายได้ทั้งหมดที่เขาถวายพระ อาตมาก็ไม่เคยให้ไว้ ท่านจะกัณฑ์ยืมสินใครเขามาขยายห้องรับแขก หรือว่าใครเขาจะมาช่วยเป็นเรื่องของท่าน สดางค์ให้เป็นสิ่งทานให้เป็นการบำรุงสงฆ์ไม่เคยให้ไว้เลย ให้ได้หรือผิดพระวินัย ท่านจะทำก็ทำด้วยศรัทธาของท่าน เป็นเรื่องของท่านก็มีความศรัทธาร่วมให้การสนับสนุน จัดว่าเป็นนักบุญด้วยกันทุกคน อาตมาก็ขอโมทนา คนประเภทนี้ทั้งหมดถ้าอาตมาวาจากดีลึลึลึ ถ้าจะเป็นอย่างนั้นก็ยกจะแข่งว่าทุกคน ตายจากชาตินี้แล้วไปนิพพานให้หมด จะได้เลิกยุ่งกันเสียที อาตมาเลยไม่รู้จะกวมนใครไปนิพพานกันหมดแล้ว ตอนนี่ใช้คำว่าแข่ง ว่าแข่งให้ไปนิพพานให้หมดคนใจดี ๆ แบบนี้อย่าอยู่เลย ไปนิพพานเสียให้หมด ๆ เกกะชาวโลกเขา ขวางตาชาวโลกเขา

เป็นอันว่าเมื่อเวลากลับจากมูลนิธิสายใจไทย เข้ามาถึงบ้านท่านเจ้ากรมสื่อสารทหาร เวลาที่เป็นเวลาของตนเองมีอยู่นิดเดียวคือเข้าห้องน้ำ เพราะว่าบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายมาเต็มล้นบ้านออกไปข้างนอก ว่ากันตามเรื่อง เรื่องจะไปอย่างไรก็ไปไปตามเรื่อง ทำอะไรก็ทำกันไปคุยกันไป ได้เวลาพอดีตกเย็นบ่าย ๓ โมง ต้องเดินทางเข้าพระที่นั่งไพศาลทักษิณ ขนาดตอนเช้าที่ไปที่มูลนิธิสายใจไทยที่ถนนพญาไท เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังถวายฎีกาว่าสมเด็จพระบรมราชินีนาถ อาราธนาเข้าไปในพระที่นั่งไพศาลทักษิณเข้าไปเจริญพระพุทธรูป รุ่งเท่านั้น อย่างอื่นไม่รู้อีก เป็นอันว่าถึงเวลาบ่าย ๓ โมงเย็นหรือ ๑๕ นาฬิกา อาตมาก็นั่งคุยอยู่ย่นเวลา ทำอย่างไรได้บรรดาท่านพุทธบริษัท วันนั้นมันเป็นวันโกน เป็นวันโกนที่พระจะต้องปลงผมกันตอนเช้า อาตมาก็ผมยาวไปกับครูบาธรรมไชย กลับมาถึงบ้านท่านเจ้ากรมสื่อสารทหาร ตั้งใจจะปลงผมช่างก็หายาก เวลาที่ไม่มี คนเต็ม ก็มีเวลานิดหนึ่ง เข้าห้องน้ำ

ออกมาก็ต้องใจกับแขก เป็นอันว่า ๒ องค์ด้วยกันอาตมากับครูบารธรรมไชย หัวดำมยยาวด้วยกัน ๒ องค์ ถึงเวลาแล้วก็ต้องเดินทางเข้าวัง ท่านเจ้ากรมสื่อสารทหาร กับคุณหญิง สุวรรณภา สังขดุขย์ ไปด้วย ท่านเจ้ากรมสื่อสารทหารเป็นคนขับรถ รถดี ๆ พอถึงป้อมน้ำมันก็ปรากฏว่าเจ้าเบตเตอร์ไม่ทำงาน ช่างทำอะไรก็ตามไม่ยอมติด พอดีรถคุณหญิงเยาวมาลย์ บุนนาค ผ่านเข้ามาจึงได้ขอเปลี่ยนรถพอนั่งรถใหม่ รถคันเก่าสตาร์ทติดวิ่งได้แบบสบาย อันนี้เป็นเหตุอัศจรรย์อันหนึ่ง ซึ่งคาดไม่ถึงคิดว่าถ้านั่งรถคันนั้นไปคงจะมีอะไรซักอย่างหนึ่ง เช่นอุบัติเหตุ คือเป็นเหตุที่เราคาดคิดไม่ถึง อาตมาก็ไม่ขอฟุด เมื่อเห็นว่ารถเบตเตอร์มันรอนอาตมาก็นั่งสบายใจ ไม่คิดอะไรทั้งหมด คิดหรือไม่คิดก็ไม่จำเป็น คิดก็แค่นั้น ไม่คิดก็แค่นั้น และถ้าไม่คิดสบายกว่าคิด เพราะว่าคิดมันต้องใช้กำลังงาน เมื่อเปลี่ยนรถเป็นรถของคุณหญิงเยาวมาลย์ บุนนาค แล้วก็เข้าพระราชฐาน คือพระบรมมหาราชวัง เข้าไปข้างในกับออกกับครูบารธรรมไชยว่าวันนี้เราสนุกกัน ๒ คน เพราะพระทุกองค์ยังงี้ ๆ ท่านก็มีผมสั้นทูกองค์ท่านปลงผมหมด เราไม่มีเวลาปลงผม คงจะผมยาวด้วยกันอยู่ ๒ องค์ ก็คงจะดีเหมือนกันจะได้รู้ว่าเราเป็นคนไม่มีพัตยอด จะได้สังเกตไว้ พระทุกองค์ท่านมีพัตยอด เราวันนี้อย่างดีก็พัดใบตาล เขาจะได้จำได้ว่าพระทั้งหมดที่ท่านปลงผมเกลี้ยงแล้วท่านมีพัตยอด เราผมยาวเป็นพระพัดใบตาลจะได้จำไว้ นี่จำได้ง่าย ๆ แล้วก็การสดมนต์สดพรในวังนี่ก็ไม่ได้เข้ามานาน รู้สึกว่ามันหาย ๆ ไปไหนหมดก็ไม่ทราบ แล้วก็จะได้เป็นสัญลักษณ์ว่าถ้าบาทไหนสวดไม่ได้ เขาจะรู้ว่าพระผมยาว ๒ องค์นี่สวดไม่ครบ เวลาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิง ท่านทรงพระเศนะอะไรก็ได้ครบ จะถือว่าเป็นการเอาเปรียบก็ไม่ได้ เพราะพระบ้านนอกพระปาพระองค์ไม่ใช่พระเมือง นี่พูดกันตามเรื่องของคนที่หาทางออก แต่ความจริงตามด้านจริยานันมันใช้ไม่ได้ ใช้ไม่ได้จริง ๆ

นี่ตามข่าวเล่าลือ เมื่อสมัยเด็ก ๆ เขาลือกันว่ามิทานพระยาท่านหนึ่งมีนามว่าพระยาฤทธิไกร หรือพระยาอะไรก็ไม่ทราบ พระยาฤทธิไกรดูเหมือนว่าท่านจะเป็นสารวัตรทหาร ท่านจะเป็นสังฆการีด้วยหรือเปล่าก็ไม่ทราบ เขาลือกันสมัยนั้นว่า พระทำอะไรไม่ถูกไม่ต้อง สังฆการีท่านก็จะชี้หน้าว่าเจ้าโล้นทำอย่างนั้นไม่ถูกทำอย่างนั้นอย่างนี้ แต่ความจริงอาตมาฟังดูว่ามันเป็นข่าวลือนานไปมันออกดอกผลแตกกิ่งแตก้านออกสาขากันมาก แม้แต่เพียงเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ในปัจจุบันข้ามวันสองวันก็ขยายไปมากแล้ว นี่บังเอิญถ้ามีสังฆการีแบบนั้นจริง ๆ ตามข่าวลือ แต่อาตมาไม่เชื่อว่าจะเป็นความจริง คนที่อยู่ในพระราชฐานจะมีกิริยาหยาบอย่างนั้นเห็นจะไม่เป็นความจริง แต่ก็ไม่ได้นางซุจอุตตราซึ่งเป็นสาวใช้ของพระนางสามาวดีจะเรียกว่าเป็นนางกำนัลก็ไม่ผิด เมื่อมีโอกาสก็โกงเงินค่าดอกไม้ของพระนางสามาวดีเสียได้ทุกวัน เอาเสียวันละ ๔ ตำลึง เชื้อสายของนางซุจอุตตราสืบทอดเชื้อสายยี่ดียวมาถึงปัจจุบันหรือไม่อาตมาไม่ทราบ ความจริงนางซุจอุตตราความจริงเวลานี้ก็อาจจะเข้านิพพานแล้ว แต่ว่ารากแก้วที่ทิ้งไว้ในพระราชฐานต่าง ๆ ไม่ได้หมายความว่าในประเทศไทย คือในทั่วโลกนี้จะมีเชื้อสายของนางซุจอุตตราหรือไม่บ้างก็ไม่ทราบ ถ้าบังเอิญยังคงมีอยู่ เชื้อสายของสังฆการีเดิมก็ยังคงมีอยู่ แต่ว่าวันนั้นอาตมาเข้าไปท่านสังฆการีไม่ได้ว่าอะไร เป็นอันว่าเชื้อสายของสังฆการีเก่าคงยังอยู่ที่รำลือนั้นไม่เป็นความจริง

เมื่อเข้าไปในพระราชฐานที่พระที่นั่งไพศาลฯ เป็นพระที่นั่งเก่า ๆ ภาพที่เขียนก็เขียนเก่า ๆ ตึกที่ตั้งอยู่ก็เป็นตึกเก่า ๆ พื้นก็เป็นพื้นเก่า ๆ พรมก็เป็นพรมเก่า ๆ พระที่เข้าไปในนั้นก็พระเก่า ๆ คือแก่ เป็นอันว่ามีของเก่าลายครามทั้งหมดเฉพาะพระกับตึก คือสำหรับพระวาสนที่เข้าไปเก่าบ้างไม่เก่าบ้าง คือบางท่านก็เก่าบางท่านก็ไม่เก่า เป็นอันว่าวันนั้นไปพบของเก่า ๆ ก็เลยไปนั่งดูของเก่า ๆ อาตมาเองกับครูบารธรรมไชยก็มีของเก่า ๆ เพราะว่าของเก่าคือผม เพราะว่าวันนั้นพระทุกองค์ท่านปลงผมไปหมด อาตมายังเหลืออยู่ก็เป็นอันว่าผมเก่าที่จะต้องทิ้งก็ทิ้งเหลืออยู่ วันนั้นจึงชื่อว่าเป็นวันเก่า ๆ นี้ผู้ฟังเทพจะขำขำทั้งหรือเปล่าก็ไม่ทราบ เพราะมีเทพบางตอน อย่างเทพของพระนางมาคันทิยาบางท่านฟังแล้วเขาเทพขำว่าพระจะจัญไรพูดอะไรแบบนี้ ก็ดีเหมือนกัน ท่านขำวังสตาจของท่านทั้งที่ขำมันเถอะ นี่เราพูดกันตามความเป็นจริง

เมื่อเข้าไปแล้วก็พบกับสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ เจ้าคุณสุทธาธิปัตย์ ท่านเจ้าอาวาสวัดสุทัศน์ และพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณเจ้าอาวาสวัดไตรมิตร และมีอีกหลายองค์ที่อาตมาไม่รู้จัก องค์นี้รู้จัก นมัสการท่านตามสมควร ท่านเจ้าอาวาสวัดสุทัศน์ ท่านเจ้าคุณสุทธาธิปัตย์ท่านเป็นพระรุ่นพี่ แต่อาตมาก็เคารพท่านเหมือนพ่อทั้ง ๔ องค์ สมเด็จพระพุทธโฆษา

จารย์ วัดสามพระยา สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ ท่านเจ้าคุณเจ้าอาวาสวัดสุทัศน์ เจ้าคุณสุทธาธิบดี แล้วก็ท่านเจ้าอาวาสวัดไตรมิตร ทั้ง ๔ องค์นี้ก็เคารพท่านมาก ที่ว่าเคารพก็เพราะว่าหนึ่งท่านมีอาวุโสมากกว่า สองเจอกันคราวไรท่านก็แสดงความเป็นพี่ที่ได้อยู่เสมอ นี้เรียกว่าเป็นพี่จะอาจเื้ออมนเกินไปไหม ท่านพุทธบริษัททั้งหลายองค์สมเด็จพระจอมไตรผู้มีพระภาคเจ้าใครบวชก่อนคนนั้นถือว่าเป็นพี่ใครบวชทีหลังถือว่าเป็นน้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถวายนมัสการท่าน ๆ ก็โอภาปราศรัยด้วยดี แต่บางท่านอาจจะแปลกใจว่าเจ้าเถรสององค์นี้หัวดำทั้งคู่คนอื่นเขาหัวขาว หัวเกลี้ยงหมดแล้ว อาตมาก็รู้ตัวแต่ว่าแก้ไขไม่ได้ แต่จะว่ากันตามมรรยาทมันผิดมรรยาทมากทีเดียว ถ้าอย่างเมื่อสมัยก่อนพระมหากษัตริย์ท่านทรงดำหนิว่าเป็นคนไม่รู้กาลไม่รู้สมัย แต่จะอย่างไรได้เวลามันเร่ง ท่านเจ้าคุณก็คือท่านเจ้าคุณสุทธาธิบดี เจ้าอาวาสวัดสุทัศน์ชั้นหน้า เฮ้ย ๆ เอ็งนี่มันบุกรุกมากนี่หว่า เอ็งมันหากินไกลมากนี่โว้ย เข้ามาถึงในวัง พวกนี้ท่านเป็นพี่จริง ๆ ท่านแสดงความเป็นกันเองอยู่เสมอ เพราะท่านเป็นคนบางปะหัน อยุธยา อาตมาเป็นคนอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ท่านก็บอกว่า พระองค์อื่นท่านหันมาแสดงว่าท่านไม่รู้จัก ท่านก็เลยบอกว่าไอ้เจ้านี่ละไอ้ฤาษีลิงดำ เป็นอันว่าท่านแสดงความเป็นกันเองให้เกิดความสบายใจ แม้แต่สมเด็จพระ ๒ องค์ก็เช่นเดียวกัน แล้วท่านเจ้าอาวาสวัดไตรมิตรท่านก็บอกว่ายินดีด้วยนะ ท่านบอกว่ายินดีด้วยที่วัดเรียบร้อยได้ด้วยดี กราบเรียนท่านว่าเพราะอาศัยพระเดชพระคุณของทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือ จึงเป็นไปได้ อาตมาบรรดาท่านพุทธบริษัทวันนี้ก็เพิ่งจะย่องเข้าไปในพระที่นั่งไพศาลทักษิณ เวลาทั้งหมดเสียแล้ว ขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคล สมบูรณ์พูนผล จงมีแก่พุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดิ์

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย วันนี้คงมาพบกับบรรดาท่านพุทธบริษัทในเรื่องพระเมตตามตามปกติ

ในวันก่อนได้พาบรรดาท่านพุทธบริษัทเข้าไปในพระบรมมหาราชวังในพระที่นั่งไพศาลทักษิณ วันนั้นตามธรรมดาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงบำเพ็ญพระราชกุศลพระสงฆ์ ๑๐ รูป แต่วันนั้น แดงเป็น ๑๓ รูป มีพระจากจังหวัดอุบล ฯ เป็นพระราชอาคันตุกะ จักรพรรดินามไม่ได้ คือหลวงปู่ชา เป็นพระราชอาคันตุกะฝ่ายวิปัสสนา กับหลวงตาอีก ๒ คือหลวงตาฤๅษีลิงดำกับหลวงตาธรรมไชย เป็นพระบ้านนอก รวม ๓ ท่านด้วยกัน เป็นอันว่าทั้งหมดตั้งแต่ต้น ก็มีสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ มาทราบว่ามีสมเด็จพระวันรัตก็ทรงนิมนต์ด้วย แต่ไปไม่ได้เพราะป่วย สมเด็จพระญาณ และอีกหลายท่าน มีเจ้าคุณสุทธิวาที วัดสุทัศน์ ท่านเจ้าคุณเจ้าอาวาสวัดไตรมิตร สีมราชทินนามท่านแล้วนอกจากนั้น อาตมาไม่รู้จัก ที่ว่ารู้จักนั้น อาตมารู้จักท่านเพราะเคยเห็นภาพ แต่ท่านไม่เห็นอาตมา

ตอนที่เข้าไป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังไม่เสด็จไปถึง ต่างก็เลยโอบอ้อมประคองสังฆสนทนซึ่งกันและกัน อาตมาก็นั่งในกลุ่ม ด้านหลังของสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์และสมเด็จพระมหาธีรวงศ์ แล้วมีเจ้าอาวาสวัดสุทัศน์ เจ้าอาวาสวัดไตรมิตร แล้วก็ท่านเจ้าคุณชา ท่านเจ้าคุณองค์นี้ทราบจากสมเด็จพระมหาธีรวงศ์ ว่าท่านเป็นพระดีมาก หมายความว่าสร้างวัดตลอดไป สร้างที่นี้ แล้วก็สร้างที่โน่นแล้วก็สร้างที่นั่น สร้างไปสร้างมาสร้างจนคณะธรรมยุติกินไม่ไหวต้องถวายตำแหน่งพระราชอาคันตุกะให้ท่าน เป็นการส่งเสริมความดี เป็นการสร้างกำลังใจ อันนี้ก็ดีเหมือนกัน แล้วก็มองดูจริยาของหลวงพ่อกันแล้ว เห็นว่าเป็นพระนักปฏิบัติที่ควรเคารพนับถือ จริยาทำทางของท่านดีมาก สงบเสงี่ยมเรียบร้อย ไม่เหมือนอาตมา อาตมาเองมันเผ่าลิง แล้วเวลานี้ถึงใหญ่ก็ไม่มีแล้ว อาตมาก็เลยเป็นต้นลิง เป็นหัวหนาลิง มันก็ต้องลงไปตามนี้ ถ้าเออลิงไปครองเมืองเมื่อไรคนทั้งเมืองจะต้องกลายเป็นลิงไปหมด เพราะอะไร เพราะเขาจะต้องมองดูหัวหนาลิงว่าจะทำแบบไหน บรรดาลูกน้องก็ต้องทำเหมือนกัน มิฉะนั้น ก็เกรงว่าหัวหนาลิงจะเกลียด จะไม่โปรด ไม่เมตตา ก็เช่นเดียวกับชาวโลก ชาวโลก ถ้าเอาคนโกง คนกินบ้านกินเมืองมาปกครองเมือง ลูกน้องก็ต้องโกงเมืองกินเมืองเหมือนกันแบบเดียวกัน แบบเดียวกับครอบครัว ครอบครัวใดพอบ้านกินเหล้า ลูกบ้านก็ต้องกินด้วย เพราะอะไร เพราะว่าเห็นพอบ้านทำอย่างนั้นก็เข้าใจว่าดี แต่ในพระราชฐานเวลานี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชาธิราช และสมเด็จพระบรมราชชนนีทรงเป็นพุทธมามกะ ทรงเป็นนักปราชญ์ประชาชนทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อปวงชนชาวไทย และคนไทยให้มีความสุข ในเมืองไทยนี้ไม่มีเฉพาะคนไทยอย่างเดียว เรื่องของศาสนาก็ทุกศาสนา พระองค์ทรงอุ้มชูตลอดทั้งหมด สม่่าเสมอกัน ฉะนั้น ลูกบ้านหรือลูกวังของท่าน อย่างสมเด็จพระเจ้าฟ้าชาย สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิง ท่านก็ต้องมีพระจริยาวัตรเช่นเดียวกับพระราชบิดาและพระราชมารดา เรื่องนี้ก็เป็นของธรรมดา ได้บอกแล้วว่าพระพุทธเจ้าตรัสว่า คบคนเช่นใด ย่อมเป็นเหมือนคนเช่นนั้น

ต่อมา เวลาเท่าไร อาตมาไม่มีนาฬิกาไปดูเวลา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชาธิราช สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร ฯ ส่วนสมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงอีกองค์หนึ่งท่านไปหรือเปล่าไม่ทราบ ตาตาย ๆ เพราะเหนื่อยมาก ๆ น่าจะเสด็จไปด้วย ที่จำไม่ได้เพราะขณะที่บันทึกเสียงนี้ก็เหนื่อย หลังจกงานมาแล้วยังไม่หายจากการเหนื่อย ชำระหนี้ ชำระสินยังไม่หมด เพราะอะไร เพราะว่าเจ้าหน้างานยังไม่มารับเงิน เงินที่ได้รับถึงวันนั้นก็ประมาณ ล้านเจ็ดแสนเศษ จ่ายไปจ่ายมา จ่ายเงินไปอีก ๒ แสนกว่าจากเงินรับ ที่เกินเอามาจากไหน ? ก็เอมาจากที่บรรดาท่านพุทธบริษัทถวายมาตามอริยาไคยในระหว่างงานบ้าง ก่อนหน้างานบ้าง เมื่อพอมีอยู่บ้างก็จ่ายไป เวลานี้ยังมีเจ้าหน้างานที่บางรายเป็นรายเล็ก ๆ มาไม่ทัน เงินหมดเสียก่อน ก็ต้องยับยั้งไว้เพราะจ่ายกันแค่หมด เมื่อไม่มีก็ไม่รู้จะเอาที่ไหนมาจ่าย ก็ไม่มีใครเขาว่าอะไร เพราะเขารู้สึกเสียแล้วว่ามิเท่าไรจ่ายหมดแค่นั้น เขาก็ไม่ว่าเขา ก็ยังเหนื่อยใจอีกนิดหนึ่ง

เป็นอันว่าถึงเวลาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ กับพระเจ้าลูกยาเธอพระเจ้าลูกเธอเสด็จทุกพระองค์ เห็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ท่านเสด็จพระราชดำเนินไปทรงจุดธูปที่นั่นบ้าง ที่นั่นบ้าง สมเด็จพระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินตาม บางทีไม่ทันท่านก็ต้องทรงวิ่งห้อย ๆ เพราะว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท่านเสด็จพระราชดำเนินเร็วมาก เมื่อเสร็จจากพิธีจุดธูปแล้ว สมเด็จพระราชาคณะก็ลุกขึ้น นำหน้าไปเข้าที่นั่น ตอนนั้นหลวงปู่ชานึกคิดว่าอาตมาคงจะเป็นพระใหญ่พระโตท่านถือพัดยอดแหลม อาตมาไม่มีพัด แต่พัดเขาเอาไปตั้งไว้แล้ว เวลานั้นไม่มีพัดจะถือ เพราะเจ้าหน้าที่เขาเอาไปตั้งประจำที่ ท่านก็ถือว่าอาตมาเป็นพระใหญ่พระโต ท่านก็จะให้ออกหน้า อาตมาก็รู้ว่าอาตมาเป็นพระพัดใบตาล จะไปนั่งหน้าพระราชคณะได้อย่างไร ถ้าเป็นพระราชคณะก็ต้องว่ากันตามอาวุโส คือตามอำนาจของพัด ยศของพัด ตำแหน่งของพัด อาตมาจึงนิมนต์ให้ท่านขึ้นหน้าท่านก็ไป อาตมาเป็นองค์ใกล้สุดท้าย องค์สุดท้ายคือครูบาธรรมไชย เป็นอันว่าจากข้างหน้ามาทั้งหมดศิระชะขาว สวย หางแถวก็มีศิระชะดำผอมยาว ความจริงก็ถูก ถ้าเราจะดูอย่างกะระกอนี้ ตอนลำตัวขนมันสวยเรียบ ๆ มาถึงตรงหางเข้า ขนเป็นฟู ยาวใหญ่ พองขึ้นมาเพราะฉะนั้น เมื่อหัวแถวท่านเรียบร้อย หางแถวก็ต้องมีขนน้อย อย่างนี้ก็ควรจะเรียกว่าพระขน หรือพระขนยาว

เวลาเข้าไปนั่งที่นั่นก็ไม่ได้ทราบหมายกำหนดการอะไรเลย รู้แต่เพียงเขาพูดกันให้ฟังคร่าว ๆ ว่าวันนี้มาสดพระปริตร เพราะว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในวันประสูติของเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร ฯ เขาพูดให้ฟังเท่านั้น อาตมาก็ไม่รู้อะไรบ้างไม่ทราบ ไม่รู้ว่าเวลาไหนทำอะไรกัน ก็ต้องมองดูข้างหน้า สังเกตดู ไปถึงนั่งบ๊ีบ เข้า นั่งกันนั่งกัน ต่อมาเจ้าหน้าที่อาราธนาศีล สมเด็จพระญาณสังวรท่านถวายศีล เสียงท่านเพราะจริง ๆ นิมนวล ลีลาแห่งการให้ศีล ลีลาแห่งการแสดงพระธรรมเทศนาจึงหะจะโคนของท่านไพเราะเพราะพริ้งมาก คำว่าเพราะนี้ คือเพราะในลีลาของการเทศน์ ในลีลาของการให้ศีล ไม่ใช่เพราะในลีลาของการร้องเพลง ตลอดจนสัมผัสเสียงของท่านก็นิมนวล ฟังไพเราะ เมื่อสมเด็จพระญาณสังวรท่านถวายศีลแล้ว ต่อมาเจ้าหน้าที่ก็อาราธนาพระปริตร ท่านขึ้นสวด อาตมาก็สวด สวดไปสวดมา สวดมาสวดไป บทท้าย ๆ เอ ! มันหายไปบ้าง ชักจะว่าไม่ครบ ก็ดีเหมือนกันที่นั่งท้าย ๆ หากินสบาย ๆ ที่ว่าไม่ครบนี้ไม่ใช่อะไรหรอก มันไม่ได้ว่าเสียยาน เลยไม่มีโอกาสจะได้ใช้ เวลานั้นเลิกรับการสวดมนต์เรียบร้อยแล้วได้ ไม่ใช้ไม่ได้เลย แต่บางคำมันหายไปนิด ๆ ก็ไม่เป็นไร องค์หน้าเท่าไร องค์ท้ายก็เท่านั้นถวาย อย่างนี้ก็ต้องถือว่าเท่าไร แต่ว่าขาดทูนตอนที่สวดได้ไม่เท่าท่านคือสวดไม่เท่าท่านนี้ขาดทูน

เมื่อพระสวดพระปริตรจบ หลังจากนั้นสมเด็จพระญาณสังวรก็แสดงพระธรรมเทศนาถวาย ๑ กัณฑ์ เสร็จแล้ว ท่านลงจากธรรมาสน์ ตอนนี้อาจไม่ผิด เพราะหมายกำหนดไม่มี แล้วตอนนั้นก็นั่งเงิบ ๆ อาตมาก็ไม่รู้จะทำอะไรเงิบ ๆ มองไปข้างหน้าข้าว ! บางองค์พนมมือ บางองค์เอามือพาดที่ตัก นี่ยังงั้นนี่ ไม่รู้เงิบทำอะไรกัน อาตมานั่งเงิบมานานแล้ว แต่เอ๊ะ ทำท่าสมาธิอยู่ เอ้า สมาธิก็สมาธิกัน ทั้งหมดเรื่องกันไป

ใช้เวลาเจริญสมาธิเท่าไรไม่ทราบ ก็นับตั้งแต่เวลาที่ไปนั่งลงที่นั่น ในเมื่อไม่มีคนคุย ก็ทำใจอย่างหนึ่งสบายดี คือทรงอารมณ์ไว้ในขั้นอุปจารสมาธิ นี่แล้วอย่าไปนั่งเฝ้าสมาธิอีกนะเข้าไปเข้านั่งเฝ้า เพราะอุปจารสมาธิไม่ใช่สมาธิ แต่ตามธรรมดาพระนะควรจะใช้เวลาอยู่ในปฐมฌานบ้าง ทุตติฌานบ้าง อุปจารสมาธิบ้าง อุปจารสมาธินี้เป็นของธรรมดา ๆ คำว่าอุปจารสมาธินี้หมายความว่า เฝ้ายอดสมาธิ ก็คือทำใจสบาย ๆ นั่นเอง ถ้าท่านทั้งหลายเข้าไปที่ใดที่หนึ่ง และยังมีเวลาจะคุยกับใคร ก็ทำใจสบาย ๆ นึกถึงอารมณ์ใดอารมณ์หนึ่งไว้ โดยจิตไม่ยุ่งกับอารมณ์อื่น อย่างนี้เขาเรียกว่าอุปจารสมาธิ จิตสบาย ในเมื่อจิตสบาย อารมณ์จิตก็แจ่มใส อารมณ์จิตแจ่มใสก็มีอารมณ์ปลอดโปร่ง เมื่อมีอารมณ์ปลอดโปร่งใจก็สบาย เมื่อใจสบาย จิตก็สัมผัสกับสิ่งที่เป็นทิพย์ได้ เมื่อสิ่งที่เป็นทิพย์ปรากฏก็มีอาการสัมผัสกันได้ ในตอนนี้ ตอนที่ท่านทำสมาธิกัน ท่านทำกันไปถึงไหนก็ไม่ทราบ อาตมาไม่รู้แล้วก็ไม่ได้ดูกำลังใจของใคร

พอใจสบายก็เห็นชายคนหนึ่งมานั่งข้างหน้า มองดูใบหน้าคล้าย ๆ รัชกาลที่ ๓ จึงถามว่า ท่านเป็นใคร ท่านบอกว่า ปู่ผมชื่อทับขอรับ นี่ ท่านล่อปู่เข้าให้ ท่านถามว่าท่านปู่จำผมได้ไหมขอรับ ก็จะไปจำกันได้ยังไงละ เกิดก่อนตั้งนาน แล้วก็สวรรคตไปก่อนตั้งแต่อาตมายังไม่เกิด แล้วท่านมานวดปู่เข้าให้ นี่ คำว่าปู่ในที่นี้ก็เป็นเมื่อสมัยอาตมาบวชใหม่ ๆ พรรษาแรก เวลาบวชใหม่ ๆ

มันหนุ่ม ก็เลยไม่ชอบจีวรสีสวย เอาแก่นขนุนมาข้อมผ้าเป็นจีวรลัดไปหมด ด่ามะลือที่อ จีวรสีลัดลัดสมัยนี้เขามองสวยกว่าแต่ลัดลัดสมัย
นั้นลัดลัดจริง ๆ ทั้งสบง จีวร สังฆาฏิ ลัดลัดหมดเป็นพระแก่เหล่าเหยไปเลย เด็กนักเรียนประชาบาลเรียกกันว่าหลวงปู่ เมื่อเด็กทั้ง
โรงเรียนเรียกหลวงปู่ ต่อไปผู้ใหญ่ก็เรียกว่าหลวงปู่เหมือนกัน คำว่าหลวงปู่ของอาตมานี้ไม่หมายความว่าป็นปู่ในฐานะต้นตระกูล
เพราะฉะนั้น รัชกาลที่ ๓ ท่านคงจะมานั่งแบบเด็กเหมือนกัน ท่านถามว่า ท่านปู่จำผมได้ไหม ก็นึกในใจว่าได้ จะว่าจำได้ทีเดียวก็ได้ไม่ได้
เพราะเกิดไม่ทันกัน ท่านก็ทรงพระสรวล คุยกันซี เขานั่งสมาธิก็นั่งไปเถอะ เราคุยกับผีดีกว่า ถามท่านว่าเวลานี้ไปอยู่ที่ไหน ท่านบอกว่า
เวลานี้ผมไปอยู่ที่ชั้นดุสิตครับ เพราะว่าผมปรารถนาโพธิญาณ ท่านพูดเท่านี้ก็นึกได้ว่าในสมัยหนึ่ง เคยอ่านจดหมายเหตุของหลวงอุดม
ว่าสมเด็จพระนั่งเกล้า ฯ ท่านเคยเขียนหนังสือฉบับหนึ่งว่าท่านปรารถนาพระโพธิญาณ อ้อจริงนะ ท่านบอกว่าท่านปรารถนาพระ
โพธิญาณ ก็พูดกันไป ๒-๓ คำ ไม่นานนัก เวลาของผินานกว่าคน ประเดี๋ยวเห็นท่าน ร.๑ เดินพับ ๆ ๆ เข้ามา ท่านทรงเดินแรง ๆ ท่าน
ว่านี่พ่อท้อ ถอยออกไปข้างซี ให้คนอื่นเขามานั่งคุยกันบ้าง นั่งขวางหน้าเสียคนเดียว พ่อท้อท่านว่ายังงี้รู้ไหม ? ท่านไม่ลูก ท่านบอก
ว่าอยากจะนั่งก็งั้นซี ที่ถ่มไป ทำไมจะต้องมาแย่งที่นั่งตรงนี้ เอาเข้าแล้ว แล้วท่านก็ทรงพระสรวลกัน หลังจากนั้นก็เห็นใครต่อใคร
เยอะเยอะ ผีหรือคนหรือเทวดาก็ไม่รู้ เพราะหลับตา

อันนี้ขอบรรดาท่านพุทธบริษัทฟังทราบว่าการเห็นอย่างนี้ไม่ใช่อำนาจฌานหรือญาณ ที่เรียกกันว่าทิพยจักขุญาณนะ
ไม่ใช่ เพราะเวลานั้นตั้งใจสงบไว้แค่อุปปจารสมาธิที่ภาวะภาพต่าง ๆ ของท่านทั้งหลายปรากฏให้เห็นนั่นเป็นอำนาจของเทวดา ไม่ใช่
อำนาจของอาตมา ก็นั่งดู ความจริงมีก็ดี เทวดาก็ดี พรหมก็ดี ถ้าเขาไม่ต้องการให้เราเห็น เราก็เห็นไม่ได้ ถ้าเขาต้องการให้เราเห็นเรา
ก็เห็นได้ เป็นอำนาจของเขา นี่ว่าถึงจิตใจปกติไม่ได้หมายถึงทิพยจักขุญาณ หรืออภิญาสมาบัติ ก็เป็นอันว่า ท่านมากันเถอะ แล้ว
มันเมื่อยนี่จะไปนึกถึงความเมื่อยมันก็ไม่มีประโยชน์ เลยคุยกันดีกว่า ท่านนั่งสมาธิกันแบบไหนอาตมาไม่รู้ เรื่องของใครก็เรื่องของใคร
ก็เลยนั่งคุยกันไว้ ๆ เห็นท่านมานั่งกันมากมาย ก็ถามท่านว่าองค์ไหนทรงพระนามว่า พระสยามเทวาริราช เพราะว่าวันนี้
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทุกท่านที่บำเพ็ญกุศลเป็นส่วนพระองค์เพื่อถวายกุศลแด่พระสยามเทวาริ
ราช อยากจะทราบองค์ไหนทรงพระนามว่าพระสยามเทวาริราช ไม่มีเลย ท่านปฏิเสธกันหมด บอก ผมไม่ใช่พระสยามเทวาริราช ผม
ชื่อนั้น ผมชื่อนี้ ผมชื่อนั้นอยู่นั้นไหนก็ว่าไปตามสบาย ลงท้ายก็เลยถามท่านว่าจันมาทำไมละ เขาไม่ได้เชิญนี่ วันนี้เขาเชิญพระสยามเท
วาริราชกัน เขาไม่ได้เชิญคนอื่นนี่ เข้ามายู้งกับเขาทำไม นี่ทะเลาะกับผี สนุก แล้วไม่ได้ส่งเสียงรบกวนใครด้วย บรรดาท่านทั้งหลายก็
บอกว่า เขาเกณฑ์นา เขาเกณฑ์ให้ผมเป็นพระสยามเทวาริราช นั้นแน่เอาเข้าแล้ว ท่านมีทางออกเหมือนกัน ไม่ยอมจน บอกว่าผมชื่อนั้น
ผมชื่อนี้ แต่ผมไม่ได้ชื่อพระสยามเทวาริราช แต่เขาเกณฑ์ให้ผมเป็นพระสยามเทวาริราชผมก็เลยมา นี่เสียท่าเทวดาเสียแล้ว ไม่น่า
เลย บวชมาตั้งนานไม่น่าเสียท่าเทวดาเลย เออ อยู่ดี ๆ เสียท่า เทวดาเล่นงานเอา เอา เป็นอันว่าหมดเรื่องกันไป ไหน ๆ ท่านเป็น
เทวดาก็ต้องยกให้ท่านเป็นเดี่ย เอ๊ะ "ไอ้"เดี่ย" นี่มันแปลว่าอะไรก็ไม่รู้ สมัยเด็ก ๆ เขาพูดกันว่า โอเคเดี่ยเลยอะไรนี่ร้องกันไปจนถูก
ตำรวจจับ หาวว่าเสียวัฒนธรรม นี่บันทึกเสียงว่าเดี่ยเดี่ยนี้ตำรวจจะจับหรือปลาก็ไม่รู้ ถ้าจับก็จับเสียงนะ อย่างมาจับตัวนะ เสียงมันผิด
กฎหมายก็จับเอาเสียงไปซี เอาเทปไปขังตะรางก็แล้วกัน เป็นอันว่าพระสยามเทวาริราชก็คือเทวดาทั้งหลายที่รักษาประเทศไทย
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔ ท่านทรงเป็นนักภาษาศาสตร์ ท่านประกาศนามเช่นนั้น ท่านแต่งตั้งใคร ? รวมความว่ารวมทั้ง
หมดจะเป็นเทวดาก็ดี พรหมก็ดี หรือจะเป็นอริยะเจ้าที่ไหนก็ตาม ที่อำนาจความสุข ปกปักรักษาประเทศไทยให้คงอยู่มีความสุข
ตามฐานะแห่งกฎของกรรม ใ้เรื่องของกรรมนี่ปฏิเสธกันไม่ได้

เป็นอันว่า วันนั้นพระสยามเทวาริราชก็มีชื่อต่าง ๆ กัน เหมือนกับตำแหน่งนายทหาร หรือข้าราชการทั้งหลาย อย่างที่
เรียกเป็น ท่านรัฐมนตรี ท่านอธิบดี ท่านหัวหน้ากอง ท่านจอมพล ท่านพลเอก ท่านพลโท ท่านพลตรี ท่านแม่ทัพ ท่านผู้บัญชาการ
ทหารสูงสุด ท่านผู้บัญชาการทหารบก ทหารเรือ อันนี้เป็นชื่อโดยตำแหน่ง ใครมาเป็นก็ได้ แต่ชื่อจริง ๆ อาจจะเป็นชื่ออย่างใดอย่างหนึ่ง
เช่นเวลานี้ก็ พล.อ. เสริม ณ นคร เป็นผู้บัญชาการทหารบก อย่างนี้เป็นต้น พระสยามเทวาริราชก็เหมือนกับตำแหน่งที่กล่าวมา แต่ชื่อ
อาจผิดเพี้ยนไป เพราะเป็นชื่อจริงของท่าน นี่ ขอบรรดาท่านผู้รับฟังที่เคยถามบ่อย ๆ โปรดทราบไว้ตามนี้ด้วย ว่าพระสยามเทวาริราช
ก็คือรวมเทวดาที่รักษาประเทศไทยเท่านั้นเอง

คุยกันไปคุยกันมา ก็ถามท่าน ร. ๑ ว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ก่อนวันที่ ๑๙ นั้นมันจะมีอะไรบ้าง ๑๙ เม.ย. ๒๕๒๐ ท่านบอกว่าไม่มีหรอก ถ้าจะมีก็วันที่ ๑๙ แล้วหวัด ๆ ไปหน่อยแต่ไม่เป็นไร ไม่มีหรอก เลยหันไปถามท่าน ร.๓ ว่าประเทศไทยจะเป็นยังไง ท่านบอกว่าประเทศไทยสมัยนี้ก็คล้าย ๆ สมัยผม เมื่อสมัยผมปกครองก็ยุ่งแบบนี้ ใ้เห็นก็ยุ่ง ใ้ได้ก็ยุ่ง เขมรก็ยุ่ง ใ้แขกก็ยุ่ง ยุ่งกัน จิปาถะ แต่ว่าในที่สุดก็เอาประเทศรอดไว้ เวลานี้ก็เช่นเดียวกัน มันก็ยุ่งทั้งเหนือ ทั้งใต้ ทั้งอีสาน แต่ในที่สุดเราก็เป็นเอกราชต่อไปได้ไม่เป็นไร นี่เป็นคำพยากรณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๓ ทรงพยากรณ์เมื่อวันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นอันว่า เป็นเรื่องของท่านก็แล้วกัน จะผิดจะถูกก็เป็นเรื่องของท่าน แล้วก็เรียนถามรัชกาลที่ ๑ กับพระเจ้าตากสินมหาราช ว่าประเทศชาติของท่าน ในเมื่อท่านช่วยกันกู้อิสรภาพขึ้นมาจากพม่าในคราวนั้น ประเทศของท่านจะคงอยู่ต่อไปไหม ท่านก็ตอบบอกว่าอยู่ต่อไป จึงถามท่านต่อไปว่าภัยอันตรายจะพึงเกิดขึ้นจากพวกเดียวกันที่มักมาก มักใหญ่ใฝ่สูงมีไหม ? ท่านบอกว่า เรื่องนี้มันเป็นเรื่องธรรมดาของคนที่มีกิเลส ทุกคนก็อยากใหญ่ ทุกคนมีกิเลส ทุกคนก็อยากรวย อยากมีอำนาจ แต่ทว่า การทุจริตคิดมิชอบที่จะเป็นอันตรายแก่ประเทศชาติ ศาสนาและปวงชน กำลังของพวกนี้จะค่อย ๆ หย่อนไปที่ละน้อย ๆ นับตั้งแต่วันที่ ๒๐ เมษายนเป็นต้นไปสถานการณ์ของบ้านเมืองจะค่อย ๆ กระเตื้องขึ้น แต่ก็ต้องพิจารณาก่อน ว่าคนไข้ที่เป็นไข้หนัก เมื่อใช้ยาใหม่ ๆ คนไข้อาจจะเดินกะชองกะแง่ง ๆ ยันหน้ายันหลังฉันใด ประเทศไทยที่ต้องกระทบกับเพทภัยที่เป็นเหตุร้าย เป็นภัยของประเทศตามชะตาเมือง เมื่อใช้มีสภาพหยุดเวลานั้น จะถือว่าประเทศมีความสงบเรียบร้อย หาได้ไม่ เพราะยังจะต้องทะนุบำรุงกันต่อไป กินยาบำรุง กินยากันไข้ หาอาหารที่พอเหมาะกับความต้องการของร่างกาย ไม่แข็งเกินไป ไม่อ่อนเกินไป แต่ทว่าร่างกาย กว่าจะทรงตัวได้ก็ต้องใช้เวลาไม่น้อย ถ้ามถึงภัยนอกประเทศ ท่านบอกว่าไม่เป็นไร ขอให้ไทยทั้งหมดมีความสามัคคีกันไว้ก็แล้วกัน เมื่อคนไทยอยากจะทำชาติก็ตามใจไทย ถ้าคนไทยส่วนใหญ่ยังรักษาประเทศชาติไว้ ไทยจะไม่มีมหาสใคร จะเป็นเอกราชต่อไป

เอาละ ท่านพุทธบริษัททั้งหลาย คุยกับผีเพลินไปเวลาหมดเสียแล้ว ก็ต้องขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒน์มงคล สมบูรณ์พูนผล จงมีแก่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดี

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย สำหรับวันนี้ก็คงพบกับบรรดาท่านพุทธบริษัทด้วยเรื่องราวของพระเมตตามตามเดิม

ในวันก่อน ได้จบลงตอนที่มาสนทนากับบรรดาท่านที่เป็นอมนุษย์ทั้งหลาย หรือว่าจะเป็นเทวดาทั้งหลายก็ตาม ได้โปรดทราบว่าการสนทนาวันนั้นไม่ใช่เป็นเรื่องผานสมานบัติ เป็นเรื่องของท่านแสดงให้ปรากฏ ความจริงท่านมากันมากมายเหลือเกิน รู้สึกว่ามากันทุกชั้น มีทั้งเทวดาและพรหม อายลิมณะ อาตมาไม่ใช่ผู้วิเศษ แล้วก็เวลานี้ขอประกาศให้ทราบ ว่านักหาหมอดูทั้งหลาย นักแก้กรรมทั้งหลายอย่ามาหาอาตมา อาตมาเป็นหมอดูจริง แต่ไม่ใช่พยากรณ์ ใครมาก็นั่งดูเฉย ๆ หรือบางทีไม่เฉยคุยด้วย นี่หมอดูไม่ใช่หมอดูพยากรณ์ แล้วนักแก้กรรมทั้งหลายก็เหมือนกันอย่ามาแก้ที่อาตมา อาตมาแก้กรรมตัวเองก็ยังไม่ได้ ถูกด่าถูกว่าอยู่ทุกวันทุกคืน ไปทำอะไรที่ไหน ไปสร้างความเจริญที่ไหน เขาก็ด่าที่นั่น ไล่ที่โดนด่านี้ ไม่ได้โกรธ ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา คือว่ามันถูกด่าเสียจนหน้าด้าน แล้วก็ใจด้านไปแล้ว เลยเห็นคำด่าของชาวบ้าน ของชาวเมืองเป็นคำสรรเสริญไป แต่ว่าสรรเสริญก็ไม่ยอมรับ นินทาว่าก็ไม่ยอมรับ ชี้แจง ถ้าจะแบกเวลานี้ก็จมเข้าละ แบกไม่ไหว นอนตายไปแล้วมันหนัก ก็เลยยกยอดความหนักให้แก่ท่านผู้เจ้าของวาจา สบาย ไม่เดือดไม่ร้อน สบาย ใครอยากจะเป็นยังงี้ก็แข่งอาตมาตามนั้นก็แล้วกัน ท่านอยากจะเป็นเทวดาก็แข่งให้อาตมาเป็นเทวดา แล้วท่านก็จะเป็นเทวดาเอง ท่านอยากจะเป็นพรหม ท่านก็แข่งให้อาตมาเป็นพรหม แล้วท่านก็เป็นพรหมเอง ท่านอยากจะเป็นสัตว์นรก ท่านก็แข่งให้อาตมาเป็นสัตว์นรก ท่านก็เป็นสัตว์นรกเอง สำหรับอาตมาจะเป็นอะไรนั้น ก็ต้องทำอย่างนั้นเองจึงจะเป็นได้ คำแข่ง คำด่า คำสรรเสริญ ไม่สามารถจะทำอาตมาให้เป็นอะไรได้ ทั้งนี้สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดา พระพุทธเจ้าท่านทรงสอนอย่างนั้นว่านินทาปะสังสา เป็นโลกธรรมดา เราจะดีหรือชั่วอยู่ที่เราทำ ไม่ใช่ว่าจะดีหรือจะชั่วอยู่ที่คำวาจาของชาวบ้าน อาตมาจำได้ ก็พยายามอดใจมาทีละน้อย ๆ จนกระทั่งเกิดความสบายใจ ในตอนนี้มาบอกว่าคุณกับผีสาว จะด่ากันว่ายังงี้ก็เจริญ จะแข่งกันว่ายังงี้ก็เจริญ มีพระมาถามว่าหนังสือทั้งหลายเขาเขียนว่า อาตมาเป็นพระอรหันต์ แต่ความจริงเรื่องนี้ก็น่าจะดูกันว่าหนังสือทุกเล่มที่เขียนออกไปจะหน้าใช้เลย อาตมาไม่ใช่พระอรหันต์ ไม่ใช่พระทรงฌาน เป็นนักแสดงบุญ นี่ก็น่าจะลืมาดูกันเสียบ้าง ก็ไปเอาวาจาที่คนอื่นเขากล่าวแล้วไปเชื่อคนอื่นกล่าว ก็เจ้าตัวเขาพูดอย่างนี้แล้วไม่เชื่อ ไปเชื่อคนอื่น ก็ตามใจชิต ลงนรกไปก็ได้ ไปสวรรค์ก็ได้ บางคนก็วิพากษ์วิจารณ์กันไปต่าง ๆ นาน่ามันเรื่องอะไร อาตมาไม่เจ็บไม่ปวด ไปนั่งพูดให้มันเสียเวลาการงานทำไม ตามีหมู่มีปัญญาไม่จริงไม่คิด นี่ไม่ใช่มานั่งด่ากันว่ากันนั่งพูดให้ฟังว่าอาตมามีมืออยู่ ใช้ให้เป็นประโยชน์เสียบ้าง หูที่มีอยู่ ใช้ให้เป็นประโยชน์เสียบ้าง จิตใจที่มีอยู่ ใช้ให้เป็นประโยชน์เสียบ้าง อย่าไปนั่งฟังแต่คนอื่นเขาพูด แล้วก็มานั่งวิพากษ์วิจารณ์ มันเกิดประโยชน์อะไร มันมีแต่โทษ เสียเวลาการงาน เสียสมองที่จะทำความดี เอา ก็เป็นเรื่องของท่าน ยกประโยชน์ไป

มีพระที่อุคงค์มาประมาณ ๔๐๐ เศษ เณรด้วย ขรวาสาด้วย ขรวาสาด้วย รวมประมาณ ๕๐๐ เศษ บางท่านมาถามบอกว่าอยากจะพบ เพื่อถามความเป็นจริง ก็ตอบว่าเฮ้ ถามความเป็นจริงก็ถามได้ เขาก็ถามว่าหลวงพ่อกับพระอรหันต์หรือ ตอบเขาว่าไม่รู้หรือ เป็นหรือเปล่าไม่รู้ แต่เป็นพระกัณฑ์นี้เป็นแน่ เพราะหมุนไปหมุนมา หมุนจนเหนื่อยจะตายอยู่แล้ว ไม่มีเวลาพัก ไม่มีเวลาผ่อน ถ้าเขาถามว่าเป็นอะไรก็บอกว่าเป็นพระกัณฑ์ก็แล้วกัน พระอรหันต์ท่านหมุนหรือไม่หมุนไม่ทราบ แต่พระกัณฑ์หมุนแน่ แล้วท่านก็ถามว่าพระที่เป็นพระอรหันต์ขึ้นสูขวิปัสสโก ไม่สามารถจะรู้ได้ว่าคนอื่นเป็นพระอรหันต์ใช่ไหม ท่านบอกว่าท่านอ่านพระไตรปิฎก ท่านว่าอย่างนั้น ที่จะได้รู้ได้ว่าคนอื่นได้เป็นอรหันต์หรือไม่ หรือได้ฌานชั้นไหนจะต้องเป็นตั้งแต่เดวิดโซ ฌพิภิญโญ ปฏิสัมภิที่ปัตโต อันนี้ก็ไม่ต้องตอบท่านไปว่าไม่จริงหรือ อ่านหนังสือไม่ออก คนที่เป็นอรหันต์แล้ว ย่อมรู้ในลีลาของบุคคลที่เป็นอรหันต์ คนที่ได้ฌานแล้ว ย่อมรู้ลีลาของบุคคลผู้ได้ฌาน แม้จะไม่ได้ทิพจักขุญาณก็เป็นของไม่ยาก เพราะมีจริยาเสมอกัน เพียงพูดกันคำสองคำก็รู้แล้วว่าใครเป็นอะไร ได้อะไร ทั้งนี้ถ้าใช้ปัญญาพิจารณานิดเดียว เอาตัวเองเป็นเครื่องเปรียบเทียบหาว่าเราไม่ได้ ก็ย่อมไม่รู้ในผลที่บุคคลอื่นเขาได้ เช่นคนไม่ได้กินเหล้ามาเลย แต่ว่าเขาเป็นนักดื่มเหล้าด้วยกันทั้งคู่ ต่างคนต่างไม่เมา คุยกันคำสองคำเขาก็รู้ว่าเป็นคนคอเหล้าด้วยกัน ถ้าเป็นนักธรรมะธรรมไมต่างคนต่างไม่รู้กัน พูดกันคำสองคำก็รู้ว่าอีกฝ่ายหนึ่งเป็นธรรมะธรรมไมเหมือนกัน นี่มันเป็นเรื่องไม่ยากสำหรับคนที่มีความรู้มีสมาธิแล้ว แต่ทว่าคนที่มีความรู้มีสมาธิไม่เท่าเขาจะไม่รู้ ต้องรู้เฉพาะบุคคลที่มีระดับเดียวกัน ที่นี้คนที่เขาบอกว่า

อาตมาเป็นพระอรหันต์นะ ตัวเขาเป็นหรือยังก็ไม่รู้ พอก็ล่อกันยุ่งไปแล้วก็ทำให้ชาวบ้านปั่นป่วนวิพากษ์วิจารณ์กันไปสงเดช แล้วท่านพวกนั้นก็น่าชมเหมือนกัน หนังสือมี ปะหน้าไว้ให้อ่านก็ต้องอ่านกัน เจ้าตัวพูดเองนะไม่ฟัง ไปฟังคนอื่นเขาพูด ก็เลยต้องนั่งคิดซี้ ว่า ท่านพวกนี้เป็นพวกใครกันแน่ น่ากลัวจะเป็นพวกพระนางมาคันทिया หรือพวกท่านสัญญาชัยบริพาชก น่ากลัวจะเป็นยั้งนั้นนะ อันนี้ไม่ได้ ประณามไม่ได้แกลั้งว่า คิดว่าอย่างนั้น อาจจะมีเชื้อสายของท่านพวกนั้นมาเกิด จึงไม่ได้พิจารณาเหตุ ไม่ได้พิจารณาผล ว่ากันสงเดช ไปตามอรรถยาศัย แล้วกัน หมดเวลาไป ๑๐ นาทีอีกแล้ว

มานั่งคุยกันไปถึงในพระราชฐาน ในพระราชฐานวันนั้น เห็นอาจารย์ ภาวาสรองราชเลขา ฯ นั่งอยู่ข้างหน้า ตรงมุม ไม่รู้ว่ามานั่งนานเท่าไร ท่านทำอะไรกันบ้างก็ไม่รู้ เห็นท่านนั่งเงียบ ๆ จะใจเงียบหรือไม่ก็ไม่ทราบ แต่เสียงเงียบ แต่สำหรับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ดูท่านเอาจริง ๆ ท่านปักหลักจริง ๆ แต่บรรดาท่านพุทธบริษัท สำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนะ ต้องระวังท่านหน่อยนะ นี่ไม่ใช่รักท่านแล้วให้มาระวังนะ ไม่ใช่อย่างนั้น ระวังนิด ๆ ว่าท่านมีพระราชจริยวัตรไม่เหมือนพวกเรา ท่าน ขยันมากด้านสมาธิจิต ท่านจะตีขนาดไหนอาตมาไม่รู้ เพราะไม่ใช่ผู้ทรงอภิญา แต่ว่าตามทีสังเกตุลึลลารู้สึกว่าท่านหนักไม่น้อย

ต่อมาท่านอาจารย์ ภาวาส ให้สัญญาณ เสียงโกกริ่ง! จะดังมากหรือดังก็น้อยก็ไม่ทราบแต่ตอนนั้นได้ยินเสียงมันดังมาก ก็เป็นอันทราบว่าเป็นสัญญาณบอกว่า เออ เลิกกันเสียทีเถอะ เมื่อบอกเลิกก็เลิก เป็นอันว่าการนั่งสมาธิในวันนั้นของอาตมาไม่ได้เรื่อง หรือเขาเรื่องเอาราวอะไรไม่ได้ นั่งคุยกันนะ ไม่ใช่ที่นั่งสมาธิ ท่านที่นั่งสมาธิ ท่านก็นั่งของท่านไป อาตมาก็นั่งคุยไป เรื่องของคนคุย คน พวกมากก็เป็นยั้งนั้น เมื่อท่านผู้ใหญ่มาคุยด้วยก็ต้องคุย ไม่คุยด้วยมันจะเสียมารยาท เป็นอันว่าคุยตามสบาย เมื่อเลิกจากการคุย สมเด็จพระเจ้าฟ้าสิรินธร ฯ ท่านก็ถวายไทยธรรม เมื่อประเคนหมด สมเด็จพระญาณสังวรก็ถวายพร ถวายอดิเรก แล้วถวายพรลา แล้วก็ เลิก ทุกท่านก็จับพัด เขามือซ้ายถือพัดประคองพัดตามแบบฉบับ ตามระเบียบ แล้วเดินเข้าออกจากที่ อาตมาเป็นพระไม่มีพัดอยู่ทาง แถวสององค์กับครุฑบรมไชย เป็นคนไม่มีพัดเสียอย่างมันก็ไม่ต้องแบกสบาย ๆ เดินเข้าไปไม่ต้องถือพัด ไม่มีพัดจะถือ ออกมาก็ไม่ต้องถือพัด เพราะไม่มีพัดจะถือ สบาย

ตอนเดินออกมาก็คิดว่าวันนี้สบายแล้ว เพราะจอมกระหม่อมแก้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่ทรงมีพระราช ภารกิจที่จะต้องคุยด้วย ดูเวลามันก็ค่ำ คนทางบ้านพลอากาศโท ม.ร.ว. เสริม สุขสวัสดิ์ เจ้ากรมการสื่อสารทหาร ก็คงจะคอยกันมาก เพราะเป็นเวลาใกล้จะเจริญพระกรรมฐาน พวกนั้น พอเลิกจากงานแล้วต่างคนต่างก็มากอยพบบกันที่นั่น บางท่านก็กลับไปอาบน้ำกัน เวลาตึก เพราะถ้ามาสักทุ่มหนึ่งก็ไม่มีที่นั่งแล้ว คนเต็ม ยัดเยียดเบียดเสียดกัน ทั้งที่ใช้บ้านสามหลัง บ้านของ พล.อ.ท. ม.ร.ว. เสริม ขยายห้องรับแขกใหญ่ รื้อห้องชั้นล่างทั้งหมดออกเป็นห้องรับแขกก็ไม่พอ ต้องใช้บ้านอื่นอีก ๒ หลัง ในบริเวณเดียวกันก็เต็มอีก ต้องไป นั่งกันอยู่กับพื้นข้างนอก เห็นศรัทธาของท่านพุทธบริษัทก็เลื่อมใส ปลื้มใจ

เวลาเดินออกมา ใกล้จะถึงที่ออกจากพระที่นั่ง เห็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ท่านทรงเดินเข้า พนมมือเข้ามาตัด ตอน บอกหลวงพ่อบุญรอด ผมมีความสงสัยเรื่องเทพที่ส่งเข้ามา ตอนนั้นอาตมาหุ้อ ๆ ขอบกล ฟังคำว่าเทพเป็นเทศน์ไป ก็ทูลถามว่า เทศน์เรื่องอะไร เอาเข้านั้น แบบถามว่าไปไหนมา ตอบสรวลสองคอก ชายไก่เข้าถนัด ความจริงมีโกจริง ๆ มันก็ดี วันนั้นไม่มีโกเสีย ด้วย หมดท่า ท่านจึงตรัสใหม่ว่าไม่ใช่ขอรับ เทพที่ส่งเข้ามาผมมีความสงสัย แหม ท่านนั่งคุกเข่าอยู่ พนมมือ อาตมายืนอยู่ ค้อมกาย นิดหน่อยถามว่ามาพบพิตรสงสัยหลายข้อไหม คิดว่าถ้าข้อ - ๒ ข้อจะทูลถวายพระพรแล้วลากลับเลย ท่านบอกว่าหลายข้อ ก็เลย จำเป็นต้องถอยหลังไปกับครุฑบรมไชย เข้าไปนั่งที่พนักใหม่ ตอนนี้มีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเจ้าฟ้าสิรินธร ฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมเด็จพระเจ้าฟ้าสิรินธร ฯ ท่านมีบันทึกลงเสียงของท่านไปด้วยเครื่องเล็ก ๆ ความจริง วันนั้นนั่งไม่ได้เรื่องอะไร คงตอบอืหลงจงเจ้ง มันมั่ว ๆ ขอบกลเพราะเปลี่ยมาตั้งแต่วันที่ ๑ วันนั้นล่อตลอดวันก็รู้สึกเปลี่ย ๆ มาก

พอเช้าที่หนึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร ฯ ท่านก็เข้าไป ท่านถามอะไรหลายอย่าง ความจริงที่มีพระราชดำรัสถามนั้นก็คิดว่ามีบางอย่างที่ไม่ควรจะนำมาออกอากาศ หรือนำมาพูดกันเพราะเป็นเรื่องส่วนพระองค์ แต่ทว่า ที่ทรงถามนั้น ไม่มีอะไร ไม่ใช่เรื่องบ้าน ไม่ใช่เรื่องเมือง ไม่ใช่เรื่องบุคคล ทรงถามเรื่องธรรมะ ถ้าจะเกณฑ์ให้จำก็ได้ไม่หมดเหมือนกัน ไม่รู้ว่าอะไรบ้าง จะว่าปัญญาอ่อนหรือความจำเสื่อมก็ยอมรับ เพราะว่าพระราชดำรัสถามนั้น เป็นคำที่ลึกซึ้งคมกริบมาก ละเอียดลอบมาก จะเห็นได้จากพระราชวินิจฉัยของพระองค์ข้อหนึ่ง จะพูดให้ฟัง ท่านตรัสว่า หลวงพ่อชอบ ผมว่าธาตุแท้ไม่สกปรกนะชอบ ธาตุแท้มันสะอาด นี่ฟังกันจริง ๆ แล้วก็คิดถึงให้มาก ว่าที่พระองค์ตรัสว่าธาตุแท้ไม่สกปรก ธาตุแท้สะอาดนั้นะ เพราะว่าพระองค์ทรงเคยได้กันมาแล้ว เรื่องกายสกปรก ท่านตรัสถามมาสามารถตอบมาจำได้ ท่านทรงยืนยันว่าร่างกายไม่สกปรก แต่ความจริงท่านเห็น แต่ว่าท่านใช้ปัญญาพิจารณาญาณของท่าน พูดกันง่าย ๆ ว่า สบ กันดีกว่า ท่านทรงมีความเข้าใจดี ไม่ใช่ไม่เข้าใจ แต่ก็ทำแบบนักเทศน์ คือเข้าใจแล้ว ต้องทำเหมือนว่าไม่เข้าใจ จะเอาข้อความละเอียดให้ได้ ก็ได้กันมาเรื่องร่างกายสกปรกมา ๓ วาระ ตอนนั้นพระองค์ตรัสว่า ที่หลวงพ่อร่างกายสกปรก สมมติว่าเหมือนนั้นะมันสะอาด ๆ ดิอยู่ ผมก็ไปหยิบของสกปรกมา เมื่อแต่ต้องกับของสกปรกมันก็สกปรก แล้วผมมาล้างเสียให้สะอาดมันก็สะอาดไม่สกปรก ตอนนั้นเอาตมาถวายพระพรว่า เรื่องร่างกายสกปรกนี่ไม่ใช่เอาร่างกายภายนอกไปแต่ต้องกับของภายในออกมา ให้พิจารณาส่วนภายในของร่างกายว่ามันสกปรก เช่นเลือด น้ำเหลือง น้ำหนอง อุจจาระ ปัสสาวะ เกล็ดน้ำลาย เป็นต้น ที่มีอยู่ในร่างกาย มันสกปรก ถ้าจะพิสูจน์กันง่าย ๆ ก็เอามีดกรีดเนื้อออกไปให้เลือดมันไหลออกมา เมื่อเลือดไหลออกมาแล้ว ถ้าเลือดมันสะอาดจริง ๆ ก็ไม่ต้องล้าง ถ้าหากต้องล้างเลือดออก ก็แสดงว่าเลือดสกปรก ใจความที่ถวายพระพรในวันนั้นเป็นอย่างนี้ แต่ว่าถ้อยคำสำนวนอาจจะไม่เหมือนกันเพราะตั้งตัวไม่ค่อยติดเหมือนกัน พระองค์โจมตีแบบแยบยล แยบยล ขูดหน้า ขูดหลัง แหม ถนัด คล่องจริง ๆ วันนั้น เรื่องร่างกายสกปรกหรือไม่สกปรกก็เป็นอันว่าจบเกมกัน ยกที่ ๓ มาที่พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ทรงมาใหม่ ตรัสว่าธาตุแท้ผมว่าไม่สกปรก ตานี้ชักจะรู้ทำเสียแล้วว่าถ้าปล่อยไปไกล ๆ ก็คงต้องว่ากันนานหลายรอบ จึงได้ถวายพระพรไปว่าเอาตมาเห็นชอบด้วย ว่าธาตุแท้จริง ๆ ไม่สกปรก ทั้งนี้หมายถึงธาตุ ๔ ในร่างกาย ตอนที่ว่ากันถึงเรื่องร่างกายสกปรกนะ ว่ากันในเรื่องของกายตานุสสติกรรมฐาน ก็เลยเกณฑ์สมมติขึ้น แต่ความจริงการสมมติไม่ใช่ของลึกลับ เป็นของธรรมดา ๆ ที่บุคคลจะเห็นได้ง่าย ถ้าเป็นนักสังเกตการณ์ สมมติว่า เอาแก้วมาวางไว้ลูกหนึ่ง เอาน้ำแข็งใส่ไปในแก้วสักประเดี๋ยวหนึ่งจะมีน้ำขึ้นอยู่ข้างนอก เนื้อแท้จริง ๆ น้ำที่จับข้างนอกไม่ใช่น้ำแข็งที่ละลายในแก้วแล้วไหลออกไป อาศัยความเย็นจัดของน้ำในแก้ว อาไปธาตุในอากาศจึงมาจับอยู่ที่ผิวแก้วข้างนอก อาไปธาตุอย่างนี้เป็นอาไปธาตุที่มีความสะอาด และเป็นธาตุแท้ อย่างนี้สะอาด แต่ทว่าอาไปธาตุในร่างกาย มีน้ำเลือด น้ำเหลือง น้ำหนอง เป็นต้น หรือปัสสาวะอย่างนี้เป็นต้น เป็นอาไปธาตุที่เต็มไปด้วยความสกปรก พระองค์จึงทรงค้านว่านั่นเป็นธาตุที่ปรุงแล้วนี่ชอบ จึงได้ถวายพระพรไปว่า การพิจารณาร่างกาย คือธาตุ ๔ ก็ให้พิจารณาร่างกายที่ปรับปรุงแล้ว มันเป็นของสกปรก มันเป็นของไม่สะอาด เป็นอันว่าตอนนี้ก็ยุติลง แล้วท่านก็ตรัสถามอะไรอีกหลายอย่าง เอาตมาก็ไม่สามารถจะนำมาเล่าสู่กันฟังได้ เพราะอะไร เพราะว่าสมองมันหมุนไปหมด เพราะมันงมมาทั้งวันทั้งคืน ไม่ใช่หมุนเฉพาะวันนั้น เข้าไปในกรุงเทพ ฯ คราวหนึ่งก็แสนจะเพลีย ว่ากันวันยังค่ำ คินยังรุ่งออกเสียงสอนแหบแห้งไปหมด เพราะนั่งพูดอยู่คนเดียว คนอื่นเขาไม่ค่อยพูด เมื่อเขาไม่ค่อยพูดก็ต้องพูดคนเดียว บางทีเขาเปลี่ยนกันพูด ใ้เราสู้กับเขา สู้แค่ปัญญาที่จะฟังสู้ได้ แต่ว่าธรรมะขององค์สมเด็จพระจอมไตรจะถือว่ารู้แล้วหมด ใครถามก็ตอบถูกทุกอย่าง อันนี้ไม่รับรอง เพราะได้กล่าวไว้แล้วว่าไม่ใช่ศัพท์บัญญัติ

ต่อมาพระองค์ตรัสเรื่องอะไร ? เรายังก็แล้วกัน สมเด็จพระบรมราชินีนาถมีพระราชเสาวนีย์อยู่หลายอย่างเอาตมาจำไม่ได้ อ้อ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตรัสถึงเรื่องพระสูตร ว่าพระสูตรที่ถวายสมเด็จพระบรมราชินีนาถเข้าไป ท่านได้ทรงฟังแล้วก็รู้สึกว่ามีประโยชน์อยู่มาก แต่บางตอนที่เอาตมาพูดไว้ในนั้นว่า ขอออกนอกทางนิด ตอนนั้นก็บังเอิญพอดีที่ต้องอธิบาย แต่ว่าการบำเพ็ญกุศลตามกันเป็นกลุ่มเป็นหมู่อย่างเรื่องพระมหากบิณฑร์ จะต้องเป็นเฉพาะบุคคลที่เคยทำบุญร่วมกัน ไม่ใช่หมายถึงทั้งประเทศ อันนี้อตมาจำไม่ค่อยได้นัก เอาตมาก็ได้ถวายพระพรไปว่า เป็นจริงตามนั้น เฉพาะบุคคลที่ทำบุญร่วมกัน ถ้าไม่ใช่ทำบุญร่วมกัน เช่นพระมหากบิณฑร์ ถ้าทำบุญแล้วไปเกิดเป็นเทวดา ก็ต้องคณะของท่าน ๑,๐๐๐ ครอบครัวไปเกิดเป็นเทวดาร่วมกัน ลงมาเกิดเป็นคนปกติก็เป็นคนปกติด้วยกัน ทำบุญร่วมกันอีก ลงมาครั้งหลังพระมหากบิณฑร์ลงมาเป็นกษัตริย์คณะของท่านก็ลงมาเกิดเป็นข้าราชการบริวาร มีสมบัติเสมอกัน เวลาออกบวชก็เป็นพระอรหันต์ด้วยกัน นี่เป็นคณะที่ติดตามกัน แต่ว่าคนที่ไม่ได้ทำบุญร่วมกันจะถือว่า ต้องได้ผลเสมอ

กันไม่ได้ ไม่ใช่ว่าจะต้องถึงกันทั้งประเทศ เมื่อพระองค์ตรัสว่า พระสูตรก็มีประโยชน์มาก ตอนนั้นสมเด็จพระบรมราชินีนาถได้ตรัสว่า ดิฉันต้องการฟังพระสูตรเพราะมีปัญหาฟังแค่นั้น อาตมาฟังแล้ว ก็รู้สึกวาทรงถ่อมพระองค์มาก ทั้งหมดนั้นแหละ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ดี สมเด็จพระบรมราชินีนาถก็ดี สมเด็จพระเจ้าฟ้าสิรินธร ฯ ก็ดี สมเด็จพระยุพราชก็ดี ที่เคยสังสนทนากับท่าน พระองค์ท่านมักจะทรงถ่อมพระองค์อยู่เสมอแต่ความจริง ทรงเป็นผู้ที่มีความฉลาดเฉียบแหลมมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระจริยาวัตรของทุกพระองค์เต็มเปี่ยมไปด้วยพรหมวิหาร ๔ เป็นอัมปมัญญา อันนี้อาตมาก็คิดในใจว่าสมเด็จพระบรมราชินีนาถท่านตรัสว่า ดิฉันมีปัญหาเพียงแค่นั้นก็อยากจะฟังพระสูตร แต่ความจริงอาตมาทราบว่าพระองค์ท่านนิยมการสวดมนต์มาก ๆ และในตอนหนึ่งตรัสว่าเวลาเปิดพระสูตรฟัง ดิฉันชอบเปิดดัง ๆ ให้คนอื่นได้ฟังบ้าง ก็เป็นเหตุให้คนอื่นที่ได้ฟัง มีความเข้าใจในพระพุทธศาสนาขึ้นมา ความจริงบรรดาท่านพุทธบริษัท การฟังพระสูตร อย่าถือว่าเป็นการตกต่ำเกินไป ถ้าธรรมะอันใดที่ไม่มีประโยชน์ พระพุทธเจ้าไม่เทศน์ พระพุทธเจ้าเทศน์พระสูตร มีคนบรรลุผลครั้งหนึ่งไม่น้อยเลย พระสูตรเล่าเรื่องเป็นการจูงใจ ในส่วนนั้นมีธรรมะเป็นเครื่องปฏิบัติอยู่ด้วย ช่วยให้หนักปฏิบัติคือผู้รับฟัง มีความเข้าใจมากขึ้น นี่เป็นความดีของพระสูตร มองดูเวลา บรรดาท่านพุทธบริษัทน่าจะหมดเสียแล้ว ก็เป็นอันว่าวันนั้น เมื่อถึงเวลา ดูเวลาแล้วใกล้จะสองทุ่ม อาตมาก็ได้ถวายพระพรว่า เห็นจะต้องถวายพระพรลา เพราะคนที่บ้านเจ้ากรมเสริมคอยกันอยู่มาก เป็นคนนับพัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงพยากรณ์ทันทีว่า คนที่คอยหลวงพ่อกอยู่ มีคนอยู่สามประเภท ตอนนี้อาตมาไม่พูดว่าประเภทอะไรบ้าง แต่ตรงเป้ง วันนั้นมีคนติดตามอาตมา ตั้งแต่ออกมาจนกระทั่งกลับเข้าวัง มีรถติดตาม ทรงพยากรณ์ตรง ตอนหนึ่งพระองค์ตรัสว่า เวลาที่หลวงพ่อบันทึกเสียงทะเลาะกะใครบ้างครับ และคนที่ทะเลาะ ๆ กะหลวงพ่อก เวลาที่นี้ก็มีมากใช้ไหม อันนี้ขอบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายได้โปรดทราบ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตรัส ท่านหมายความว่า พระองค์เข้าถึงจุดธรรมส่วนนี้แล้ว

เอาละ บรรดาท่านทั้งหลาย มองดูเวลาจะเกินไปสักนิดหน่อย ก็ขอเวลาต้องลาท่านก่อน วันหน้าพบกันใหม่ ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคล สมบูรณ์พูนผล จงมีแก่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดี

ท่านสาธุชน พุทธบริษัททั้งหลาย วันนั้นก็มาพบกับบรรดาท่านพุทธบริษัทในเรื่องพระเมตตาคือ สำหรับเมื่อวันก่อนได้ปรารภเรื่องพระเมตตาคอนที่ถวายพระพรลาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ออกจากพระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในเมื่อถวายพระพรลาแล้ว อาตมากับครูบาธรรมไชย ก็ลงมาจากสถานที่ที่พระองค์ประทับเมื่อลงมาข้างล่างเห็นบรรดาข้าราชการบริพาร พวกข้าราชการ และข้าหลวงทั้งหลาย เข้ามานมัสการ เวลานั้นเป็นเวลาค่ามากแล้ว ไฟฟ้าในที่นั้นรู้สึกกลัว ๆ ไม่สว่างมากนัก อาตมาก็สนใจกับรองเท้า มองหารองเท้า ไม่ทราบว่ารองเท้าไปอยู่ที่ไหน ทั้งนี้ คนขับรถของคุณหญิงเยาวมาลย์ บุณนาค ที่เธอขับรถไปรับ เธอไปเก็บรองเท้ามาเสียที่รถ ห่วงรองเท้าเลยไม่ได้สนใจใครมากนัก ตอนนั้นเห็นสมเด็จพระพุทธพรหม ๙ เสด็จลงมาจากข้างบนยกมือขึ้นไหว้อาตมาแล้วไหว้ครูบาธรรมไชย เห็นท่านเข้าก็เลยพูดว่า อ้อ สมเด็จพระเจ้าฟ้าชาวยรี แล้วก็ไม่ได้พูดอะไรกับท่านอีก เพราะมันสนใจกับรองเท้า ในเมื่อไม่เห็นรองเท้าหาไปหามาไม่เห็นก็คิดว่า บางทีคนรถเขาจะนำไปแล้ว จึงบอกกับครูบาธรรมไชยว่า บางทีคนรถจะเก็บไปแล้ว เราไปที่รถดีกว่า จึงได้เดินออกมาจากพระที่นั่งไพศาลทักษิณ เราออกจากประตูหน้าก็ปรากฏว่าเห็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ นายทหารราชองครักษ์มากท่านด้วยกัน ยืนตั้งแถวรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่จะเสด็จกลับ

ความจริงการสังสนทนวันนั้น อยู่ที่นั่นประมาณสองชั่วโมงครึ่ง บรรดาพระทั้งหลายท่านกลับไปแล้วสองชั่วโมงครึ่ง อาตมาอยู่ในนั้นสองชั่วโมงครึ่ง มีความรู้สึกคิดว่า เมื่อบรรดาพระทั้งหลายออกไปหมด บรรดาท่านข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่อยู่ในนั้น ที่ตั้งแถวเพื่อรับเสด็จออก ก็คงจะมาตั้งแถวกันตั้งแต่เมื่อพระทั้งหลายออกมาหมด โดยคิดว่าพระทั้งหมดออกมาหมดแล้ว ครั้นมองไปเห็นคุณหม่ออศวิน หมอประจำพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเคยลงเคราะห์รักษาอาตมา มา จำท่านได้ก็เลยไปจับมือท่านบอกว่า นี่ เดิน ยืนมานานแล้วนี่ ไปเดินแก้มื่อยเสียบ้างซี อาตมาก็จูมมือท่านมา ท่านก็เดินตามมา อาตมาก็เดินมาที่รถ ปรากฏว่า ท่านเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังมากท่านด้วยกันวิ่งตามมา แล้วมีท่านหม่อมปีย์ตามมา ถามว่าจำผมได้ไหม หันไป ความจริงท่านหม่อมปีย์นี่จำได้ จำได้ถนัด จึงได้ตอบท่านว่า ทำไมจะจำไม่ได้ ก็พบที่ไรทรงของทุกที่ ท่านก็เลยหัวเราะบอกว่า เอ้า เรายังงั้นเสียอีกแล้ว ก็เป็นอันคุยกันสนุกไป เรียกว่าคนเคยรู้จักอภัยภัยกันมากก็ไม่มีอะไรมาก ครั้นมาถึงที่รถ ออกมาเดินจะมาหาที่รถจอดก็รู้สึกกลัว ไฟสลัวมาก มองหน้ากันไม่ถนัด ตรงนั้นกระแสไฟฟ้าไม่สว่าง เมื่อเจ้าหน้าที่มาที่รถมายืนล้อมรถ เขาก็ขอพระ อาตมาไม่มีพระ ไม่มีเหรียญ ไม่มีอะไรติดตัวไป เพราะตามธรรมดาถ้าจะไปที่ไหนก็ตามที่ พระหรือเครื่องอะไรก็ตามที่สำหรับเป็นของแจกแก่บรรดาท่านทั้งหลายไม่มีติดยาม เพราะถือว่าพระเป็นรูปเปรียญขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หรือว่าของสิ่งอื่นก็ตามเวลาจะทำก็อาราธนาบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะเอาพระพุทธรูปไปแจกกันข้างถนนหนทางเห็นว่าไม่เป็นการสมควร และอีกประการหนึ่งของแจกนี้รู้สึกว่าแจกง่ายเกินไปก็เป็นของไร้ค่า บางคนก็เกิดศรัทธา เห็นเขาได้ก็อยากจะได้บ้าง เลยไม่แจกตามทาง ท่านทั้งหลายก็โปรดทราบถ้าอาตมาแจกอะไรใครที่ไหน ต้องแจกเป็นงานเป็นการ ไม่ใช่ว่าจะมาขอกันข้างถนนหนทางแล้วก็มีแจก ไม่มีแจก ถึงมีก็ไม่แจก เพราะถือว่าเป็นของศักดิ์แต่เพียงว่ารับไป ไม่ได้แสดงความเคารพในองค์พระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ได้เห็นประโยชน์ในตอนนั้น แล้วก็ไม่ต้องการชื่อเสียงศักดิ์ศรี ในการที่เป็นคนใจดีเอาพระพุทธรูปไปแจกกลางทาง อันนี้ไม่ยอมปฏิบัติ มาคุยกันต่อไป

ครั้นถึงเวลาพอสมควร เห็นว่าจะเข้าเกินไป ดีไม่มีตัวยุ่งกันอยู่ที่นั่น เจ้าหน้าที่ทั้งหลายแบมือเข้ามาหาหลวงปู่ธรรมไชย หลวงปู่ก็แจก แจก แจก แจกไปแล้ว เห็นว่าสมควรก็สั่งปิดรถอาลาบรรดาท่านทั้งหลาย เดินทางออกทางประตูวิเศษไชยศรี ขณะที่จะออกประตูวิเศษไชยศรี ก็เกรงไปว่าในรถมืด และสถานที่ที่ออกรถก็มองกลัว ๆ ไม่รู้ว่าใครเป็นใคร คิดว่าดีไม่ดี ทหารทั้งหลายที่รักษาการณ์อยู่ที่หน้าประตู จะคิดว่ารถที่อาตมาไปเป็นรถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงได้สั่งให้คุณมานิจคนขับรถเปิดไฟภายใน คุณมานิจคงจะไม่ได้ยิน หรือเกรงว่าอันตรายจะเกิดข้างหน้าเพราะเป็นที่คับแคบ คนข้างในก็มาก จึงไม่ได้เปิดไฟในรถ แต่ที่จะให้เปิดไฟในรถก็เพื่อให้ทหารรักษาการณ์ทราบดีว่าคันนี้ไม่ใช่รถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นรถหลวงตา ๒ องค์ แต่เธอไม่ได้เปิดไฟ ขับรถไปใกล้จะออกประตูวิเศษไชยศรี เห็นทหารบอกแถวทำความเคารพเลยตกใจ ทหารเข้าแถวทำความเคารพ เลยคิดว่า เอานี่ทำจะไม่ดีแล้ว ทหารทำอย่างนี้ เขาคงจะคิดว่ารถคันนี้เป็นรถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คิดว่าคราวนี้ชักลากคงจะขึ้นเต็มตัว

ไม่ใช่จะมากขึ้นแต่ครั้งตัวค่อนข้างมันจะล่อเต็มตัว มันไม่ใช่เรื่องของเราที่ทหารจะมากวาดความเคารพ แต่ว่าเขาก็ทำไปแล้ว รถไฟมีเดา มองไม่เห็น เมื่อรถคันพิเศษไชยศรีออกมาปรากฏว่ามีบรรดาประชาชน ยืนตั้งแถวรับสองข้างถนน จึงบอกว่ามีนักชักรวดเร็ว ๆ หน่อย ตอนนี้อย่างดี ดีไม่ดี แต่ว่าทหารแถวหน้าว่า คนในรถไม่ใช่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มือแคะจะสั้น พานท้ายปืนจะตกเข้ามา ข้างรถละคันแยเลย เป็นอันว่ารถวิ่งออกมาประมาณสักยี่สิบเมตร ก็มีรถขลามบก็มีไฟแดงแฉับ ๆ อยู่สี่ดวง วิ่งตามมาด้วยความเร็ว มาหน้าหน้าออกไป ก็เลยบอกว่ามีดีแล้ว เราปลอดภัย ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะไม่มีใครขัดคอ รถคันนี้วิ่งนำหน้าเราก็ตามไปเลย บางทีเขาอาจจะคิดว่ารถคันนี้เป็นรถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถ้าเธอคิดอย่างนั้น ประเดี๋ยวเดียวข้างหน้าก็จะปรากฏว่า รถคันนี้หายไปเสียแล้ว เพราะเราจะต้องแยกทาง ถ้าเขาตั้งใจจะไปส่งเราเขาก็ต้องไปทางบ้านเจ้ากรมสื่อสารทหาร เป็นอันว่าวันนั้นก็มีโอกาสได้เดินทางออกมาในลักษณะแปลก ๆ คำว่าแปลกก็เพราะว่าเป็นการแสดงออกที่อัศจรรย์ คือคนเขาคิดว่ารถที่เอาตามันนั้นกลายเป็นรถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไป ในเมื่อเดินทางแยกออกมา พอมาถึงทางแยกรถไฟแฉับ ๆ แยกไปตามทางของแก สำหรับรถอาตมาก็แยกไปทางขวามือ รถคันนั้นวิ่งตรงไป ก็เลยมานั่งนึกในใจว่า เออ นี่รถคันนั้นแคงจะคิดว่ารถของเราเป็นรถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่ความจริงรถพระที่นั่งท่านมีธงประจำ แต่ว่ามันเป็นเวลากลางคืน จะหาว่าเจ้าหน้าที่ไม่ได้สังเกตการณ์ ก็ไม่ได้ ข้างในภายในพระราชฐาน ก่อนที่จะถึงประตูล้อมไชยศรีไฟก็สลัว เขาคงจะไม่ทันสังเกต และรถของเราที่วิ่งเร็ว เป็นอันว่าเรื่องนี้ผ่านไป ออกมาจากพระราชฐานได้ก็รู้สึกโล่งใจ คำว่าโล่งใจ ไม่ได้หมายความว่าอยู่ในพระราชฐานเหนือหน้า คิดไปว่าคนที่เขาคอยข้างหน้าจะมีโอกาสและแคงไปว่า บุคคลทั้งหลายที่เขาที่มีความเคารพในองค์สมเด็จพระบรมโลกนาถ ที่กำลังนั่งเฝ้าคอยอยู่ ก็คงจะคิดว่าอาตมากลับไม่ทัน นี่เรื่องราวที่ไปเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระที่นั่งไพศาลทักษิณ ก็คงจะจบกันเพียงเท่านี้

ในวันนั้นเหตุอัศจรรย์ที่เกิดขึ้น นั่นก็คือ ขณะที่จะออกไปอาตมาใช้รถเบนซ์ รถประจำตำแหน่งเจ้ากรมสื่อสารทหาร ท่านกรุณาขับไปส่งเอง เกิดอัศจรรย์คือพอถึงบึงน้ำมัน เต็มน้ำมัน แบนเตอริไม่ทำงานเลย ๆ ข้างแกไขเท่าไรก็ไม่ติด แต่เมื่ออากาศอย่างนี้ปรากฏขึ้นอาตมาก็คิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องไม่สำคัญ คำว่าไม่สำคัญก็คือ เพราะแบนเตอริไม่ติดนี้มันไม่สำคัญ ความสำคัญมันมีอยู่เพราะอะไรแบนเตอริจึงไม่ทำงาน ข้างทำความสะอาดขั้วแบนเตอริ แล้วเห็นไฟมาแว็บเดียวก็หายไป ข้างแกไขกันจนเหนื่อยก็ไม่ปรากฏว่าไฟจะติด เรื่องนี้ถ้าบรรดาท่านพุทธบริษัทคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดา อาตมาก็ต้องถือว่าไม่ใช่เรื่องธรรมดา ทั้งนี้เพราะว่า ถ้าธรรมดาแบนเตอริก็จริง ๆ ถ้าหากว่าท่านทั้งหลายซึ่งเป็นนายช่างทั้งหลายพากันแก้ไขเสร็จ แบนเตอริก็ต้องติด นี่ติดแล้วก็ดี นี่มานั่งนึกในใจว่า นี่เออ วันนี้ความสำคัญทางการเดินทางมันจะเกิดขึ้น ดีไม่ดีอาตมากับหลวงปู่ครูบารวมไชย ก็กลายเป็นคนสำคัญไปได้ ความสำคัญในข้อนี้ก็หมายถึงว่าอาจจะมียุคคนติดตามล่า เขาจะล่าดี หรือล่าชั่ว อันนี้ไม่รู้ บุคคลล่า คงจะล่าดี เพราะอะไร เพราะทำได้ตามความประสงค์ที่ชื่อว่าเป็นความดี ถ้าล่าติดตามขอพระก็ไม่เป็นไร ถ้าล่าติดตามเอาชีวิตพระก็ชอบกลอยู่ ความรู้สึกคิดว่าวันนี้ถ้านั่งรถคันนี้ไป อันตรายใหญ่ไม่มี แต่ว่าจะมีกรงขลกรัดในช่วงระหว่างทาง ก็พอดีคุณหญิงเยาวมาลย์ นำรถมาพอดี จึงได้เปลี่ยนรถเป็นรถของคุณหญิงเยาวมาลย์ อาตมาขึ้นไปนั่งรถคันนั้นพร้อมกัน ปรากฏว่ารถที่กำลังแกไขอยู่แล้วไม่ติด ทำเท่าไร ๆ ก็ไม่ติดนั้น เมื่ออาตมาเปลี่ยนรถ เปลี่ยนคนขับประจำรถเข้าไปนั่ง พอเสด็จที่เดียวก็ติด นี่บรรดาท่านพุทธบริษัทรับฟังแล้วก็จงพากันคิดว่ามันเรื่องอะไรกัน คนไม่ดีหรือว่ารถไม่ดี เป็นอันว่ารถดี แต่ว่าคนไม่ดีแน่ คนที่ไม่ดีก็จะมีใครเป็นคนที่ไม่ดี อาตมาก็พิจารณาว่า คนที่ไม่ดีจริง ๆ ก็คืออาตมา ที่ไม่ควรจะนั่งรถคันนั้น เมื่อเปลี่ยนรถมาแล้ว เหตุการณ์เบื้องหลังที่ปรากฏตามข่าวซึ่งมีนายทหารท่านหนึ่งได้ทราบข่าวนี้ ก็เกิดการสงสัยว่าเหตุการณ์อย่างนี้ คงจะมีอะไรผิดปกติเป็นแน่ นี่เขาคิดของเขาเอง จึงได้คอยสังเกตการณ์ในระหว่างทาง เป็นอันว่าอาจจะต้องใช้คนหลายคน หรือว่าคน ๆ เดียวก็ตาม จุดที่สำคัญคือตรอกบ้านเจ้ากรมสื่อสารทหาร จัดเป็นทางเข้า เขาก็มานั่งสังเกตการณ์ตอนนั้นในช่วงระหว่างก่อนหน้าที่จะอาตมาจะกลับก็ปรากฏว่ามีรถยนต์คันหนึ่ง มีคนขับแต่เพียงคนเดียว รถคันเขาเข้าไปจอดเป็นปกติ รถคันนั้นวิ่งช้า ๆ เข้าไปตามตรอกแล้วเข้าไปจอดอยู่ข้างใน ชั่วครู่หนึ่งก็วิ่งออกมาหน้าปากตรอก วิ่งออกมาหน้าตรอกชั่วครู่หนึ่งก็วิ่งเข้าไปข้างใน วิ่งเข้าไป วิ่งออกมา จนผิดสังเกต นายทหารคนนั้นแกก็คิดว่าอาตมาเองนี่ไปรถเบนซ์ คงจะกลับรถเบนซ์ ก็มานั่งสังเกตการณ์อยู่ที่ปากตรอก ก็คิดว่าจะมีรถเบนซ์เข้าไป ในที่สุดก็ไม่มีรถเบนซ์เข้าไป และรถคันนั้นนายทหารคนนั้นก็จดหมายเลขรถและ ก.ท. ไว้ว่าเป็นรถที่นำส่ง ถ้าเป็นรถที่ต้องการจะเข้ามาเจริญสมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐานด้วย เมื่อเข้าไปแล้วก็น่าจะพาที่จอดให้สบายเพราะที่จอดมีอยู่ คนก็ต้องลง แต่ปรากฏว่ารถคันนั้นไม่ได้เป็นอย่างนั้น วิ่งเข้าวิ่งออกสองสามเที่ยว แล้วก็วิ่งไปจอดอยู่

ข้างใน ที่นี้เราจะมาทักทักกันว่ารถคันนั้นจะทำอันตรายเอาตมา ยิ่งนั้นก็ไม่ว่า อยู่ ๆ ก็จะถูกกันให้เป็นจำเลยไม่ได้ เป็นอันว่าเรื่องนี้ก็ขอ
ยกไป เข้าใจว่าการที่รถต้องเสียด้วยเหตุอัศจรรย์ ความจริงมันไม่ได้เสียไม่ได้หายไปไหน ในคราวครั้งนั้นก็จะเป็นมาเพราะว่า อาศัยเหตุที่
จะมี ที่นี้จะปรากฏการณ์ขึ้นในขณะที่กล่าวแล้วนี้เป็นสำคัญ บางทีถ้ามันรถเบนซีไป เขาถือกันว่าอาจจะมึนตรายสักอย่างใดตามชาว
เบื้องหลัง นี่เป็นชาวเล้าลือนะ อาตมาได้บอกกับบรรดาท่านพุทธบริษัทแล้ว ว่าใช้การถือมงคลตื่นชาวนี้จะไม่มีความสำคัญ อย่าไปยุ่งกับ
มันเลยเรื่องการถือมงคลตื่นชาวเพราะว่าเรื่องของชาวย่อมเป็นเรื่องธรรมดา จริงบ้าง ไม่จริงบ้าง คำว่าชาวนี้ ถ้าไปถามเขาก็บอกว่าคุณ
นั้นเขาว่ามา คนนี้เขาว่ามา ในที่สุดก็หาความแน่นอนอะไรไม่ได้

ตอนนี้ก็มาคุยกันถึงด้านจดหมาย เรื่องความพอใจและสนใจ ที่มีความเลื่อมใสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ นี่เสียงมันกรือกแก๊ก ๆ ก็ขอภัยด้วย เพราะเอา
จดหมายที่เขาเขียนมา จะมาอ่านให้ฟัง พอคิดกำลังบันทึกเสียงเรื่องนี้ก็ได้รับจดหมาย ความจริงหลายฉบับด้วยกัน มีจดหมายเกือบ
ร้อยฉบับ และมีข้อความคล้ายคลึงกัน จะว่าเหมือนกันก็ได้ เว้นไว้แต่สำนวนเท่านั้นอาจจะไม่เหมือนกัน แต่ฉบับอื่นเป็นลายมือเขียน
ตาอาตมาไม่ค่อยดี อ่านไม่ค่อยออก ก็ขอเอาจดหมายที่ใช้พิมพ์ และพิมพ์ด้วยเครื่องแบบเก่าตัวโต ๆ มาอ่านให้ฟัง เนื้อความ ขึ้นอกขึ้น
ใจ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรงเข้าถึงบรรดาประชาชนในวันที่เสด็จมาดลคุณนิมิต คือวันที่ ๒๔
เมษายน ๒๕๒๐ ความในจดหมายมีว่าอย่างนี้ อ่านหมดเลยทุกตัว

๔๔๕/๙ ซอยบางยี่ขัน กท.๗

๒ พฤษภาคม ๒๕๒๐

กราบท่านมีสการหลวงพ่อกับเศียรพอย่างสูง

พร้อมจดหมายนี้ กระผมได้ส่งปัจจัยถวายมาเป็นประจำเดือนตามเคย หวังว่าหลวงพ่อกับเศียรจะได้รับเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และโปรดใช้จ่าย
ตามอัธยาศัย กระผมมีความปลื้มใจเป็นที่สุดที่ได้เห็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิ
ราชที่ได้ทรงมีศรัทธา ถวายความเคารพหลวงพ่อกับเศียรอย่างสูงสุด และทรงลดพระองค์ลงมารับเงินบริจาค จากประชาชนด้วยพระองค์
เอง แบบมือต่อมือ ทั้งสามพระองค์ กระผมได้ติดตามดูพระจริยาบถอยู่ห่าง ๆ ตลอดเวลา เกือบสองชั่วโมง หลายสิบรายน้ำตาคลอ
เพราะความปลื้มอย่างหาที่เปรียบมิได้ บางรายถวายพระเจ้าอยู่หัวแล้ววิ่งไปถวายพระบรมราชินี ถวายพระบรมราชินีแล้ว วิ่งไป
ถวายพระบรมโอรสาธิราช คนแก่คนหนึ่งทูลพระราชนิพนธ์ว่า มีเงินอยู่สองร้อย ขอทูลเกล้า ฯ ถวาย แต่ขอพระราชทานพระหัตถ์ ขอสัมผัส
พระหัตถ์ของพระองค์ สมเด็จพระบรมราชินีทรงนั่งลงพระราชทานพระหัตถ์ทันที หญิงแก่ผู้นั้นเอาพระหัตถ์มาวางบนศีรษะ น้ำตา
คลอและสะอื้น เป็นภาพที่ประทับใจเหลือที่จะพรรณนา มีเด็กรุ่น ๆ คนหนึ่ง พักอยู่ที่ห้องหลังที่สิบ เห็นเขาช่าง ๆ กันดู ก็วิ่งลงมาดูบ้าง
พอรู้ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับบริจาคด้วยพระองค์เองก็เกิดศรัทธา ตื่นเต้นและตื่นเต้น ควักกระเป๋าตัวเอง ก็รู้ตัวว่า
ไม่ได้เอากะเป๋าสตางค์มา คงจะลืมไว้ในห้อง ครั้นจะกลับขึ้นไปเอาก็กังเกรงว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จผ่านไปเสียก่อน
กระผมเห็นแกอดสายสร้อยกับพระเลี่ยมองค์หนึ่ง ถวายสมเด็จพระบรม ฯ ทันที กระผมเห็นท่านง ๆ อยู่เหมือนกัน แล้วก็ทรงรับไป
กระผมได้ยินรับสั่งกับผู้ที่ถือถุงพลาสติกว่า จะต้องประมูลกันหรือยังไร แล้วก็ทรงรับบริจาคของผู้อื่นต่อไปอีก ถ้าไม่มีการ
พระราชทานธงลูกเสื่อชาวบ้านและไม่ว่าสิ่งใดก่อน กระผมคิดว่า คงจะมีคนแหกกันมาอีกไม่น้อยทีเดียว และเป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง
ที่การโฆษณางานนี้ไม่มีเลย กระผมผ่านรถมา ตั้งแต่วันที่สิบหกถึงวันที่ยี่สิบสี่ ไม่เคยพบโปสเตอร์ บอกว่าจะมีงานดลคุณนิมิต และฝั่ง
ลูกนิมิตแม้แต่แผ่นเดียว ตั้งแต่กรุงเทพฯ ฯ จนถึงอุทัยธานี คงมีแต่ที่บ้านเจ้ากรรมเสริมแห่งเดียวเท่านั้น นับว่างานคราวนี้ เป็นงาน
ประวัติศาสตร์จริง ๆ เป็นงานที่ไม่มีการโฆษณา และพระมหากษัตริย์ก็ทรงรับบริจาคทรัพย์ ห้าบาทสิบบาท ทั้งสามพระองค์โดยพร้อม
เพรียงกัน น่าอัศจรรย์ งานเสร็จแล้ว หลวงพ่อกับเศียร กระผมหวังว่าพระลูกชายจะได้รับการอบรมอย่างเต็มที่ ในระยะนี้ หรือใน
พรษาต่อไปนี้อย่างแน่นอน ท่านว่าจะพยายามให้ถึงที่สุด

กราบท่านมัสการด้วยความเคารพอย่างสูง
อรุณ เทพสมทรัพย์

อันนี้ ความปลาบปลื้มของบรรดาประชากรทั้งหลายที่มีแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช และพระเจ้าลูกเธอทั้งหมด แต่ความจริงวันนั้น พระเจ้าลูกเธอทั้งสองไม่ได้เสด็จมา แต่ก็ถือว่ามีความสำคัญ เพราะว่าทั้งห้าพระองค์นั้น จะไปทางไหนก็แสดงความเป็นมิ่งขวัญแก่ประชาชน เอละบรรดาท่านพุทธศาสนิกชน สำหรับเรื่องราวที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ มีพระมหากรุณาธิคุณ ได้ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม มาสงเคราะห์วัดท่าซุงถึงสองวาระในการบรรจุพระบรมสารีริกธาตุเมื่อปี ๒๕๑๘ และทรงตั้งนิมิตเมื่อปี ๒๕๒๐ เป็นอันว่าวัดกับโรงพยาบาลที่จัดสร้างขึ้นร่วมกันเสร็จภายในสามปี พระเมตตาในตอนนี้ก็จะขอจบไว้แต่เพียงเท่านี้

ตอนต่อแต่นี้ไปที่สัญญากับบรรดาท่านพุทธบริษัทไว้ว่าจะนำเอาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับพระองค์หญิงวิภาวดีบางตอน มาคุยให้บรรดาท่านพุทธบริษัทฟัง สำหรับในตอนนี้ เรื่องราวของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็จะยุติลงตั้งแต่บัดนี้ไปสำหรับตอนนี้ และต่อไปก็จะนำเอาเรื่องราวของพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ที่ร่วมเดินทางกันไปในสถานที่ต่าง ๆ มาเล่าสู่กันฟังตามสมควรแก่เวลา สำหรับวันนี้ก็ต้องขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคล สมบูรณ์พูนผล จงมีแก่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดิ์

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย วันนี้จะขอแนะนำเรื่องราวที่เนื่องด้วยพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ซึ่งเป็นนางสนองพระโอรสรัชของสมเด็จพระบรมราชินีนาถมาต่อท้ายเรื่องพระเมตตา เพราะว่าเรื่องของพระเมตตานี้ เห็นว่าเตรียมคาสเซ็ทไว้สิบสองคาสเซ็ทแต่ก็ต้องมาจบลงเสียแต่เพียงสิบเอ็ดคาสเซ็ท สิบคาสเซ็ทครึ่งยังไม่เต็ม เหลืออีก ๓ หน้าของคาสเซ็ท อาตมาก็จะขอแนะนำเรื่องความย่อ ๆ ที่เนื่องด้วยพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต มาเล่าสู่กันฟัง ตอนนั้นชอกกล่าวรวม ๆ เพราะเรื่องมีกับท่านมากมายเหลือเกิน อาตมาจะขอแนะนำเรื่องรวม ๆ เข้ามา จะได้สะดวกในการฟัง และสะดวกในการอ่าน ไม่ต้องอ่านกันมากเกินไป ฟังกันมากเกินไป ขอจับเรื่องราวจากสุขุขทัย ความจริงอาจจะเป็นเรื่องตอนท้ายตอนหลังก็ตาม

เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๑๙ อาตมากับท่านหญิงวิภาวดีพร้อมกันคณะ มีคุณเจดศรี สุขสวัสดิ์ คุณนันทา อนันตวงษ์ และมีบุคคลติดตามอีกตามสมควร หลายท่านด้วยกันเห็นจะมีคุณพูนช้อย คุณสุภาพ ปุณศรี มีหลายท่านด้วยกัน แต่ไม่ได้จดไว้ชื่อที่จดไว้มี แต่ไม่ได้นำมาอ่าน ติดตามพระองค์ไปที่จังหวัดสุโขทัย ในตอนนั้นตั้งใจจะเข้าป่าลึก ความจริงการเข้าป่าก็เพื่อเป็นการเยี่ยมเยียนประชาชน การเยี่ยมนี้เราเยี่ยมด้วยกันทั้งหมด เยี่ยมประชาชนที่มีความทุกข์ และเข้าถึงประชาชนที่มีความสุข ถ้าพบทหารก็เยี่ยมทหาร พบตำรวจก็เยี่ยมตำรวจ พบประชาชนก็เยี่ยมประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสด็จเข้าไปเยี่ยมประชาชนของพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต เป็นงานแทนพระองค์โดยเฉพาะ เพราะว่ามีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรงเป็นผู้ให้การอุปถัมภ์ ทรงให้การอุปถัมภ์ก็เพราะว่าการเข้าเยี่ยมประชาชน ถ้าประชาชนมีความทุกข์ ต้องการอะไรบ้าง ถ้าพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ท่านไม่มี ท่านก็วิทูรติดต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยตรง แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงส่งของพระราชทานตามที่พระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ต้องการ แจกแก่บรรดาประชาชน

ความจริงงานประเภทนี้ พระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ท่านตรัสว่า ท่านทำมานานตั้งแต่ปี เป็นเรื่องของพระองค์เองด้วยศรัทธาแท้ แต่การกระทำอย่างนี้เป็นกุศล บรรดาท่านพุทธศาสนิกชน ไม่ใช่ทำเพื่อจะดึงคนไม่ให้เป็นคนคอมมิวนิสต์ ดึงจากความเป็นคอมมิวนิสต์มาเป็นประชาธิปไตย ไม่ใช่อย่างนั้น นี่เป็นการเข้าใจผิด การเดินทางเข้าไปเยี่ยมประชาชนของท่านก็ดี และคณะของอาตมาที่ร่วมเดินทางไปด้วยก็ดี หรือบางครั้ง ต่างคนต่างไปกันคนละสายก็ดี ซึ่งไม่มีการนัดหมายกัน ก็ไม่เคยคิดว่า ใครในประเทศไทยเป็นคอมมิวนิสต์ และคนในประเทศไทย ใครเป็นผู้ก่อการร้าย ใครเป็นผู้ก่อการดี ใครเป็นประชาธิปไตย ใครเป็นราชาธิปไตย ใครเป็นคณาธิปไตย ใครเป็นอธิดาธิปไตย อันนี้ไม่ได้เคยคิดกัน เราคิดกันอย่างเดียวว่าคนในประเทศไทยทั้งหมด หรือว่าคนที่เกิดมาแล้วยอมมีสภาพเหมือนกันเป็นมิตรกันหมด ถ้าจะหาใครก็ตาม ไม่ได้เคยถามว่า ท่านเป็นคอมมิวนิสต์หรือเปล่า ท่านเป็นผู้ก่อการร้ายหรือเปล่า ไม่ได้เคยถาม และที่ไม่ถามก็เพราะว่า-คิดว่าเราเป็นคนด้วยกัน คนที่พอจะมีความสุขในความเป็นอยู่อย่างนี้ก็ควรที่จะแจกจ่ายความสุขนั้นให้แก่คนที่มีความสุขน้อย มีความเป็นอยู่ด้วยความลำบาก ต้องการให้คนด้วยกัน ต่างคนต่างเป็นมิตรกัน ต่างคนต่างมีความสุข ต่างคนต่างเจือจางซึ่งกันและกัน นี่เราสงเคราะห์ในฐานะที่เป็นเพื่อนเกิดแก่เจ็บตายเหมือนกัน การไปหาคราวนั้นไม่ใช่ถือตัวว่าคนนี่พวกนั้น คนนั้นพวกนั้น ถ้าจะถามว่าเคยไปพบผู้ก่อการร้ายบ้างไหม ก็ต้องตอบกับท่านทั้งหลายว่า คำว่าผู้ก่อการร้ายไม่เคยพบเลย ถ้าจะถามว่า เข้าไปไม่ถึงแดนเขาไซ้ไหม คำว่า แดนของผู้ก่อการร้ายนี้ ตามหนังสือพิมพ์และตามที่ชาวบ้านพูดนี้เข้าไปถึง แต่เข้าไปแล้วก็ไม่เคยพบผู้ก่อการร้าย มีแต่ผู้ก่อการดี เพราะว่าทุกคนมาหาด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส บางท่านบางพวกบางคณะ ก็ทำลับล่อลับซ่อนแสดงตนไม่มั่นใจ ในเมื่อพวกเราเห็นเราก็เรียกเข้ามา โดยเฉพาะอย่างยิ่งจริยวัตรของพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต นำรักมาก ท่านคลุกคลีตีโมงกับบุคคลทุกคน เข้าถึงบุคคลทุกคน เป็นกันเองหมด จะแต่งตัวนุ่งผ้าขาดรุ่มร่ามแบบไหนก็ตาม แต่งตัวเลอะเทอะไม่เรียบร้อยยังไงก็ช่าง ท่านไม่เคยคำนึงถึง เข้าคลุกคลีจับมือจับไม้ เจอะเด็กก็เข้าอุ้มแสดงความรักความเมตตา ในการจะนั่งจะอะไรก็ตามเถอะ อยู่ด้วยกันเสมอกัน ไม่ใช่ถือว่า แหมนี่ฉันเป็นนางสนองพระโอรสธนะ ฉันเป็นหม่อมเจ้านะ ฉันต้องนั่งให้มันสูงหน่อย ต้องวางท่าให้มันเด่น เตีจะทำ เวลาใครจะเข้ามาก็ต้องแสดงความเคารพ ถ้าท่านคิดอย่างนี้ว่าพระองค์หญิงวิภาวดีแสดงอาการอย่างนี้ ถ้าท่านพบพระองค์หญิงวิภาวดีจริง ๆ ท่านเลยไม่ต้องรู้จัก เพราะจะเห็นว่าท่านแต่งตัวเหมือน ๆ กับชาวบ้าน และนั่งคลุกคลีตีโมงตีเข้า

กะชาวบ้าน เป็นกันเองทุกอย่าง ดีไม่ดีคนที่เขาคิดว่าเขาตายนั่นแหละ เขากลับแสดงท่าทางโก้ เต้นกว่าพระองค์หญิงวิภาวดีเป็นอันมาก แสดงความใหญ่โต นี่พูดถึงจริยวัตร

เวลาที่ไปด้วยกัน ข้าหลวงทั้งหลายก็ดี ผู้ที่ติดตามก็ดี เวลาเสวยอาหารพวกเรากินอาหารกัน ก่อนลงมือเสวยท่านจะต้องเดินดูก่อน ดูว่าอาหารที่ท่านมีอยู่ณะคนอื่นเขามีไหม บางทีถ้าเห็นว่าคนอื่นไม่มี ท่านจะแบ่งอาหารที่ท่านมีให้แก่บุคคลทุกคน สม่่าเสมอกันให้มีเหมือนกัน ท่านบอกว่าเราเป็นคนเท่ากันนี่ อย่านึกว่าฉันเป็นจึงเป็นจ้าวเลย ฉันไม่รู้ว่าเป็นจ้าวหรือ ฉันมีความรู้สึกอย่างเดียวว่าฉันกับคุณนะเท่ากัน นี่เป็นพระดำรัสของของท่าน ท่านตรัสอย่างนี้เสมอ บางครั้งอาหารที่มีรสอร่อยแต่ว่ามันน้อยของท่านมีของคนอื่นไม่มี ท่านก็เลยไม่เสวย ท่านเอาไปแจกคนอื่นคนละเล็กคนละน้อยทั่วทุกคน ท่านไม่ต้อง ของท่านเสวยอาหารธรรมดา ๆ ไม่มีการถือพระองค์ ไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะ ที่เขาลือกันว่าลูกจ้าวนี้ต้องกินจานเงินจานทอง แต่ว่าพระองค์หญิงวิภาวดี ล้อจานใบตองอยู่เสมอ ในการเดินทางเราก็ใช้ใบตองเป็นสำคัญแทนจานข้าว พระอย่างอาตมาก็เหมือนกัน บางทีบุคคลที่จะนำอาหารมาถวายเลือกเสียเกือบแยะ อย่างนั้นก็ดี อย่างนี้ก็ดี อย่างนั้นไม่อร่อย อย่างนี้ไม่อร่อย แต่อาตมาเองนี่สิ่งที่ชอบจริง ๆ นี่ แหม น้ำปลา หรือน้ำพริกเผาดุกข้าวมันอร่อยจริง ๆ ท่านบอกอย่างนี้ หลวงตาเกิดคิดในรสอาหารหรือ ก็บอกว่าเรื่องรสอาหารนี่ไม่คิด แต่มีติดอยู่อย่างหนึ่งคือฉันแบบง่าย ๆ ไม่ต้องการฉันของดีอย่างที่ชาวบ้านเขาคิด อะไรก็ตามถ้าไม่เป็นโทษแก่ร่างกาย สามารถจะยังอัตภาพให้เป็นไป อันนี้ชอบ ต้องชอบอกติดเรื่องนี้ดีแน่ ติดแบบของธรรมดา ๆ ที่หาง่าย ๆ และไม่เป็นโทษแก่ร่างกาย ไม่เป็นการเบียดเบียนสัตว์ ถ้าเขาจะถามว่าหลวงตากินเจ้ ก็ต้องตอบว่า กินทั้งเจ้ กินทั้งเจ้ เจ้กินกิน เจ้กินกิน คำว่ากินเจ้ หมายความว่าถ้าเขาว่า เขาอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์มาถวายจะฉันใหม่ ก็ฉัน คำว่ากินเจ้ ก็หมายความว่า อาหารที่ชาวบ้านเขาทำมาถวายมีเนื้อสัตว์ ฉันใหม่ ก็ฉัน ที่ฉันก็เพราะว่าให้เป็นไปตามพระพุทธรดำรัสขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ว่า ภิกษุต้องทำตนเป็นคนเลี้ยงง่าย ชาวบ้านเขาให้อะไรก็กินตามนั้น ก็หมดเรื่องกันไป ถ้าเขาไปแยกไปย้ายบอกไว้อย่างนั้นไม่กิน ฉันไม่กินเนื้อสัตว์ ฉันถือมังสวิรัต หรือไม่มังสวิรัต ฉันชอบเนื้อสัตว์ มันก็ยุ่ง ตัดความยุ่งไปเสียดีกว่า กินดีก็ตาย กินไม่ดีก็ตาย นี่พระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ท่านมีพระจริยวัตรอย่างนี้ เป็นกันเองทุกอย่าง ๆ มีหลายคนทีเดียวไปเสียดีกว่า กินดีก็ตาย กินไม่ดีก็ตาย นี่พระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ท่านมีพระจริยวัตรอย่างนี้ เป็นกันเองทุกอย่าง ๆ เวลานั้นรวมกลุ่มกัน อาตมากับคณะและชาวบ้านก็มา ไม่ทราบว่าจะพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต องค์ไหน ไม่รู้ว่าใครเป็นพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต เพราะอะไรเพราะท่านคุยแบบกันเอง ดีเข้ากะชาวบ้าน นั่งเสมอกัน พื้นหญ้าก็นั่งได้ พื้นดินก็นั่งได้

นี่มาพูดกันถึงจริยวัตรและความเป็นธรรมของพระองค์ จะเห็นได้ชัด ว่าทุกสิ่งทุกอย่างในการแจกข้าวแจกของต้อง สม่่าเสมอกัน ไม่มีอะไรเหลือมล้ำต่ำสูงกว่ากัน นี่เป็นอำนาจจิตใจที่เต็มไปด้วยพรหมวิหาร ๔ และการเข้าไปในสถานที่ใดก็ตามที่ไม่เคยแสดงพระองค์ว่าเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ สูงกว่าใคร เป็นผู้มีศักดิ์สูง ตอนนั้นท่านโยนทิ้งไปนานแล้ว พูดถึงตอนนั้นนะ อยากรู้ว่าท่านขุนนางบางคน ก็น่าคิด ที่เขาบอกว่า พวกศักดินานี่ไม่น่ารัก พวกศักดินานี่น่าเกลียด อย่างนี้เราก็ต้องดูพวกศักดินา คางคกผู้จะขึ้นนอ พวกคางคกขึ้นนอ ศักดินาแบบนั้นน่าเกลียด แก่ขึ้นนอ แก่ตั้งทำเสียใหญ่โต แต่บังเอิญไปโดนกบที่นั่งบนนอานาน ๆ ก็เลยเบียดอว นี่มันเป็นเรื่องของคนที่ขึ้นนอเบียดนอที่บรรดาท่านพุทธบริษัทผู้รับฟัง สร้างความสะเทือนใจให้แก่คนผู้เห็นเป็นอันมาก คน ๆ เดียวหรือคนน้อย คนไปแสดงอาการอย่างนั้น ก็เป็นปัจจัยอันหนึ่งให้บุคคลอื่นที่เขาเห็นเข้าคิดว่าคน ๆ อื่นก็จะเป็นคนเยอหยิ่งเสมอกัน นี่เล่าสู่กันฟังเพียงเท่านี้

การไปสุโขทัยคราวนั้นก็ไปในฐานะที่ยึดสุโขทัยเป็นหลักชัย เป็นที่พัก มีผู้ว่าราชการจังหวัด และนายตำรวจชั้น สारว้ตร รองชั้นสารวัตร ท่านปลัดอำเภอ ท่านนายอำเภอศรีสังขาลัย คณะของเรา ไปที่แรกก็ไปที่ศรีสังขาลัยก่อน ไปที่แก่งหลวง อันดับแรกพักที่แก่งหลวง อากาศมันหนาวดีเหลือเกิน ชื่นใจ และเวลากลางคืน รุ่งขึ้นก็เดินทางเข้ามาที่อำเภอศรีสังขาลัย หลังจากนั้น ก็เดินทางจากอำเภอศรีสังขาลัยเข้าป่า เข้าไปในป่าใหญ่ ลึกหนักเข้าไปปลายจังหวัดสุโขทัย ลึกเข้าไป ลึกเข้าไป ไร้ออกก็โอ้โฮล่งโขล่งเขล่ง เดินทางก็ด้วยแสงลำบาก เห็นคุณจ่าหมีคนหนึ่ง เป็นจ่าตำรวจ อาตมาเรียกจ่าหมี ตัวแก่อ้วนเหมือนกะกุ่มกัณฑ์ นั่งอยู่ท้ายรถที่นำไปข้างหน้า ก็นึกในใจว่า ไร้ออกโขล่งเขล่ง ๆ แบบนี้ ประเดี๋ยวจ่าหมีหล่นดับลงมาเห็นจะแยะ แต่ว่าท่าทางแกแข็งแรงมากเดินทางเข้าไปเห็นพวกลีซอฮีนอยู่ข้างทาง เดี่ยวก็พบกะเหรี่ยงฮีนอยู่ข้างทาง เข้าป่าลึกลงไปในป่า มีท่านปลัดอำเภอท่านหนึ่ง ปลัดอะไร เห็นจะเป็นปลัดเงิน ชื่อนี้เรียกถูกหรือไม่ถูกไม่ทราบ ท่านปลัดบอกว่าพวกนี้เข้ามาที่ไหน ปากก็จะราบเรียบไปที่นั่น จะทำลายป่า ก็เพราะว่าเขา

เข้ามาที่ไหน เขาต้องบุกเบิกป่า เป็นที่ทำมาหากิน ถ้าที่จัดแล้วก็ไปที่อื่น ท่านปลัดเจนนี ดูเหมือนพระองค์หญิงท่านจะเรียกท่านปลัด จำเจ แต่ชื่อเต็มท่านว่ายังนึกไม่ออก แล้วก็มีการรอสารวัตร ฝ่ายปราบปราม สวป. อาตมาเรียกว่า สวป สวป อ่านว่าสวปมีท่าน สวปติดตามไปด้วยสองคน นี่ถือว่าเป็นทหารเอกของอาตมา ท่านช่วยเหลือติดตามอยู่โดยปกติ ไม่ว่าจะไปทางไหนก็ตาม ท่านติดตาม ตลอดเวลา เพราะอาตมาเป็นคนเก่งต้องมีคนติดตาม เพราะเดินไปมันคอยจะล้มเรื่อย แรงมันไม่มี ร่างกายมันไม่ดี ที่ลื่น ๆ ก็จะชวนล้ม เป็นอันว่าท่านทั้งสองนี้ช่วยประคองข้างจับแขนทั้งสองข้างเข้าไว้กันล้ม ดีไม่ดี ยามที่ถือไปมันหนักท่านก็ช่วยสะพายให้ นี่การเดินทางเข้าป่าของอาตมาเต็มไปด้วยความลำบาก กลับมาที่พักในเวลากลางคืนบางครั้ง หมอต้องให้น้ำเกลือ แต่เช้าเราก็เดินทางกันต่อไป ไปทำไม ? ไปรับกัมพูชา หรือไปรับเงินสวดมนต์เย็น ไปรับเงินสวดมนต์เช้า ? ไม่มีหรือบรรดาท่านพุทธบริษัท ที่ไปกันนี้ไปเสียเงินเงินของชาวบ้านเขาให้ ก็ทำลายเสียหมด ไปช่วยกันสงเคราะห์ประชาชน พอเข้าไปถึงแดนกันดารจุดหนึ่งเขาเรียกว่า ท่าแพ รถไปจอดตรงนั้นชั้นอาหารเพลกันที่นั่น พวกคณะที่ติดตามไปก็บริโภคอาหารกลางวัน เขาก็ว่าข้าวเหนียวกับอาหารแห้ง ๆ กันแบบเอร็ดอร่อย ใช้สถานที่ที่เขาทำเป็นโรงเรียนชั่วคราว สำหรับเขา มีบรรดาชาวเขา มีบรรดาชาวเขามาร่วมกันมากพวกสาว ๆ กะเหรี่ยง รูปร่างหน้าตา สวยดี ผิวพรรณสวย ลองเข้าไปคุยกับแก แกพูดภาษาไทยชัดเจนและพูดไพเราะ เพราะว่าเป็นภาษาที่ต้องฝึกพูด ก็พูดแบบไพเราะซ้ำ ๆ ฟังนิ่มนวลก็เลยย่องถ่ายภาพร่วมกับสาวกะเหรี่ยงไว้ ถ้าแกเห็นภาพ แกคงจะอาเจียนตาย เพราะคิดว่าตาเฒ่าหัวล้านหัวโล้น แล้วก็แกมหัวล้านด้วยนี่ ดันเลือกมาถ่ายภาพพร้อมกันได้ แต่ความจริงเป็นการถ่ายภาพเพื่อเป็นอนุสรณ์กันไว้ เมื่อบริโภคอาหารเสร็จ พระองค์หญิงวิภาวดีก็เรียกประชุม บรรดาชาวเขา ชาวป่าทั้งหลายมาร่วมกัน แล้วก็แจกของที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานไป ทั้งยาทั้งผ้าผ่อนท่อนสบไป ตามที่พะยิงมีไปและอาหารที่มีประโยชน์แก่ร่างกาย พระองค์หญิงวิภาวดีก็ทรงแจก สำหรับอาหารนี้ ตอนนั้น อาตมาสบายหน่อย ทางคณะขลุ่ยสีงกะปิมาให้บ้าง ส่งกุ่มแห้งมาให้บ้าง ทางดำเนินสะดวกส่งพริกแห้งมาให้อาตมาบ้าง อาตมาก็เลยไม่ต้องปรุง เพราะเคยปรุงไปแจกชาวป่าชาวเขา ทหาร ตำรวจ ที่อยู่แดนกันดาร แต่ทว่าเมื่อพระองค์หญิงวิภาวดี รั้งสิต อยู่อาตมาได้มาก็ส่งให้พระองค์หญิงวิภาวดี ท่านก็ทรงส่งให้ช่างของท่านปรุง อาตมาสบาย

แต่ในตอนนั้น พระองค์หญิงวิภาวดี รั้งสิต ไม่มีเสียแล้ว อาตมาก็ต้องตั้งโรงงานปรุงอาหารกระป๋องต่อไป เพราะกาลเวลาจะพียงมีเพียงใด จะได้เข้าป่าแจกบรรดาท่านทั้งหลาย นี่การเข้าป่าของอาตมานี้ เขาถือกันว่าอาตมานี้ เขาของไปแจกกับคอมมิวนิสต์ แน่ นี่เขาลือกันมานานแล้ว อาตมาเขาของไปแจกคอมมิวนิสต์ อาตมามีอาวุธร้ายแรง มีเอ็มสิบหก มีระเบิดมือ มีเอ็มเจ็ดสิบเก้า เยอะแยะอยู่ได้ถูกกฎนี้ นี่วาง ๆ ละคณะปฏิรูปมาคั่นกฎเสียทีนะ เก็บ ๆ เอาไปเสียบ้าง ไร่ปืนเอ็มสิบหก ลูกกระเบิดมือ เอ็มเจ็ดสิบเก้า กระสุนเป็นแสน ๆ นัดนี้ เอาไปเสียทีเถอะ มันรุ่งรังเหลือเกิน อพิไรเอ๊ย ว่ากันไปส่งเดชก็จะไปยังเกลือกที่ไหนละ พระ จะมีปืนไปยิงอะไรกันได้นี้ ก็ว่ากันไป

นอกจากท่าแพ ก็เดินกระโดดกระเดก เดินทางอิโหลกโหลกเขลกเมื่อเอวเกือบตาย ไร่รถก็เหไปเทมา เทมาเทไป พอนึกในใจว่า แหม นิ่งรถคราวนี้ มันเหมือนกะนั่งเกวียน มีพ่อลูกชายคนหนึ่งเป็นครู เป็นช่างภาพด้วยขับรถให้หนึ่ง แหมแก่ก็แสนจะลำบาก หลวงปู่ธรรมไชยท่านนั่งรถไม่ค่อยเป็น เวลามันเทลงมา ท่านก็ไม่เกาะอะไรไว้ เขาก็เบียดประตุลงไป สนุกดีเหมือนกัน พอไปถึงที่จุดหนึ่งจำชื่อไม่ได้ แต่ก็ช่างเถอะเป็นฐานปฏิบัติกรของพวกเรา ไม่ใช่ฐานทัพ ไปอยู่ตรงนั้นกลางคืนเขามีกวายผ้าป่า ที่วัดมีพระอยู่สองสามองค์ เย็นสบายเดินไปหน่อยก็ไปถึงโรงเรียน ในจุดนั้น เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ เขาก็มาต้อนรับ เยอะ มีคนเยอะ เขาจัดการกวายผ้าป่ากัน พระองค์หญิงวิภาวดีไปที่ไหนก็ตาม ท่านก็ให้แพทย์หลวงทำการรักษา ตรวจให้ยารักษาโรค ให้อาหารการบริโภค แจกกันไปตามอัธยาศัย

ตอนนี้มาพูดกันถึงพวกสีขอ พวกกะเหรี่ยง พวกยงทั้งหลาย เมื่อเข้าไปพบพวกนั้นในป่า เจ้าหน้าที่บอกว่า พวกนี้อพยพมาใหม่ ไปในระหว่างทางยังไม่ทันถึงท่าแพเลยบอกว่าทำลายป่าอาตมาก็นั่งมองดูป่า มองดูป่า เห็นต้นไม้ใหญ่ อยู่ห่าง ๆ กัน ในช่วงที่ต้นไม้ใหญ่ อยู่ห่าง ๆ กัน ช่วงนั้นเป็นต้นไม้เล็ก ๆ เบนๆจรดซึ่งไม่มีประโยชน์ ถึงจะปล่อยให้มันโต มันเป็นไม้พันธุ์เล็กซึ่งไม่มีประโยชน์ อาตมาจึงได้บวกรอกกับฝ่ายเจ้าหน้าที่ ว่าเรื่องพวกชาวป่า ทำลายป่านี้ ความจริงมันมีทางแก้ไข เขาถามว่า

จะแก้ไขยังไง ก็เลยบอกว่า มันไม่ยาก วิธีที่จะแก้ไขนี้ เราต้องเข้ามาถึงพวกเขา และชี้แจงให้เห็นประโยชน์ในการรักษาป่า คือต้นไม้ใหญ่ อนุญาตให้เขาทำลายต้นไม้เล็ก ๆ ต่ำ ๆ ซึ่งมันไม่มีประโยชน์มองดูแล้วก็ต้นไม้เบญจพรรณเล็ก ๆ ประโยชน์ที่จะพึงได้ก็ทำพินให้เขาทำลายแต่ต้นไม้เล็ก ๆ เลี้ยงต้นไม้ใหญ่เอาไว้ เพราะจะได้เป็นร่มเงา และช่วงต้นไม้ใหญ่กับต้นไม้ใหญ่ มันก็มีระยะว่างพอมีอากาศพอ พอที่ปลูกพืชพันธุ์ธัญญาหารได้ ถ้าเราช่วยกันแนะนำเขาอย่างนี้ ป่าของเราจะไม่เสีย ที่พวกนี้ต้องทำลายป่าโคนไม้ใหญ่ลงไปก็เพราะเจ้าหน้าที่บ้านเมืองของเราไม่ได้สนใจกับทรัพยากรของชาติ ปลอบยให้เขาพินคะ ถ้าหากเข้าไปแนะนำเขาอย่างนี้ละก็เขาทำ ได้มีโอกาสพบกับพวกชาวเขาบ้างคือพวกลีซอ และพวกกะเหรี่ยง ก็บอกกับเขาว่าต้นไม้ใหญ่นี้ เราควรจะรักษาไว้เป็นร่มเงา และเป็นเขื่อนน้ำฝนลงมา ถ้าจะตัดก็ตัดต้นไม้เล็ก ๆ ที่ไม่มีประโยชน์ ที่ว่างพอ เขาก็ดีบอกเขาเห็นด้วย

นี่ความจริง ถ้าหากว่าฝ่ายปกครองและส่วนที่มีความเกี่ยวข้อง พบว่าพวกชาวป่าชาวเขา ที่เขาเคลื่อนย้ายมาจากที่ใด ถ้าแนะนำเขาแบบนี้ละก็ เข้าใจว่าป่าของเราจะไม่ถูกทำลาย แต่ทั้งนี้ก็ต้องเว้นผู้ช่วยโอกาสบางพวก ที่เห็นชาวป่าชาวเขาเข้ามา ก็เลยฉวยโอกาสเข้าไปตัดไม้มาทำประโยชน์ แล้วก็ยกโทษอันนี้ให้กับชาวป่าชาวเขา จุดนี้เราต้องคิด บรรดาท่านพุทธบริษัท ต้องคิดกันก่อน ว่าทำไม ชำราชากรที่มีส่วนเกี่ยวกับชาวป่าชาวเขา ทำไมไม่แนะนำให้พวกนี้ปฏิบัติอย่างนั้น ใ้ที่เรารู้จักกันนี้ เขาเข้าใจ ไม่ใช่ว่าเขาจะเป็นคนดีคนดีด้าน ที่มีความคิดอย่างนั้นก็เป็นการผลิต ตอนที่พักอยู่ที่นั่นก็มีบรรดาประชาชนทั้งหลายเขามาเล่าให้ฟังว่า ที่นี่ หนู มันชุมจริง ๆ ดินแดนทำมาหากินในป่าพวกนั้น เขาบอกว่า เขาไปจากอุทัยบ้าง จากชัยนาทบ้าง ไปจากไหนต่อจากไหน ไปรวมกันที่นั่น เขาว่าการทำมาหากินดีมากแต่หนูมันยกทัพมาโจมตีพืชพันธุ์ธัญญาหาร มันมากันเป็นพันเป็นหมื่น เขาวงยังนั้น มันทำลายพืชพันธุ์ธัญญาหารหมดไม่รู้จักกำจัดหนูได้อย่างไร เมื่อเขาบอกแล้ว คุบูรธรรมไชยก็เริ่มจะทำพิธีกรรม กำจัดหนู วันนี้ก็กำจัดไม่ทันเสียแล้วชี้ ท่านบรรดาพุทธบริษัท เพราะหมดเวลาเสียแล้ว ขอไว้ไปกำจัดในตอนต่อไปก็แล้วกัน สำหรับวันนี้ขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคล สมบูรณ์พูนผล จงมีแก่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดิ์

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย วันนี้มาพบกับท่านในเรื่องพระเมตตา ความจริงเรื่องราวของพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ก็อาศัยพระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ที่ทรงเมตตาปรานี กับปวงชนชาวไทยทั้งหมด คำว่าไทยในที่นี้ คือคนไทยในประเทศไทย ไม่ใช่หมายถึงเฉพาะคนที่เชื้อสายของไทยเท่านั้น จะเป็นใครก็ได้ พระองค์ทรงมีพระมหากษัตริย์คุณ ทรงปรารถนาจะสงเคราะห์ให้เป็นสุขเหมือนกันหมด และโดยน้ำพระทัยของพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต หรือพระองค์เจ้าหญิงวิภาวดี รังสิต ก็เปี่ยมไปด้วยพระกรุณาธิคุณ ทรงพรหมวิหาร ๔ ละออคติ ๔ จริยาประเภทนี้เป็นการปฏิบัติธรรมอันดีสูงโดยตรง ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่คนเราไม่เข้าใจกัน ถือว่าปฏิบัติธรรมเบื้องต้นต้องไปนั่งหลับตาไปให้หลับตาแบบเทวทัตหลับตานี้ไม่เป็นเรื่อง ต้องหลับตาอย่างพระพุทธเจ้าหลับตา ทั้งหลับตา ทั้งลืมตา มีความดีเสมอกัน ไม่ใช่หลับตาหลอกลวงชาวบ้านอย่างเทวทัต แล้วก็กินหูของพระบรมพงศัพทิสต์ หรือหลับตามแบบเทวทัตกินเหยี่ยว ไม่ใช่อย่างนั้น นี่ก็หลับให้มันตรง ถ้าหลับแล้วอย่ามีมานะถือตัวถือตน ถือว่าเป็นนั่นเป็นนี่ อยากรจะเป็นนั่นเป็นนี่ อันนี้มันหลับตาแบบเทวทัต ในทางพระพุทธศาสนาเขาไม่ให้ เรามาคุยกันต่อไปว่า

คืนวันนั้น เมื่อบรรดาประชาชนทั้งหลายเขามาบอกว่าที่นี่ มีหนูมาก เวลาทำพีชผัก พีชพันธุ์ธัญญาหาร มันยกมาเป็นพันเป็นหมื่นมากินหมด คุรุบารธรรมไชยก็ทำพิธีกรรมให้คนบ้านแหม แล้วก็บ้านคน เห็นจะเป็นทำด้วยเทียน เจ้าหน้าทีก็ทำกัน อาตมาก็ถือโอกาสนอนสบาย เรื่องพิธีกรรมนี้เป็นเรื่องของคุรุบารธรรมไชยท่าน ตอนเย็นก่อนค่ำก็เดินสำรวจจุดพื้นที่ เห็นคนแถวนี้มีฐานะค่อนข้างดี มีความเป็นอยู่ดี เห็นมีโรงสีเล็ก ๆ อยู่หนึ่งโรง แสดงว่าการได้ข้าวดีมาก ทำพีชพันธุ์ธัญญาหารก็สะดวก จึงเข้าไปคุยกับบรรดาประชาชนทั้งหลายตามบ้าน ถามว่าขโมย ขโมย มีไหม เขาบอกว่าขโมย ขโมย ไม่มีขอรบ อยู่กันด้วยความสบาย นี่แหละบรรดาท่านผู้ฟังทั้งหลาย ผู้ที่เขาอยู่ห่างไกลความเจริญ ขโมยเขาไม่มี โจรไม่มี การลักการปล้นไม่มี สำหรับของเราในที่นี้เรียกกันว่า เจริญแล้ว ปล้นกันวัน ๆ นับไม่ถ้วน แม้แต่ในกรุงเทพมหานคร ในตัวเมืองต่าง ๆ ในเขตของอำเภอเมืองต่าง ๆ ก็มีการปล้นกัน ฆ่ากัน ลงมาเทียบน้ำใจกันดูว่า ชาวป่ากับชาวเมืองใครจะดีกว่ากัน นี่ให้ท่านเทียบน้ำใจกันเองนะ แล้วชาวเมืองมักจะว่าชาวป่าเขาเขา นี่ใจร้าย แต่เนื้อแท้จริง ๆ เป็นยังไงก็ลองคิดเอา เอาข้อเดียว ว่าเขาอยู่กันอย่างไรมีความสุข เขาไม่ลัก เขาไม่ปล้น เขาไม่โกงกัน พวกเราที่อยู่ในดินแดนของความเจริญเป็นยังไงบ้างนอนตาไม่หลับ เรื่องนี้ยกไป ขอบใจในศรัทธาของบรรดาท่านพุทธบริษัท เขาดีกันจริง ๆ น่ารัก อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข เมื่อคุรุบารธรรมไชย ท่านทำพิธีกรรม อาตมาไม่รู้เรื่องพิธีกรรมนี้อาตมาไม่ถนัด แต่ก็ไม่ใช่ไปประณามเรื่องพิธีกรรม ว่าไม่มีผลนะ ไม่ใช่ยังงั้นนะ สิ่งใดที่ใครมีความถนัด คนนั้นก็ทำ เมื่อคนที่มีความไม่ถนัดไปทำเข้ามันก็ยุ่ง ก็เลยเข้านอน ตอนเข้านอน ก็มีแขกมาหา อันดับแรก เห็นแขกเป็นเด็ก ๆ สนทนากันตามสมควร อันดับที่สองมีบรรดาพวกผู้ชายหนุ่มใหญ่ หลายท่านด้วยกันมากมาย นับเป็นจำนวนสิบหรือจำนวนร้อย แล้วมีบรรดากลุ่มผู้หญิงสาวสวย ๆ มากมายด้วย นี่ในห้องอาตมาอยู่คนเดียวนะ สาว ๆ ย่องเข้าไปคุยด้วยนับสิบ คุยกันเปลือเปลือ เจริญใจ สาว ๆ พวกนี้แปลก ลืมตาไม่ได้ มองไม่เห็นตัว หนุ่มหรือเด็กก็เหมือนกัน หลับตาลงไป อยากรจะนอนให้มันหลับแก้กมันงั้น พอลืมตา นึกจะคุยให้ถนัดแก้ก็หายไปเสียแล้ว หลับตาลงอีกเข้าแก้ก็มาใหม่ ช่างแกล แต่ก็คุยดี บอกถึงสิ่งที่เป็นประโยชน์ บอกถึงเขตต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในพื้นที่ แต่เรื่องนี้อาตมาจะขอเก็บไว้ เพราะพูดไปก็ไม่เป็นประโยชน์สำหรับบรรดาท่านพุทธบริษัท

ต่อมาในขั้นสุดท้ายก็มีชายคนหนึ่ง รูปร่างหน้าตาใหญ่โตตัวโต ท่าทางองอาจ ถือตะบองอันเน้อเร่อ ย่องเข้ามาเป็นคนสุดท้ายมาถึงข้างหน้าห้อง ก็วางตะบองไว้ แล้วก็เดินเข้าไปข้างใน กราบนมัสการ กราบแล้วยังแถมนมัสการให้ด้วย แสดงว่า คนพูดนี้ไม่รู้วิยาภรณ์เลย ความจริงวิยาภรณ์ วิยาเกินนั้นไม่รู้ ฤๅภาษาไทยชัด ๆ ภาษาตลาดมันฟังกันสะดวก ถามว่าท่านเป็นใคร เขาบอกว่าผมเป็นเจ้าป่าที่นี่ บอกว่าเป็นจ้าวแต่ป่าเท่านั้นนะอะนะ ไม่ได้เป็นเจ้าเขา เจ้าแผ่นดินด้วยหรอกอะ เขาบอกว่าเป็นหมดในเขตอารักขาของผม จากตรงโน้นถึงตรงโน้น มันเรื่องแก่นี้ตรงไหนถึงตรงไหนก็ไม่อยากจะพูดชื่อ อาตมาเพิ่งไปจะไปรู้อะไร ถามว่าชื่ออะไร ท่านผู้นั้นตอบว่า ผมชื่อทรงเดชครับ หากว่าท่านพุทธบริษัทจะสงสัยว่า อาตมาเวลาพูดกับเขา ใช้แบบนี้หรือ บอกว่าใช้แบบนี้แหละ

เพราะเขามาแบบนักเลง อาตมาก็ต้องคุยแบบนักเลง เมื่อนักเลงจะนักเลงเจอกัน มันก็คุยกันสะดวก เขาเป็นนักเลงหนึ่ง อาตมาก็เป็นนักเลงนอน นอนคุย ถามว่าชื่ออะไร บอกว่าทรงฤทธิ์ (ทรงฤทธิ์ ไม่ใช่ทรงเดช) เอ ทรงฤทธิ์หรือทรงเดช ทรงเดชนะ ไม่ใช่ทรงฤทธิ์ ชื่อว่าทรงเดช ก็เลยบอกว่าเออเนี่ย อยากจะทราบว่าเป็นเจ้าถิ่นอยู่แถวนี้ ทำไม่ปล่อยให้หนูมากินบ้าน พี่ชพันธ์ัญญาอาหาร ของเขาหมดละ ไล่ไม่ได้รี เขาบอกผมไล่ได้ครับ แต่ว่าผมมันชอบหมูหันนะ แกจะเล่นหมูหัน เลยกบอกเอ๊ย หมูหันมันก็ไม่ใช่เรื่องซีพ้อคุณ บาบ ข้าไม่เอาด้วยหรอก อาตมาเป็นคนโง่ เมื่อคุยกับคุณเจ็ดศรี สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา แกบอก มีเยอะคะหลวงพ่อก ในกรุงเทพฯ ฯ เขามีขายเยอะ ไม่ต้องสั่งฆ่า ไข่เขาก็ไม่รู้ พระนะโง่กะเรื่องนี้มามาก ความจริงหมูหันนะ คิดว่ามันเป็นหมูประเภทหนึ่งมันไม่บาป หมายความว่าเราตั้งวงจะกินกันให้ถนัด แล้วก็ไปจับหมูเป็น ๆ มาวางกลางโต๊ะ หมูมันก็จะหันมาหันไป หันไปหันมา เดินไปเพราะมันจะหนีออกไป อย่างนี้เขาเรียกหมูหันอย่างแท้ แต่ไข่หมูที่เขาทำกันนะ มันไม่ใช่หมูหันนะ เขาเรียกว่าหมูหัน เอาอย่างจนสนุกแล้วมาหันกันกัน ควรจะใช้ศัพท์ใหม่เรียกว่า หมูหัน ไม่ใช่หมูหัน ไข่ศัพท์แบบนี้เอาน่าไปนะ มีหลวงตาหัวล้านคนเดียวเท่านั้นละ ใช้ศัพท์แบบไม่เหมือนชาวบ้านเขา เพราะมันนอกครู เป็นอันว่าไม่ตกลงกัน บอกไม่ได้ แกจะไล่หนู แล้วจะกินหมูหันข้าไม่เอาด้วยบาป ไม่เอา เป็นอันว่าคืนนั้น คุยกันตามสมควร แต่ก็ แหม ไข่ตามสมควร ของคุณละลืมตาไม่เห็นตัวนี้ กว่าจะจะไปได้ก็ใกล้รุ่ง ลอเข้าไปตีตี พอถึงเวลาเช้า ก็ถามว่าพิธีกรรมของหลวงปู่ธรรมไชย หมดหรือยัง ทำแล้วรี ท่านบอกว่าทำแล้ว ก็แปลว่าแล้วกันไป หลังจากนั้นก็เดินทางเข้าไปอีกจุดหนึ่ง นั่งรถไปแสนจะทุลักทุเลนั่งเอียงซ้ายเอียงขวา เอียงขวาเอียงซ้าย ไปถึงโรงเรียนอีกแห่งหนึ่งในป่า ตอนนั้นก็แจกแก่บรรดาประชาชนโดยถ้วนหน้า เห็นบรรดาคุณะครู ครูที่เป็นตำรวจและครูที่เป็นชาวบ้าน ในอุปการะของพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต มาคอยต้อนรับ ถามถึงประชาชนชาวป่าที่อยู่ทีนั้น มีประมาณเท่าไร เขาก็บอกประมาณ ถามว่ามีความเป็นสุขดีรี แกบอกว่าดี ถามว่าในดินแดนนี้พอมีสาว ๆ จะเป็นที่ยรักบ้างไหม เพราะครูอยู่คนเดียวเป็นโสดจะเปลี่ยวใจ แกบอกว่า หายากครับ ถามว่าทำไมจึงหายาก บอกคนมีน้อย มีแล้วก็มีคนจองคู่เสียหมด เลยหมดทำ นี่ก็คุยกับแกแบบสนุก ๆ มาในจุดนี้

การเดินทางต่อไปเข้าถึงแหล่งสุดท้าย ในหุบเขาใหญ่เป็นดินแดนของชาวเขาที่อยู่ทีนั้นมีพีชพันธ์ัญญาอาหาร เป็นไม้ใหญ่ ๆ มีมาก แต่ว่าไม้แก่นไม่ค่อยมี อยู่กลางเขาล้อมรอบ ตอนนี้อยู่ทางเดินไป กะเหรี่ยงบอกว่า ต้องใช้เวลาหกชั่วโมง เพราะขึ้นเขาลงเขา เขาก็ขึ้น พระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ท่านเห็นอาตมาเป็นคนแก่ กับครูบารธรรมไชย คุณเจ็ดศรี สุขสวัสดิ์ คุณนันทา อนันตวงษ์ ตอนนี้อยู่แยกทางกันสี่คน นั่ง ฮ. ไปทีนั้น ใช้เวลาบินเพียงแค่ ๕ นาทีก็ถึง ขณะที่บินไป ก็มองลงมาข้างล่าง มันไม่ใช่ทางใดไหลเขาเล็ก ๆ มันเป็นทางชัน ขึ้นเขาแล้วก็ลงเขา ขึ้นเขาแล้วก็ลงเขา ก็เลยนึกถึงคณะหลัง เพราะมีหลายคนด้วยกันนะ มีน้อยหน้า มีพรุช มีใครต่อใครบ้างก็ไม่ทราบ มีพระองค์หญิงวิภาวดี มีวิภา ไข่ เยอะ และมีผู้ชายลูกหาบอีกเยอะ เมื่ออาตมาบินข้ามเขาไปแล้ว ก็นึกถึงพวกชาวบ้าน คณะที่เดินติดตามไปข้างหลัง บินไปพอถึงทีนั้น ก็เพลพอดี้ เลยรีบเห็ดนาฬิกาไปนิดหน่อย ก็ถึงเวลาฉัน คุณเจ็ดศรี สุขสวัสดิ์ กับคุณนันทา อนันตวงษ์ กับคณะทีนั้น ก็มีครูกลม เป็นครูที่พระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต จัดให้ทำการสอน ด้วยเงินส่วนพระองค์ของท่าน ในการสร้างโรงเรียน ท่านก็สั่งสร้างด้วยเงินส่วนตัวของท่าน

แหม นี่เป็นการหายากนะ ถ้าหากว่าท่านข้าราชการที่เป็นพ่อเมืองแม่เมือง ลูกเมืองหลานเมือง จะช่วยกันละทุนทรัพย์ส่วนที่ท่านไม่ได้ทำงานแต่ได้นี่ เดือนหนึ่งนี่ ท่านเอากำไรอย่างน้อย ๆ เดือนละสี่วัน อ้อเดือนละแปดวันสิ วันเสาร์กับวันอาทิตย์ ทีนี้ถ้าทุกคนจะมาร่วมมือกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าราชการ เดือนหนึ่งเราเสียสละทรัพย์ที่เราไม่ต้องทำงานแต่ได้มา สักคนละหนึ่งวันจะเป็นยังไง แล้วก็ชาวบ้านทั้งหลายที่มีความเป็นอยู่พอมีความเป็นสุขบ้าง ถ้ามีนาถึงห้าสิบไร่ ขอข้าวเดือนละหนึ่งถัง รวมรับที่เดียวปีละสิบสองถัง ทีท่านมีนาต่ำกว่าห้าสิบไร่ ก็ขอคนคนละถังหรือสองถัง ตามกำลังศรัทธาตลอดปี ท่านพ่อค้าคนดี ก็ให้เสียสละ มอบผลกำไรที่พึงได้เพียงเดือนละหนึ่งวัน แล้วเอาเงินส่วนกลางเหล่านี้มาทำประโยชน์ในเขต ตำบล อำเภอ จังหวัด ทีท่านอยู่ ช่วยกันสร้างสรรคความเจริญแบบนี้ แต่คนใดที่เขามีความขาดตกบกพร่องในความเป็นอยู่ด้วยประการใด เราก็ทำเป็นส่วนสาธารณประโยชน์ให้มันคงทนถาวร เช่นกันเหมือนฝาย ทำอ่างเก็บน้ำ ทำบ่อน้ำ ถ้าช่วยกันอย่างนี้ทุก ๆ คน มีความสามัคคีกัน ประเทศไทยเราจะมีความสุข นี่ถ้าสามารถจะทำได้เนะ จะไปหวังเหนี่ยวเอาแต่แรงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถสองพระองค์ก็เห็นจะไม่ไหว ต่างคนต่างมีกำลังใจเสียสละกันแบบนี้มีความสำคัญอยู่อย่างหนึ่งว่า คนที่ทำการบอญญและเรียไร จะต้องบอญญ

และเรียไรตัวเองก่อน อย่างท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัยคนปัจจุบันนะ ปี ๒๕๒๐ นี้ ชื่ออะไรจำไม่ได้ นี่ท่านบอกบุญแก่ชาวบ้านเพื่อสร้างโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช ท่านบอกว่าผมไม่มีรายได้พิเศษ มีแต่เงินเดือน ผมขอสละเงินเดือนหนึ่งเดือน คือแปดพันบาทนี้ ถ้าอย่างนี้ เขากันอย่างนี้ทุกคนจะเป็นไรไป ปีหนึ่ง ขอหนึ่งเดือนเช้า หรือถ้าหนึ่งเดือนไม่ได้ก็ปีหนึ่งขอสิบสองวัน ตั้งแต่การโรจขึ้นไปถึงผู้ว่าราชการจังหวัด จากภารโรงขึ้นไปถึงอธิบดี จากภารโรงขึ้นไปถึงรัฐมนตรี เข้า ขอเดือนละหนึ่งวันได้ไหม เขาเงินจำนวนนี้ คือเขาเงินของวันเสาร์ วันอาทิตย์ ถ้าไม่ได้ทำ เดือนละแปดวันนี่แหละ ขอวันเดียวเอามาเฉลี่ยความสุข ก็ถือคุณแก่บุคคลที่มีความทุกข์อยู่ในแดนกันดาร ถ้าพร้อมใจกันทำอย่างนี้ได้ คนไทยจะไม่เป็นอื่นไปเลย จะต้องเป็นคนไทย ไม่เฉพาะแต่ไทยภายในประเทศ ไทยที่อยู่นอกขอบเขตประเทศไทยก็ต้องกลับเข้ามาเป็นไทย และยิ่งกว่านั้น คนที่ไม่ใช่ไทยนอกประเทศก็ยิ่งจะเข้ามาเป็นพวกของคนไทย เราทำกันอย่างนี้ รู้สึกจะไม่ทำอะไรหนักใจเลย เพราะไอ้วันเสาร์วันอาทิตย์นี้ ที่ท่านไม่ได้ทำงานแล้วก็ได้เงิน แต่ที่ว่าบางที่ ท่านไปกินอาหารนอกบ้านมันมากกว่า เงินหนึ่งวันที่ท่านได้ฟรี ๆ ในวันนั้นอีก นี่เราจะเอาเงิน ไอ้เดือนหนึ่งมันมีถึงแปดวันนี่ ขอกันวันเดียวเท่านั้น พอจะเสียสละได้ไหม วันไหนท่านจะไปเที่ยวจะไปกินนอกบ้าน วันนั้นกินเสียในบ้าน สละเงินในวันนั้นเอามาเก็บไว้ แต่การไปกินนอกบ้านของท่านนะรู้สึกว่ามันดีกว่าหนึ่งวันของรายได้ นี่เรามาคุยกันต่อไป นี่เป็นข้อคิดเห็น แต่คิดเห็นของไอ้พวกศาลาวัดนี้ ความจริงมันก็ใช้อะไรไม่ได้นะ เราถือว่าพวกศาลาวัดนี้เป็นพวกไม่มีวิชาความรู้ไม่มีความฉลาด แต่ก็ชอบนำความคิดแบบโง่ ๆ แบบนี้มาคุยกับบรรดาท่านพุทธบริษัท เพื่อความอยู่เย็นสวรมกัน ถ้าเห็นว่าใช้ได้ก็ไปทำ เห็นว่าใช้ไม่ได้ก็ชวนกันประกาศทางวิทยุบ้าง ต่าทางหน้าหนังสือพิมพ์บ้างก็ตามใจ จะได้รับฟังว่าไอ้ความคิดของคนชาววัดนี้มันมีคุณธรรมเสริญมาก คือสรรเสริญด้วยการด่า แต่เราคิดว่าเราจะช่วยกันสร้างสวรรค์บ้านเมืองให้มีความสุข ควรจะทำแบบนี้ เรียกว่า บัวไม่ซ้ำ น้ำไม่ขุ่น รายได้ที่เราได้มาโดยไม่ต้องทำงาน แปดวันขอเสียสละเพียงวันเดียว บรรดาประชาชนทั้งหมดขอเสียสละเท่าที่จะพึงทำได้ นี่อาตมาเห็นใจ อาตมาเป็นคณะบุคคลกลุ่มเล็ก ๆ ช่วยขุดบ่อน้ำ อย่างสุโขทัยนี่ก็แสนบาทเศษ อย่างจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดอุทัยธานี แต่ว่าถ้าเราจะตั้งกันแบบนี้ โดยเจ้าของที่ไม่ยอมออกเงินเองละก็เลิกกันเสียดีกว่า ถ้าจะเอากันจริง ๆ ละก็ ว่ากันมาเลย ชาวบ้านตั้งเกณฑ์ศรัทธากันไว้คนละห้าบาท หรือว่าครอบครัวละห้าบาทต่อหนึ่งปี ถ้าใครมีศรัทธายิ่งกว่านั้นก็ทำได้ ช่วยกันทำแบบนี้ ไม่นั่งเขาเปรียบกัน มันก็หมดเรื่อง คนรวยก็มีความสุข คนจนก็มีความสุข คนจนมีความสุข เพราะคนที่มีฐานะดีกว่าสนับสนุน คนที่มีฐานะดีกว่าจะมีความสุข เพราะคนจนกว่าจะไม่รบกวน ไม่ฆ่าไม่ปล้นไม่ลักขโมย ต่างคนต่างก็จะยิ้มแย้มแจ่มใสเข้าหากัน เอามาคุยกันต่อไป

ในเมื่ออาตมาไปถึงที่นั่น ฉันก็ตาดอาหารเสร็จมานั่งอยู่ที่ทางน้ำตกไหลลงมา ผ่านสองข้าง ตรงกลางเป็นเกาะ เขาทำเป็นอาคารไว้ พอนั่งลงไปก็รู้สึกว่ามีสบาย เห็นน้ำ มีความสุข กระแสน้ำไหลผ่าน ก็นั่งคิดว่า มีธารน้ำสูง ถ้าเราจะกั้นน้ำเป็นผนังขึ้นไปสักสองเมตร กระแสน้ำไหลจากน้ำตกลงมา ก็จะคงอยู่ตรงนั้น แล้วก็ทำช่องออกเป็นท่อออกมา ใช้กระแส น้ำตรงนั้นปั่นเป็นกระแสไฟฟ้า ประมาณสักหนึ่งกิโลวัตต์ หรือสองกิโลวัตต์ ใช้ได้แบบสบาย ๆ หรือจะทำวิธีง่าย ๆ ก็เอาไดนาโม ซ้ำทแบตเตอรี่ เพราะมีความเบาใช้กระแสความแรงไม่มาก ทำใบพัดให้โต แบบเทอโบรม ให้น้ำปั่นใบพัด ไดนาโมจะหมุน เราทให้รอบได้ แล้วก็กักกระแสไฟจากไดนาโมเข้าแบตเตอรี่ไว้ กลางคืนเราก็ใช้สบายปั่นไปด้วย ใช้ไฟในแบตเตอรี่ด้วย ถ้าทำอย่างนี้มีความสุขมากเฉพาะบ้าน นั่งคิดดู เอ๊ะ ความสุขประเภทนี้มันมี ถ้าคิดทำกันจะมีประโยชน์ จะไม่ต้องใช้น้ำมัน กระแสไฟก็จะใช้ได้ตลอดคืน และกระแสไฟจากแบตเตอรี่หรือไดนาโมที่ปั่นก็มีประโยชน์หลายอย่าง จะใช้เป็นเครื่องทุ่นแรงได้แบบสบาย ๆ นี่คิดอย่างหลวงตาศาลาวัด ขณะที่นั่งอยู่นั้นคิดมาคิดไป ก็มีท่านผู้หนึ่งเดินเข้ามาถึง นั่งบิณฑบาตขึ้นบน ถามว่าท่านมาจากไหน ท่านบอก แต่ขอไม่บอกแก่บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย ท่านเล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสถานที่นี้ให้ฟัง ก็ยังไม่คุยก่อน

ตอนนี้ เมื่อจิตมีความสุขก็หยิบนาฬิกาขึ้นมาเห็นเป็นเวลาเที่ยงวันเศษ ๆ ก็นึกถึงคณะพระองค์หญิงวิภาวดี รั้งสิต ที่ต้องเดินข้ามเขา ขึ้นเขา ลงเขา ลงเขาขึ้นเขา ถามพวกกะเหรี่ยงว่า เดินทางมาก่อนนี้ มาใช้เวลาเท่าไร เขาบอกว่าจากที่เดินตรงนั้นมา กับมาถึงที่นี้ ๒ ชั่วโมง ก็นึกถึงพระองค์หญิงวิภาวดี รั้งสิต ท่านมีอายุตั้งห้าสิบปีเศษ และคณะที่ติดตามมาก็แสนจะลำบาก เป็นผู้หญิงเสียส่วนมาก เลยถามท่านทรงเดช เห็นท่านยืนอยู่ถามว่า ท่านทรงเดช ท่านมีฤทธิ์ มีอำนาจมาก ท่านจะสงเคราะห์ได้ไหม ท่านถามว่าสงเคราะห์อะไร ก็บอกท่านว่า คณะพระองค์หญิงวิภาวดี รั้งสิต นี้ ขอท่านช่วยโปรดทำให้เหนื่อยน้อย ไม่เหนื่อยก็ได้ จะเหนื่อยหรือไม่

เหนื่อยก็ได้ ถ้าเหนื่อยก็ต้องเหนื่อยน้อยให้มาถึงที่นี้ไม่เกินไปสองโมงได้ไหม ถ้าคิดเวลาจริง ๆ ก็เดินกันสองชั่วโมงเศษ ๆ ตามที่
อาตมาของท่านบอกว่าได้ ถ้าอย่างนั้นละก็ขอให้คณะพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต มาถึงที่นี้ไม่เกินไปสองโมง ท่านยอมรับแล้วท่านก็
หายไป แล้วเดี๋ยวอีกท่านหนึ่งก็ปรากฏ คือท่านทรงฤทธิ์ บอกเจ้าทรงฤทธิ์ก็มีมารี ท่านทรงฤทธิ์ก็บอกว่ามา อาตมาก็บอกว่าดีแล้ว ไปช่วย
ท่านทรงเดช ประดับประดา บুদ্ধคุณพวกนั้นอย่าให้เหนื่อย แล้วจึงให้มาที่นี้ ไม่ให้เกินไปสองโมง ท่านรับแล้วท่านก็ไป

เป็นอันว่า เวลาที่ท่านเหล่านั้นลงจากเขาได้รับรายงานว่า ก่อนเวลาบ่ายสองโมงสิบนาที่ ทุกคนมาถึงด้วยความยิ้ม
แย้มแจ่มใส ขึ้นบาน บอกว่าไม่เหน็ดไม่เหนื่อยเลย เป็นอัศจรรย์ เป็นอันว่าคณะพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต เดินหลักกะเหรี่ยงเรื่อยมา
กะเหรี่ยงหยาบของนาหน้า เขาเดินเก่งกว่า แต่วันนั้นท่านสั่งหลักตลอด ในเวลาเดินทางกลับ อาตมาก็ขอร้องท่านอีก ท่านสามารถทำได้
ตามนั้น ใครจะว่าเทวดาไม่มีก็ช่าง เป็นอันว่าคณะพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต ประสพพบกับฤทธิ์เดชของเทวดาเข้าแล้ว ตานี้ก็มาคุย
กันต่อไป ว่าท่านผู้ใหญ่ที่ท่านมานั่งคุยด้วย ท่านผู้นั้นเป็นใคร ถามว่า ท่านเป็นใคร ท่านบอกว่า ท่านเป็นพรหมชั้นที่ ๘ แต่ว่าบรรดา
ท่านผู้รับฟัง ได้โปรดทราบว่าการที่คุยกับท่านพรหมนี้ ไม่ได้มีญาณพิเศษ ไม่ได้มีทิพยจักขุญาณ ไม่ได้มีอะไรทั้งหมด เพราะว่าเป็น
อานูภาพที่ท่านแสดงให้เห็น ถ้าพูดอย่างนี้เข้าจะว่า โอ้ หมดนี้เป็นพระอรหันต์นี่ ถึงทำได้อย่างนี้ ถ้าคิดว่าอาตมาเป็นพระอรหันต์ ก็จง
คิดใหม่ว่า อาตมานี้เป็นพระกัณฑ์ ไม่ใช่อรหันต์ กัณฑ์มันหมุนมาหมุนไป หมุนไปหมุนมา ท่านบอกว่าท่านเป็นพรหมชั้นที่แปด ถามว่า
แล้วท่านเป็นใครเป็นญาติกับใคร ท่านบอกว่า ท่านคือพ่อของพ่อขุนศรีเมืองมาน สมัยสุโขทัย ถามท่านว่า พ่อขุนศรีเมืองมานสมัย
สุโขทัยนี้ ไม่มีในประวัติศาสตร์ ท่านก็เลยบอกว่า คนเขียนประวัติศาสตร์มันรู้จักทุกคนรึ ถ้าคนเขียนประวัติศาสตร์ไม่รู้จักทุกคนแล้ว
เขียนกันในสมัยไหน อย่างขุนจบขุนจิตอะไรคนนี่ ในประวัติศาสตร์ก็ไม่มี ท่านว่าอย่างนั้น ขุนจิต ขุนจิตเจนจบ แล้วก็ขุนจิตจอมใจ ใน
ประวัติศาสตร์ก็ไม่มี แต่คนประเภทนี้เขาเป็นบุคคลสำคัญทั้งนั้น ทำไมประวัติศาสตร์ไม่เขียนไว้ เอ๊ะ ท่านมาเล่นงานอาตมาแบบนี้
อาตมาก็บอกว่า นี่ลุงฉันไม่ใช่เป็นนักประวัติศาสตร์ ไม่ใช่เป็นคนเขียนประวัติศาสตร์ แต่ถามดูว่า ทำไมชื่อบุคคลผู้นี้จึงไม่มีใน
ประวัติศาสตร์แต่ก็ทราบว่า นักประวัติศาสตร์เขียนขึ้นทีหลัง แล้วนักประวัติศาสตร์รู้จักคนไม่หมด เมื่อรู้จักคนไม่หมด นักประวัติศาสตร์
ก็รู้จริงไม่หมด คือรู้จริงไม่หมด ก็เลยรู้จักคนไม่หมด เมื่อรู้ไม่หมดก็เลยเขียนไม่หมด เป็นอันว่าความสำคัญของประเทศชาติ หรือบุคคล
ผู้มีความสำคัญของประเทศชาติ จะต้องหลงเหลืออยู่มากกว่าที่นักเขียนประวัติศาสตร์เขียนเข้าไว้ ทั้งนี้เพราะนักประวัติศาสตร์ไม่รู้จัก
ไม่รู้ที่ท่านผู้นั้นเป็นใครทำอะไรบ้าง เอละบรรดาท่านพุทธบริษัท มองดูเวลาสำหรับวันนี้ก็หมดแล้ว สำหรับเรื่องราวในตอนี้ ก็ยุติไว้
แต่เพียงเท่านี้ก่อน ฟังคาสเซ็ทหน้าต่อไป ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคล สมบูรณ์พูนผล จงมีแก่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุก
ท่าน

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย วันนี้ขอพบกับบรรดาท่านพุทธบริษัท ในเรื่องพระเมตตาขอต่อเรื่องเลยทีเดียว ทั้งนี้ก็เพราะว่าจะได้ไม่เย็นเยื่อ คาสเซ็ทหน้านี้ ถือว่าเป็นคาสเซ็ทหน้าสุดท้าย จบเรื่องราวพระเมตตาในตอนต้น ก่อนที่จะพูดเรื่องอื่นขอแจ้งให้บรรดาท่านพุทธบริษัททราบว่าวันที่บันทึกเสียงเรื่องนี้ ตอนนี้เป็นวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๒๐ ในตอนก่อนได้แจ้งไว้ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จะจัดซื้อเครื่องถ่ายเทอดเสียงลงคาสเซ็ทถวาย และวันนี้ ได้รับข่าวจากคุณเจ็ดศรี สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ อาตมาเข้าไปพบท่านวันที่สิบสอง พฤษภาคม สองพันห้าร้อยยี่สิบ เพื่อรับเครื่องถ่ายเทอดบันทึกเสียง เป็นอันว่าตอนนั้นถ้ามีอะไรเป็นพิเศษ ก็จะเล่าสู่กันฟัง ในด้านของเรื่องจริงอิงนิทาน

คุยกันต่อไปสำหรับท่านผู้ใหญ่ท่านนั้น ท่านคุยว่า ในสถานที่ตรงนี้ เป็นที่ให้ภัยแก่สัตว์ และเป็นสวนป่า จะเรียกสวนพฤกษชาติ อะไรต่ออะไรมันเป็นภาษาที่เราฟังกันไม่รู้เรื่อง คือเป็นป่าสงวน เป็นที่ให้สัตว์อยู่มากแล้ว ท่านบอกว่าเป็นดินแดนที่บรรดากษัตริย์ทั้งหลายในอดีตให้ภัยแก่สัตว์ คือมีการประชุมพบปะกันระหว่างพระราชินี พ่อเมืองต่าง ๆ บอกว่า ดินแดนตรงนี้ เป็นดินแดนสำหรับความปลอดภัย คือไม่ให้เป็นดินแดนของประเทศใดประเทศหนึ่ง ท่านบอกเป็นบริเวณอยู่ไกล และสัตว์ทั้งหลายในที่นี้ ก็ดี ห้ามล่าสัตว์กัน เป็นที่ให้ภัยแก่สัตว์ คือไม่ยอมให้ใครฆ่าสัตว์ มีสัตว์ไว้ดูเล่นและมีพืชพันธุ์ธัญญาหารไว้ดูเล่น และสัตว์แต่ละเมืองยอมมีสิทธิ์ที่จะมาเที่ยวได้ ก็เป็นอันว่า เป็นดินแดนสร้างความสามัคคี มาตกลงเรื่องราวกันต่าง ๆ ก็ตรงนี้แหละ ไม่ต้องไปที่อื่น เพราะเป็นดินแดนปลอดภัย เมื่อเข้ามาในเขตนี้แล้ว ห้ามใช้อาวุธทุกอย่าง อาวุธติดตัวกันมาได้ เพราะต้องมากันในระหว่างทาง แต่ว่าเรื่องใช้อาวุธที่จะฆ่าสัตว์ตัดชีวิต เล็กกัน การตัดต้นไม้ต้นอะไรที่จะทำประโยชน์ ในป่านี้ขอสงวนไว้เป็นป่ากลาง ดินแดนแถวนี้รู้สึกว่าคุณหนา ผาคั่งดี ชุ่มชื้นด้วยน้ำ มีกระแสน้ำตก มีถ้ำ มีเขา มีเขาใหญ่ ๆ เป็นเขตล้อมรอบไปด้วยเขา ความจริงนั่งดูแล้วก็มีความสุขความสบาย และคิดถึงสมัยอุดมคติ ว่าในสมัยอุดมคติ เรามีความสุขจากป่าจากเขาแบบนี้ เราเคยมีมิตรที่ดี คือสัตว์ป่า ที่เขาเรียกกันว่า สัตว์ร้าย มีเสือ และสิงห์เป็นต้น ที่เขาบอกว่าร้ายมากนัก แต่บรรดาสัตว์ทั้งหลายเหล่านั้นก็เป็นเพื่อนที่ดีสำหรับอาตมา แกมานั่งพูดด้วยคุยด้วย มาถึงก็นั่งพับเพียบเอาสองขาข้างหน้ายื่น มองหน้าพระองค์นั้นที่ มองหน้าพระองค์นี้ แล้วก็ทำปากหุบหิมิบ ๆ ดูสิเขาเหมือนว่าจะคุยด้วย แต่ก็เป็นที่น่าเสียดาย ก่อนจะออกอุดมคติ ไม่ได้เรียนภาษาเสือ ไม่ได้เรียนภาษาสัตว์ป่าเข้าไว้ เมื่อแก่คุยเป็นที่พอใจ เราไม่รู้เรื่อง แล้วแกก็อาลากลับ วันต่อวันเกือบจะเป็นทุกวัน แกก็มานั่งคุยด้วยเป็นปกติ นี่ความจริง สัตว์ป่าที่เขาว่าร้าย อาตมาว่าไม่ร้าย คิดว่าคนที่คิดว่าเป็นคนดีนั้นแหละร้ายกว่า นั่งไปก็นึกถึงความหลังไป ท่านผู้ใหญ่ท่านนั้น ท่านก็เล่าสู่กันฟังว่าดินแดนแห่งนี้ นอกจากจะเป็นดินแดนที่ปลอดภัยสำหรับสัตว์ปลอดภัยสำหรับต้นไม้ที่บรรดากษัตริย์ทั้งหลายในสมัยก่อนเป็นเมืองเล็ก ๆ เป็นแคว้นย่อย ๆ ต่างคนต่างก็มาสังสรรค์ ซึ่งกันและกัน เวลามาเที่ยวป่าหาความสบายก็สร้างกระท่อมเล็ก ๆ บ้าง อาศัยถ้ำบ้าง อาศัยภูเขาบ้าง เป็นที่อยู่อาศัย อยู่ด้วยความสุขสบาย มีบริเวณลานกว้าง ๆ ที่ว่างจากต้นไม้ ซึ่ม่าเล่นกันบ้าง ฟีกเพลงอาวูทกันบ้าง เช่นว่า ฟีกเพลงอาวูทในการรบบนหลังม้า บ้าง ฟีกการรบบนหลังช้างบ้าง เพราะช่องทางที่เข้ามา ที่จะไม่ต้องข้ามเขา มีอยู่จุดหนึ่ง คือทางด้านเหนือ เป็นทางราบ มีอยู่ช่องเดียวเท่านั้น นอกนั้นก็ภูเขาล้อมรอบ บ้านในถิ่นนั้น เจ้าของถิ่นก่อนมีบ้านไม่มากนัก มีประมาณแปดสิบหลังคาเรือน เจ้าหน้าที่ไปสร้างโรงเรียน บอกที่นี่ ไม่มีขโมย ของที่มีค่าเครื่องไม้เครื่องมือ ทำแล้ววางไว้ ก็วันก็คืนก็ตาม หาชโมยไม่ได้

นี่แหละคนในป่าในเขา ที่เขาหาว่าโง่งเง่า มันโง่งอย่างนี้ คือโง่งขโมยไม่เป็น โง่งโกงไม่เป็น โง่งปล้นไม่เป็น เขาจึงมีความสุข แต่ไอ้คนที่ฉลาดโกงได้ กินได้ ลักได้ ขโมยได้ ชมเหงชาวบ้านได้ มันถึงมีความสุขทุกข นี่เรามาวัดจิตใจคนป่ากับคนเมืองดูว่า ใครจะดีกว่าใคร อาตมาไม่ได้ให้คะแนนเอง ขอท่านผู้ฟังและท่านผู้อ่านให้คะแนนกันเองก็แล้วกัน ท่านผู้นั้นคุยต่อไปว่า ดินแดนแห่งนี้ มีที่สำหรับชุดทอง ท่านก็ชี้ที่ให้ดู บริเวณจุดนั้น บริเวณจุดโน้น มันมีอยู่สามสี่จุด มีทองคำที่จะชุดได้ แต่การชุดทองในที่นี้ ต้องใช้แรงงานชุด ใช้แรงงานเครื่องจักรไม่ได้ ขาดทุน ถ้าใช้แรงงานคน คนหนึ่งจะได้ประมาณวันหนึ่ง หนักหนึ่งบาท สองบาทบ้าง สามบาทบ้าง บางทีโชคไม่ดี ก็ได้ประมาณหนักหนึ่งสลึง สองสลึง ต้องได้แน่ เป็นทองคำธรรมชาติ เป็นทองเกล็ดเล็ก ๆ เอามาร่อนแล้วก็ไล่น้ำมันออก จะได้

ทองคำเนื้อบริสุทธิ์ เป็นทองคำร้อยเปอร์เซ็นต์ ท่านบอกว่า สมัยสุโขทัย สมัยเชียงแสน สมัยสุโขทัยสมัยเก่าที่มีทองคำมาก เขามีความรู้ อยู่สองอย่าง คือหนึ่งมีความรู้ในการขุดทอง เอาทองประเภทนี้มาหล่อทำ เมื่อคนได้มากแล้วไม่รู้จะเอาไปไหนก็เอาไปขายให้พ่อเมืองหรือพระราชกร พระราชาก็พระราชทานเงิน หรือทรัพย์สินต่าง ๆ ตามราคาทองคำ ให้แก่ชาวบ้าน แล้วพระราชาก็เอาทองนั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ในการค้าขายกับต่างประเทศบ้าง ในการทำประโยชน์ให้เกิดขึ้นในราชสำนักมากถึงกับต้องสร้างพระพุทธรูปกันมาก นี่เป็นวิธีอันหนึ่งที่จะได้ทองคำมากในสมัยนั้น และอีกประการหนึ่ง ทองคำเกิดขึ้นมาได้จากการปรุง ท่านบอกสูตร จำไม่ได้เสียแล้ว ไม่ว่าจะจุดไว้ที่ไหน ใช้อะไรบ้างก็ไม่รู้ มีทองแดง มีอะไรบ้าง จำไม่ได้ ถึงจำได้ก็ไม่พูด พูดไปก็ไม่เกิดประโยชน์ จะเอามาทำไม พูดกันทำไม ท่านบอกว่าของที่มีผสมมีแร่เพียงไฟอย่างหนึ่งกับมีทองแดงหรือดีบุกอะไรก็ไม่ทราบ ท่านบอกไว้เหมือนกัน ไม่รู้ไปจุดไว้ที่ไหน เอาของสองสามอย่างนี้มาหลอมเข้าด้วยกัน ที่เรียกว่าเล่นแร่แปรธาตุ เอาแร่เพียงไฟมาผสมของทั้งหมดเป็นทองคำสีดอกบวบ ที่เรียกกันว่าทองเนื้ออกของบางสะพานใหญ่ ที่เรียกว่าทองบางสะพาน เราเรียกกันว่าทองเนื้ออก แล้วนอกจากนั้นก็เอาสารปากนกแก้วเป็นสาร มีเจอยคล้ำยปากนกแก้ว เอามาผสมไล่เข้า จะปรากฏว่าเป็นทองคำธรรมชาติเป็นทองเนื้อเก่า ที่เรียกกันว่าทองคำร้อยเปอร์เซ็นต์ มีความอ่อนเหมือนทองธรรมชาติ ๆ แล้วท่านก็ชี้ไปทางทิศตะวันตก ท่านบอกว่าเดินจากนี้ไปประมาณ ๒ ก.ม. จะมียอดเขา ๆ หนึ่ง จะมีสารปากนกแก้วในดินนั้นมาก แต่ที่ว่า เวลานั้นมีใบไม้ปกคลุมหนา เมื่อใบไม้ปกคลุมลงไปใบไม้ก็กลายเป็นดินปกคลุมหน้า ถ้าขุดลงไปไม่ถึง ๑ เมตร จะพบเขตสารปากนกแก้วคาดขาไปหมด สารปากนกแก้วนี้เอาตามก็ไม่รู้ว่ารูปร่างหน้าตามันเป็นยังไงและไม่อยากจะสนใจ แล้วท่านก็ชี้ไปทางทิศเหนือ เียง ๆ นิดหนึ่ง ท่านบอกว่าจะมียอดเขา ๆ หนึ่ง มีแร่เพียงไฟมาก แร่เพียงไฟในที่นี้ก็คือ สารปากนกแก้วที่ดีที่มีในที่นี้ (และที่เขตกาญจนบุรีก็มีมาก) ในที่ทั้งสองแห่งนี้ ปรากฏว่าชาวสุโขทัยมีความรู้ดี เอาของทั้งสองประการนี้ แล้วไปหาทองแดงกับดีบุกมา เอามาผสมตามสูตรที่เขาทำทองกัน ไม่ใช่สูตรทางวิทยาศาสตร์ปัจจุบัน เรียกว่าสูตรแบบโบราณศาสตร์ เอามาหลอมเข้าแล้วก็เอาสารปากนกแก้วขัด จะได้ทองคำมาก ฉะนั้น ในสมัยสุโขทัยจึงเป็นสมัยที่มีทองคำมากเป็นพิเศษ แต่ความจริง ความรู้อันนี้ ถ้าจะนำมาใช้ในปัจจุบัน อาตมาก็คิดว่าเป็นการสมควรอย่างยิ่ง แต่ถ้าจะถามว่าแร่เพียงไฟมีลักษณะอย่างไร หรือว่าสารปากนกแก้วมีลักษณะเป็นอย่างไร แล้วก็บอกให้ไปชี้ที่ไม่มีมีทาง จะเอาช่างมาลาก เอาแท่งเตอรืมาดันก็ไม่ไป ใครอยากจะได้ก็เชิญไปหาเองก็แล้วกัน แล้วนักศึกษาจากศาลาวัดไม่มีความหมายสำหรับนักวิทยาศาสตร์ แล้วก็ไม่มีคำแนะนำที่จะต้องทำอย่างนั้น พระ ตัดจากความโลภ คือการสะสม เมื่อชี้แนวบอกทางกันยั้งแล้ว ถ้าทำกันไม่ได้ก็แล้วกันไปแล้วนอกจากนั้นท่านบอกว่า นอกจากเขตนี้ เช่น เขตจังหวัดสุพรรณบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ลพบุรี ลำปาง เชียงใหม่ อีโย เยอะแยะ ทองคำธรรมชาติมีอยู่เยอะแยะ ท่านบอกว่า ใต้ทองคำธรรมชาติเนะมันมีอยู่เยอะ แต่ที่ว่า ถ้าจะใช้กันจริง ๆ ก็ไม่ควรจะใช้แรงงานด้วยเครื่องจักร ควรใช้แรงคน ในจังหวัดเพชรบุรี เวลานั้นก็ยังมีอยู่ ถ้าใช้แรงงานคนนี่ ขุดกันไปขุดกันมหาหิงได้ เรียกว่า มีค่าไม่น้อยกว่าการหาพลอย ถ้าบรรดาประชาชนขยันทำมาหากินแบบนี้จริง ๆ ก็พอกินพอใช้ นี่เรียกว่าคนที่ยากจนเข็ญใจ ถ้าเศรษฐกิจเงินล้าน อาตมาก็ไม่ปรารถ เพราะที่ว่าท่านพวกนี้ทำอะไรต้องใช้เครื่องจักร ทองคำมีอยู่สัก ๑๐ แห่ง ขุดถึงทองคำธรรมชาติ ถ้าใช้เครื่องจักรอาจจะได้ผล ท่านบอกว่า ๑๐ แห่ง ความจริง สาม-สี่สิบแห่ง แต่ว่าต้องลงทุนมหาศาล ถ้าจะเจาะกันจริง ๆ ต้องเจาะให้ถึงบาดาล เลยหินที่มีความสำคัญ ลงทุนแหล่งหนึ่ง ต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ หรือ ๔๐ ล้าน ต้องลงทุนฟรี จึงจะได้ทองคำธรรมชาติในที่นั้น ๆ เพราะมันเป็นปีกแผ่นแน่นหนา มาก มีสภาพคล้ายดีบุก ที่เขาทำเหมือนแร่ดีบุก นี่เป็นทองคำมหาศาลที่จะพึงได้ แต่ว่า ถ้าอยากจะทำรู้ว่าจะรู้ที่ไหน ก็ขอได้โปรดสำรวจกันเองก็แล้วกัน อย่างนี้เป็นเรื่องที่ท่านผู้นั้นบอก จะมีข้อเท็จจริงเป็นประการใด ขอให้ท่านทั้งหลายวินิจฉัยกันเอง

แล้วท่านก็บอกต่อไปว่า แหล่งสมบัติธรรมชาติที่จะมีขึ้นในเขตประเทศไทยนี้มีมหาศาล ถ้าบรรดาเงินทั้งหลายจากภาษีอากรของประชากรทั้งหลายไม่สลายตัวไปโดยไร้ประโยชน์ จะเอาเงินเหล่านี้มาทำทุนให้เกิดประโยชน์ เกิดความสุขแก่ประชาชนในบ้านเมือง เขาก็จะพบสมบัติมหาศาลในประเทศไทย ท่านบอกว่าในแดนลำปางที่เขาขุดน้ำมันกันอยู่นั้น อาตมาก็ไม่ทราบว่าเขาขุดน้ำมันกัน ขุดตรงไหนก็ไม่รู้ เวลาที่ขุดนั้นก็ยังไม่รู้เลย ยังไม่ทราบว่าเขาขุดอยู่ตรงไหน ท่านบอกว่าตรงที่เขาขุดกันอยู่ระะ มีน้ำมันและจะมีมากกว่าที่ฝาง ท่านบอกว่าจุดที่ขุดยังพลาดจุดสำคัญอยู่น้อยหนึ่ง ท่านว่ายังงั้น ท่านว่าถ้าขยับเขยื้อนให้ดี ก็จะถูกจุด มีน้ำมันมากพอสมควร แต่น้ำมันที่นั่นก็ไม่พอใช้ แต่ถึงอย่างไรก็ดี ก็ยังมีประโยชน์ ท่านคุยต่อไปว่า เรื่องน้ำมันนี้ยังมีอยู่หลายจุด ที่บนบกของเรามีมาก ไม่ใช่มีน้อย ถ้าหากว่านักวิทยาศาสตร์สำรวจจริง ๆ ก็จะมีแหล่งมหาศาลบนบกของประเทศไทย เมื่อท่านบอก ก็

เลยก็เลยถาม ว่ามันมีอยู่ที่ไหนบ้าง ซึ่งไม่มีประโยชน์ ถ้าหากว่าท่านบอก แล้วเอาตมาไปพูดเข้า แล้วเขาไปเจาะไม่พบก็จะมานั่งตำ พระว่าเจ้าพระนี่โงก แต่ความจริงที่พูดนี้ไม่ได้รู้เองนะ เมื่อท่านผู้ไม่ใช้มนุษย์เล่ามาให้ฟัง ก็เล่ากันต่อไปอย่างนี้ แล้วก็ลองไปสอบดูซิ ว่าที่เล่าไปเขาได้น้ำมันกันหรือยัง แล้วก็ไม่รู้เขาพูดกันที่ไหนด้วย ว่าง ๆ จะยอมไปดูสักที่ว่าพบหรือยัง ท่านว่าน้ำมันตรงนั้นมากกว่าฝาง แต่มันยังไม่พอใช้ ถ้าวิชาความรู้แบบนี้ยังมีอยู่ก็หา ๆ กันไปให้มันพบ

ที่นี่ ที่จังหวัดตาก ก็เคยพูดกันถึงแร่ น้ำมัน ก๊าซ ถ้าเราจะคิดผลิตกันเองบ้างมันก็มีประโยชน์ ให้เป็นอุตสาหกรรม ภายในครอบครัว ฝึกปรือกันไว้ ต่อไปน้ำมันในพื้นที่ดินในภาคต่าง ๆ มันจะหมด จะได้เอาแร่และทรายที่เป็นน้ำมันมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ก็จะมีความสุข แล้วท่านก็ยังคุยต่อไป ว่าไอ้แร่สำคัญที่เอาไปใช้เป็นเชื้อเพลิง แต่ว่าไม่ใช่แร่ลิกไนท์ ลิกไนท์นี่เอามาจุดเป็นเชื้อเพลิง แต่แร่ นี้เราใช้รังสีของมันมาเป็นเชื้อเพลิง มีในประเทศไทยมาก เป็นแร่ที่มีค่ามหาศาล ถ้านักศึกษาที่ไปศึกษาวิทยาศาสตร์มาจาก ต่างประเทศหรือในประเทศก็ตาม ใช้ความรู้มันให้เป็นประโยชน์ ลงทุนบ้างตามสมควร ก็สามารถจะค้นสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ให้เป็น ประโยชน์แก่ประเทศชาติได้แบบสบาย ๆ

แล้วท่านก็คุยต่อไปว่า ดินแดนแห่งนี้เป็นดินแดนสำคัญ จัดว่าเป็นดินแดนปลอดภัย สมัยนั้นชาวสุโขทัยยังตกอยู่ภายใต้ อำนาจของขอม ขอมยังบังคับคนไทยอยู่ ตอนนั้นเอง ท่านกล่าวว่าสมัยพ่อขุนนาวนำถม ซึ่งเป็นบิดาของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ และพ่อ ขุนศรีเมืองมานี่ ซึ่งเป็นญาติของพ่อขุนผาเมือง ทั้งสองท่านถือว่าเป็นพี่น้องกัน เป็นบุคคลสำคัญในสมัยนั้นอยู่ด้วย ถือว่าพ่อขุนนาวนำ ถมนี้เป็นคนที่มีจริยาอ่อนน้อม ละมุนละไม สมควรที่จะเป็นผู้ใหญ่ปกครองประชาชน แต่ว่ามีความเด็ดขาดพอใช้ได้ คำว่า “พอใช้ได้” นี้ ก็หมายความว่ามีความเด็ดขาดแน่นอน ถึงเวลาต้องเด็ดขาด ท่านก็เด็ดขาดแน่ เอาแน่ เอาจริง แต่เนื้อแท้ที่มองเห็นภายนอกก็คล้าย ๆ กับปูนูนที่ลอกคราบแล้ว เปลือกยังไม่แข็ง คือนิ่มนอกแข็งใน สำหรับพ่อขุนศรีเมืองมานั้น แข็งนอก แต่ว่าอ่อนใน น้ำใจดี มีประกอบ ไปด้วยความเมตตา แต่จริยาภายนอกแข็งแกร่ง ทั้งสองท่านเข้ากันได้ สำหรับท่านขุนศรีเมืองมานแสดงทำเป็นทหาร เป็นนักสู้อยู่ ตลอดเวลา ไม่ยอมให้ขอมข่มเหงบรรดาประชาชนชาวไทยเกินไป ถ้านักเกินไปก็ตั้งทำสู้ ขอมก็ถอย ขอมเขาก็มีปัญญาดีเหมือนกัน เขา รู้จักไอ้โงม ปฏิโงม รู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาว สำหรับพ่อขุนนาวนำถมนั้น จริยาภายนอกทำทำเหมือนว่าจะอ่อนน้อม แต่ข้างในแข็ง คิดไว้ เสมอว่าจะต้องกู้เอกราชให้ได้ แผนการกู้เอกราชก็เริ่มมาตั้งแต่สมัยนั้น มาฝึกปรือทหารกันในดินแดนนี้ สร้างสรรพาวุธกันในดินแดนนี้ เพราะเป็นดินแดนลับ เข้าได้ยาก มีทรวงเข้าสะดวกอยู่ทางเดียว แต่ถ้าบังเอิญขอมจะเข้ามาสืบ ก็จะต้องถูกด่านต่าง ๆ หรือชาวบ้านที่ เป็นด่านหรือทหารที่เป็นด่าน ซึ่งแสดงตนเป็นคนทำไร่ไถนาตามปกติ ทำที่เป็นเซ่อ ๆ เซอะ ๆ แต่ความจริงเป็นคนฉลาด จะพิฆาตเช่น ฆ่าขอมพวกนั้นถึงแก่ความตายแล้วก็ฝังไว้ เป็นอันว่าการก่อหวอดกู้เอกราชของสุโขทัย เกิดขึ้นในดินแดนแห่งนี้ เป็นดินแดนที่ฝึกปรือ ทหารในการรบ เป็นดินแดนที่ฝึกปรือทหารให้รู้จักการอ่อนน้อม มีความฉลาดทั้งผู้หญิงและผู้ชายฝึกกันในแดนนี้ การมากทำเหมือนว่า จะมาหาหน่อไม้ จะมาหาพืชพันธุ์ทั้งหลาย แต่ทว่ามาถึงแล้วก็มาทำการอบรมกัน ฝึกอาวุธกัน สิ่งสอนกัน แนะนำกันให้มีความสามัคคี รู้จักความเป็นไทย รักความเป็นอิสราภาพ

นี่ เป็นอันว่าดินแดนแห่งนั้น ที่พระองค์หญิงวิภาวดี รัชสีต เข้าไปถึง แล้วก็ฝึกที่เรียกว่า “กบท่านหญิง” เป็นกบตัว ใหญ่มาก กว้างขวางใหญ่โต จนกระทั่งไม่น่าเชื่อว่าเป็นกบ ถ้าเราจะนั่งฝันกันไป ก็คิดว่าพระองค์หญิงวิภาวดี รัชสีต คงจะเป็นคนสมัย สุโขทัยกระมัง แต่ถ้าเป็นคนสมัยนั้น ก็จะต้องเป็นพ่อเมืองแห่งศรีสัชชาลัย เพราะว่าท่านเองก็มีพระทัยรักศรีสัชชาลัยมาก โดยเฉพาะ อย่างที่แก่งหลวง ถ้าเสด็จไปคราวใดก็ต้องไปประทับที่บ้านพักที่แก่งหลวง อันนี้เป็นเรื่องเดา ๆ กัน บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายคือ ไม่ใช่ว่าจะมาเอาเรื่องเป็นจริงเป็นจังกันนะ ที่เล่าสู่กันฟังนี้ถือเอาว่าเป็นความฝัน จงอย่าถือเอาว่าเป็นความจริง เอาตมาไม่มันใจว่าเป็นเรื่อง จริง เพราะเป็นเรื่องที่ได้รับฟังมา ท่านผู้ที่เราให้ฟังจะพูดตามความเป็นจริงหรือไม่จริงเอาตมาไม่รู้ รับฟังมาอย่างนี้ แต่สิ่งที่ประสบใน คราวนั้น นั่นก็คือ พระองค์หญิงวิภาวดีเสด็จข้ามเขามาได้ใช้เวลา ๒ ชั่วโมงเศษ ในปีก่อน ๆ ใช้เวลาถึง ๖ ชั่วโมง แล้วก็ในเวลาปัจจุบัน พวกกะเหรี่ยงก็ใช้เวลาถึง ๖ ชั่วโมง ก็เป็นเรื่องอัศจรรย์ พอถึงเวลากลางคืน ถึงเวลาพักผ่อน เอาตมากินนอน สถานที่นอน เขาบอกว่าเรื่อง นั้นเป็นที่พักของพระ ความจริงก็ต้องคิด ชาวป่าชาวเขา ที่เขามีสัตว์อยู่ด้วยกันไม่กี่หลังคาเรือน มีพระไปพักเขาก็ทำทานให้ เวลาพักก็มี

ความสุขความสบาย กลางคืนก็มีญาติมาเยี่ยม คือมีพระมาเยี่ยม ๗ องค์ ถามว่าอยู่ที่ไหน ท่านบอกว่าเวลานี้มาอยู่รอบ ๆ บริเวณนี้ รู้ว่าท่านมา พระมีหรือพระคนก็ไม่รู้ แล้วก็บิณฑบาตหลายสิบท่านมาเยี่ยมถึงห้องนอน เวลาท่านจะลา กับ ถามท่านว่าเวลานี้อยู่ที่ไหน ท่านก็ยิ้ม บอกว่าเวลานี้ดินแดนอยู่ไกลเสียแล้วเจ้าคะ แล้วมีท่านหนึ่งบอกว่า สมัยที่ท่านเป็นศรีทรวงธรรมฉันเป็นคนดี ๔๐ ดีแล้ว เป็นลูกพี่ หรือลูกน้อง หรืออะไรก็ช่าง เป็นคนที่ ๔๐ ก็แล้วกัน

เวลารุ่งเช้าก็พากันไปเที่ยวถ้ำค้างคาว ต้องบุกป่าฝ่าดงไปในห้วงน้ำ ก็ได้ท่านปลัดเจน และท่าน สวป. สารวัตรปราบปราม เวลานี้ย้ายเข้าไปอยู่กองวิชาการในกรุงเทพฯ เสียแล้ว เป็นทหารเอกของอาตมา ประคองซ้ายประคองขวา เพราะอาตมา มันเดินแกง เดินไปมันก็คอยจะล้ม เดินไปผ่านกระแสน้ำตกที่ไหลลงมา มันมีความเยือกเย็นเป็นสุขไปกันทั้งคณะ เมื่อไปถึงปากถ้ำ อาตมาไม่ได้เข้าไปในถ้ำ เพราะขี้เกียจเข้า นั่งอยู่ข้างนอกก็รู้ว่าข้างในมันเป็นยังไง ก็เป็นถ้ำค้างคาว ซ้างในก็ต้องมีค้างคาวเยอะ มีขี้ค้างคาวเยอะ คุรุบาธรรมไชยกับคณะของท่านเข้าไป อาตมาก็นั่งอยู่ข้างนอก อาศัยสาวชาวกะเหรี่ยงกับพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต กับคณะที่ไม่ได้เข้าถ้ำ ก็ให้ช่างภาพถ่ายภาพไว้เป็นที่ระลึกเป็นอนุสรณ์ในการไป

เอาละ บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย เรื่องราวที่เกี่ยวกับพระองค์หญิงวิภาวดี รังสิต มาต่อท้ายพระเมตตาคราวนี้ ก็เพื่อให้หนังสือเต็มเล่ม เรื่องแท้จริง ๆ ที่อาตมาได้เคยติดตามพระองค์หญิงไปในที่ต่าง ๆ แล้วประสบพบอะไรบ้าง จะขอนำเอาไปเล่าในเรื่องจริงอิงนิทานเล่ม ๓ ซึ่งหวังว่า ถ้ามีโอกาส ก็หวังว่าจะออกวางจำหน่ายแก่บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย ในราคาเท่าทุนบ้าง เกินทุนเล็กน้อยบ้าง ขาดทุนบ้าง ตามอัธยาศัย

สำหรับเรื่องราวของพระเมตตาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ที่อาตมานำมาเล่าให้บรรดาท่านพุทธบริษัทฟัง ก็ขอยุติไว้แต่เพียงเท่านี้ ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคล สมบูรณ์พูนผล จงมีแก่ผู้ฟังทุกท่าน

สวัสดิ์